
Kaszap Nagy István Református Általános Iskola és Óvoda

5420 Túrkeve, Kossuth L. u. 15.

**Kaszap Nagy István
Református Általános és Óvoda**

OM 035917

T ú r k e v e

PEDAGÓGIAI PROGRAM

*„Bízd az Úrra dolgaidat,
akkor teljesülnek szándékaid”
(Péld. 16,3)*

Hatályos: **2025. szeptember 1-jétől**

Tartalomjegyzék

• Helyzetelemzés	7
• Környezetelemzés	8
• Tárgyi ellátottság	8
1. 2. A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei eljárásai.....	9
• Református iskola általános elvei	9
• Alapelveink.....	9
Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai feladatai, eszközei, eljárásai, a pedagógusok, osztályfőnökök feladatai	11
• Nevelési feladataink.....	13
• Alapelveinket, céljainkat megvalósító gyakorlati megoldások	14
• Tanulás – tanulásirányítás	15
• A tanulás megszerettetése	15
• A tanulási motívumok fejlesztése	16
1. 3. A személyiségfejlesztésével kapcsolatos pedagógiai feladatok.....	16
1. 4. A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok, egészségnevelési és környezeti nevelési elvek	22
• Az egészségnevelés tartalma	27
• Az egészségnevelés erőforrásai	32
Környezeti nevelési program	40
Környezetkultúra, környezetvédelem	40
• Célunk:	40
• Feladatok:.....	40
• Formái	41
• Módszerek	42
• Tevékenységi formák:	43
1. 5. A kiemelt figyelmet igénylő tanulók ellátása	43
1.5.2. A beilleszkedési zavarral, magatartási rendellenességgel küzdő gyermekek segítése	46
1. 5. 3. A tanulási nehézségekkel küzdő gyermekek, tanulási kudarcnak kitett és sajátos nevelési igényű és az autizmus spektrum zavarnak kitett tanulók segítése	47
A sajátos nevelési igényű tanulók oktatása	48
Keresztyén iskolánk az Isten ígéinek útmutatását követve szeretettel felkarolja a részképesség zavarral küszködő, hiperaktív gyermekek nevelését-tanítását.....	48
1. 6. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok.....	52
1. 6. 2. Délutáni foglalkozások a következők lehetnek:	56
A 16 óráig tartó foglalkozás pedagógiai programja	57

Kaszap Nagy István Református Általános Iskola és Óvoda

5420 Túrkeve, Kossuth L. u. 15.

Sportfoglalkozásaink	61
Iskolai Diáksportkör	61
Szakkörök	62
1. 7. A pedagógusok helyi feladatai, az osztályfőnök feladatai	62
1. 8. 1. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység	73
1. 9. Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvétele.....	73
A diákönkormányzat szerepe.....	73
Diákjogok érvényesülése a diákönkormányzatban:	74
1. 10. Kapcsolattartás a szülőkkel, tanulókkal, az intézmény partnereivel.....	75
1. 11. Tanulmányok alatti vizsgák szabályzata	77
1. 12. A felvétel, átvétel szabályai.....	83
1. 13. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv	83
Óvodai Helyi Pedagógiai Program	87
2. 6. Református óvodánk szellemisége.....	92
2. 6.1. Gyermekképünk	92
2. 11. Egészségnevelési és környezeti nevelési elvek	133
2. 12. A gyermekek esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések.....	142
2.14. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek	149
Az óvoda hagyományai	155
2. 18. A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére	156
2. 20. Sajátos szolgáltatások.....	161
3. Az iskola helyi tanterve.....	163
3. 1. A választott kerettanterv megnevezése	163
3. 2. A választott kerettanterv által meghatározott óraszám feletti tanórai foglalkozások, kötelezően választható vagy szabadon választható tanórai foglalkozások szervezése.....	167
3. 3 Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei	172
3. 4. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása	172
3. 5. Mindennapos testnevelés	178
3.6. A választható tantárgyak, foglalkozások, tovább ezek esetében a pedagógusválasztás szabályai.....	178
3. 7. A tanulók heti időkerete, választható tantárgyak, foglalkozások körei.....	179
3. 8. Alkalmazott módszerek	180
3. 9. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések	181
3. 10. A tanulók tanulmányi munkájának írásban, szóban történő ellenőrzési és értékelési módja	183
Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei, formái	183
Oktatási eredményvizsgálatok	184
Az értékelés kategóriái első osztálytól a második évfolyam félévéig	187
A tantárgyi érdemjegyek és osztályzatok kritériumai	187
3. 11. Az iskola magasabb évfolyamra lépésének feltételei	189
3. 12. Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározása	189

Kaszap Nagy István Református Általános Iskola és Óvoda

5420 Túrkeve, Kossuth L. u. 15.

3. 13. A csoportfoglalkozások szervezésének elvei	190
3. 14. A tanulók fizikai állapotának, edzettségének méréséhez szükséges módszerek.....	190
3. 15. A tanulók jutalmazásának, magatartásának, szorgalmának értékelési elvei	191
3. 16. SNI fejlesztés célja, feladatai	193
a, Kiemelt célok	198
b, Személyiségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok	199
c, Kiemelt fejlesztési feladat a kulcskompetenciákhoz	201
• Tanulási zavarokkal és tanulási nehézséggel küzdő tanulók ellátásának biztosítása	205
Jogszabályi megfeleltetés	205
d, Sajátos fejlesztési feladatok	206
HELYI TANTERV	207
1. A tanulócsoporthoz szervezésének elvei	207
2. Az iskola tevékenységrendszere az integrációhoz	208
3. Integrált sajátos nevelési igényű és a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulóink fejlesztő programja	208
4. Beszédaktivitási, szegényes szókincsű, artikulációs zavarokkal küzdő tanulók iskolai fejlesztésének pedagógiai szakaszai:	208
5. Diszlexiás, diszgráfias, diszkalkuliás, tanulók tanórai fejlesztése	209
6. Hiperkinetikus és magatartászavarok, aktivitás és figyelemzavar tanórai kezelése	210
7. Tanórán túl szervezett rehabilitációs és fejlesztő foglalkozás	211
8. Hiperkinetikus és magatartászavarok, aktivitás és figyelemzavar kezelése.....	213
9. Iskolán kívüli szakemberek segítsége	213
10. Sajátos nevelési igényű tanulók pedagógiai és egészségügyi célú rehabilitációja, rehabilitációja	213
1. A program megvalósulásának fő területei	214
2. Fejlesztő foglalkozás.....	214
2. 1. A BTMK-vel küzdők.....	215
2. 2. Tankönyvek és más taneszközök kiválasztásának elvei.....	215
3. Szempontok az integrált SNI és BTMN-nel küzdő tanulók értékeléséhez, minősítéséhez.....	216
3. 2. Az iskola magasabb évfolyamba lépés feltétele – különös tekintettel az integrált tanulókra 243/2003.(XII.17.) Korm. r., NAT VI. rész/	216
5. Záradék	217

Kaszap Nagy István Református Általános Iskola és Óvoda

5420 Túrkeve, Kossuth L. u. 15.

1. 1. Bevezető, helyzetkép

• Az intézmény létrejötte

A Kaszap Nagy István Református Általános Iskola 1992/1993-as tanévben kezdte meg működését.

Az oktató-nevelő munka egy üres, visszakapott épületben kezdődött meg első, második és harmadik évfolyamon. Alulról építkezve, sok nehézséggel együtt 8 évfolyamos lett az intézmény. Az alsó tagozat és a felső tagozat külön épületben található.

Az iskola pedagógusai nagy hangsúlyt helyeznek munkájukban a keresztyén értékek átadására, korszerű ismeretek, készségek, képességek fejlesztésére.

2007. szeptember 1-jétől a kétpói Arany János Általános Iskola tagintézményként csatlakozott iskolánkhoz.

2011. szeptember 1-jétől 2 csoportos református óvoda is működik az intézményben.

2016. szeptember 1-től 3. óvodai csoport kezdte meg működését az intézményben.

• Az iskola küldetésnyilatkozata

Intézményünk megalakulása óta elkötelezett a mellett, hogy csak a keresztyén és a minőségi szemlélet lehet az iskola fejlesztési alapja.

Számunkra a MINŐSÉG fogalma a magas szintű nevelést - oktatást, munkafegyelmet, hitbeli elkötelezettséget, emberi kapcsolatokat, szervezethez való kötődést (egyház, iskola, gyülekezet) jelenti.

Iskolánk a Magyarországi Református Egyház és a Református Pedagógiai Intézet irányelveit, küldetését követve európai szintű oktatással igyekszik szilárd alpműveltséget adni. Felkészítjük tanulóinkat a továbbtanulásra érdeklődésüknek és tehetségüknek megfelelően, így a hatékony pályaorientációt tartjuk szem előtt. Ennek érdekében tanulóink kommunikációs, lényegkiemelő, döntési, szabálykövető, problémamegoldó valamint a komplex információk kezelésével kapcsolatos képességeit, mint kulcskompetenciákat fejlesztjük. A tantárgyi lehetőségek keretein belül a direkt tanári irányítás helyett/mellett előtérbe helyezzük a tevékenységközpontú tanulásszervezést.

A magyar nyelv és irodalom, valamint az idegen nyelv oktatása mellett kiemelt helyen szerepel intézményünkben a természettudományos nevelés és oktatás is. A tehetséggondozást, a lassabban haladó tanulóink felzárkóztatását, a tanulási és kommunikációs technikák tanítását elengedhetetlen feladatnak tartjuk.

Arra törekszünk, hogy diákjaink harmonikus, kiegyensúlyozott, hitükben erős és állhatatos, a

Kaszap Nagy István Református Általános Iskola és Óvoda

5420 Túrkeve, Kossuth L. u. 15.

felnőttek világában is boldogulni tudó emberekké válnak.

Tanári Biblia-körökkel, egyház - iskola - szülői találkozókka erősítjük kollégáink és tanulóink hitbeli növekedését.

Tanulóinkban kialakítjuk a problémafelismerő, az együttműködési, a döntési képességeket.

A tanórán kívüli tevékenységek széles körét kínáljuk (szakkörök, sportkörök, énekkar stb.)

A tudásszint mérését a helyi vizsgarendszer kidolgozásával kívánjuk megvalósítani a felsőbb évfolyamokon, melynek eredményéről a tanulók a bizonyítványban is kapnak tájékoztatást.

A gyermek- és ifjúságvédelem feladata kiterjed az iskola minden dolgozójára, kiváltképpen az iskolai lelkészre, a hitoktatókra, az ifjúságvédelmi felelősre és az osztályfőnökökre.

Intézményünkben gyermek és felnőtt egyaránt egészséges, tiszta és esztétikus környezetben töltheti mindennapjait. Tevékenységünket küldetésnek és szolgálatnak tekintjük, amelyet a társadalmi, a fenntartói és a partneri igényeknek megfelelően végzünk. Arra törekszünk, hogy diákjaink tudásukkal, magatartásukkal becsületes magyar állampolgárokká válnak,

Istenhez és hazájukhoz hű emberek legyenek. Ezen munkálkodik az iskola tantestülete és valamennyi dolgozója.

Célul tűzzük ki, hogy Túrkeve város alapfokú oktatásának meghatározói legyünk, azáltal, hogy:

- Kiemelkedő oktató-nevelő munkát végzünk.
- Örök erkölcsi értékek átadását vállaljuk.
- Személyiségfejlesztésre, kommunikációs képesség alakítására nagy figyelmet fordítunk.
Ennek megfelelően **referenciaintézménnyé** kívánunk válni. Az előminősítő nyilatkozat rendelkezésünkre áll, amely által a felkészülést megkezdjük.(2010)
- Tanulóink hazafiságra nevelését előtérbe helyezzük.
- **2007. szept. 1-től Kétpón is ellátjuk a nevelés-oktatás feladatát.**
- **Óvodai nevelés ellátása.**
- **2018. szeptemberétől a Református Pedagógiai Intézet Bázisintézményeként végezzük nevelő-oktató munkánkat.**

Céljaink eléréséhez az alapvető működési feltételek biztosításán túl folyamatosan fejlesztjük az oktatás szellemi és tárgyi feltételeit. Az intézmény vezetői és minden munkatársa elkötelezett a minőségbiztosítási rendszer kiépítésében, annak működtetését eszközként használják céljaik eléréséhez.

• Alapító Okirat

- Az intézmény neve: Kaszap Nagy István Református Általános Iskola és Óvoda
- Székhelye: 5420 Túrkeve, Kossuth út 15.

Kaszap Nagy István Református Általános Iskola és Óvoda

5420 Túrkeve, Kossuth L. u. 15.

- Telefon: 06-56-361-150
- E-mail: iskola@kevirefi.hu
- Telephelyei: 5420 Túrkeve, Mátyás kir. u. 3.
5420 Túrkeve, Kálmán király út 2-4.
5411 Kétpó, Almásy tér 2.
- Az intézmény fenntartója: Túrkevei Református Egyházközség
5420 Túrkeve, Kossuth u. 1
- Működési köre: Túrkeve város, Kétpó község
- Jogállása: önállóan jogi személy
- Felügyeleti szerve: Jász-Nagykun-Szolnok Megye Önkormányzat Főjegyzője
- Az intézmény típusa: többcélú, közös igazgatású köznevelési intézmény (óvoda és általános iskola)
- Intézményegység: óvoda / 5420 Túrkeve, Kálmán király út 3.
általános iskola / 5420 Túrkeve, Kossuth út 15.,
5420 Túrkeve, Kálmán király út 2-4.
tagintézmény / 5411 Kétpó, Almásy tér 2./
- Az intézmény vezetője: A főigazgatót a hatályos állami és református közoktatási törvények szerint a fenntartó bízta meg.
- A vagyon feletti rendelkező: Túrkevei Református Egyházközség
- Gazdálkodása: önállóan gazdálkodó

• Helyzetelemzés

Iskolánk vonzereje a korábbi években a következő volt:

- angol nyelv tanulásának lehetősége 1. o-tól,
- digitális kultúra tanulása 3. osztálytól
- emelt óraszámú nyelvtanítás
- oktató-nevelő munka
- jó megközelíthetőség (iskolabusz 1-2. o. részére)
- külső, belső pozitív környezeti változás.

Az oktató-nevelő munka eredménye, hogy a végzett tanulók nagy része megállja a helyét a középiskolákban. Tanulóink jól szerepelnek a különböző tanulmányi versenyeken. A tantestület egyre képzetesebb és nyitottabb a továbbtanulásra, a továbbképzésben való részvételre.

Kaszap Nagy István Református Általános Iskola és Óvoda

5420 Túrkeve, Kossuth L. u. 15.

Az elmúlt években több kolléga vett részt másoddiplomás és pedagógiai szakvizsgás képzésen. Az ECDL képzésen is részt vettek kollégáink. Az óvodával változott az intézmény szerkezete és létszáma.

• Környezetelemzés

Intézményünk az egész város területéről beiskoláz. Épületeinkre jellemző, hogy régiek, de lehetőségeinkhez mérten minden évben valamilyen felújítást, korszerűsítést végzünk. Nagy szükségünk lenne még tanteremre, a megoldás lehetőségét keressük. Számítástechnika és az óvodai csoportszobák felújítását tervezzük.

Az osztálytermet és szaktantermeket több funkcióra használjuk:

- osztály és csoportszintű tanulás,
- szülői értekezlet, fogadóóra, vendégek fogadása,
- szakköri foglalkozások,
- versenyek lebonyolítása,
- klubdelutánok,
- napközi,
- tanári értekezlet,
- szabadidős tevékenységek.

Több funkciós terem, a közösségi terem, mely a hétkezdő áhítatok, megemlékezések, rendezvények, rendhagyó órák színhelye.

A tornaterem sport- és játék, kulturális események, óvodás programok színhelye.

Az iskolai könyvtár a tanulók rendelkezésére áll. Egy osztály tanórai foglalkoztatása megoldott a könyvtárban.

A korszerű oktatáshoz szükséges médiatár kialakítása folyamatban van.

• Tárgyi ellátottság

Az intézmény folyamatosan, tervszerűen fejleszti eszközeit. Az utóbbi években sokat fejlődött az intézmény eszközállománya, berendezései az épületek állaga, a tantermek berendezése. A tantermeink tárgyi felszereltsége igazodik a tanulók életkorához és a törvényi előírásokhoz. Az eszközfejlesztési ütemterv rendezi a folyamatosan bővülő eszközök beszerzésének időtartamát.

A TIOP 1.1.1./07 pályázat megvalósulása a korszerű digitális kompetencia elérését tette lehetővé.

A digitális kompetenciák fejlesztése érdekében a jelenlegi eszközpark folyamatos felülvizsgálatára, korszerűsítésére és gyarapítására van szükség.

Folyamatos fejlesztés a referencia – intézményi szolgáltatás megvalósításaként, a külső környezet, továbbá a tantermek berendezése, felkészítése a hospitálásoknak.

1. 2. A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei eljárásai

• Református iskola általános elvei

A Magyarországi Református Egyház – Krisztus Urunk missziói parancsának engedelmeskedve, az évszázados gyakorlat folytatásaként, tagjai igényének megfelelően, a Magyarország Alaptörvénye és a Magyarországi Református Egyház Alkotmánya, továbbá a lelkiismereti és vallásszabadságjogáról, valamint az egyházakról szóló hatályos törvények és egyéb jogszabályok alapján- köznevelési intézményeket tart fenn.

• Alapelveink

Keresztyén nevelés alapelveinek átadása. Vallásos, erkölcsi nevelés

- A gyermekszereteten alapuló és gyermeki jogokat tiszteletben tartó pedagógia, melyet, az egyéni sajátosságokat figyelembe vevő bánásmód és felelősség jellemez.
- **Tevékenységek központúság.**
- Oldott, humánus hangulat megteremtése iskolánkban, melyben diák, szülő, pedagógus együtt, egymással, alkotó módon tud együttműködni.
- Igényes, magas színvonalú oktató-nevelő munka
- Bázisintézményként a magas szintű szakmai munka eredményes, hiteles szolgáltatása.

A református köznevelési intézményekben a nevelés és az oktatás – figyelemmel az állami (önkormányzati) iskolák követelményeire, továbbá a Kárpát-medencei magyar református oktatási intézmények autonóm életéből és hagyományaiból következő művelődési anyagra – Istennek a teljes Szentírás adott kijelentése, valamint a Második Helvét Hitvallásban és a Heidelbergi Kátéban megfogalmazott hitelvek és a magyar kálvinizmus szellemében folyik.

A gyermek és adottságai Isten ajándéka. A nevelés alapvető színtere a család. A keresztelekor tett szülői fogadalom megvalósulásának egyik lehetséges helyszíne a református köznevelési intézmények célja és feladata, hogy

- tanulói művelt, jellemes keresztyén emberekké, az egyetemes emberi értékek tisztelőjévé, a magyar haza és a nemzet, hűséges és áldozatkész alkotó polgáraivá formálja, akik mindenkor készek örökölt és a jelenkori kultúra valódi értékeit befogadni, gyarapítani és közvetíteni,
- református tanulóit egyházunk hitvalló tagjaivá,
- nem református tanulóit – vallásuk szabad biztosítása mellett – saját felekezetük és a református egyház értékeinek megbecsülésére nevelje.

Mindezek megvalósítása egyházunk oktatási intézményeinek évszázadok során kialakult hitbéli örökségére és pedagógiai kultúrájára épül, és azt fejleszti tovább.

A református iskola keresztyén közösség. Olyan hitvalló (lehetőleg református) pedagógusokat feltételez, akik hivatásukat Istentől kapott küldetésnek tekintik. Életpályájukkal, minden megnyilvánulásukkal keresztyénné, krisztusi emberré kívánják nevelni tanítványaikat. Iskolánk

Kaszap Nagy István Református Általános Iskola és Óvoda

5420 Túrkeve, Kossuth L. u. 15.

feladata az, hogy imádsággal, igényes nevelő-oktató munkával, a magyar református iskolák hagyományainak, a keresztyén közösség nevelőerejének, a legfejlettebb tudományos és technikai eredményeknek – eszközöknek, valamint a családokkal és a gyülekezettel kiépített gyümölcsöző kapcsolatoknak a felhasználásával a lehető legtöbbet tegye meg azért, hogy minden növendéke fel tudja mutatni azokat a képességeit, amelyeket csak ő maga kapott a Teremtőtől.

Mi a Református Iskolánkban szolgáló pedagógusok arra vállalkozunk, hogy nevelő munkánkkal az Evangélium tanításában kifejezett értékeket diákjaink egész életében meghatározó elvekké alakítsuk.

Ezek az értékek:

- az emberek Istentől kapott rendeltetésének tudata,
- az egyén fizikai és értelmi képességeinek fejlesztése annak érdekében, hogy rendeltetését betöltse,
- az ember közösségi életét szabályozó erkölcsi értékek megvalósítására való képesség: Isten és emberszeretet, az emberi élet védelme, igazság és igazságosság,
- az emberi hivatás elkötelezett vállalása a családban, az Egyházban és a hazában,
- az evangéliumi normák által szabályozott emberi szabadság védelme és megtartása,
- az emberek és a népek közti kapcsolatban a szolidaritás és a béke szolgálata.

• Iskolánk céljai a tanulók sikeres nevelés-oktatása érdekében

Az általános iskola célját, szerepét szolgáló nevelési feladatok megvalósítása érdekében szükséges, hogy működését olyan pedagógiai elvek határozzák meg, mely biztosítja a társadalom számára megfelelő személyiségek alapozását, amelyek kialakításához, alapozó szerepével, az általános iskola nyújthat segítséget. Az iskola **átfogja, befolyásolja a fiatalok egész élettevékenységét**. Az iskolába lépő kisgyermekben óvja, védi és tovább fejleszti a megismerés, a megértés és a tanulás iránti érdeklődését, nyitottságát.

A társadalmi jövőkép szempontjából olyan **testben és lélekben harmonikus egyéneket nevelünk**, akik kiegyensúlyozott kapcsolatban állnak környezetükkel, képesek a társadalomba való beilleszkedésre.

A tanulók képességeinek kibontakoztatásával, tehetséggondozással, **a hátrányok leküzdésével egyenlő lehetőségeket biztosítani az általános műveltség alapjainak elsajátításához**.

Tanítványaink tudásának, képességeinek, egész személyiségének olyan irányú fejlesztése, amely fizikailag és szellemileg egészséges, a környezetükkel (természeti és társadalmi környezettel egyaránt) harmóniában élő felnőtté válnak.

Iskolánk céljai a tanulók sikeres nevelés-oktatása érdekében

- A tanulók képességeinek és kulcskompetenciáinak – lehetőség szerint – egyénre szabott fejlesztése.
- Az egész életen át tartó tanulás megalapozását szolgáló képességek fejlesztése.

Kaszap Nagy István Református Általános Iskola és Óvoda

5420 Túrkeve, Kossuth L. u. 15.

- A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók esélyegyenlőségének biztosítása.
- Korszerű természettudományos és társadalomtudományos műveltségkép kialakítása, melyet tanulóink eszközként használhatnak a valóság viszonyrendszerének megértéséhez, és alkalmazhatnak különböző cselekvésformákban.
- Hazáját ismerő és szerető, a nemzeti hagyományokat és az iskolai tradíciókat őrző fiatalok nevelése.
- A tehetség kibontakozásának a segítése, a differenciálással történő fejlesztés és a hátránykompenzálás az iskolai élet minden területén.
- Tanulóink önismeretének fejlesztése, autonóm személyiségek kialakítása. Olyan személyiségek fejlesztése, akik kellő önismerettel rendelkeznek, akik önállóan döntenek képességeiket, lehetőségeiket ismerve. Így egy következő életszakaszban képesek az önmegvalósításra. Felkészítjük őket az esetleges kudarcok elviselésére is.
- Az anyanyelv helyes használata szóban és írásban, a kommunikációs képességek fejlesztése.
- Célunk, hogy tanulóink megismerjék az egészséges életmód legfontosabb szabályait, tisztában legyenek az egészséges táplálkozás, a rendszeres mozgás egészséget befolyásoló hatásával, a testi-lelki higiéne fontosságával.
- Az ökotudatos magatartásformák kialakítása a tanulóban.
- A diákok morális és esztétikai szemléletének alakítása, az értékes alkotások iránti igény megalapozása.
- Az önálló, felelős állásfoglalás, cselekvés alapjait és az életkornak, fejlettségi foknak, saját személyiségjegyeknek megfelelő készségeit kimunkáló pedagógiai tevékenység.

Célunk, hogy az intézményünkben tanuló, különböző képességű, érzelmi feltöltődésű, testi fejlettségű és kultúrájú gyerekek személyiségük fejlesztésével, **a jövő társadalmának hasznos, kiegyensúlyozott tagjai legyenek; művelt, jellemes, korszerű tudással, hatékony verbális, informális kommunikációval rendelkező, problémamegoldásra kész tanulók képzése. Kulcskompetenciák fejlesztése. (2007.) 8. évfolyam végére legyenek képesek kitartóan tanulni saját tanulásukat megszervezni egyénileg és csoportban egyaránt.**

A referenciaintézményi előminősítő nyilatkozat alapján, az intézmény, a referencia-területeket mintaadóan alkalmazó intézménnyé kíván válni.(2010.)

Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai feladatai, eszközei, eljárásai, a pedagógusok, osztályfőnökök feladatai

Iskolánk nevelési célja a tanulók személyiségének formálása, esélyeinek növelése, kibontakozásuk támogatása.

Kiemelt feladataink

- Minden tanuló számára biztosítani kell az alapkészségek elsajátítását, melyek a társadalomba való beilleszkedéshez, a további ismeretszerzéshez és az önmegvalósításhoz szükségesek.
- A tanulók problémamegoldó gondolkodásának, az összefüggések felismerésének fejlesztése az osztályfőnöki órák, vezetői és közösséget érintő intézkedések, a tantárgyak tananyagának elsajátítása során. A tanulók igényének kialakítása az egyéni ismeretszerzésre.
- Tehetséggondozó és felzárkóztató programokkal az egyéni képességek kibontakozásának támogatása. A munkafolyamatok megszervezése során a tanulók egyéni képességeinek figyelembevétele, egyéni, hatékony tanulási módszerek kifejlesztése.
- Elő kell segíteni az egyéni életélmények szerzését, az egyéni képességek kibontakozását a programokban, az órai munkában és a tanórán kívüli tevékenységekben.
- Az idegen nyelvi kommunikáció fejlesztése az adott életszakaszra kidolgozott tanterv szerint. Tartalomalapú nyelvtanítás.
- A diákok számára életkoruknak megfelelő formájú és jelentőségű döntési helyzetek teremtése.
- Ismert és elismert személyiségek által követésre méltó példák felmutatása.
- A személyes meggyőződés és világkép kialakítása, és érzelmi-szellemi megerősítésének elősegítése személyre és konkrét közösségekre szabott feladatok alapján.
- Konstruktív, jellegzetes, tartalmas és felelős, szellemi arculattal rendelkező alkotó (kis) közösségek létrehozása, ahol a tanuló a közösségben való élet során fejleszti önismeretét, együttműködési készségét, akaratát, segítőkészségét, szolidaritásérzését, empátiáját.
- Az iskolarendszerben meglévő szelektív hatások mérséklése, az egyenlő hozzáférés és esélyegyenlőség biztosítása.
- Azon hátrányoknak a csökkentése, amelyek a tanulók szociokulturális környezetéből vagy eltérő ütemű érésebből fakadnak.
- A lassúbb ütemben fejlődő, lemaradó tanulók beillesztése – lehetőség szerint – korosztályuknak megfelelő tanulócsoporthoz való integrációjuk révén.
- Szegregációmentes, együttnevelési környezet kialakítása (inkluzivitás).
- A feladatok megvalósítását szolgáló eszközök, módszerek.
- Újszerű tanulásszervezési eljárások bevezetésével a tanulók motiváltságának növelése.
- Önálló intézményi innovációk megvalósítása, folyamatossá tétele.
- Az infokommunikációs technológia alkalmazásának folyamatos fejlesztése (internet, e-tananyagok, digitális projektmunkák).
- Magas színvonalú és sokrétű ismeretközléssel és hatékony szakmai munkával a tanulók önálló problémamegoldó, gondolkodó képességének és kreativitásuknak a fejlesztése.
- Rendelkezzen színvonalas, korszerű szaktudással, pedagógiai ismeretrendszerrel.

• **Nevelési feladataink**

A nevelés a pedagógus legfontosabb tevékenysége. Csodálatos lehetőségek felé nyit kaput. A tanulók cselekedeteit meghatározza az a keresztény értékrendszer, amelyet a nevelőtestület közvetít az általános iskola befejezéséig.

Minden tanuló számára biztosítani a kompetenciák fejlesztését, képességek alakítását, az alapképességek elsajátítását, melyek a társadalomba való beilleszkedést, és további ismeretszerzés lehetőségét szolgálják. Felkelteni tanulóinkban az ismeretszerzés vágyát.

Differenciált, korszerű, tovább fejleszthető alpműveltséghez juttatni diákjainkat!

Megismertetni a „tanulni tanulást”, önálló ismeretszerzés alapjainak elsajátítását.

Olyan képességek birtokába juttatni a tanulót, amely továbbtanulását és önfejlesztését lehetővé teszi.

Tiszteletet ébreszteni az emberi-, tárgyi-, művészeti- és az erkölcsi értékek iránt.

Segítséget nyújtani abban, hogy az általános iskolai tanulmányok befejezése után mindenki képességeinek megfelelően tudjon a továbbtanulási lehetőségek közül választani.

A nevelés fejlesztésének kiemelt területei: a tehetséggondozás, a műveltségbeli hátrányok leküzdése, a sajátos nevelési igényű tanulók segítése, a társadalmi beilleszkedés segítése, az egészséges életmód igényeinek kialakítása.

Minden készségét, képességet optimális szintre fejleszteni

Mindez csak úgy valósulhat meg, ha biztosítjuk a gyerekek **értelmi, akarati, érzelmi, esztétikai, testi fejlődését**, ezért elengedhetetlen:

A fejlesztés kiemelt területei:

A gyerekek képességeinek sokirányú, személyre szóló fejlesztése, tudásuk és teljesítményük növelése olyan képzés megvalósítása révén, amelyben a gyerekek aktív részesei az őket körülvevő világ megismerésének. A hatékony tanítási-tanulási folyamat kialakítása, fejlesztése a tudás, a személyiség érdekében. Sajátos nevelési igényű tanulók integrációs fejlesztése. Az önálló ismeretszerzés, önművelés része a projectoktatás a megfelelő életkorban. Az önérvényesítés kommunikációs (verbális, informális) technikáinak alapozása. Az informatika-oktatás emelt óraszámában történik.

Személyes példamutatással, keresztyén erkölcsi értékek átadásával, céltudatos munkával irányítjuk tanítványaink jellemének fejlődését.

Olyan érzelmek kialakítására törekszünk, amelyeket felhasználva és irányítva felismerik a körülöttük levő szépségeket a mindennapi valóságban, a művészi alkotásokban, és megtanulják ezen értékeket megővni.

Kaszap Nagy István Református Általános Iskola és Óvoda

5420 Túrkeve, Kossuth L. u. 15.

Kiemelt feladata az iskolának, hogy a testnevelés és sport sajátos eszközeivel fejlessze a felnővekvő nemzedék mozgás-, játék- és sportkultúráját, edzettségét, teherbíró képességét.

A felnőtt életre való felkészítésben **meghatározó jelentőségű a családi életre nevelés**. A család jelentősége meghatározó az egészséges személyiség fejlődésében. Segítséget ad a gyermek megfelelő életrendjének, életmódjának kialakításában, megtanítja, hogyan kell a közösségben élni, segít ismerkedni a külvilággal, kapcsolatot teremteni a felnőttekkel és gyermektársaikkal.

Anyanyelvi kommunikáció, matematikai logikai, természettudományos kompetencia.

Célunk, hogy minden gyerek az iskolai közösség tevékeny, önszervező tagja legyen, tudjon véleményt nyilvánítani, legyenek ötletei, javaslatai. Az iskolai életben törekedjék az emberi jogok és alapvető szabadságjogok tiszteletben tartására. Képes legyen felelősségteljes döntéseket hozni a saját és társait érintő kérdésekben. **Ismerje fel saját helyét a közösségben és felelősségét a közösségért.**

A magyarok eredetéről, a honfoglalásról szóló mondák, a történelmi olvasmányokban megjelenített élethelyzetek, a magyar népköltészet, népművészet alkotásainak ismerete, hazánk tájainak bemutatása révén **ismerjék meg és vállalják múltunkat, ezeréves európai létünket. Könyvtári és más információforrások használatának megtanítása. Az információs társadalom technológiáinak magabiztos és kritikus használatának megtanítása.**

A felnővekvő nemzedék legkiemelkedőbb feladatává válik a környezetvédelem. A környezeti nevelés célja: **a környezetet védő gondolkodásmód és környezetbarát életmód kialakítása.**

A fogyasztói kultúra fejlesztése, tudatos kritikus magatartás alakítása. A helyes értékrend, fenntartható fogyasztás szemléletének formálása.

• Alapelveinket, céljainkat megvalósító gyakorlati megoldások

Iskolánk tevékenységrendszerét a következő fő területek kimunkálására kívánjuk fordítani a tanórán, és a tanórán kívüli nevelés és oktatás keretében:

Tanulás tanítása

Tanulás – tanulásirányítás.

Tanulóink személyiségfejlesztésével kapcsolatos pedagógiai feladataink.

A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladataink.

Tanulóink magatartás és viselkedés kultúrájának fejlesztése.

Az egészséges életmód program

A kulturált életmódra nevelés

Környezeti program

• **Tanulás – tanulásirányítás**

A tanulás során nemcsak ismereteket nyújtunk, és készségeket fejlesztünk, hanem megismerést, gondolkodásmódot, szemléletet és ítélőképességet is alakítunk. Ennek eredményeképpen fejlődik a tanulók személyisége is.

Feladatunk:

- **hatékony tanulási módszerek és technikák kibontakoztatása**
- olyan szemlélet kialakítása, hogy a tanulás, a tudás értéket jelentsen a tanulók számára;
- a szellemi munka és a szellemi értékek megbecsülésére történő nevelés.

E feladatok megvalósítása iskolánk valamennyi pedagógusának folyamatos feladata.

Iskolánk támogatja, és teret biztosít olyan gyermekközpontú tanulásszervezési formának is, amelynek alapja a team munkára épülő kooperatív tanulás.

Célunk: a tanulás és az együttműködés minél nagyobb szerepet töltsön be a gyerek életében, különböző tanulási tevékenységekkel fejlesztjük az önálló tanulást egyéni és kiscsoportos szinten egyaránt.

• *A tanulás megszerettetése*

Célunk:

- A tanulás megszerettetése, a pozitív viszony kialakítása az ismeretszerzéssel kapcsolatosan.
- A tanulás sikere nagymértékben függ az anyanyelv elsajátításának szintjétől. Ezért kiemelten kezeljük az anyanyelv oktatásának valamennyi területét, különösképpen a szövegértés fontosságát és a kommunikációs képesség fejlesztését. Az anyanyelv szóbeli és írásbeli használatának (a helyesírás készségének) olyan szintű elsajátíttatása, amely jól működő eszköze, és nem pedig akadálya a tantárgyak megértésének.
- A tantárgyi ismeretszerzés gazdag tanulási források révén valósuljon meg. A tankönyv mellett egyéb taneszköz felhasználása is elengedhetetlen.
- A célra orientált fejlesztés legyen a tanulási tevékenység megszervezésének alapja.
- A fejlesztés legyen a műveltségi területekhez igazodó, tanulási tevékenység megszervezésének alapja.
- Változatossá kell tennünk a tanítás szervezeti formáit.
- A tanulási - önművelési kultúra fejlesztését szolgálja könyvtárunk gazdag kínálata.
- A tanulók, szülők megismertetése a tantervi követelményekkel azért, hogy tudják, miért fontos a megtanulandó anyag, s melyek az eredményes tanulás normái és feltételei.
- A tanulóhoz való viszonyulás jelentős formáló tényezője a differenciálás:
 - o a segítség módjában
 - o a tanítás - tanulás módszereinek megválasztásában.

• **A tanulási motívumok fejlesztése**

Az értelmi nevelés nem lehetséges a tanulók motivációjának erősítése nélkül. Ezért választottuk feladatunknak a motivációs rendszerünk fejlesztését.

- az érdeklődés felkeltése, kiszélesítése,
- az elsajátítandó tananyag megfelelő kiválasztása,
- a tanulmányi karriertervek kidolgozása (tanulmányi versenyekre felkészítés),
- a tanórákon alkalmazott módszerek tudatos tervezése (project, kooperatív tanulási technikák)
- a megismerési vágy felkeltése és a felfedezés örömeinek átélése,
- a játék megszerettetése és az alkotásvágy felkeltése,
- a cselekvés, aktív részvétel a tanulás bármely fázisában,
- a siker utáni vágy felkeltése és a hozzá tartozó pozitív érzelmek kialakítása,
- a példaképek, eszményképek nevelő hatásának kiaknázása.

1. 3. A személyiségfejlesztésével kapcsolatos pedagógiai feladatok

Az alapvető erkölcsi értékeket tanulóinkkal meg kell ismertetni, majd tudatosítani és meggyőződéssé alakítani bennük.

„Azért az ő gyümölcseikről ismeritek meg őket.” (Mt 7:20)

„De a Lélek gyümölcse: szeretet, öröm, békesség, nagylelkűség, szíveség, jóság, hűség, szelídség, mértékletesség; az ilyenek ellen nincs törvény.” (Gal 5:22-23)

Hitünk szerint a Biblia valódi irányadó. A mutatott úton való járás alkalmassá tesz mindenkit arra, hogy a különféle társadalmi rendszerek erkölcsi elvárásainak is megfelelhessünk.

A nevelési feladat végrehajtásához, vagyis annak elősegítéséhez, hogy tanítványaink valóban teremhessék a Lélek gyümölcseit, a következő fontosabb lehetőségeink, módszereink vannak:

- Istentiszteleten, reggeli áhítaton példák adása a Bibliából.
- Irodalmi és történelmi példák.
- Az ünnepi rendezvények mondanivalójának megbeszélése, gondolva az egyházi, nemzeti, vagy akár családi ünnepekre is.
- Az osztályfőnöki órákon alkalmazott szituációs játékok, beszélgetések.
- A pedagógusok személyes példaadása a tanórákon és azokon kívül is.

Kaszap Nagy István Református Általános Iskola és Óvoda

5420 Túrkeve, Kossuth L. u. 15.

- Iskolai kirándulások, múzeumlátogatások alkalmával a szülőföld és a haza múltjának, hagyományainak keresése.
- A házirend megbeszélése és a diák-önkormányzati alkalmak lehetőséget kínálnak a demokratikus rendszer megismertetése, a jogok és kötelességek kapcsolat megértésére.
- Kiemelt szerep jut a következő tantárgyaknak: történelem, irodalom, hit- és erkölcstan, ember- és társadalomismeret.

Reménységünk szerint mindennek következménye lesz, hogy tanítványaink megfelelő viszonyt tudnak kialakítani és ápolni a családdal, az iskolával, a szülőfölddel, a hazával, a keresztyénséggel, minden embertársukkal. Ez a folyamat a felnőtté válás során teljesebben ki igazán.

Iskolánk nevelési tervében és helyi tantervében képviselt értékek a követelmények teljesítése a tanulói személyiség minél teljesebb kibontakozását segíti elő.

Így nyílik lehetőség tanulóink eredményes személyiségfejlesztő oktatására, műveltségük és világnézetük fejlesztésére.

Célunk a gyermekközösségeknek és az egyes tanulók személyiségének fejlesztése. Ehhez olyan iskolai pedagógiai munkára van szükség, amelyben a tanulók **kulcskompetenciáinak**, tudásának, képességeinek, egész személyiségének fejlődése, fejlesztése áll a középpontban, figyelembe véve, hogy az oktatás, a nevelés színtere nemcsak az iskola, hanem a társadalmi élet és tevékenység számos fóruma is. Fontos a pozitív életszemlélet és általa a tanítványaink érzelmi intelligenciájának fejlesztése, ezért a Boldogságprogram alkalmazását fontosnak tartjuk a tanulók számára.

A Boldogságprogram a pozitív pszichológia tudományág kutatásaira épül.

A cél nem az, hogy problémamentes életmodellt állítsunk, hanem, hogy vezérfonalat adjunk ahhoz, hogy

- könnyebben nézzenek szembe a kihívásokkal,
- képesek legyenek hatékonyan megbirkózni a problémákkal,
- valamint a testi-lelki egészségmegtartás tényezőinek tanulmányozására kapjanak gyakorlati lehetőséget.

A program lényege

- a személyiségfejlesztés,
- a pozitív életszemléletre való képesség tanítása.

Kaszap Nagy István Református Általános Iskola és Óvoda

5420 Túrkeve, Kossuth L. u. 15.

Iskolánk alapvető feladata, hogy a tanulók személyiségét széles körűen fejlessze. Célkitűzéseink alapján az alábbi konkrét pedagógiai feladatok köré csoportosítjuk a személyiségfejlesztéssel kapcsolatos teendőinket. Az értelmi nevelés területén nagy hangsúlyt fektetünk a kulcskompetenciák fejlesztésére.

- **Kulcskompetenciák fejlesztése a Nemzeti Alaptanterv (2020.) alapján**

1. A tanulás kompetenciái

Minden műveltségi területen az önálló, hatékony tanulás azt jelenti, hogy az egyén képes kitartóan tanulni, saját tanulását megszervezni egyénileg és csoportban egyaránt, ideértve az idővel és az információval való hatékony gazdálkodást. Ez egyrészt új ismeretek megszerzését, feldolgozását és beépülését, másrészt útmutatások keresését és alkalmazását jelenti. A hatékony és önálló tanulás arra készíti a tanulót, hogy előzetes tanulási és élettapasztalataira építve tudását és képességeit helyzetek sokaságában használja, otthon, a munkában, a tanulási és képzési folyamataiban egyaránt. A tanulási-tanítási folyamatnak hozzá kell járulnia az információszerzés és –feldolgozás készségének fejlesztéséhez. A tanulót kezdetben még irányított, majd egyre önállóbbá váló információszerző tevékenység jellemző. Az alkalmazható tudás megszerzése segíti az önirányító tanulás képességét. Fontos, hogy a tanuló átélje a tudásszerzés aktív folyamatát. Ezt segítik a tanulók aktív részvételére épülő tanulási módszerek alkalmazása. A tartalmi tudás és a képességek együttes fejlesztése.

2. A kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi és idegen nyelvi)

Az anyanyelvi kommunikáció magában foglalja a gondolatok, megfigyelések, tapasztalatok, érzések és érzelmek világos, rövid és pontos kifejezését és értelmezését szóban és írásban egyaránt, valamint a helyes és kreatív nyelvhasználatot az élet minden területén: családon belül, iskolában, társadalmi érintkezések, szabadidős tevékenységek stb. során. A különféle szóbeli és írásbeli ismeretközvetítő és értékelési módszerek alkalmazásával segítjük az anyanyelvi kommunikáció fejlődését, a kifejezőkészség és a szókincs fejlesztését. Ide tartozik a tanuló érvelésen alapuló egészséges vitakészségének a fejlődése, a különböző forrásokból gyűjtött információk, leírások értelmezése és feldolgozása.

Az idegen nyelvi kommunikáció az anyanyelvi kommunikáció elemeivel jellemezhető: fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények megértése, kifejezése és értelmezése szóban és írásban (hallott és olvasott szöveg értése, szövegalkotás), a társadalmi és kulturális tevékenységek megfelelő keretein belül - oktatás és képzés, munka, családi élet és szabadidős tevékenységek -, az egyén szükségleteinek megfelelően.

3. A digitális kompetenciák

A gyermekek aktív részesei a digitális kultúrának. Ez a kulcskompetencia felöleli az információs társadalom technológiáinak magabiztos és kritikus használatát, az információ megkeresését, összegyűjtését és feldolgozását, a valós és a virtuális kapcsolatok megkülönböztetését. A digitális világ nyújtotta aktuális információ tanításba való beépítésével, egyes folyamatok, tanulási tartalmak digitális eszközökkel történő bemutatásával tudatos felhasználóvá válás támogatása. A digitális információfeldolgozás, illetve a digitális kommunikáció fejlesztésének nagy szerepe van a közéleti tájékozódási készségek kialakításában, a felelős és aktív állampolgárrá nevelésben. Ehhez kapcsolódik a tudatos közösségi információáramlás, a tudás hálózatos megosztásának képessége.

4.A matematikai, gondolkodási kompetenciák

A matematikai kompetencia a matematikai gondolkodás fejlesztésének és alkalmazásának képessége, felkészítve ezzel az egyént a mindennapok problémáinak megoldására is. E kompetenciában és annak alakulásában a folyamatok és a tevékenységek éppúgy fontosak, mint az ismeretek. A matematikai kompetencia felöleli a matematikai gondolkodásmódhoz kapcsolódó képességek alakulását, használatát, a matematikai modellek alkalmazását (képletek, modellek, grafikonok/táblázatok), valamint a törekvést az alkalmazásra. Analitikus és szintetizáló gondolkodás műveleteinek alkalmazása, tanulságok levonásával az induktív gondolkodás képességének, azonosságok és különbségek összehasonlításával az analógiás gondolkodás fejlesztése. A több diszciplínát is érintő problémakörök tárgyalásával a tanulók rendszerszintű, komplex gondolkodása.

5.A személyes és társas kapcsolati kompetenciák

A személyes, értékorientációs, szociális és állampolgári kompetenciák a harmonikus életvitel és a közösségi beilleszkedés feltételei, a közjó iránti elkötelezettség és tevékenység felöleli a magatartás minden olyan formáját, amely révén az egyén hatékony és építő módon vehet részt a társadalmi és szakmai életben, az egyre sokszínűbb társadalomban, továbbá ha szükséges, konfliktusokat is meg tud oldani. Az állampolgári kompetencia képessé teszi az egyént arra, hogy a társadalmi folyamatokról, struktúrákról és a demokráciáról kialakult tudását felhasználva aktívan vegyen részt a közügyekben.

A társakkal való együttműködést igényli a csoportmunka, amely során a tanuló felismeri feladatát, szerepét a csoportban, csoporttagként a társakkal együtt végezze tevékenységeket, igény szerint vezetői szerepet is vállalhat. Idetartozik a segítség adásának és elfogadásának képessége is. Az interaktív tanulási formák, a fejlesztő szemléletű ön- és társértékelés alapja a reális önismeret.

6.A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái

Az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség magában foglalja az esztétikai megismerés, illetve elképzelések, élmények és érzések kreatív kifejezése fontosságának elismerését, amely minden műveltségterületen jelentkezik. Olyan képességek tartoznak ide, mint művészi önkifejezés, műalkotások és előadások elemzése, saját nézőpont összevetése mások

véleményével, a kulturális tevékenységben rejlő gazdasági lehetőségek felismerése és kiaknázása. A tanulót érő érzelmi hatások kreatív alkotásokban történő kifejezése. Természetes és mesterséges környezetből érkező érzelmi hatások befogadása. Az emberiség, a magyarság kulturális örökségének fő elemeinek ismerete. A kiemelkedő emberi alkotások értékelése, azok technológiai, tudományos és művészeti szerepének értelmezése. Az értékteremtő alkotások jelentőségének felismerése.

7.Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák

A kezdeményezőképesség és vállalkozói kompetencia segíti az egyént a mindennapi életben – így a munkahelyén is – abban, hogy megismerje tágabb környezetét, és képes legyen a kínálkozó lehetőségek megragadására. A tudást, a kreativitást, az újtásra való beállítódást és a kockázatvállalást jelenti, valamint azt, hogy célkitűzései érdekében az egyén terveket készít és hajt végre. Az elméleti tudás mellett a társadalmi hasznosulást segítő gyakorlati alkalmazás. A gazdasági élet szereplőivel történő együttműködés. Alapját képezi azoknak a speciális ismereteknek és képességeknek, amelyekre a gazdasági tevékenységek során van szükség. Pályaorientáció, életpálya-tervezés és munkavállalás. Az alkotó emberi tevékenységek megismerése és értékelése. Felismerése annak, hogy a munkavégzés az egyén, a család és a társadalom létfenntartását biztosítja. Belátása annak, hogy a munka sokszor küzdelmekkel jár, ugyanakkor személyiségépítő, társadalmi összetartozást is erősítő tevékenység.

További releváns kompetenciaterületek

A fent felsorolt kulcskompetenciákon felül a következő nevelési területek fejlesztése áll pedagógiai munkánk középpontjában:

- Egészséges életmódra nevelés, testi, lelki egészség, mely a tanórai és az egyéb foglalkozások során az egészségnevelési és környezeti nevelési programmal (benne a komplex intézményi mozgásprogrammal) koherensen jelenik meg a gyakorlatban a fizikailag aktív, egészségtudatos életvezetésre, a motoros műveltség eszközeivel való személyiségfejlesztésre és a tehetséggondozásra épül, továbbá az egészségmegőrzést is szervesen magában foglalja.
- Környezettudatos magatartás, mely a fenntarthatóság szempontjaira koncentrál.
- Társ kapcsolatokkal kapcsolatos ismeretek elsajátíttatása (szociális kompetencia).
- Tanulásirányítás – önálló tanulás képessége.
- Aktív állampolgárságra nevelés (konfliktuskezelés, együttműködés képessége), amelynek szerves része az egészséges nemzeti öntudatra szocializálás.
- Értékorientációk, beállítódások kialakítása (felelősség, autonóm cselekvés, megbízhatóság, tolerancia, társadalmilag elfogadott viselkedésformák), elsősorban az etikai alapú megközelítésmód paradigmája.
- Nemzeti összetartozás ápolására irányuló hazafias elköteleződésre nevelés, mely nem irányulhat még látens módon sem a szegregáció, a kirekesztés, a nemzetiségek és más nyelvi-vallási etnikumok diszkriminációjára.

Kaszap Nagy István Református Általános Iskola és Óvoda

5420 Túrkeve, Kossuth L. u. 15.

A személyiségfejlesztő oktatás csak akkor lehet eredményes, ha a tanítási-tanulási folyamat:

- teret ad a színes, sokoldalú iskolai életnek, a tanulásnak, a játéknak, a munkának
- ha fejleszti a tanulók önismeretét, együttműködési készségüket, edzi akaratukat
- ha hozzájárul életmódjuk, szokásaik fokozatos kialakításához.

Mivel minden gyermek különbözik a többiektől, a nevelő hatások pedig különböző módon érintik az egyes gyermekeket, így az egyénekhez igazodó nevelés lehet a leghatékonyabb. Ehhez a legfontosabb tulajdonságokat kell fejleszteni (pl.: önismeret, együttműködési készség, akarat, segítőkészség, empátia).

Nevelési gyakorlatunkban a következő értékek és tartalmak jelentik a fejlesztés irányát:

A műveltséggel, a munkával kapcsolatos értékek

- Önmagunk és környezetünk megismerésének igénye és az ezzel kapcsolatos motívumok kialakítása (tudásvágy, önfejlesztési igény, kötelességtudat, lelkiismeret, értékteremtés).
- Törekvés a szorgalmas és eredményes tanulásra, a rendszerességre és az esztétikus munkára.
- **Törekvés hatékony tanulási módszerek és technikák elsajátítására.**
- Törekvés az intellektuális képességek, a kreativitás fejlesztésére, és az önálló tanulás képességeinek kialakítására.

A hazával, a nemzettel kapcsolatos értékek

- A szülőföld, a haza megismerése, szeretete, a nemzeti kultúra megbecsülése.
- Más népek, nemzetek jogainak tisztelete, kultúrájuk tiszteletben tartása.
- Törekvés az európai kulturális örökség megismerésére, befogadására.

Az élet értékei

- Az élet tisztelete és védelme.
- A természeti környezet megóvása, az élő és élettelen megismerése, a természet szépsége iránti fogékonyság, illetve az erre vonatkozó magatartás formálása.
- Az egészséges és kulturált életmód iránti igény kialakítása.
- Az önellátó képességek (tisztálkodás, testápolás, öltözködés stb.) fejlesztése.
- Az egészségvédő magatartás kialakítása (pl.: balesetek megelőzésének szokásai, egészségre káros szokások megismerése).

A társas kapcsolatokra vonatkozó értékek:

- a család tisztelete, a szülők és a nagyszülők megbecsülése,
- a tartalmas emberi kapcsolatok iránti igény kialakítása,
- a szociális értékrend kialakítására vonatkozó igény megteremtése,
- szociális készségek (empátia, tolerancia, konfliktuskezelés) tanítása, fejlesztése,
- a felnőttekkel szembeni tisztelettudó magatartás elsajátítása,

- a másik ember autonómiájának tisztelete, a kapcsolatokban a megbízhatóság, igazságosság, szolidaritás igényének kialakítása,
- kulturáltság a magatartásban és a kommunikációban, udvariasság, figyelmesség, mások szokásainak, tulajdonának tiszteletben tartása,
- a mindennapi kapcsolatokban fegyelem, önfegyelem kialakítása,
- a másság, vallások, szokások, sérült, fogyatékos emberek elfogadása.

1. 4. A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok, egészségnevelési és környezeti nevelési elvek

A teljes körű egészségfejlesztési program az iskola közössége életminőségének, életfeltételeinek javítását szolgálja, amelynek célja az életminőség, ezen keresztül az egészségi állapot javítása, olyan problémakezelési módszer, amely az iskola közösségének aktív részvételére épít.

A teljes körű iskolai egészségfejlesztés az alábbi négy egészségfejlesztési alapfeladat rendszeres végzését jelenti a nevelési-oktatási intézmény partneri kapcsolati hálójában szereplők ésszerű bevonásával:

- egészséges táplálkozás megvalósítása (lehetőleg a helyi termelés helyi fogyasztás összekapcsolásával) rendszeres zöldség és gyümölcs fogyasztás, tejtermékek fogyasztása;
- mindennapi testnevelés/testedzés minden tanulónak (ennek részeként sok más szakmai elvárás közt tartásjavító torna, relaxáció és tánc is) úszásoktatás az 1-6.évfolyamon;
- a tanulók érett személyiséggé válásának elősegítése személyközpontú pedagógiai módszerekkel és a művészetek személyiségfejlesztő hatékonyságú alkalmazásával (ének, tánc, rajz, mesemondás, népi játékok és népi rítusjátékok stb.);
- számos egyéb téma között környezeti, médiatudatossági, fogyasztóvédelmi, balesetvédelmi és családi életre nevelést is magában foglaló egészségfejlesztési tematika oktatása.

Az egészségfejlesztési ismeretek témakörei az iskolában:

- Az egészség fogalma
- A környezet egészsége
- Az egészséget befolyásoló tényezők
- A jó egészségi állapot megőrzése
- A betegség fogalma
- A táplálkozás és az egészség, betegség kapcsolata
- A testmozgás és az egészség, betegség kapcsolata
- Balesetek, baleset-megelőzés
- A lelki egészség
- A társadalom élete, a társadalmi együttélés normái: illem és etika, erkölcs
- A szenvedélybetegségek és megelőzésük (dohányzás, alkohol- és drogfogyasztás, játékszenvedély, internet- és tv-függés)

- A média egészséget meghatározó szerepe
- Fogyasztóvédelem
- Iskola-egészségügy igénybevétele

Egészségnevelési és környezeti nevelési elvek

A teljes körű egészségfejlesztés célja, hogy a nevelési-oktatási intézményben eltöltött időben minden tanuló részesüljön a teljes testi-lelki jóllétét, egészségét, egészségi állapotát hatékonyan fejlesztő, a nevelési-oktatási intézmény mindennapjaiban rendszerszerűen működő egészségfejlesztő tevékenységekben.

Kiemelt felelősséggel tartozik az iskola, mint olyan intézmény, amely a tanulók ismereteinek, képességeinek és viselkedéseinek fejlesztésére hivatott. Az egészséges életmódra nevelést már kisgyermekkorban el kell kezdeni és az életfordulókon - serdülőkor - fokozottabban megerősíteni. A nevelési folyamatban nélkülözhetetlen - az alapvető értékek mellett – a testi-lelki-szociális egészség közvetítése, az élet egészségvédelme.

Jelentős szerepet kap benne a szülő, a család, az ifjúságvédő, a civil közösségek, sport- és egyéb egyesületek, média stb.

Az egészségkultúráltság maga az életmód. Az egészségvédelem szoros kapcsolatban áll az erkölcsi értékekkel, magatartással.

Már korai gyermekkortól kezdve számos befolyás éri a gyermeknek az egészségről alkotott fogalmát, de számos hatás éri viselkedésüket, magatartásukat is. Sokszor nincsenek tisztában a befolyásokkal, amelyek érik őket. Ezért fontos része az egészségnevelési programnak az is, hogy segítsen a tanulóknak kialakítani olyan készségeket, amelyek lehetővé teszik saját magatartásuk kedvező irányú befolyásolását.

Az egészségfejlesztési program hozzásegíti a tanulókat

- az egészséges életvitel kialakításához,
- a helyes értékrend felépítéséhez,
- az egészségvédelem kérdéseinek megismeréséhez,
- az életmóddal kapcsolatos - biológiai-pszichés - tennivalók elsajátításához
- a képességek erősítéséhez, fejlesztéséhez,
- az egészségre káros szokások megismeréséhez, kiküszöböléséhez.

Mindennek legyen figyelemfelkeltő, tájékoztató, motiváló szerepe az egészség-érték tudatosításában. Ezek birtokában képesek lesznek egészségük megőrzésére, a betegségek megelőzésére, az egészséges személyiség kimunkálására, a helyes egészségmagatartás kialakítására.

A programba beépül a folyamatkövetés és az eredményvizsgálat. Ehhez idő kell, fontos a többszintűség, a célok, feladatok követhetősége.

Kiemelt figyelmet kell fordítani a gyermek, a tanuló egészséghez, biztonságához való jogai alapján a teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatokra, amelyek különösen

Kaszap Nagy István Református Általános Iskola és Óvoda

5420 Túrkeve, Kossuth L. u. 15.

- az egészséges táplálkozás,
- a mindennapos testnevelés, testmozgás,
- a testi és lelki egészség fejlesztése, a viselkedési függőségek, a szenvedélybetegségekhez vezető szerek fogyasztásának megelőzése,
- a bántalmazás és iskolai erőszak megelőzése,
- a baleset-megelőzés és elsősegélynyújtás,
- a személyi higiéné területére terjednek ki.

Az egészségvédő életvitelhez szükséges képességek kialakítása hosszú folyamat, ezért elválaszthatatlan a nevelési folyamat egészétől.

Alapelve, célja:

- az egészségkultúráltság emelése,
- olyan tulajdonságok kifejlesztése, amelyek hozzásegítenek a tudás hasznosításához,
- a tanulók segítése a testi és a lelki egészség harmóniájának megteremtésében, az egészséges életmód kialakításában és megtartásában,
- az életvezetési képességek fejlesztése,
- a tanulók felelősségérzetének fejlesztése egészségük megőrzéséért,
- a tanulók felkészítése a stressz-hatások feldolgozására,
- a környezeti- és egészség-tudatosság erősödésének előkészítése,
- a mindennapi testedzés megvalósítása a tanulók számára,
- a mentálhigiénés nevelésre való kiterjedése.

Tartalma:

- az egészségfejlesztéssel összefüggő célok, feladatok,
- a feladatok végrehajtását szolgáló program,
- az iskola-egészségügyi szolgálat munkája.

Kapcsolódó szakanyagok:

- módszertani szakanyag a tanulók fizikai állapotának méréséhez és minősítéséhez,
- módszertani anyag a mindennapos testneveléshez,
- az egész napos iskola programja,

Az egészségnevelés fő jellemzői:

Kaszap Nagy István Református Általános Iskola és Óvoda

5420 Túrkeve, Kossuth L. u. 15.

- az egészség megtartása, fokozása,
- az egészség visszaszerzésére irányuló és a
- személyiség formálását elősegítő tevékenység.

Területei:

- Egészségmegőrzés, a helyes életmód kialakítása
- Mozgás, rendszeres testedzés, játéklehetőség
- Táplálkozási szokások kialakítása egészségünk érdekében
- Öltözködés
- Higiénia, tisztálkodás
- Egészségkárosító szenvedélyek (drog, alkohol, cigaretta, egyéb szenvedélybetegségek és függőségek) megelőzése
- Ésszerű napirend kialakítása

Szűrővizsgálatok

Iskolánk minden tanulóját a védőnő és a gyermekorvos, egy általuk elkészített, az iskola vezetésével egyeztetett terv szerint szűr a következő területeken:

- Hallás
- Látás
- Lúdtalp
- Fogászat

Ennek eredményeképpen a tanulók időben szakorvosi ellátáshoz jutnak.

A vonatkozó ágazati jogszabályok alapján az alábbiak szerint foglalhatjuk össze az iskolai egészségvédelem főbb feladatait:

- Ismertesse meg az emberi szervezet működésének és a természeti, társadalmi, pszichés környezet kölcsönhatásának törvényeit.
- Fejtse ki az egészséges táplálkozásra, életmódra, valamint az egészséges környezet megteremtésére vonatkozó tudnivalókat, buzdítson azok megtartására.
- Valósítsa meg a személyes testi és lelki higiénia követelményeit.
- Szorgalmazza a testmozgás, aktív életmód, a sportolás rendszeressé tételét.
- Szolgáltasson módszereket (döntési helyzetmegoldásokat) a stresszhelyzetek megelőzésére és feloldására, a konfliktusok kezelésére.

Kaszap Nagy István Református Általános Iskola és Óvoda

5420 Túrkeve, Kossuth L. u. 15.

- Ismertesse a szexuális kultúrával és a családtervezéssel, a nemi úton terjedő betegségek megelőzésével kapcsolatos tudnivalókat.
- Tudatosítsa a szenvedélybetegségek káros hatásait és a rászokás elkerülésének módját.
- Ismertesse meg a tanulókkal az egészségügyi szolgáltatások igénybevételének feltételeit és lehetőségeit.
- Adjon gyakorlati tanácsot, az egészséget és a testi épséget veszélyeztető tényezők, balesetveszélyek elkerülésének módjára, a lehetőségekhez mérten tanítsa meg az elsősegélynyújtás elemi tennivalóit.
- Fejlessze ki a beteg, sérült és fogyatékos embertársak iránti elfogadó és segítőkész magatartást.

Az iskolai teljes körű egészségfejlesztés szinterei:

- Életviteli feladatok
- Tanórai feladatok
- Tanórán kívüli feladatok

1. Életviteli feladatok

Az iskolai élet a nevelés-oktatás színtere. A nevelés dimenziói közt az egyik, ~~am~~ meghatározó tényező az egészség iránti igényre nevelés. A szó tartalmának meghatározása sugallja a feladatokat.

Az általános iskoláskorú gyermek és kamasz iskolában eltöltött idejét számtalan tevékenysége közt jellemezhetjük az egészsége megóvása érdekében végzett tevékenységekkel is. A napi rutinban a tanító/tanár folyamatosan neveli, megszólítja a gyermeket az elvárt higiéniai szokások betartására, az életviteli szokások kialakítására, azoknak mögöttes tartalmára.

Az egész napos iskola keretében számtalan lehetőség és szükség mutatkozik az egészségnevelésre. Az életkori sajátosságok figyelembevételével ezeknek a szokásoknak, elvárásoknak a beépítése a gyermek személyiségébe elsődleges feladatunk.

Az egészség nem egy statikus állapot, hanem állandó mozgásban, változásban lévő, kiegyenlítődésre törekvő folyamat, amely az egyén szervezetén belül összhangban, illetve az egyén és természeti-társadalmi környezete közötti dinamikus egyensúlyban nyilvánul meg. Ezen dinamikus egyensúly az élet bármely területén megnyilvánulhat:

- a test és a lélek egyensúlya,
- a táplálkozás és a testmozgás egyensúlya,
- a jog és a kötelesség egyensúlya,
- az otthon és az iskola harmóniája,

Kaszap Nagy István Református Általános Iskola és Óvoda

5420 Túrkeve, Kossuth L. u. 15.

- az egyén és (természeti-, társadalmi-) környezetének egyensúlya,
- párkapcsolatok harmóniája,
- az egyén értékeinek és hiányosságainak harmóniája.

Az egészség megőrzése, az egyensúly fenntartása két irányból érhető el:

a tanulót, a szervezetét érő káros, az egyensúly megbontására irányuló hatások csökkentésével
illetve kiküszöbölésével,

a tanuló, a szervezete alkalmazkodó képességének, az ártalmak kiegyenlítését szolgáló testi
és lelki erejének fokozásával.

Az egészségfejlesztés az a folyamat, amely képessé teszi az embereket saját egészségük egyre nagyobb mértékű irányítására és javítására.

Az egészségnevelés legfontosabb feladata a felvilágosító munka, a megelőzés, egészségünk védelme, megóvása. Az iskolai egészségnevelés nem csak a biológiai értelemben vett testi egészségre irányul, hanem egy komplex személyiségfejlesztésbe illeszkedik.

Nevelőmunkánk alapja a pozitív példamutatás.

• Az egészségnevelés tartalma

Higiénikus, egészséges életvitel

- Az ember legfontosabb biológiai, pszichológiai, szociálpszichológiai jellemzői
- Emberismeret, empátia, alkalmazkodó készség
- Egyén és közösség
- Kultúrált viselkedés

Betegségek elkerülése, egészség megóvása

- Baleset-megelőzés
- Elsősegélynyújtás
- Közlekedési kultúra és biztonság
- Testi higiénia – tisztálkodás
- Személyi higiénia – öltözködés
- Életrend (napi, heti)
- Mozgáskultúra

Tárgyi környezettel való együttélés

- Betegséget okozó biológiai és környezeti tényezők
- Kulturált és esztétikus környezet kialakítása, védelme
- Környezetkímélő magatartás

Lelki egészség megóvása, krízis prevenció

- Önismeret
- Stresszoldó technikák
- Konfliktuskezelési készségfejlesztés
- Emberismeret, empátia
- Egyéni képességek és célok összhangja
- Devianciák

Függőséghez vezető motívumok feltárása, egészségkárosító szokások megelőzése

- Egészségkárosító növények, állatok
- Egészségkárosító élvezeti szerek
- Serkentők, nyugtatók, drogok
- Szenvedélybetegségek
- Függőséghez vezető okok feltárása, tudatosítása
- Élezeti szerek (drogok, alkohol) és túlzott fogyasztásuk egészségkárosító hatása és azok következményei

Az egészséges táplálkozás

- Korszerű, rendszeres táplálkozás- túlsúlyosság, alultápláltság
- Ünnepi és formális étkezések
- Biotermékek, vegyszermentes élelmiszerek, ételek

Családi életre, szülővé nevelés

- Nemi szervek, barátság, partnerkapcsolatok
- A család funkciója, jelentősége
- Születéstől a felnőttkorig
- Érzések –érzelme- értékek
- Családtervezés
- Terhesség, szülés, csecsemőgondozás
- AIDS és más szexuális úton terjedő betegségek
- Normálistól eltérő szexuális magatartás

Kaszap Nagy István Református Általános Iskola és Óvoda

5420 Túrkeve, Kossuth L. u. 15.

- A szülői felelősség – konfliktusfeloldás
- Családalapítás, családjogi törvény
- Betegbiztosítás, egészségügyi szolgáltatások, igénybevételük módjai

Higiénikus, egészséges életvitel

- Az ember legfontosabb biológiai, pszichológiai, szociálpszichológiai jellemzői,
- Emberismeret, empátia, alkalmazkodó készség
- Egyén és közösség
- Kulturált viselkedés

Betegségek elkerülése, egészség megóvása

- Baleset-megelőzés
- Elsősegélynyújtás
- Közlekedési kultúra és biztonság
- Testi higiénia – tisztálkodás
- Személyi higiénia – öltözködés
- Életrend (napi, heti)
- Mozgáskultúra

Tárgyi környezettel való együttélés

- Betegséget okozó biológiai és környezeti tényezők
- Kulturált és esztétikus környezet kialakítása, védelme
- Környezetkímélő magatartás

Lelki egészség megóvása, krízis prevenció

- Önismeret
- Stressz oldó technikák
- Konfliktuskezelési készségfejlesztés
- Emberismeret, empátia
- Egyéni képességek és célok összhangja
- Devianciák

Szabadidő – kultúra fejlesztése

- Szellemi, testi koordináció megőrzése, fejlesztése
- Szabadidős szokások, szabadidő felhasználása

Kaszap Nagy István Református Általános Iskola és Óvoda

5420 Túrkeve, Kossuth L. u. 15.

- Tömegkommunikációs eszközök manipulációs szerepe
- Igényes, igénytelen szórakozás

A tartalmi elemeket a tantárgyi programokba beépítve a tantestület közösen tudja megvalósítani.

A tartalmi szerkezet kidolgozásakor figyelembe vehető a tanulók egyéni fejlődésének dinamikája, mert nem zárulnak le a képességek, készségek és ismerethatárok egy-egy tanév befejeztével, hanem más aspektusból újból, magasabb szinten továbbfejlesztődnek spirálisan vagy teraszosan.

• Az egészségnevelés módszereinek, eszközeinek csoportosítása

A megvalósításhoz szükséges eszközök, és módszerek megválasztása során általános módszertani ajánlasként fogalmazódik meg, hogy korszerű pedagógiai módszerekkel tantárgyi integrációs lehetőségek felhasználásával bővítsük a tanulók tevékenységének színtereit. Az egészségnevelés módszereinek eszközeinek egy lehetséges csoportosítását mutatja az 1.sz. táblázat.

A módszerválasztás szempontjai

- Tevékenységközpontú és életszerű legyen
- Élményközpontú, motiváló legyen
- Feleljen meg a tanuló életkorának
- Pozitív életszemléletet adjon
- Együttműködésre épüljön
- Sok játékos elemet tartalmazzon

• Drogstratégia

Napjainkban a kábítószeres fogyasztásnak világméretű terjedése súlyos társadalmi gondot okoz. Ezért a kábítószer-fogyasztás megelőzése minden olyan intézménynek kötelessége, amely fiatalok oktatásával, nevelésével foglalkozik. Ahhoz, hogy megfelelő javulást érhessünk el, olyan stratégiára van szükség, melyben mindenki megtalálja helyét és szerepét.

Ennek érdekében a stratégia célja:

Felkészíteni a pedagógusokat a megelőzés feladatainak ellátására, hogy:

- pontos ismeretük legyen a kábítószerekről, azok egészségkárosító hatásairól, fogyasztásuk jogi következményeiről,
- legyenek tisztában az 5-6-7-8. osztályosok életkori sajátosságaival,
- legyenek képesek a tanulókkal jó kapcsolatot kialakítani,

Kaszap Nagy István Református Általános Iskola és Óvoda

5420 Túrkeve, Kossuth L. u. 15.

- eredményesen tudják véghezvinni, segíteni a saját, a diákjaik és szüleik problémáinak kezelését,
- a nevelési módszerek gazdagítása, a megfelelő tapasztalatátadás,
- a rendőrséggel való hasznos együttműködés.

Gazdag, sokrétű, őszinte információt kell adni a gyerekeknek a drogokról, azok hatásairól, a fogyasztás jogi következményeiről:

- a csoportos foglalkozásokon önismeretük, önbizalmuk, problémamegoldó képességük oly módon fejlődjön, hogy képesek legyenek a konfliktusok kezelésére, megoldására,
- alakítsuk ki a tanulóban a nemet mondás képességét, adott helyzetben megfelelő döntést tudjanak hozni,
- tudatosítani kell minden tanulóban: **az egészség kincs**, megóvása alapvető érdekünk.

Segíteni kell a drogproblémával küzdő gyermekeket, családokat.

Kortárs csoportok felkészítése a droghasználat elkerülése érdekében.

Hosszú távú célok:

Helyi közösségek alakítása (pszichológus, orvos, nevelési tanácsadó, szociális területen dolgozó) szakemberek közreműködésével. Szülők, civil szervezetek, akik a dohányzás, az indokolatlan gyógyszerfogyasztás kérdéskörét is megbízhatóan pozitív irányba tudják befolyásolni, azaz hatékonyan képesek ellene küzdeni, másokat megnyerni ehhez. A helyi közösségek mozgósítása érinti a családok életviteli szokásainak, a szabadidő eltöltésének jó irányba történő befolyásolását.

Hosszú távon tehát be szeretnénk vonni a családokat a prevencióba, melynek formái a következők:

- droggal kapcsolatos kérdések megvitatása szülői értekezleteken,
- szóróanyagok, információs kiadványok közreadása,
- a veszélyeztetett családok számára speciális természetű segítségnyújtás
- rendszeres kapcsolattartás mélyítése.

Középtávú célok:

Egészségnapok, drog-prevenciós programok megvalósítása, helyi és közvetlen segítők programjainak támogatása.

- Erdei iskolai program kiszélesítése, még több osztály részvételének támogatása, alapítványi segítség szorgalmazása, pályázatok írása, hasznosítása.
- A mindennapos testnevelésbe való bekapcsolódás szorgalmazása diákjaink körében.

Kaszap Nagy István Református Általános Iskola és Óvoda

5420 Túrkeve, Kossuth L. u. 15.

- A televíziós műsorok szelektív felhasználásának tudatosítása, a tömegkommunikációval szembeni kritikai magatartás kialakítása.
- A tanulók egészségtudatos magatartásának fejlesztése.

Rövid távú célok:

- A drog-prevenációs program folytatása – az egészségnevelés szerves részét képezve – a szaktanárok, osztályfőnökök, egészségnevelők, mentálhigiénés szakemberek bevonásával.
- A kortárssegítők (hetedik és nyolcadik osztályosok) felkészítése, továbbképzése.
- Az osztályfőnökök belső továbbképzése, főleg módszertani területen fogjuk ösztönözni munkaközösségi műhelymunka keretében.
- Éves felmérés alapján tájékozódás a tanulók egészséges életmóddal kapcsolatos beállítódásának színvonaláról, melyet értékelés, elemzés, feladatmegoldás követ.

- A dohányzással főképp a 6. és 7. osztályosok körében többet kell foglalkozni, mint legális drogvesszéllyel.

Cselekvési terv:

- Folyamatos mentálhigiénés nevelés. Minden osztályfőnöki tervben szerepeljenek feladatok az egészséges életmódra nevelés vonatkozásában.
- Foglalkozások megtartása, melyek motivációt nyújtanak a káros szenvedélyektől mentes életmód értékeit példázó életvezetés kialakítására.
- Olyan programok szervezése, amelyek pozitív, közösen átélt élmény útján segítik tanulóinkat a helyes életvitel megvalósításában.

A drogstratégiához kapcsolódó programlehetőségek:

- Sportprogramok, délutánok, hétvégi túrák szervezése.
- Önismereti foglalkozások.
- Találkozások szervezése: tanár- diák- szülő- pedagógus. Bűnmegelőzés (rendőrség), mentálhigiénés szakemberek segítsége (ÁNTSZ).
- Filmvetítés, beszélgetés, viták – felnőtt vezetővel vagy külső szakemberrel.
- Szaktárgyi órákon (biológia, testnevelés, osztályfőnöki) a különböző módszerek (vita, beszélgetés, tréning, önismereti játékok, konfliktuskezelési technikák) elsajátítása.

• Az egészségnevelés erőforrásai

Humán, szellemi erőforrások

- Képzések (szakirányú, módszertani)
- Továbbképzések tervezése, szervezése
- Kulcskompetenciák számbavétele

Tárgyi erőforrások

- Szemléltető képek
- Fóliák, modellek
- Szakkönyvek
- Szaktantermek
- Audiovizuális eszközök stb.

2.Tanórai feladatok

Az egészséges életmódra nevelés tananyagának tervezésénél megfogalmazott célok és feladatok:

- járuljon hozzá a tanulók képességeinek sokoldalú fejlesztéséhez,
- életmódjuk, szokásaik értékekkel történő kialakításához,
- eddze akarataikat mentálisan, fizikálisan, szociálisan,
- bővítse ismereteiket.

Kötelező tanórai keretben végzett egészségnevelés:

- Tantárgyakba beépített egészségnevelés: osztályfőnöki óra, testnevelés óra, biológiaóra, egészségtan modul, természetismeret, irodalom, technika stb.

3.Tanórán kívüli feladatok:

- Szakkörök
- Egészségnevelési akciók (előadás, témanap, témahét, projekt, egészségnap)
- Nyári táborok
- Előadások, csoportfoglalkozások, kiállítások
- Rendszeres, egészséges környezetben (pl. hegyekben) végzett túrák, kirándulások

Mindennapi testedzés megvalósítása:

- Testnevelés órákon
- Egész napos iskolai foglalkozásokba beillesztve
- Szabadidőben rendszeres sportfoglalkozások keretében
- Diáksport Egyesület működtetésével, egyedi együttműködési megállapodás alapján
- Egy-egy sportágnak az iskolában helyet adva, biztosítva a tanulók szervezett sportolási részvételét
- Sportversenyek lebonyolítása
- Az iskola sportköre tagja a Diák sportszövetségnek.

A diáksport révén diákjaink bekapcsolódnak a különféle versenyekbe.

Egészségfejlesztést segítő hasznos módszerek:

- Játékok
- Foglalkoztató előadások
- Közösségépítés
- Művészetek
- Programok
- Projektek

Az egészségnevelés megvalósításában résztvevők:

- Belső (iskolai) résztvevők: pedagógusok, hitoktatók, osztályfőnökök, szaktanárok, iskolaorvos, védőnő.
- Külső partnerek: családsegítő szolgálat, szakszolgálati intézmény, egészségügyi szolgáltatók (pl. fogászat).

2. Egészségnevelés az iskolánkban:

Fontos szabály:

- a tájékozottság,
- a tanulók életkori jellemzői, adottságai,
- az évfolyamonkénti egymásra épülés.

A témák részletezése:

- Az egészség fogalma
- Az egészség, mint érték
- Az egészségkultúra kialakítása, fejlesztése
- Testkultúra, testápolás, testünk felépítése, serdülőkori változások
- Lelki egészségvédelem
- Az egészséges fiatal életmódja az iskolában, a családban
- Az egészséget veszélyeztető tényezők: helytelen életmód, kockázatos viselkedés, veszélyes környezet
- Egészségellenőrző vizsgálatok (testsúlyellenőrzés, vérnyomás-ellenőrzés, edzettségi önvizsgálat, mell önvizsgálata stb.)
- A betegségek megelőzései

- Orvoshoz fordulás
- Megelőzés

Táplálkozás – mozgás

- Étkezési kultúra – ízlés, szokások, rendszeresség
- Az étrend szerepe az egészséges táplálkozásban
- Az élelmiszerek összetevői: szénhidrátok, zsírok, fehérjék, vitaminok, ásványi anyagok
- A napi táplálkozás aránya
- Teljesítmény és táplálkozás
- Testsúlyellenőrzés
- Az energiaigény (pihenés, tanulás, olvasás, mozgás)
- Az egészséges táplálkozás kritériumai: mértékletesség, kiegyensúlyozottság, változatosság
- Aktív és passzív pihenés

A fittség paraméterei: egészséges táplálkozás, optimális testsúly, a szervezet napi edzése

Testedzés – eredmény: légzésjavulás, erő- és állóképesség-növelés, személyiségfejlesztés.

Szabadidő helyes felhasználása – a helyes napirend

- Az alvás, étkezés, tanulás, testedzés, szabadidő egységes összehangolása, rendszere
- Rendszeresség
- A tanulás egészségtana (időbeosztás, hely, testtartás stb.)
- Kifáradás, jelzőrendszer
- A pihenés szerepe – aktív-passzív
- Vakáció, szabadidő hasznos eltöltése

Testápolás – öltözködés – személyi higiéné

- Testünk felépítése és védelme
- Változások a serdülőkorban
- A külső megjelenés: ápoltság, tisztaság, esztétikum
- Testünk tisztántartása: testrészek higiéniája, fehérnemű szerepe, testápolószerek, napozás és veszélyei

Kaszap Nagy István Református Általános Iskola és Óvoda

5420 Túrkeve, Kossuth L. u. 15.

- Öltözködés, divat, egészség

Társkapcsolatok

- A serdülés hatása a személyiségre
- Érzelmi problémák: jó-rossz, öröm-káröröm, gonosz, harag, rémület, félelem, szeretet-szerelem, bátorság
- Értékrend: önértékelés fejlődése, nagy igazságérzet
- Fiúk, lányok barátsága
- Kirívó magatartás, utánzás
- Nemi érés tudatosulása

Káros szenvedélyek – helyes döntések

- Élvezeti szerek hatásai
- Alapjelentések tudatosítása: szenvedély, szorongás, mérték, mértékletesség, hozzászokás, hiánytünetek, függőség
- Dohányzás: hatóanyag, aktív, passzív, hatása, megelőzés
- Alkohol: az ivás kultúrája, szokások, hatása a szervezetre, megelőzés
- Kábító hatású szerek: legális és illegális, a függőség fajtái, következményei,
- Drogfogyasztó magatartás kialakulása, hatása
- Egyéb függőségfajták: élvezeti szerek (kávé, csokoládé), szerencsejátékok, gyógyszerfogyasztás, PC, TV, videó rabsága

Szexuális kultúra

- Érzelmek, barátság, változások kora
- Személyiségfejlődés
- Érettség
- Kapcsolati kultúra
- Felelősség, erkölcs
- Fogamzásgátlás, abortusz veszélyei

Egészséges környezet védelme

- Környezetünk tisztasága: iskola, otthon, utca, természet
- Víz, levegő, talaj, növény- és állatvilág védelme

Kaszap Nagy István Református Általános Iskola és Óvoda

5420 Túrkeve, Kossuth L. u. 15.

- Környezetvédelmi előírások: környezetkímélő, energiatakarékos
- Új technológiák káros következményei
- Hulladék csoportosítása
- Hulladék gyűjtése: fedett, szelektív, fertőzésveszély
- Egyéni felelősség a természeti környezetünk iránt

Balesetvédelem – elsősegélynyújtás

- Az emberi test felépítése
- Az elsősegélynyújtás fogalma, célja, feladatai
- Tennivalók vészhelyzetben: balesetek, tüzesetek, sebellátás
- Mindennapos betegségek előfordulása: otthon, szabadidőben, iskolában, utazás közben
- Korunk veszélyforrásai: AIDS, alkoholizmus, kábítószer
- Elsősegélykészlet

Az iskola egészségfejlesztési stratégiájának kimunkálása hosszú távú előrejelzés lehet a tanulók életminőségében, a romló tendenciák megfékezésében, a javulás feltételeinek megteremtésében. Célunk az, hogy megtanítsuk gyermekeinket arra, hogy törődjenek magukkal, fejlesszék magukban a teljes ember igényét. Ápolják érzelmeiket, ne váljon örömnélküli kötelességgé mindennapi munkájuk. Tudjanak örülni egymásnak, családjuknak, barátaiknak. Több megértéssel és elfogadással éljenek együtt másokkal, így biztosan egészségesebb életet élhetnek.

A teljes körű egészségfejlesztés megvalósulása:

A program megvalósulása a tanévek során, az iskola munkatervében megtervezetten történik. Az osztálytanítók, szaktanárok és osztályfőnökök, a diákönkormányzat és más alkalmanként felálló munkacsoportok a napi munka tervezésekor figyelemmel kísérik a program megvalósulását. A megvalósítás során a folyamatokat tervezzük, nyomon követjük, ellenőrizzük és értékeljük a megfogalmazott módszerek, értékek mentén.

A teljes körű egészségfejlesztési program megvalósításáért az iskola minden pedagógusa, dolgozója felelős.

3. A program megvalósulásának ellenőrzése-értékelése

Életvitelszerűen megvalósuló tevékenységek:

A napi iskolai élet során folyamatosan végzett és irányított tevékenységekkel szemben az elvárás az, hogy beépüljenek a tanuló magatartásformái sorába, és spontán végzett cselekedetökké váljanak. A tanítók, később a tanárok a tanulók közt élve „érzékelik” a folyamat fejlődését, érését, és szükség szerint korrigálják azt.

Tanórai keretben megvalósuló fejlesztés:

A tananyaghoz kapcsolódóan elsajátítandó ismeretek ellenőrizhetők, mérhetők. Részei a tanulási folyamatnak. A tananyag számonkérésének folyamatában ellenőrizhető, hogy az életvitelszerűen rögzítendő elemek valóban beépültek-e a tanuló viselkedési kultúrájába.

Tanórán kívüli tevékenységek (egyéb foglalkozások) során megvalósuló fejlesztés:

A munkaterv szerint megszervezett témanapok, témahetek, projektek egyrészt a fejlesztési folyamat előre tervezett elemei, másrészt a hiányosságok észlelését követő korrekciók. Az átadott ismeretek, a megtapasztalt egészségnevelési elemek a programok során be kell épüljenek a tanuló és adott esetben a családja napi életviteli kultúrájába, annak szerves részévé kell váljanak. Ezek a programok igen gyakran versenyeztetéssel együtt valósulnak meg, így az eredmények követhetőek.

4. Visszacsatolás:

Az adott események, a tanév értékelése során elért eredmények reális feltérképezése adja a következő tervezési időszak szakmai alapját. Az elsajátítandó ismereteknek spirálisan fejlődniük kell, el kell, hogy mélyüljenek. Ezt az iskola és a tanárok az éves munkatervben, a program- és a foglalkozási tervekben tervezik meg.

Az általános fizikai teherbíró képesség mérése során feltérképezhetők az egyes képességek területén mutatkozó hiányosságok. E hiányosságok feltárása, a tanulók életmódjának ismerete kiindulási alapul szolgál mind az egyéni, mind a közösségi fejlesztő, felzárkóztató programok elkészítésében, lehetőséget biztosítva az egészségileg hátrányos helyzet megszüntetésére, az általános fizikai teherbíró képesség fokozatos fejlesztésére, a szükséges szint elérésére, megtartására.

A jogszabály által megszabott kötelezettség végrehajtására a tanulók fizikai képességének mérésére egyszerű, kevés szerigényű és bárhol végrehajtható tesztek használunk, amelyek mutatják a tanulók fizikai felkészültségének mértékét.

El kell érni, hogy az általános fizikai teherbíró képesség fejlődésének folyamatos nyomon követése, motivációs tényezőként hasson a tanulókra, és az iskolából kikerülve életvitelükben helyet kapjon a rendszeres fizikai aktivitás is.

Komplex intézményi mozgásprogram

1. Egészséges életmód tréningek épüljenek be a kötelező iskolai programokba (sport- és egészségnap, részvétel a különféle helyi szervezésű fitsségi és más sportprogramokon).
2. A mozgásos tevékenységek a tantárgyi jellegnek és az életkori sajátosságoknak megfelelően épüljenek be az óratervi órákba.
3. Az egész napos iskolai (szabadidős), napközis és tanulószobai foglalkozásokon a foglalkozási programban (tervben) foglaltak szerint, míg a különféle szabadidős

Kaszap Nagy István Református Általános Iskola és Óvoda

5420 Túrkeve, Kossuth L. u. 15.

tevékenységekben azok időkeretének minimum 30%-ában a testmozgás különféle formái domináljanak.

4. Az egyéb foglalkozásokon – a tantárgyfelosztás keretei között – változatos programok keretében képviseltessék magukat a sportfoglalkozások (tömegsport, sportkör stb.).
5. Az éves munkatervben a szorgalmi időszak minden hónapjához – az évszak sajátosságainak megfelelően – legyen egy-egy kiemelt mozgásos tevékenység rendelve, amely az iskolai szabadidős és napközis időkeretben szervezett tevékenységek kiemelt iránya legyen.
6. Az intézmény horizontális kapcsolatrendszerének keretében az iskolai sportegyesülettel, illetve a településen működő más sporttevékenységgel foglalkozó társadalmi szervezetekkel, továbbá az iskolai működést támogatni hivatott alapítvánnyal alakuljon ki stratégiai együttműködés az iskola tanulóinak mozgáskultúráját fejleszteni hivatott programok támogatása céljából.
7. A tanulmányi kirándulások és az erdei iskolai programok egyik központi eleme legyen a mozgás és az egészségtudatos életmódra nevelés.
.
8. A tanulók fizikai állapotának méréséből fakadó tapasztalatok értékelése alapján a szabadidős és sporttevékenységek terén a mozgásprogramok tartalmára készüljön minden tanévben javaslat.

A komplex intézményi mozgásprogram adott tanéve aktualizált feladatterve az éves munkaterv mellékleteként kerül kidolgozásra.

A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek:

A vonatkozó jogszabályok a tanulók fizikai állapotának mérését beemelték az országos mérések sorába. Ennek értelmében kell eljárni a mérésre felkészítés és a mérés elvégzése tekintetében. A mérésre előírt időintervallum adott év április-május hónap, tanévenkénti időzítéssel.

A megfelelő szintű fizikai erőnlét, edzettség elérése, majd megtartása nemcsak a sport, hanem az egészség, az általános jólét szempontjából is igen fontos tényező.

A fizikai aktivitás jellemzője az

- az egészséges testsúly,
- az állóképesség és az izomerő.

E képességek szintjének emelését az oktatásnak kell megoldania a megújított iskolai testneveléssel és sporttal. A jövőben az alapoknál – a 6-14 éveseknél – kell kezdeni. A fizikai képességek folyamatos, fokozatos teljesítésére nagyobb gondot kell fordítani. Tudatosítani kell a tanulóknál a mozgásos tevékenységek, a testnevelés és a sport preventív értékeit. El kell érni, még a kevésbé jó biológiai és testi adottságokat öröklő tanuló esetében is, hogy a sportolás iránti igényük, szeretetük olyan erős és szilárd legyen, hogy tanulmányaik befejezése után is a rendszeres sportolás állandó életmódelemük legyen.

Környezeti nevelési program

Környezetkultúra, környezetvédelem

A környezeti és természetvédelmi nevelés folyamata során az ember, a teremtett világ természeti környezetének és ezek rendszereinek megismerésére és megóvásuk szükségességére, védelmére, megőrzésére tanítjuk meg tanulóinkat.

• Célunk:

fejlett környezeti érzékenységet (nyitottság, tudatosság), gazdag és biztos ismereteket, biztonságosan használható készségeket, ügyességeket, pozitív attitűdöket, helyes értékrendszer, kontrolláltan gazdag érzelmi viszonyokat. A pozitív attitűdök kiépítése, fejlesztése.

Törekedni kell arra, hogy tanítványaink azonosuljanak a környezet értékeinek védelmével és fejlesztésével, s a „jó gazda” törődését, aggodását, felelősségét és szeretetét érezzék ezekért az értékekért.

• Feladatok:

- összefüggések megértését, holisztikus szemlélet kialakulását
- nyitott, önálló személyiséggé válást
- az élet tiszteletét, az értékek védelmét
- konfliktusok, problémák kezelését
- együttműködési stratégiák megismerését
- a sokféleség értéként való elfogadását
- empátia, tolerancia - fejlesztést
- egészséges életmód igényét
- globális gondolkodásmódot
- a munka, a kiemelkedő teljesítmény megbecsülését
- cselekvési stratégiákat, cselekvési kultúrát
- lokális elkötelezettséget

Kaszap Nagy István Református Általános Iskola és Óvoda

5420 Túrkeve, Kossuth L. u. 15.

- helyes fogyasztói szokásokat.

• **Formái**

Külön órakeret biztosítása nélkül

- az osztályfőnöki órákon (minimum évi 10 egészségnevelési órával), az egészség-és környezetvédelmi tananyagok kihasználásával
- a modulok (Egészségtan, Hon és népismeret B változat, Ember és társadalom, Médiaismeret) anyagába beépítve, a nevelési terület kihangsúlyozásával
- minden tantárgyba beépített környezeti nevelési részekkel, a téma, a tartalom és a tevékenység megjelölésével

Nem hagyományos tanórai keretben szervezett foglalkozás

- erdei iskola, mint országosan preferált program
- témanap, témahét
- egyéb

Tanórán kívül

- szakkör
- vetélkedőkön, versenyeken, tanulói pályázatokon való részvétel
- kiállítások szervezése
- szelektív hulladékgyűjtés
- bekapcsolódás a helyi akciókba
- fásítás, zöldítés, gyomtalanítás
- kézműves foglalkozások
- színjátás, drámapedagógia
- faliújság szerkesztése
- könyvtári órák
- egyéb

Iskolán kívül szorgalmi időben (tantervi és tanterven kívüli keretek között megvalósuló programok)

- múzeumlátogatás
- tanulmányi kirándulás
- terepgyakorlat
- gyűjtőakciók (parlagfű, szárazelem, papír stb.)
- állatkert, vadas park, biokert látogatása
- bekapcsolódás helyi, körzeti, megyei és országos programokba
- egyéb

Szorgalmi időn kívül

- tábor
- nyári napközi
- szakmai és civil szervezetek ajánlásai
- egyéb

• **Módszerek**

A vizsgálódásokhoz kapcsolódó módszerek

- megfigyelés
- kísérlet
- mérés
- számítás
- jegyzőkönyvkészítés
- dokumentálás
- modellezés
- egyéb

Az élmény- és tevékenység központúságot elősegítő módszerek:

- projekt
- játékterápia
- drámapedagógia
- mese
- művészeti csoportok
- kézművesség
- rajz
- könyvtári bűvárkodás
- tanulói gyűjtőmunka, kiselőadás
- növények, állatok gondozása
- gyógynövénygyűjtés
- egészséges ételek elkészítése
- sportos elemek
- egyéb

Az érdekérvényesítést biztosító módszerek:

- vita
- kapcsolatépítés, fenntartás
- vélemények, javaslatok faliújságon, poszteren való bemutatása

- média bekapcsolása a programokba
- egyéb

Számítógéphez kötött módszerek:

- internet
- egyéb

• **Tevékenységi formák:**

- kirándulások szervezése, elsősorban természetvédelmi területekre (pl.: Nemzeti Parkok);
- kirándulási terv elkészítése;
- élősarok telepítése, gondozása;
- aktuális témájú előadások, meghívott előadókkal (víz minősége, levegőszennyeződés, szénmonoxid és az üvegházhatás, por és virágpor, mint szennyezőanyag);
- vetélkedők, megemlékezések szervezése iskolai- vagy osztálykeretben, a “Víz”, a “Föld”, a “Madarak és fák” környezetvédelmi világnapok alkalmával;
- demonstrációs tablók készítése a környezet- és a természetvédelem témakörben;
- természetmegismerő-környezetvédő nyári tábori program;
- az erdei iskola szervezése;
- természet- és környezetvédelmi témák beépítése az osztályfőnöki tanmenetbe.

Intézményünk integráló jellegű intézmény. Képesek vagyunk mind a különleges bánásmódot igénylő, mind a hátrányos helyzetű (HH), illetve halmozottan hátrányos helyzetű (HHH) tanulók integrált nevelésére-oktatására.

1. 5. A kiemelt figyelmet igénylő tanulók ellátása

1. 5. 1. A tehetség, a képesség kibontakoztatását segítő tevékenység, a tehetséggondozás

Iskolánk minden pedagógusának feladata, hogy felhívja a figyelmet a tehetséges tanítványokra, hogy megfelelően lehessen gondoskodni a fejlesztésükről.

Minden gyermeknek meg kell kapnia a lehetőséget és a segítséget, hogy képességének megfelelően teljesítsen. Nem képessége alatt, hiszen felelős a talentumaiért, de nem is képessége fölött, mert attól neurotikus, szorongó lesz. A pedagógus magatartásán, tapintatán múlik, megtanulja-e a jobb képességű gyermek, hogy gyengébb társát is meghallgassa, segítsen neki, a gyengébb képességű fiatal pedig érezze, hogy elfogadják és szeretik. Vagyis minden diák megtapasztalja, hogy nem a teljesítményéért fontos ő Istennek és nekünk, hanem saját magáért.

Kaszap Nagy István Református Általános Iskola és Óvoda

5420 Túrkeve, Kossuth L. u. 15.

Csak ebben a légkörben értik meg, hogy a kudarc szükséges velejárója az életnek, s a helyes önismeret szempontjából rendkívül fontos. A tehetséggondozás feladata, hogy a kiemelkedő képességű diákok is megfelelő terhelést kapjanak. Ezt a differenciált órai munka, a különböző szakkörök, iskolai, területi és országos versenyekre való felkészülés, a tanárral való rendszeres beszélgetés, plusz feladatok kiadása szolgálja.

A tehetség, képesség kibontakozását segítő tevékenységek:

- A tehetségazonosítás évfolyamon pszichológus segítségével,
- A tanórán kívüli lehetőségek,
- Együttműködés külső szervezetekkel,
- És a nyomon követés.

Célok:

Iskolánk a tehetségazonosítás, tehetséggondozás területén az alábbi célokat tűzte ki az optimális fejlődés segítése érdekében:

- A korai felismerés,
- A tehetségek számbavétele,
- A tantárgyi programok követelményeit magasán túlteljesítő diákok számára a fejlesztésszíntereinek meghatározása,
- A hiányosságok, gyengeségek okainak felderítése, egyedi segítségnyújtás és szakmai irányítás,
- Az esélyegyenlőség megteremtése, a hátrányban szenvedő diák képességeinek fejlesztése.
- A Túrkevei Református Iskoláért Alapítvány Tehetségponttal való együttműködés.

A tehetséggondozás szervezett formái:

- Tanórák keretén belül,
- Tanórán kívül, egyéb foglalkozásokon.

A tehetségfejlesztés lehetőségei tanórán belül

A tanórán belüli tehetségfejlesztés módjai a következők:

- Az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás szervezése,
- A tanórákon érvényesülő differenciált képességfejlesztés,
- (nyelvi (angol-német)- informatikai, művészeti jellegű osztályok) tantárgyak emelt szintű oktatása, csoportbontás,
- Az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni és csoportos használata,
- A továbbtanulás (nyelvvizsga) segítése felkészítő foglalkozásokkal,

Kaszap Nagy István Református Általános Iskola és Óvoda

5420 Túrkeve, Kossuth L. u. 15.

- Személyes beszélgetések, a biztatás, a jutalmazás megfelelő formáinak alkalmazása,
- A viselkedéskultúra fejlesztése.

A tehetségfejlesztés lehetőségei tanórán kívül

A tanórán kívüli tehetségfejlesztés eszközei:

- Versenyek, vetélkedők, bemutatók,
- Tehetséggondozó szakkörök:

Az érdeklődő, jó képességű tanulókat összegyűjtő foglalkozás, mely a tantervi követelménynél mélyebb és szélesebb ismereteket nyújt, építve abban a tanulók érdeklődésére.

Jellemzői:

- egy vagy több téma köré csoportosított
- önkéntes jelentkezés alapján történnek
- szaktanári vezetéssel
- jellemzi a fokozott tanulói önállóság
- kutató munka alkalmazása
- képességfejlesztés

Munkarend: október 1-től – május 30-ig

Hetente: 1 óra

Éves szinten: kb.30 óra

Az eredményes szakköri munka megkívánja, hogy a foglalkozások időpontja meghatározott és állandó legyen. Így szoktatjuk tanulóinkat a rendszerességre. Szakkör vezetők segítségével az időpontok egyeztetése rendkívül fontos (ütközések elkerülése)

Szükség van éves munkatervre, amely az iskolai tantervekre épül. Minden szakkörnek tartalmaznia kell a sajátos nevelési célkitűzést, legfontosabb módszereket.

Szakköri tagok jelentkezése – száma

- tagok jelentkezése önkéntes
- ideális létszám 10-15 fő
- pontosan előre ki kell jelölni a szakköri foglalkozás helyét, idejét, szakkör dokumentuma: szakköri napló vezetése

Alkalmazott módszerek:

- előadás (külsős – felnőtt)
- magyarázat
- elbeszélés
- tanulói kiselőadások

- kísérletek
- tanulmányi kirándulások (Nemzeti Park)
- intézmények való látogatás (színházlátogatás, múzeumok stb.)
- gyakorló feladatlapok, tesztlapok alkalmazása.

1.5.2. A beilleszkedési zavarral, magatartási rendellenességgel küzdő gyermekek segítése

Fontos feladatunknak tartjuk időben felismerni és kiszűrni a beilleszkedési, tanulási és magatartási problémákkal küzdő tanulókat.

Ezért az iskola feladatai között az egyik legfontosabb a helyzet felismerése, jelzése, a megfelelő szakemberhez való irányítás, speciális csoportba való javasolás. Elvárt az együttműködés a gyógypedagógusokkal, pedagógiai szakszolgálatok szakembereivel és az egészségügyi intézményekkel.

A beilleszkedési, tanulási és magatartási zavarok enyhítését az alábbi pedagógiai tevékenységekkel kívánjuk elérni:

- fejlesztőpedagógus támogatásával egyéni fejlesztés, tanulmányi támogatás,
- többségi órákon támogató légkör kialakításával, békéltető, konfliktusmegoldó stratégia alkalmazásával,
- a felnőttek és a serdülők közötti barátságos viszony kialakításával, amely lehetővé teszi, hogy a tanuló problémáival, érzelmi konfliktusaival, kritikus élethelyzeteiben bizalommal fordulhat tanítójához, tanáraihoz,
- személyes szeretetteljes bánásmód kialakításával,
- teljesíthető, reális követelmények támasztásával, a pozitív énkép kialakulásának támogatásával (dicsérettel, biztatással),
- a szülőkkel való rendszeres kapcsolattartással,
- az egy osztályban tanító tanárok együttműködésével, egységes nevelési elvek alkalmazásával;
- az osztályközösség segítő erejének mozgósításával,
- a közös iskolai és iskolán kívüli programok során a peremhelyzetű tanulók bevonásával,
- következetes – a fegyelmi vétségek súlyával arányos büntetési rendszer kialakításával,
- a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatokkal megbízott pedagógussal való együttműködéssel,
- szükség esetén pszichológus, ill. más külső szakember segítségének igénybevétele.

A tanulók fejlesztése a rendelkezésre álló törvényi óraszámok alapján, az éves tantárgyfelosztásban meghatározott módon történik. A fejlesztést fejlesztő pedagógus/szaktanár végzi

A beilleszkedési zavarok formái:

- együttműködési készség hiánya,

- durva hang, durva érintkezési mód
- feltűnni vágyás
- agresszivitás, kötekedés, verekedés
- ellenséges, tekintély ellenes viselkedés
- megbízhatatlanság, felelőtlenség
- peremhelyzet a csoportban
- gyenge kudarcűrész
- érzelmi – indulati élet kiegyensúlyozatlansága
- stb.

Amennyiben a beilleszkedési zavarok formái közül több megjelenési forma együttesen és tartósan (több mint féleven át) fennáll, akkor beszélhetünk magatartási rendellenességről.

A beilleszkedési zavarokat krízis helyzetek is kiválthatják. pl.: válás, haláleset a családban stb.

Az alábbi magatartási nehézségek kiküszöbölésére kell törekednünk:

- házi feladatok elkészítésének gyakori vagy rendszeres elmulasztása,
- órára való felkészülés gyakori vagy rendszeres elmulasztása, felszerelés otthonhagyása,
- tájékoztató füzet otthonhagyása, illetve elvesztése,
- jegyek átírása a tájékoztatóban, aláírás aláhamisítása,
- puskázás felméréskor, dolgozatíráskor,
- iskolakerülés,
- stb.

A kedvezőtlen közérzetet jelző megnyilvánulásokra figyelés:

- érdeklődés hiány,
- elkülönülés a társaktól,
- gyakori hangulatváltás,
- fokozott érzékenység,
- tartósan nyomott hangulat,
- gyakori betegség stb.

Az okok keresése, a megjelenő tünetek hátterének feltárása után kezeljük a magatartási problémákat. Amennyiben szükséges a pedagógus kollégák, osztálytársak, szülő bevonása után külső szakember bevonására is szükség lehet.

1. 5. 3. A tanulási nehézségekkel küzdő gyermekek, tanulási kudarcnak kitett és sajátos nevelési igényű és az autizmus spektrum zavarnak kitett tanulók segítése

A sajátos nevelési igényű tanulók oktatása

Keresztyén iskolánk az Isten ígéinek útmutatását követve szeretettel felkarolja a részképesség zavarral küszködő, hiperaktív gyermekek nevelését-tanítását.

Újszövetség pedig leírja Jézus példázatát az irgalmas samaritánusról /Lukács 10, 29-37/, ami arra tanít bennünket, hogy a megvetett és bajban levő emberen segítsünk. Pál apostol /I. Korinthus 1, 26-29/ pedig az első korinthusi levél elején elmondja, hogy Isten a világ megvetetteit fogadja magához. Ezzel speciális nevelési feladatot vállalunk fel mind a befogadó gyermekek, mind pedig a befogadott, nehéz helyzetben levő gyermekek irányában. A befogadó osztályközösség szükséges, hogy lelki finomságra jusson, és megértse a szeretet isteni feladatát. Egyrészt belső megértésre kell jutniuk és egy lelki paradigmaváltásra, hogy a nietzschei gondolkozás helyett, melyben a gyengének pusztulni kell, és csak az erőtlén maradhat meg, e helyett a gyengét felkarolja, az erőtlent erősítse, és a fogyatékosokat isteni parancsolat alapján szeresse. A nevelés másik oldala a befogadottakkal való törődésre irányul. Feladatunk, hogy segítsük őket gátlásaik feloldásában és belső felszabadultságra, hogy erős lélekkel, jó közérzetben éljenek közöttünk.

A sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának is alapidokumentuma a NAT, az abban meghatározott kiemelt fejlesztési feladatok rájuk is érvényesek. Oktatás-nevelés során figyelembe vesszük:

- a köznevelési törvény, a NAT és az Irányelvek vonatkozó előírásait;
- a Református Oktatási Törvény előírásait;
- intézményünk alapító okiratát,
- iskolánk pedagógiai programjában megfogalmazott célkitűzéseket;
- a szülők elvárásait;
- a tanulók fogyatékoságából eredő sajátosságokat.

Célunk, hogy segítsük a minél teljesebb önállóság elérését, és a társadalomba való mind teljesebb beilleszkedést. Sikerkritériumnak a tanulók beilleszkedése, a többi tanulóval való együtt haladása tekinthető, melynek eredményes megvalósítását az alábbi tényezők biztosítják:

- az iskola pedagógusainak felkészülését a sajátos nevelési igényű tanulók fogadására; egyedi fejlesztési terv készítését; az eltérő képességekhez való alkalmazkodást
- a tanulói közösség felkészítését a fogyatékos tanulók fogadására

A felzárkóztatás első lépése annak felderítése, hogy hol-miben mutatkozik a lemaradás. Szükséges az okok feltárása, mert ezek határozzák meg a szükséges intézkedéseket.

A lemaradás okai lehetnek:

- szorgalom hiánya
- helytelen tanulási módszerek
- egyéni adottságok
- érdeklődés hiány
- motiválatlanság
- fejletlen beszédkultúra
- alacsony olvasási készség

Kaszap Nagy István Református Általános Iskola és Óvoda

5420 Túrkeve, Kossuth L. u. 15.

- tartós hiányzás
- ingerszegény környezet
- tanulási képességzavar

A korrekció szervezeti keretei:

- tanórai,
- tanórán kívüli foglalkozás.

Ezek lehetnek a következők:

- képességfejlesztő foglalkozás
- differenciált foglalkozás
- egyéni felzárkóztatás
- kiscsoportos foglalkozás
- mikro-csoportos foglalkozás
- **személyre szabott tanulási utak**

A nemzeti köznevelési törvény szerint a sajátos nevelési igényű tanuló jogosult az egészségügyi és pedagógiai habilitációs és rehabilitációs foglalkoztatásra attól kezdődően, hogy igényjogosultságát megállapították.

A sajátos nevelési igényű tanuló esetén az igény-jogosultságot a Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság állapítja meg.

Az autizmus spektrum zavar esetén a fejlesztés legáltalánosabb távlati célja az egyéni képességek, fejlettség mellett elérhető legjobb szociális adaptáció és önállóság feltételeinek megteremtése. Ennek alapja a szociális, kommunikációs és egyéb kognitív készségek hiányának specifikus módszerekkel való kompenzálása, a fejlődésben elmaradt készségek habilitációs (normalizációs célú) fejlesztése, a másodlagos (pl. viselkedés-) problémák kezelése, a mindennapi gyakorlati készségek és az(adaptált) tananyag speciális módszerek segítségével való tanítása.

Ahol szükséges a gyermekkel való foglalkozás hatékonysága érdekében a pedagógus bevonhatja a szülőket is.

Az általuk kiadott szakértői vélemény alapján a fejlesztő pedagógus elkészíti a tanuló egyéni foglalkoztatási tervét és megtartja a rehabilitációs foglalkozásokat.

Ahol szükséges a gyermekkel való foglalkozás hatékonysága érdekében a pedagógus bevonhatja a tanulók szüleit is.

Az iskola megszervezi a logopédiai ellátásba való bekapcsolódást azon tanulók részére, akiknek szükségességét a Rehabilitációs Bizottság ajánlja.

A szakvéleményben megállapított időben kontrollvizsgálatra küldi a tanulót az iskola.

A gyermek vizsgálatához a szülő beleegyezése is szükséges.

Az eltérő bánásmód miatt szükséges, hogy a gyermeket tanító összes pedagógus megismerje a szakértői vélemény (foglalkozásokra, bánásmódra) vonatkozó javaslatait.

1.5.3.1. Sajátos nevelési igényű tanuló – mozgásszervi zavarral küzdő tanulók megsegítése

Célok

A mozgáskorlátozott tanulók nevelésének-oktatásának kiemelt célja az esélyegyenlőség feltételeinek megteremtése annak érdekében, hogy a mozgáskorlátozott gyermekek az iskolai tanulmányaik során felkészültté váljanak az ismeretszerzésre és tanulásra, az önálló döntéshozatalra, képessé váljanak az önrendelkező életvitelre.

A mozgásállapot által meghatározott adottságok, korlátok figyelembevételével olyan belső motiváció alakuljon, amely által a mozgáskorlátozott tanuló aktívan kapcsolódhat be a fejlesztő folyamatba; alakuljon ki a fejlődés igénye önmagával szemben, az igény a sikeres továbbtanuláshoz, munkába álláshoz. Fejlődjön ki a megfelelő életminőség megalapozása érdekében a megszerzett tudás és képességek birtokában a testi, lelki, pszichikai jól-lét és annak kialakítására irányuló igényesség.

Kiemelt feladatok

A pedagógiai feladatok meghatározásakor figyelembe kell venni, hogy a mozgáskorlátozott tanulók többsége meg tud felelni a Nat-ban, illetve a kerettantervben megfogalmazott elvárásoknak. Az egyéni igényekhez igazodó eljárások alkalmazása (tartalom módosítása, csökkentése az ismeretsajátítás során, értékelés alóli mentesítés stb.) csak abban az esetben indokolt, ha az általános követelményeknek való megfelelés semmilyen módszertani, technikai segítségnyújtással, környezeti adaptációval nem érhető el.

Fejlesztési feladatok

A mozgásszervi diagnózistól és mozgásállapottól, az aktuális fejlettségi szinttől, valamint a személyiségtől függő speciális fejlesztési technikák, módszerek, eszközök alkalmazása, a megismerő tevékenységekhez szükséges kompetenciák (ismeretek, képességek, attitűdök) kialakítása és fejlesztése, az elérhető legmagasabb szintű önállóság kialakítása, az önálló életre nevelés. – Az iskolai fejlesztés teljes időtartama alatt kiemelt feladat a mozgásnevelés, mint komplex rehabilitációs hatásrendszer, amely ötvözi a sérült tartási és mozgási funkciók helyreállítását célzó, a gyógyító és a motoros képességek fejlesztését szolgáló pedagógiai eljárásokat, s e feladatokat integrálja a tanítás-tanulás folyamatába. A mozgásnevelés célját és feladatait elsődlegesen nem az életkor, hanem a tanuló mozgásszervi diagnózisa – annak végleges, javuló vagy romló volta –, továbbá a mozgásállapot súlyossága és klinikai tünetei, akadályozottságának mértéke és formája határozzák meg. – Korszerű ismeretek átadásával, illetve a reális önismeret kialakításával a tovább-tanulásra történő felkészítés nyújthat biztos alapot a későbbi önálló életvezetéshez.

A mozgáskorlátozott tanuló egyedi, speciális megsegítése során a kiindulás alapja fizikai adottsága, értelmi képessége, kommunikációjának formája, szintje és érzelmi állapota.

A tanítás-tanulás folyamatában kiemelt figyelmet, a tanulásszervezési módok, a tanulási és értékelési eljárások megválasztása terén sajátos feladatokat jelent a bármely területen tehetségesnek bizonyuló mozgáskorlátozott tanulók felismerése, tehetségük gondozása, amely támogatja a pályaaorientáció folyamatát is.

1. 5. 4 A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulókkal kapcsolatos pedagógiai teendők

Pedagógiai rendszerünk kiindulópontja, hogy a tanulók közti különbségek rendkívül sokfélék, a személyiség széles dimenzióiban írhatók le, és nem korlátozhatók valamely tantárgyban elért iskolai eredményekben megmutatkozó különbségekre. A differenciálás nem azonosítható a felzárkóztatással és a tehetségneveléssel, a differenciálás tehát nem a tanulmányi eredményesség szintjeihez igazodik. A differenciálás mindenki számára a saját komplex személyiségstruktúrájának leginkább megfelelő, számára optimális fejlesztés biztosítását jelenti, figyelembe véve előzetes tudását, annak gyengébb és erősebb területeit, a tanuló igényeit, törekvéseit, érdeklődését, személyiségének rá jellemző vonásait, speciális erősségeit és gyengeségeit. Nevelésünk, oktatásunk igazodik a tanulóhoz, és ez azt is jelenti, hogy igazodik ahhoz a közeghez, amelynek tanulóink részesei.

Alapelveink:

- Olyan emberek nevelése a cél, akik egész életükön át nyitottak a folyamatos tanulásra, információk szerzésére.
- A tanulókkal szemben az egyéni fejlődésnek megfelelő elvárásokat és ezzel harmonizáló feladatokat szükséges megfogalmazni, biztosítani.
- A tanulókat alapvető, korszerű kompetenciák (anyanyelvi, idegen nyelvi, matematikai, informatikai, természettudományi, társadalomtudományi, esztétikai, etikai) birtokába kell juttatni.

Általános céljaink:

- A kompetenciaalapú oktatás és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók integrációs programjának összekapcsolása (a NAT és IPR).
- Az iskolai program – építve több hazai és nemzetközi iskolafejlesztő program legjobb tapasztalataira – egy olyan nyitott iskolamodellre vázol fel, amely alapvetően fontosnak tartja a tanuló szükségleteire, viselkedésére, tulajdonságaira való reagálást, illetve érdekeltté, motiválttá akarja tenni őt saját nevelődési, tanulási folyamataiban. Az egyén fejlesztésén keresztül – azzal kölcsönhatásban – fejleszti a befogadó közösséget, s a közösen végzett tevékenységek, együttes élmények, az egész személyiség érzelmi, morális fejlődését segítik.
- A program a mások iránti nyitottságot és elfogadást, a szorgalmat kiemelt értéknek tekinti. Az egész személyiséget fejlesztve tanít. Meghatározó benne a gyermekközpontúság, a pedagógus és a tanuló kapcsolata. A tanulókon keresztül az iskolába járó gyermekek családjaira is hat.

Tudatos pedagógiai munkával arra törekszünk, hogy nevelési- és oktatásszervezési keretünket mihamarabb az alábbi kívánalmak jellemezzék:

- Biztosítjuk minden gyermek számára a lehetőséget képességei kibontakoztatásához.
- Tudatosan figyeljük és fejlesztjük a gyermekek csoport-szociális készségeit.
- A szülő, a család (mint partner) résztvevője az iskolai folyamatoknak, erős a család-iskola - gyermek közötti kommunikáció.
- Együttműködő, elfogadó, előítéletek nélküli környezetben dolgozunk.
- Megvalósul az oktatásban, nevelésben érintett intézmények szervezett, tudatos együttműködése.
- Az iskolai hatékonyság visszajelzésére tanulókövetést végzünk.
- Pedagógusaink állandóan gazdagítják az ebben felhasználható pedagógiai, módszertani repertoárjukat.

1. 6. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Közösségfejlesztés

A közösségfejlesztés az a folyamat, amely az egyén és a társadalom közötti kapcsolatot kialakítja, megteremti.

1. 6. 1. Cél a szűkebb és tágabb környezet történelmi, kulturális és vallási emlékeink, hagyományaink ápolása, egyéni és közösségi tevékenység fejlesztése.

Mivel a közösség egyénékből áll, az igazi nevelő közösség kibontakoztatása fejleszti a személyiséget. A közösségi nevelés területei: a család, az iskola és az iskolán kívüli közösségek.

A család hagyományos nevelői funkciói arányaiban és minőségében megváltoztak. A szülőmodellek érzelmi szerepének gyengülése a személyiség alakulása szempontjából kedvezőtlen hiányokat teremtett. Ezért is nagyon fontos az iskola együttműködése a szülők közösségével a tanulói közösségek formálása, fejlesztése érdekében.

A tanulóközösségbe történő beilleszkedésének elősegítésével kapcsolatban a családnak, a szülőknek az alábbi kiemelt **feladatai** vannak:

- az intézmény pedagógiai programjának, házirendjének megismerése,
- az osztály, az iskola- és egyéb közösségek rendezvényeinek támogatása, aktív közreműködés a megvalósításban (ünnepélyek, megemlékezések, szeretetvendégségek, tanulmányi kirándulások, erdei iskolák, iskolabál, tábor stb.)
- kapcsolattartás a pedagógusokkal, osztályfőnökökkel annak érdekében, hogy a pozitív szociális és társadalmi szokások, értékrendek a tanulóknál kialakuljanak, gyarapodjanak.

Kaszap Nagy István Református Általános Iskola és Óvoda

5420 Túrkeve, Kossuth L. u. 15.

A közösségi nevelés területei iskolánkban: tanórák (szaktárgyi órák, osztályfőnöki órák) egyéb foglalkozások (napközi, tanulószoba, szakkörök, ökoiskolai programok, kirándulások, erdei iskolák, cserkészlet, sportkörök), diákönkormányzati munka.

A tanórán megvalósítható közösségfejlesztési feladataink:

- A tanulás támogatása kölcsönös segítségnyújtással, ellenőrzéssel, a tanulmányi és a munkaerőkölcs erősítésével.
- A tanulók, a közösség felkészítése az SNI tanulók integrált nevelésére. Az SNI tanulók beilleszkedésének segítése és a másság elfogadása a tanulói közösségben.
- A tanulók kezdeményezéseinek, a közvetlen tapasztalatszerzésnek a támogatása.
- A közösségi cselekvések kialakítása, fejlesztése kooperatív együttműködéssel.
- Szociális kompetencia (empátia, egymásra figyelés, együttműködés, tolerancia, alkalmazkodóképesség) fejlesztése.
- Különböző változatos munkaformákkal (csoportmunka, differenciált, egyéni munka, kísérlet, verseny, projekt) az együvé tartozás, az egymásért való felelősség érzésének erősítése.
- Olyan pedagógus közösség kialakítása, amely összehangolt elvárásaival és nevelési eljárásaival az egyes osztályokat vezetni, és tevékenységüket koordinálni tudja.

Az egyéb foglalkozások közösségfejlesztő feladatai:

- A tanulók önellenőrzésre, egymás segítésére és ellenőrzésére való nevelése.
- Átgondolt játéktervvel és a játéktevékenység pedagógiai irányításával a közösséghez való tartozás érzésének erősítése.
- A sokoldalú és változatos foglalkozásokkal (zene, tánc, képzőművészeti, kézműves, ökoiskola stb.) járulunk hozzá a közösségi magatartás erősítéséhez.
- A séták, a kirándulások, erdei iskolák tevékenységeivel a természetszeretet és a környezet iránti felelősség elmélyítése.
- A közösségben végzett munka, a közösség szabályainak megismerésével a tanulók értékek iránti fogékonyságának erősítése.

A diákönkormányzat közösségfejlesztő feladatai:

- Jelöljön ki olyan közös értékeken és érdekeken alapuló közös és konkrét célokat, amellyel nem sérti az egyéni érdekeket.
- Fejlessze a meglevő közösségi munkákat, közösségépítő tevékenységeket.
- Törekedjen a közösség iránti felelősségtudat kialakítására, fejlesztésére.
- Alakítsa ki a tanulóban a felelősségteljes közszereplés igényét, a demokratikus kommunikáció rutinját.

A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje

A tanulót megilleti az a jog, hogy életkorának megfelelő mértékben részese legyen az őt érintő döntések meghozatalának. Ezt a jogát személyesen, illetve választott képviselőin, valamint

Kaszap Nagy István Református Általános Iskola és Óvoda

5420 Túrkeve, Kossuth L. u. 15.

szülőjén/gondviselőjén keresztül gyakorolhatja. Joga van megismerni az őt érintő döntés tartalmát, okát, következményeit. A döntési folyamat során joga van véleményét elmondani.

A nevelési-oktatási intézmény a tanulóval kapcsolatos döntéseit – jogszabályban meghatározott esetben és formában – írásban közli a tanulóval, a szülővel. A tanuló ezen jogai gyakorlásának módját a házirend tartalmazza.

Az iskola meghatározó közösségei az osztályok. Az osztály minden tulajdonsága az iskola hatására alakul vagy nem alakul ki. Egy jó osztály vagy iskolai közösség kialakításában és fejlesztésében az alábbiaknak meg kell lennie.

- feltétlen kritériuma annak a légkörnek a megteremtése, amelyben a tudás érték, a tanulás nem formális kötelezettség,
- a vallási erkölcsön alapuló polgári erkölcsi normák megtartása,
- ezen az alapon alakíthatók ki azok a tulajdonságok és képességek, amelyek által fejlődhet az osztály és általa az iskola tanulói közössége.

Ennek érdekében az alábbi feladatok megvalósítására törekszünk:

1.évfolyam

- Alakuljon ki az osztályon belül sokoldalú tevékenységi rendszer a mindennapi élet megszervezéséhez.
- Alakuljon ki a felelősök rendszere és rendszeres ellenőrzés mellett végezzék munkájukat.
- Alakuljon ki az együttélés, együttműködés elemei legfontosabb készségei, szokásai, váljon az együvé tartozás élménye meghatározóvá.
- Ismerje meg és alkalmazza az emberek közötti érintkezés, a kommunikáció elfogadott normáit, formáit, módszereit.
- Az osztály fokozatosan ismerkedjen meg a diákönkormányzat életével.

2.évfolyam

- A közösségen belül alakuljon ki a felelősi munka egyes elemeinek önálló végzése, egyszerűbb közös tevékenységek önálló megszervezése.
- Az osztályban növekedjen az összetartozás érzése, jöjjenek létre osztályhagyományokat elősegítő tevékenységek.
- Alakuljon ki a társakért, közösségért való felelősség érzete.

3.évfolyam

- A már jól működő tevékenységek mellett kapjon egyre nagyobb hangsúlyt a diák önkormányzati tevékenység.
- Növekedjen az összetartozás érzése, erősödjenek a baráti kapcsolatok. Az igazi barátság alapja az erény (erkölcsi értékek)
- Kapjon hangsúlyt a közösségen belüli segítségnyújtás fontossága, a tolerancia és az empátia fejlesztése.

4.évfolyam

- Az osztály tevékenységi rendszere mind több szállal kapcsolódjék az iskolai

Kaszap Nagy István Református Általános Iskola és Óvoda

5420 Túrkeve, Kossuth L. u. 15.

rendezvényekhez, diákönkormányzathoz.

- Értse meg és tartsa tiszteletben a sajátjától eltérő nézeteket, fogadja el és tisztelje a másságot.
- Az osztályrendezvények a pedagógusok vezetésével zökkenőmentesen működjenek.
- Fejlődjön a közvélemény a magatartás jelentős szabályozójává, az egyén felelőssége mellett növeljük a közösség felelősségét is.
- Készüljenek a felső tagozatba lépés átmeneti feladataira.

5.évfolyam

- A közösség illeszkedjen be az új formák és követelmények közé, az osztály beépülése a felső tagozatba folyamatos legyen.
- Kapcsolódják be a diák-önkormányzati tevékenységbe.
- A tanulás kerüljön a tevékenységi rendszer középpontjába, fogadják el a képesség szerinti tanulás követelményeit.
- Erősödjék a közösségért érzett felelősség.
- Érezzék a fegyelem jelentőségét, mind a tanulásban, mind a közösségben.

6.évfolyam

- Szilárduljon meg az osztályközösség egysége.
- A diákvezetők szerepének növelése a közösség irányításában, rendszeres és folyamatos beszámoltatásuk a diáktanácsülésen elhangzottakról.
- Fokozatosan kerüljön előtérbe az önállóság, mind a tevékenység megszervezésében, mind a végrehajtásban és az ellenőrzésben is.
- A képesség szerinti tanulás kerüljön a közösség követelményrendszerébe.
- Az osztály diákbizottságokon belül egyre inkább kerüljön előtérbe az önállóság, a döntéshozatal iránt érzett felelősség, csökkenjen a felnőtt irányítás.
- A fegyelem néhány alapvető eleme váljon szokássá.

7. évfolyam

- Fokozatosan kapcsolódjon be a közösség az iskolai szintű rendezvényekbe is. Éljen javaslattételi és véleményezési jogával az egész iskolát érintő kérdésekben.
- A képesség szerinti tanulás közösségi követelménnyé alakuljon.
- Stabilizálódjon az osztály közösségének szerkezete.

8. évfolyam

- Az osztályközösségen belül dolgozó diákvezetők irányító szerepének kiemelése.
- Adják át az iskolai hagyományokat az alsóbb osztályok közösségeinek.
- Készüljenek fel a tanulók a közösség, az iskola elhagyására, készüljenek a középfokú intézmények új követelményrendszerének megismerésére.
- Elsősorban saját közösségükkel és saját magatartásukkal mutassanak példát a fiatalabbaknak.

1. 6. 2. Délutáni foglalkozások a következők lehetnek:

- tanulmányi munka
- tanulószoba
- szakkörök
- tehetséggondozás,
- felzárkóztatás
- diáksportkör
- erdei iskola
- tanulmányi séták, kirándulások
- ünnepek, iskolai rendezvények
- tanulmányi és egyéb versenyek

Délutáni munkarend:

A tanítási órák után az iskola, étkezést is biztosít a tanulóknak.

Az étkezés során fejlesztjük a gyerekek étkezési kultúráját, az evőeszközök használatát. A tanulmányi munka megkezdéséig a szabadidős tevékenység során a tanulók különböző szabadtéri és tantermi játékokat sajátíthatnak el. A játék során fejleszthető az önfegyelem, akaraterő és a szabálytudat, a társakkal való együttműködés, kommunikációs képességek fejlesztése. Konfliktusok esetén a gyerekek tapasztalatot szerezhetnek, hogyan kezeljék ezeket.

A tanulmányi munka során elsajátíthatják a helyes tanulási technikákat. A napközi feladata az önálló tanulás képességének kialakítása és fejlesztése, az önképzés hatékony módszereinek megismertetése, illetve fejlesztése. A tanulási nehézségekkel küzdők számára fontos feladat az egyéni segítségnyújtás és a tehetséggondozás.

A munka során fegyelemre, pontos munkavégzésre, a hibás munkák javítására neveljük a tanulókat.

Itt is feladat a közösségi nevelés is. Ennek során megértésre, egymás segítésére, közös játékokra, munkára neveljük a gyerekeket. Ösztönözzük őket az igazság keresésére és az igazságosságra. Fontos feladat a szeretetteljes légkör kialakítása. Fő érték a szolidaritás, a béke, az emberi élet védelme, az Isten- és emberszeretet.

Nevelési célok: A tanulók legyenek nyitottak, megértőek a különböző szokások, életmódok, kultúrák, vallások és a másság iránt, tiszteljék és becsüljék ezeket.

Tanulmányi munka

Iskolánk tanulói számára délutáni tanulmányi munkát biztosít. Ennek célja: Az 1-4. évfolyam és a felső tagozaton a tanulók nyugodt tanulási körülményeinek biztosítása.

Szakkör

Kaszap Nagy István Református Általános Iskola és Óvoda

5420 Túrkeve, Kossuth L. u. 15.

Alsó és felső tagozaton is működnek különböző tantárgyi és egyéb szakkörök. Ezek igény szerint alakulnak és a délutáni órákban működnek. Feladatuk a szabadidő hasznos eltöltése érdeklődési területeknek megfelelően. Ennek érdekében fokozatosan törekszünk a szakkörök tárgyi és személyi feltételeinek biztosítására (ez esetenként a tantárgyi ellátottsághoz is kapcsolódik).

Tehetséggondozás

Feladata, hogy azok számára nyújtson lehetőséget, fejlesztést, akik egy-egy tudományterület, művészet vagy sport terén mutatnak tehetséget.

Az iskolai óraterv tartalmazza azokat a foglalkozásokat, amelyek a tehetséggondozást valósítják meg.

Felzárkóztatás

A felzárkóztatás feladata egy-egy tantárgy vagy szociális készségek terén is megvalósulhat. Célja az eredményes továbbhaladás, a tantervi követelmények teljesítése, valamint a sikeres beilleszkedés megvalósítása.

Az iskola óraterve tartalmazza a felzárkóztató foglalkozások óráit is.

Diáksportkör

A szakkör egyik formájának tekinthető a Diáksportkör, mely szintén a gyerekek igényeitől függően működik. Szerepe a mozgásigény kialakítása, az egészséges életmódra nevelés, a helyes testtartás, a szép mozgás kialakításában van. Célja a testi deformitások megelőzése, s fejleszti a gyerekek fizikai, helyzetfelismerő képességének javítását. Jelentős a közösségformáló és személyiségfejlesztő hatása. Figyelemre, fegyelemre, igazságosságra, a szabályok betartására nevel. A konfliktuskezelés módszereit is elsajátíthatják.

Erdei iskola

A tanulás folyamatát segíti az Erdei iskola is, melynek oktató feladatain kívül jelentős a közösségformálás szerepe is, valamint elmélyíti a szülők és a pedagógus, a szülők és az osztály kapcsolatát.

Az Erdei iskola során a természet védelmére, tiszteletére és szeretetére ösztönözzük a tanulókat. Ismeretanyagával különböző tantárgyak ismereteinek elmélyítését, megszilárdítását szolgálja, s új ismereteket is nyújt a tanulók számára.

Tanulmányi séták, kirándulások

A tanulmányi séták, kirándulások is segítik az iskola tanulási folyamatát, nevelési feladatait. Közösségformáló szerepén kívül fontos szerepe van a szerzett ismeretek tapasztalati úton történő elmélyítésében. Célja a hazafiságra nevelés: a szűkebb és tágabb környezetünk, nemzeti és történeti múltunk megismerése, tiszteletére való nevelése.

Tanulmányi és egyéb versenyek

A versenyek során a gyerekek tehetségüket megmutathatják, összemérhetik tudásukat, s tapasztalatokat is szereznek.

A 16 óráig tartó foglalkozás pedagógiai programja

Az iskola, köteles a köznevelési törvény és a szülők igényei alapján tanulmányi és egyéb foglalkozást szervezni.

Kaszap Nagy István Református Általános Iskola és Óvoda

5420 Túrkeve, Kossuth L. u. 15.

Ezeket a foglalkozásokat úgy szervezzük, hogy eleget tudjunk tenni az iskolai felkészítéssel és gyermekellátással összefüggő feladatoknak.

A délutáni foglalkozásokon elsődlegesen nevelési feladatok hárulnak a pedagógusokra. A szülők egyre kevesebb időt tudnak gyermekeikkel tölteni, ezért sokkal több feladat jut az iskolára. Feladata, hogy szervezett formában biztosítsa a nyugodt tanuláshoz, a szabadidő változatos eltöltéséhez szükséges feltételeket. Bár szükségesek bizonyos mértékben a kööttségek, törekednünk kell arra, hogy ne kényszerűségnek érezzék a gyerekek a napközit.

A 16 óráig tartó foglalkozás délutáni menetrendje

I. A délelőtti tanítás befejezése után a napközis nevelő átveszi a tanulókat, ez általában nem egy időben történik, hiszen az osztályok óraszámuk különböz. Röviden tájékozódik a délelőtti történetekről.

II. Az ebédeltetés kidolgozott rend szerint történik.

III. A tanulás.

Állandó időpontja: 14³⁰ és 16⁰⁰ óra között.

Cél: a tanulók elkészüljenek az írásbeli és a szóbeli házi feladatokkal.

Nevelő feladatai:

- ellenőrizze, lehetőség szerint javíttassa a hibát,
- kérje számon a házi feladatokat,
- gyakoroltassa az éppen aktuális feladatokat,
- segítse a gyengébb tanulók felzárkózását,
- rendszeresen tájékoztatása a szülőket és tanítókat

IV. Az iskola teret ad különböző programoknak, melyekből a gyerekek szabadon választhatnak:

- Iskolai sportkör,
- kézműves szakkör,
- színjátás,
- cserkész,
- énekkar,
- tehetséggondozás,
- korrepetálás

A tanulás.

A tanulmányi munka az alsó tagozaton a napközi, felső tagozaton a tanulószoba keretein belül valósul meg.

Két fontos célt kell elérnünk:

- a tanulók szeressék meg a tanulást,
- képesek legyenek a leghatékonyabb tanulási módszer kiválasztására.

A mindennapos tanulást jól kell megszervezni. Arra kell törekednünk, hogy a tanulás ideje alatt jól érezzék magukat a gyerekek. Fogják fel a kötelességteljesítés örömét, azt a tényt, hogy minden ismeret nemcsak arra nyújt lehetőséget, hogy valamelyik tantárgyból többet tudjanak, hanem emberségükben is többek legyenek. Rá kell hangolnunk a gyerekeket a tanulásra. Felidéztetjük velük a tanítási órák emlékeit. Számba vesszük, milyen feladatok várnak rájuk.

Nevelésünk egyik fontos feladata, hogy tudatosítsuk a gyerekekben, hogy mit akarnak, mit fognak csinálni:

- milyen eszközökre lesz szükségük (tankönyv, füzet, írószer, térkép, stb.),
- hogyan kívánják elvégezni a munkát,
- a feladatok elvégzéséhez mennyi időre lesz szükségük.

A kisgyermekekben nagy a tudásvágy. Törekednünk kell arra, hogy ezt ne veszítsék el. Változatos módszerek alkalmazásával, érdeklődésük felkeltésével tegyük hangulatosabbá a tanulást.

Meg kell tanítanunk a gyerekeknek, hogy könnyebb, eredményesebb minden munka, ha egymással törődve biztosítják a szükséges feltételeket, segítik egymást a nehézségeken. Fontos, hogy a közösség tagjai meggyőzzék egymást arról, hogy a tanulás nem kínos kötelesség.

Az önálló tanulásra nevelés folyamatában érvényesüljön a nevelői tudatosság:

- differenciálás
- objektív- és szubjektív feltételek biztosítása

Feladatunk: a gyerekek véletlenszerűen kialakult csoportjaiból tervszerűen folyamatos irányítással, kezdetben eredményesen együttműködő csoportokat, majd összeforrt, öntevékeny közösséget formáljunk.

A közösségi nevelés fontos része az önkormányzó képesség kialakítása, fejlesztése. Minden gyermek képes legyen ellátni különböző megbízatásokat, bekapcsolódhasson, és aktívan gyakorolhassa a teljes csoportra és önmagára nézve a tervezés, a döntés, a szervezés, a megvalósítás, az ellenőrzés és értékelés mozzanatait.

Rendkívüli közösségformáló ereje van a jól működő felelősi rendszernek, valamint az elvégzett munka értékelésének.

A gyerekek mindennapjaik nagy részét az iskolában töltik. Mivel az otthon töltött idő kevés, ezért az intézményes nevelésnek az eddiginél nagyobb részt kell vállalnia a megfelelő higiéniai, testápolási, étkezési és a test építésének megőrzéséhez nélkülözhetetlen, valamint a közlekedési és balesetvédelmi szokások fejlesztésében. Ezért fontos a napirend, amely nem csak a gyerekek pillanatnyi egészséges fejlesztését szolgálja, hanem megalapozza az egészséges életmód későbbi felnőtt szokásait is. A napköziben biztosítani kell a napi levegőzést. Ennek az időnek egy részét kitölthetjük fejlesztő mozgással, mozgásos játékokkal, sétával, másik részében szabad játékot kell biztosítani a gyerekeknek. Így biztosíthatjuk a szellemi frissesség, befogadóképesség megőrzéséhez elengedhetetlenül fontos aktív pihenést.

Kaszap Nagy István Református Általános Iskola és Óvoda

5420 Túrkeve, Kossuth L. u. 15.

A kulturált életmódra nevelés sokrétű terület. A napköziben talán több lehetőség kínálkozik ennek fejlesztésére, mint a délelőtti tanítás során. Meg kell tanítani a gyerekeket csoporttársaikkal, tanáraikkal, felnőttekkel szembeni tiszteletadó, segítőkész, kulturált magatartásra.

Fontos feladata a napközinek a kulturált étkezés elsajátítása. Rá kell szoktatnunk a tanulókat az étkezés előtti kézmosásra, hogy egymásnak jó étvágyat kívánjanak, ebédjüket csendben fogyasszák el.

A csoportok programjai:

- játékfoglalkozás: ez lehet egyéni, közös, szabad levegőn vagy tanteremben,
- munkafoglalkozás (rajz, origami, stb.)
- sportvetélkedők, sorversenyek, foci, egyéb labdajátékok,
- kulturális foglalkozás (meseolvasás, bábozás, diavetítés, zenehallgatás, videózás, stb.)

A szabadidő hasznos megszervezése. Az önálló szabadidő-felhasználásra nevelés

A napi tanulás mellett módot kell adni a pihenésre, regenerálódásra, valamint arra, hogy intellektuális képességeik mellett arányosan fejleszthessék egyéb (pl.: technikai, manuális, szervező, stb.) képességeiket és kreativitásukat. Gondoskodnunk kell arról, hogy a szabadidő kompenzáló hatású legyen: a választható tevékenységek révén lehetővé váljék a gyerekek sokoldalú fejlődése. Az iskolás korban alakulnak ki a felnőtt kor majdani alapvető szabadidős szokásai. Szükséges, hogy sokfajta szabadidős tevékenységet ismerjenek meg a tanulók. Befolyásolhatjuk tevékenység választásukat, de csak úgy, hogy ne vegyük el a választás önkéntes, szabad jellegét. Fontos, hogy kulturált, személyiségüket fejlesztő tartalommal töltsék el szabadidejüket, és ennek kialakításában önállóak és kezdeményezők legyenek. Tudatosan és tervszerűen kell alakítanunk a tevékenységek tartalmát. Olyan tevékenységeket kell kínálnunk, amelyek a napi szellemi megterhelés mellett pihentetőek, regenerálóak. Különbözőek, változatosak legyenek, amelyek figyelembe veszik a gyerekek életkorát, érdeklődését, nemenkénti különbségét, sokféle érdeklődést, sokféle képességet fejlesztenek, lehetőséget adva arra, hogy a gyerekek minél több foglalatosságot próbáljanak ki és gyakoroljanak. Ezáltal biztosítjuk a kompenzálást, hogy ki-ki a neki legmegfelelőbb tevékenységben elmélyülve megtalálhassa kedvvel űzött foglalatosságát. Kínáljunk olyan tevékenységeket, amelyek az iskolában tanultakkal összhangban vagy azt megelőzve további művelődésre, önművelésre adnak lehetőséget. A tevékenységek tervezésénél lényeges szempont a szabadidős tevékenységek megszervezésének módja. Ez nagyfokú tudatosságot, egymásra építettséget, okosan megtervezett fokozatosságot igényel. A gyerekek iskolába kerülésük legelső pillanatától át kell éljék, hogy naponta legalább 1-2 félórányi olyan időszak van, amely alatt többféle ajánlott tevékenység közül választhatnak és szervezeti keretek korlátjain belül szabadon társulhatnak, játszhatnak együtt. Kezdetől fogva szokták meg, hogy a kezdeményezett tevékenységhez a véleményüket kérjük, a nagyobbaktól már a javaslataikat is várjuk. Önállóan kezdeményezzenek tevékenységeket. Ez elvezet oda, hogy a kis közösségek tervszerűen együttműködve válnak képessé a kulturált személyiséget építő szabadidő önálló megszervezésére. A szabadidő során nyomon követhetjük, megfigyeljük az egyes gyerekek választását, a tevékenységben való aktivitásuk jellegét. Figyeljük meg, hogy ki milyen típusú tevékenységet választ szívesen, miben kezdeményező! Nagyon fontos, hogy a nevelői irányítás közvetett módon valósuljon meg, s a gyerekek szabadidejükben valóban "szabadnak" érezzék magukat.

Kaszap Nagy István Református Általános Iskola és Óvoda

5420 Túrkeve, Kossuth L. u. 15.

Iskolánk értékei közé tartozik az a gazdag szabadidős programkínálat, amely egyrészt a gyerekek egyéni igényeinek és érdeklődésének kielégítését, másrészt közösségek erősítését is szolgálja, összhangban a diákönkormányzat munkájával.

E programok továbbra is szerves részei nevelésünknek:

- kirándulások, túrák,
- kulturális rendezvények látogatása
- szeretetvendégségek
- játszóház, kézműves foglalkozások,
- vetélkedők.

Sportfoglalkozásaink

Az iskolai testnevelést szabályozó törvény a tanulók számára a mindennapos testnevelést írja elő. Tanulócsoportonként (bontás szerint) 1 - 1 tömegsport foglalkozás tervezhető az évfolyam számára.

A törvény a tanórai testnevelés és a délutáni sportfoglalkozások együttes működésén keresztül valósul meg.

Ezek a sportfoglalkozások az Iskolai Sportkör keretében működnek.

Iskolai Diáksportkör

Az iskolai sportkörök működését A nemzeti köznevelésről szóló CXC. törvény szabályozza, hogy a tanulóknak minden napra biztosítunk sportolási lehetőséget.

Az iskolai foglalkozások célja, hogy bővítse a tanulók mozgáslehetőségeit, a fiatalokat edzettségre, helytállásra, küzdeni tudásra, kitartásra, a szellemi-lelki összpontosítás készségére, a fair play szellemére nevelje azon túl, hogy a sportban tehetséges fiatalok versenyszerű foglalkoztatását is megoldja.

A Kaszap Nagy István Sportkör (IDK) célja: A szükséges feltételek megteremtése a rendszeres délutáni testmozgáshoz, a szabadidő aktív és hasznos eltöltéséhez.

A működés szabályait figyelembe véve, minden tanév szeptemberében kerül sor a sportcsoportok megszervezésére.

Az életkornak megfelelően a tanulók érdeklődési köréhez igazodó olyan sportági csoportokat szükséges kialakítani, amelyekben a mindennapos testedzés megvalósulhat.

Feladataink:

- a tanulók felkészítése a korosztályos diákolimpiai versenyekre;
- a tehetséges tanulók sportegyesületbe irányítása;
- házbajnokságok szervezése (a tanulócsoportok igényéhez igazodva);
- a környező iskolákkal közös játékok, versenyek szervezése azzal a céllal, hogy a résztvevők száma jelentősen megnövekedjék.

A sportolást, az aktív testmozgást elősegítő tevékenységi területek:

- az Iskolai Sportkör foglalkozásainak széles palettájú kínálata:

Kaszap Nagy István Református Általános Iskola és Óvoda

5420 Túrkeve, Kossuth L. u. 15.

- játékos ügyességi vetélkedők, atlétika, kézi-, kosárlabda és labdarúgás sportágak űzése
- társadalmi és fogyasztói szervezetek meghirdetett programjai és a sportolást, az egészséges életmódot népszerűsítő versenyek:

Szakkörök

Az órán kívüli tanulói tevékenység egyik formája a szakkör. A szakkörök szervezésével az a célunk, hogy a tanulók

- érdeklődését kielégítsük, illetve felkeltsük,
- adott területen mélyebb ismereteket szerezhessenek,
- képességeik fejlesztése élményszerű és kellemes körülmények között történjen,
- szabad idejének tartalmas eltöltését segítsük,
- a szakkör a tehetségkutatás és gondozás színtere is,
- a pályaválasztás előkészítésére lehetőség,
- jellegétől függően a kutatómunka elemeivel ismertetjük meg a tanulókat.

Nevelőink mobilizálható ismereteit és készségeit figyelembe véve a következő szakkörök vezetésére van szakember:

- színjátészó,
- hittan,
- természetismeret,
- művészeti,
- tantárgyi

A kört bővíthetjük attól függően, hogy újabb nevelők, szülők, iskolán kívüli felnőttek, társadalmi szervezetek mivel tudnak szakértőként és segítőként bekapcsolódni.

Igény szerint indítunk:

- középiskolai előkészítő foglalkozásokat a 8. évfolyamon magyar és matematika tantárgyakból
- tehetséggondozó szakkört anyanyelv, matematika, biológia, földrajz, kémia, idegen nyelv tantárgyakból, melyek célja a különböző szintű versenyekre való felkészülés.

1. 7. A pedagógusok helyi feladatai, az osztályfőnök feladatai

Iskolánk nevelési és oktatási feladatait a Nevelőtestület végzi. Tevékenységük kiterjed a tervezésre, a megvalósításra és a teljes tanítási folyamat értékelésére. A pedagógusoknak rugalmasan alkalmazkodniuk kell az egymástól jelentősen eltérő életkori sajátosságokból származó feltételekhez. Rendelkezniük kell azokkal a képességekkel és azzal a tudással, amely a differenciált és folyamatos tehetségneveléshez szükséges. Nemcsak hozzáértés és komoly, folyamatos felkészülés, hanem a szaktudás mellett a keresztyén meggyőződésből fakadó tanúságtétel is nélkülözhetetlen.

Kaszap Nagy István Református Általános Iskola és Óvoda

5420 Túrkeve, Kossuth L. u. 15.

A református nevelésben tevékenykedő pedagógusok teremtik meg azt a keresztyén légkört, amelynek az iskola tanítását és életét át kell járnia.

A tanárok joga és kötelessége alapfeladatuk pontos és hiánytalan ellátásán túl:

- a pedagógiai program ismerete, elfogadása és megvalósítása;
- pontos és aktív részvétel a tanári összejöveteleken, értekezleteken és minden egyéb iskolai rendezvényen; a templomi istentiszteleteken, iskolai ünnepélyeken és rendezvényeken köteles minden tanár megjelenni,
- lelkiismeretes részvétel a szakmai és vallási továbbképzéseken;
- készséges együttműködés az iskola vezetésével, a szülőkkel, valamint az illetékes egyházi, állami, önkormányzati és társadalmi szervezetekkel;
- személyes adottságainak és szaktudásának rendszeres fejlesztése (folyamatos önképzés), amely hozzájárul a keresztyén pedagógus személyiségének kibontakoztatásához;
- széthúzás helyett olyan harmonikus iskolai légkör megteremtésének elősegítése, amely az eredményes nevelői munka elengedhetetlen feltétele;
- közreműködés a derűs, egészséges, örömteljes és őszinte légkör létrejöttében pedagógusok, gyerekek és szülők körében azért, hogy az evangéliumi örömhír sugallta optimizmus érvényesüljön;
- a kulturált beszédstílus és viselkedés, rend és fegyelem tevékenységük minden szintjén;
- őszinte és igaz véleménynyilvánítás, ugyanakkor tisztelet az iskolavezetés iránt, természetes és hivatali titoktartás a nevelőtestületi ügyekben.

Erkölcsei elvárások a tanároktól

A diákok nevelése felelős feladat. Ahhoz, hogy a diákok harmonikus, kellő önismerettel, önfegyelmel rendelkező, szépre, jóra fogékony, Istent és embertársat szerető emberekké váljanak a pedagógusoknak is ilyennek kell lenniük. Nyitottnak kell lennie a keresztyén értékekre, amelyet beépíthet saját életébe és nevelő-oktató munkájába. Elengedhetetlen az önképzés, az olvasás, amelyek lelki-szellemi töltést adnak a napi munkához. Ez a munka nagy önfegyelmet és önismeretet igényel. A hívő pedagógus számára nélkülözhetetlen a folyamatos elmélyült imaélet, amely segítségével erőt meríthet a munkájához, hálát adhat sikereiért, és hordozhatja a reá bízottakat. A nem hívő pedagógusokat is a diákok szeretetéből fakadó humánus kell, vezérelje.

A gyerekek nevelése elképzelhetetlen a szeretet, az adás vágya és az empátia nélkül. Meg kell érezni, melyik diáknak van szüksége szerető személyes beszélgetésre, és melyiknek határozott szigorra. A megalázást viszont minden esetben kerülni kell. Ezt a munkát csak a gyermek és családja minél jobb megismerésével lehet lelkiismeretesen elvégezni.

A pedagógus minden pillanatban értéket közvetít. Ezért kerülnie kell mindent, ami értéktelen, ami Isten helyett pótszert akar nyújtani az embernek. Mindezt úgy kell, tegye, hogy igazodjon a gyerekek jogos igényeihez, életkori sajátosságaikhoz, hogy ne elriasszon, hanem magával hívjon.

A tanár élete összhangban kell álljon az általa és az iskola által képviselt értékekkel. Ezért fontos, hogy minden pedagógus pontos, fegyelmezett, alapos munkát végezzen. Ígéreteit megtartsa a

diákoknak és a kollégáknak is. Konfliktusait emberi módon kezelje. Tudjon megbocsátani. Életvitele rendezett legyen. Ezt a munkát csak magasan kvalifikált, vallásukban képzett, a gyerekeket szerető és értő pedagógusok tudják ellátni. A pedagógus szavai és tettei mindig összhangban kell, legyenek, hiszen mindennél nagyobb veszélyt jelent a gyerek számára a hamis tanúságtétel. Az iskolában minden olyan pedagógus taníthat, aki elfogadja annak református voltát, nem dolgozik a hitvallásos nevelés ellen. Alaposan tanulmányozza a keresztyén tanítást és munkája közben nem tesz elmarasztaló, sértő megjegyzést az egyházra és tanítására, hiszen ez a diákokban meg hasonlást idézhet elő. A keresztyén szellem, a tanúságtétel, az iskola lelki élete szervezése szempontjából elengedhetetlen, hogy minél több hitvalló pedagógus legyen a tanári karban. Iskolánk nevelőit fejlődésük érdekében szakmai továbbképzésekre (a Református Pedagógiai Intézet és az állami szervek által szervezett) küldi előre meghatározott rend szerint. Nevelési értekezleteket és lelki programokat szervez, és lehetőségeihez képest mindent megtesz, hogy jó hangulatban, örömmel és megfelelő felszereltséggel magas szakmai színvonalon dolgozhassanak.

- **A pedagógusok feladatainak részletes listáját személyre szabott munkaköri leírásuk tartalmazza. A pedagógusok helyi intézményi feladatai**

Nevelési céljaink megvalósítása érdekében:

- Minden tanár legyen tudatában annak, hogy elsősorban saját élete példájával nevel.
- Az iskolai élet egészére figyelve segítse a közösség tagjainak emberi kibontakozását.
- Személyi ügyekben a szeretetről és diszkrécióról se feledkezzen meg.
- Rendszeres önképzéssel és továbbképzéseken való részvétellel fejlessze szakmai és pedagógiai műveltségét.
- Tartson rendszeres kapcsolatot diákjai osztályfőnökével, nevelőtanáraival, szüleivel, többi tanárával.
- Tantárgyanként, osztályonként, illetve csoportonként megtervezett egész tanévi munkáját, a megvalósulás dokumentálását, a reflexiók beépítését a munkája minőségének emelése és mind tudatosabbá tétele érdekében időben elvégzi.
- Szakmailag és módszertanilag alaposan felkészül. Munkáját pontosság jellemzi.
- Szakmai munkaközösségével egyetértésben megszervezi a tehetséggondozás és felzárkóztatás teendőit.
- Ismeri és alkalmazza az iskola nevelési dokumentumaiban megfogalmazott elveket az ellenőrzés-értékelés feladataiban. Ezek szerint cselekszik.
- Részt vesz a nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken. Az intézmény működési rendjében felmerülő elfoglaltságokba bekapcsolódik.
- A munkatervben előírt tanulmányi kirándulásokon, iskolai rendezvényeken részt vesz.

Kaszap Nagy István Református Általános Iskola és Óvoda

5420 Túrkeve, Kossuth L. u. 15.

- A tantermekben, szertárban, tornateremben rendet biztosít, a leltározásban részt vesz.

A pedagógusok legfontosabb helyi feladatait így az alábbiakban határozzuk meg.

- a tanítási órákra való alapos, igényes szakmai és módszertani felkészülés,
- a tanulók dolgozatainak javítása,
- a tanulók munkájának rendszeres ellenőrzése, értékelése,
- a megtartott tanítási órák dokumentálása, az elmaradó és a helyettesített órák vezetése,
- tantárgyi, javító, osztályozó, pótló vizsgák lebonyolítása,
- kísérletek összeállítása, dolgozatok, tanulmányi versenyek összeállítása és értékelése,
- a tanulmányi versenyek lebonyolítása,
- tehetséggondozás, a tanulók fejlesztésével kapcsolatos feladatok,
- felügyelet a vizsgákon, tanulmányi versenyeken, iskolai méréseken,
- iskolai kulturális, és sportprogramok szervezése,
- osztályfőnöki, munkaközösség-vezetői, diákönkormányzatot segítő feladatok ellátása,
- az ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátása,
- szülői értekezletek, fogadóórák megtartása,
- részvétel nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken,
- részvétel a munkáltató által elrendelt továbbképzéseken,
- a tanulók felügyelete óráközi szünetekben és ebédeléskor,
- tanulmányi kirándulások, iskolai ünnepek és rendezvények megszervezése,
- iskolai ünnepeken és iskolai rendezvényeken való részvétel,
- részvétel a munkaközösségi értekezleteken,
- tanítás nélküli munkanapon az igazgató által elrendelt szakmai jellegű munkavégzés,
- iskolai dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában való közreműködés,
- osztálytermek rendben tartása és dekorációjának kialakítása.

Az egységes iskolai követelményrendszert minden pedagógus köteles betartani. A szaktanárok minden tanév első tantárgyi óráján ismertetik a tanulókkal (és az első szülői értekezleten, illetve a

fogadóórákon a szülőkkel) a tantárgy követelmény- és értékelési rendszerét, a pótlási és javítási lehetőségeket.

A pedagógus a tanuló értékeléséről a tájékoztató füzetben keresztül rendszeresen értesíti a szülőket. A tájékoztató füzet bejegyzéseit az osztályfőnök havonta ellenőrzi, és az esetlegesen elmaradt bejegyzések beírását pótolja.

- Az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

Az azonos évfolyamra járó, azon belül közös tanulócsoportot alkotó tanulók egy osztályközösséget alkotnak. Az osztályközösségek diákjai a tanórák - foglalkozások - túlnyomó többségét az órarend szerint közösen látogatják.

Az osztályközösség élén, mint pedagógusvezető, az osztályfőnök áll. Az osztályfőnököt az igazgatóhelyettes és az osztályfőnöki munkaközösség-vezető javaslatát figyelembe véve az igazgató bízza meg. Az osztályfőnök jogosult az egy osztályban tanító pedagógusok értekezletének összehívására.

Az osztályfőnök feladatai és hatásköre:

A pedagógia elvei és gyakorlata szerint neveli tanítványait. Célzatosan összehangolja osztályukban a nevelési tényezőket, mindent megtesz azért, hogy osztálya jó közösségé váljon, amelyben minden tanuló otthon van. Tanítványai családi hátterének és személyiségének alapos megismerésére törekedve, az intézmény nevelési céljainak megfelelően, azokkal mélyen azonosulva, formálja személyiségüket, segíti önismeretük, hivatástudatuk fejlődését.

Igyekszik folyamatos jelenlétével is kifejezni az osztályával való törődését (szünetekben, kirándulásokon, iskolai rendezvényeken való részvételével).

Az osztályfőnök

- alaposan ismeri tanítványait,
- az intézmény pedagógiai elvei szerint neveli osztályának tanulóit, a személyiségfejlődés tényezőit figyelembe veszi,
- együttműködik az osztály diákbizottságával, segíti a tanulóközösség kialakulását,
- koordinálja és segíti az osztályban tanító pedagógusok munkáját és látogatja óráikat,
- aktív pedagógiai kapcsolatot tart fenn az osztály szülői munkaközösségével, a tanítványaival foglalkozó nevelő tanárokkal és a tanulók életét, tanulmányait segítő személyekkel (pszichológus, logopédus, gyermekvédelmi feladatokkal megbízott pedagógus),
- figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét, különös gondot fordít a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók segítésére,
- minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti,
- szülői értekezletet tart, szükség esetén családot látogat, az ellenőrző könyv/tájékoztató füzet útján rendszeresen informálja a szülőket a tanulók magatartásáról, tanulmányi előmeneteléről,
- ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli feladatokat,

Kaszap Nagy István Református Általános Iskola és Óvoda

5420 Túrkeve, Kossuth L. u. 15.

- osztálya tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében,
- az érdekeltekkel egyetértésben javaslatot tesz a tanulók jutalmazására és büntetésére,
- részt vesz az osztályfőnöki munkaközösség munkájában, javaslataival és észrevételeivel a kijelölt feladatok elvégzésével elősegíti a közösség tevékenységének eredményességét,
- Kiemelt figyelmet fordít az osztályban végzendő ifjúságvédelmi feladatokra, kapcsolatot tart az iskola ifjúságvédelmi felelősével.
- Részt vesz az osztályfőnöki munkaközösség munkájában, segíti a közös feladatok megoldását.
- Rendkívüli esetekben órát látogat az osztályban.

Az osztályfőnököt – az osztályfőnöki munkaközösség vezetőjével konzultálva – az igazgató bízza meg minden tanév júniusában, elsősorban a felmenő rendszer elvét figyelembe véve.

1. 8. Az ifjúságvédelmi feladatok ellátása

A gyermek- és ifjúságvédelem szorosan kapcsolódik az intézmény pedagógiai tevékenységéhez. Ennek megfelelően széles körben át kell, hogy fogja a pedagógiai munkát, a nevelő és oktató tevékenységet.

A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos tevékenység magába foglalja a családdal, szülőkkel való kapcsolattartás rendszerét.

A gyermek- és ifjúságvédelem körébe tartozik a tanulói szervezetek, diákönkormányzatok segítése és bevonása az iskolai döntéshozatalba, tervezőmunkába.

A közoktatási törvénynek megfelelően az iskola feladata, hogy a tanuló fejlődéséhez biztonságos és egészséges környezetet biztosítson. A tanulmányi munka rendjét, pihenőidőt, szabadidőt, a sportolást, az étkezést úgy kell biztosítani, hogy a tanuló életkorának és fejlettségének megfelelően.

Tilos a tanuló hátrányos megkülönböztetése bármilyen oknál fogva.

Az iskolának a tanuló személyiség jogainak betartását biztosítani kell.

A tanuló joga:

A köznevelési törvény alapján kiemelve:

- családja helyzetétől függően kérelmére ingyenes vagy kedvezményes tanszerellátásban részesüljön
- joga van napközis és tanulószobai ellátáshoz
- a jogai gyakorlásához szükséges információkhoz, tájékoztassák a jogai gyakorlásához szükséges eljárásról.

Kaszap Nagy István Református Általános Iskola és Óvoda

5420 Túrkeve, Kossuth L. u. 15.

A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos tevékenységért alapvetően az intézmény vezetője felel. Kötelességeit, jogait a köznevelésről szóló törvény 45. §. /1-10 / bekezdése rögzíti.

A gyermekbántalmazás vélelme vagy egyéb pedagógiai eszközökkel meg nem szüntethető veszélyeztető tényező megléte esetén az intézmény vezetője értesíti a Gyermekjóléti Szolgálatot.

A pedagógus alapvető feladata:

- A nevelő és oktató tevékenysége során figyelembe vegye a tanuló egyéni képességeit, tehetségét, fejlődésének ütemét, szocio- kulturális helyzetét és fejlettségét, fogyatékosságait. Segítse a tanuló képességeinek kibontakoztatását, a hátrányos helyzetben lévő tanuló felzárkóztatását.
- A pedagógusnak közre kell működnie a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok ellátásában, a gyermek fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzésében, feltárásában, megszűnésében.
- Kiemelt szerepe van az osztályfőnöknek, aki folyamatosan figyelemmel kell, hogy kísérje az osztályába járó problémás gyermekeket, az igazolatlan hiányzásokat, érdeklődési körét, jellemét, családi hátterét, pályaválasztási terveit. A gyermekkel kapcsolatos minden változásról a gyermekvédelmi felelőst értesíti.

A gyermek és ifjúságvédelmi területén legfontosabb a prevenció.

Ehhez szükséges:

- a tanulók családi- és életkörülményeinek megismerése,
- a baráti kör feltérképezése, nyílt őszinte kapcsolat kialakítása a tanulókkal,
- a hátrányos és nehéz anyagi helyzetben élők támogatása,
- a bűnmegelőzés érdekében szakértők bevonásával felvilágosító előadások szervezése,
- szoros kapcsolat a hivatásos pártfogókkal, a rendőrséggel, a gyámüggyel.

A gyermekvédelem minden gyermekre kiterjedő gondoskodás, pedagógiai pszichológiai, szociális, egészségügyi, jogi tennivalók összessége, amelyek a gyermekek gondozását, ellátását, nevelését, érdekvédelmét hivatott biztosítani.

Az iskolai gyermekvédelem sokrétű, összetett tevékenység.

Cél: a tanuló problémáit minél korábban felismerni, és minél hatékonyabban kezelni, megelőzve súlyosabbá válásukat.

Kaszap Nagy István Református Általános Iskola és Óvoda

5420 Túrkeve, Kossuth L. u. 15.

A gyermekvédelmi feladatok eredményes ellátásának feltételei:

- Kapcsolattartás:

a, diákjainkkal: a pedagógus ne csak a követelmények teljesítését vagy nem teljesítését figyelje, ismerje jól diákjait, azok körülményeit,

b, szülőkkel, családdal: fogadóórák, szülői értekezletek, családlátogatás, de akár a hétköznapi találkozások vagy a gyülekezeti élet egyes eseményei során.

c, pedagógusokkal: közösen együttműködve, tapasztalatok, a gyermekkel kapcsolatos észrevételek megbeszélése, esetmegbeszélések.

d, külső intézményekkel: Gyermekjóléti Szolgálat, Nevelési Tanácsadó, Pedagógiai Szakszolgálat, Művelődési- és Egészségügyi Intézmények.

Tájékoztatás:

- A gyerekeket jogaikról, arról, hogy problémájukkal hova fordulhatnak, szabadidős tevékenységeikről. A szülőket, a gyermekeik iskolai tevékenységéről, felmerülő problémákról. Segítségnyújtási lehetőségekről.

Nyíltság, őszinteség, titoktartás:

- A beszélgetéseket minden esetben át kell, hogy járja a nyíltság és az őszinteség. A gyermektől származó információkat bizalmasan és titkosan kell kezelni.

A Magyarországi Református Egyház Köznevelési Törvényének bevezetőjében olvashatjuk:

„ A gyermek és adottságai Isten ajándéka. A nevelés alapvető színtere a család. A keresztelest követő szülői és gyülekezeti fogadalom megvalósulásának egyik lehetséges helyszíne a református köznevelési intézmény, amely a gyermeket Krisztusban testvérnek fogadja el. „

„ A tanuló joga, hogy a Krisztusi szeretet jegyében személyére szóló, színvonalas szellemi – lelki – testi gondozást kapjon, emberi méltóságát és személyiségi jogait tiszteletben tartsák.”

Lehetőségei a gyermekvédelemben a Kaszap Nagy István Református Általános Iskolának:

- lelki gondozás, önismereti foglalkozások, őszinte beszélgetések,

Kaszap Nagy István Református Általános Iskola és Óvoda

5420 Túrkeve, Kossuth L. u. 15.

- szeretetvendégségek a gyerekek és családjuk részére,
- kirándulások, a hátrányos helyzetű gyerekek támogatása,
- az Ifjúsági Vöröskereszt által szervezett előadások, programok a káros szenvedélyek és az egészséges életmód terén,
- karitatív tevékenységek, ruhagyűjtés, adományok a rászoruló gyerekek és családjuk részére,
- pályázatok a hátrányos helyzet csökkentésére, támogatásokra,
- szabadidős foglalkozások szervezése,
- pozitív példa közvetítése,
- hiányosságok pótlását célzó foglalkozások,
- nyári tábor szervezése.

A GYERMEKVÉDELMI GONDOSKODÁSRA LEGGYAKRABBAN RÁSZORULÓ GYEREKEK

- Hátrányos helyzetű tanulók: azok, akiknek alapvető szükséglet kielégítési lehetőségei korlátozottak. Családja szűkebb társadalmi környezete az átlaghoz képest negatív eltérést mutat, elsősorban szociális, kulturális téren.
- Kialakulásához vezető tényezők: alacsony jövedelmi, fogyasztási szint, rossz lakáskörülmények, a szülők alacsony iskolázottsági, műveltségi szintje, válás, újraépülő családok, élettárs, mostoha.
- Halmozottan hátrányos helyzetű tanulók: akik testi, lelki, erkölcsi, fejlődését a szülő vagy a gondozó környezet nem biztosítja. Az a tanuló, akit családi körülményei, szociális helyzete miatt a jegyző védelembe vett, illetve akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát megállapította
- Veszélyeztetett tanuló: akinél, olyan – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot áll fenn, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza.
- Kialakulásához vezető tényezők: a családjára szűkebb társadalmi környezetére jellemző elhanyagoló nevelés, valamint a családban a devianciák halmozott előfordulása (alkohol, drog, brutalitás, bűncselekmény).
- Beteg tanuló: aki valamilyen fejlődési rendellenesség vagy speciális egészségkárosodás miatt szorul segítségre. Ilyen például az asztmás, epilepsziás, szívbeteg, cukorbeteg gyermek.
- Sajátos nevelési igényű tanulók: akiknek értelmi fejlettségi szintje nem tér el korosztálya átlagától, de valamilyen enyhébb fokú biológiai károsodás és/vagy kisebb pszichés sérülések miatt tanulási, magatartási zavarokat mutatnak.

A GYERMEKVÉDELMI FELELŐS FELADATAI

A tanulókkal kapcsolatos feladatai:

Halmozottan hátrányos helyzetű és veszélyeztetett gyerekekkel:

- felmérés (az osztályfőnökök közreműködésével)
- nyilvántartásba vétel,
- a veszélyeztetett tanulók szabadidős tevékenységének és a tanulási előmenetelének figyelemmel kísérése,
- drog- és bűnmegelőzés,
- tanácsadás,
- fegyelmi eljárásokon való részvétel, esetmegbeszéléseken való részvétel
- szociális ellátás igénybevételének segítése,
- szükség esetén jelzés a gyermekjóléti szolgálat, gyámhatóság felé.

Hátrányos helyzetű gyerekekkel:

- felmérés (az osztályfőnökök közreműködésével)
- nyilvántartásba vétel,
- szabadidős tevékenységüknek és a tanulási előmenetelüknek figyelemmel kísérése,
- drog- és bűnmegelőzés,
- tanácsadás,
- a veszélyeztetettség kialakulásának megelőzése,
- szociális ellátások számbavétele

Az intézmény valamennyi tanulója:

- általános prevenciós tevékenységek, az iskolát körülvevő szociális társadalmi környezet függvényében,
- mentálhigiénés programok szervezése,
- a diákönkormányzattal való kapcsolattartás,
- a tanulók számára hasznos szünidei elfoglaltság biztosítása (táborok, művelődési házak stb.)
- szociális ellátások számbavétele.

Kaszap Nagy István Református Általános Iskola és Óvoda

5420 Túrkeve, Kossuth L. u. 15.

Minden esetben a gyermekek érdekeinek a képviselője.

A tanári közösségben végzett feladatai:

- együttműködés és szemléletformálás,
- igazgatóval és osztályfőnökökkel való kapcsolattartás,
- a helyi pedagógiai program előkészítésében való részvétel,
- információ áramoltatása,
- továbbképzésekre motiválni,
- tanácsadás,
- a nevelőtestületi értekezleteken való aktív részvétel,
- szakirodalom ajánlása.

A szülők körében végzett feladatai:

- együttműködés, szemléletformálás,
- tanácsadás,
- családlátogatás, esetenként
- szülői értekezleten, fórumokon való aktív közreműködés
- előadások szervezése,

Önálló feladatai:

- külső intézményekkel történő kapcsolattartás (GYJ. szociális gondozó, nevelési tanácsadó, művelődési ház, szakmák képviselői)
- pályázat,
- nyilvántartás,
- orientációs feladatok,
- szakirodalom gyűjtése, tanulmányozása
- ismertető, szóróanyagok gyűjtése, készítése
- továbbképzés

A gyermek érdekében fontos a titoktartás szem előtt tartása!

„ A pedagógust és a nevelő- és oktató munkát közvetlenül segítő alkalmazottak titoktartási kötelezettség terheli a gyermekkel, a tanulóval és családjával kapcsolatos minden olyan tény, adatot, információt illetően, amelyről a hivatásának ellátása során szerzett tudomást. E kötelezettség független a foglalkoztatási jogviszony fennállásától és annak megszűnése után, határidő nélkül fennmarad.

1. 8. 1. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység

Tevékenységeink: osztályfőnöki órák, tehetséggondozás, fejlesztő pedagógia, felzárkóztató korrepetálás, családlátogatás, fogadóórák, szülői értekezletek, SZMK, alapítványi működés.

A támogatás formái:

- Szociális támogatás: reggeli, délutáni ügyelet, napközi, konzultáció
- Egészségügyi szolgáltatás: orvosi ellenőrzés, szűrővizsgálatok, pszichológus
- Tanórán kívüli szolgáltatások: szakkörök, iskolai sportkörüi foglalkozások, tanfolyamok, kulturális programok, kirándulások, erdei iskola, táborok.

A támogatás elbírálásának elveit és módját az iskolai SZMSZ szabályozza.

- A halmozottan hátrányos tanulók: felmérni a számukat
- A fejlesztő pedagógus a nevelési tanácsadó szakvéleménye alapján fejlesztő foglalkozásokat tart fejlesztési terv alapján.

1. A hátrányos helyzetű tanulók fejlődését veszélyeztető okok feltárásában a gyermek és ifjúságvédelmi feladatokkal együtt látjuk el.

2. A hátrányos helyzetű tanulók egyéni foglalkozásokon, és a differenciált oktatásban és az értékelés továbbhaladás módjának egyénre szabott meghatározásával történik.

3. Az ingyenes ellátáshoz való jog az étkezés és a tankönyv ingyenes biztosításával valósul meg.

1. 9. Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvétele

A diákönkormányzat szerepe

Diákönkormányzatunk a nemzeti köznevelésről szóló törvény 46.§.(6)-p bekezdés alapján működik. A Diákönkormányzat a diákság önszerveződő csoportjaira épül.

Célunk: az iskola tanulói együttesen és egyénileg is valós gazdái legyenek az iskolai élet azon részének, amelyek irányítására, szervezésére a Nkt., a Házirend, a Diákönkormányzat Szervezeti és Működési Szabályzata felhatalmazást ad. **Állampolgári magatartáshoz szükséges rész képességek, értékorientációk, beállítódások elsajátítása.**

A tanuló jogi képviselője a diákönkormányzat. Az iskolai önkormányzat akkor működik, ha a tanulói jogokat a tanuló és a tanár megegyezése alapján a tanuló-tanár közös testülete gyakorolja.

Kaszap Nagy István Református Általános Iskola és Óvoda

5420 Túrkeve, Kossuth L. u. 15.

Fontos az információcsere: a gyerekeknek alkalmuk és módjuk legyen elmondani a kívánságaikat, javaslataikat, panaszaikat. A tanuló minden olyan érdemi kérdésben kapjon szót, mely a közösség életét érinti.

Alapelvek:

- Jog és nem jog közötti különbség
- Jogok és kötelességek viszonya (nincs közöttük prioritás, hogy előbb a kötelességedet lásd el)
- Állampolgári magatartáshoz szükséges rész képességek, értékorientációk, beállítódások elsajátítása.
- Jogoknak a pedagógusokkal, diákokkal szemben érvényesülni kell
 - a diák-pedagógus
 - a pedagógus-diák
 - a diák-diák viszonyt figyelembe véve.

Diákjogok érvényesülése a diákönkormányzatban:

- a diák problémáival a diákönkormányzathoz fordulhat,
- az iskolai szabályok megoldásában való részvétel,
- egyetértési jog a házirendben foglaltakkal.

Az önkormányzati munka tartalmilag többek között:

- a tanulói önkiszolgálást
- az ügyelet feladatait
- a gyerekéletet színező tevékenységek minél szélesebb skálájának programját öleli fel.

Így lehetőség nyílik arra, hogy a tanulók tervezzék, szervezzék a programokat, vegyenek részt a végrehajtásukban. Vonjuk be őket az értékelésbe is.

Az önkormányzatot irányító pedagógus ötletet, tanácsot ad, irányít, meggyőz, kezdeményez, ha kell. A diákönkormányzat a nevelőtestület véleményének kikérésével dönt saját működéséről, a diákönkormányzat működéséhez biztosított anyagi eszközök felhasználásáról.

Legfontosabb feladata:

- a tanulók, tanulóközösségek érdekeinek képviselése;
- tevékenysége kiterjed a tanulókat érintő valamennyi kérdésre.
- A diákönkormányzat a tanulói érdekképviselőtől túl részt vesz az iskolai élet alábbi területeinek segítésében és szervezésében:
- versenyt hirdet (hulladékgyűjtés, az osztályok magatartásának értékelése)
- javaslatai alapján jutalmazza a versenyek győzteseit, s marasztalja el a házirend megsértőit.
- ötleteik nyomán szervezik az iskolai szabadidős programokat.
- részt vesznek a farsang és a gyermeknap előkészítésében, lebonyolításában

Kaszap Nagy István Református Általános Iskola és Óvoda

5420 Túrkeve, Kossuth L. u. 15.

- közreműködésükkel szervezzük évente a nyári táborok egyikét
- a diákönkormányzat dönt egy tanítás nélküli munkanap felhasználásáról
(Madarak és fák napja)
- az iskolagyűlés lebonyolítása.

1. 10. Kapcsolattartás a szülőkkel, tanulókkal, az intézmény partnereivel

Célunk a tanuló személyiségének harmonikus fejlesztése, melynek legfőbb feltétele a család és az iskola aktív együttműködése. Az együttműködés alapja a gyermek iránt érzett közös nevelési felelősség és az egymás iránti bizalom.

A SZÜLŐ

A szülő joga és kötelessége a pedagógiai program megismerése, annak véleményezése.

A szülő joga és feladata, hogy Isten és az emberek tiszteletével olyan családi légkört teremtsenek, amely elősegíti a gyermekek minden irányú nevelését az egyéni és közösségi élet számára. Ezért őket tekintjük az első és legfontosabb nevelőnek. Az iskolának elő kell segítenie, hogy a családban megkezdett vallásos és erkölcsi nevelés folytatódjék, illetve ha ez nincs, akkor segítenie kell a szülőket, hogy közeledjenek a református keresztyén hitelvekhez és erkölcsiséghez.

Együttműködésünk megvalósul, ha:

- megismerik, magukévá teszik és elősegítik az iskola szellemiségének megvalósulását;
- a pedagógusok megértő munkatársaivá válnak gyermekeik nevelésében;
- figyelemmel kísérik gyermekük emberi és erkölcsi fejlődését az iskolában is;
- nevelési gondjaikat a pedagógusokkal megosztva, a kettős nevelés elkerülése érdekében, összehangolják az otthoni nevelést az iskolaival;
- segítik gyermekük iskolai és iskolán kívüli tanulmányi és kulturális előrehaladását az iskolai elfoglaltságukkal összhangban;
- rendszeresen eljárnak a szülői értekezletekre és fogadóórákra;
- részt vesznek a szülők közös rendezvényein,
- az iskolába való beiratkozáskor a szülők aláírásukkal igazolják, hogy a Pedagógiai Program és a Házi rend tartalmát tudomásul veszik, magukra és gyermekükre nézve kötelező érvényűek tekintik és elfogadják.

Erkölcsi ajánlások a szülőknek:

- Minden iskola létét, szükségességét a mögötte álló szülők társadalma igazolja. A szülők joga és kötelessége, hogy hitüknek megfelelő iskolába járassák gyermeküket. Az iskola igazán egyházi szelleme csak akkor születhet meg, ha szülők is közösséget alkotnak.

Kaszap Nagy István Református Általános Iskola és Óvoda

5420 Túrkeve, Kossuth L. u. 15.

Iskolánk a szülőktől is elvárja, hogy elfogadják intézményünk református jellegét, ne neveljenek, tegyenek az iskola ellen. Amennyiben lehetséges a Túrkevei Református Iskoláért Alapítványt anyagilag is támogassák. (Adó 1%-a) Iskolával kapcsolatos problémáikat az érintettekkel beszéljék meg. Az iskola feladata, hogy jogos problémák esetén a szülőkkel együtt megkeresse azok mindenki számára megnyugtató megoldását.

- Iskolánk a szülőkkel igyekszik mindjobban megismertetni szellemiségét, nevelési alapelveit. Ezt a szülőkkel való folyamatos kapcsolattartással igyekszik elérni. Ennek formái a szülői értekezletek, szülői fórumok, szülői levelek, ahol egy-egy témát a nevelők és a szülők közösen megvitathatnak, és természetesen a személyes beszélgetés. Az iskola elvárja, hogy a szülők ezeken aktívan részt vegyenek, hogy maguk is fejlődjenek hitben és tudásban, ezzel példát mutatva gyermekeiknek.
- A szülőket az iskola egészének életéről, az iskolai munkatervről, az aktuális feladatokról az iskola igazgatója és az osztályfőnökök tájékoztatják.

A szülők és a pedagógusok együttműködésére az alábbi fórumok szolgálnak:

- Családlátogatás
- Feladata a gyermekek családi hátterének, körülményeinek megismerése, illetve tanácsadás a gyermek optimális fejlesztésének érdekében.
- Szülői értekezlet
- Feladata a szülők és a pedagógusok közötti folyamatos együttműködés kialakítása, a szülők tájékoztatása az iskola céljairól, feladatairól, lehetőségeiről, az országos és a helyi közoktatás-politika alakulásáról, változásairól, a helyi tanterv követelményeiről, az iskola és a szaktanárok értékelő munkájáról, saját gyermekének tanulmányi előmeneteléről, iskolai magatartásáról, a gyermek osztályának tanulmányi munkájáról, neveltségi szintjéről, az iskolai és az osztályközösség céljairól, feladatairól, eredményeiről, problémáiról.
- Fogadóóra
- Feladata a szülők és a pedagógusok személyes találkozása, illetve ezen keresztül egy-egy tanuló egyéni fejlesztésének segítése konkrét tanácsokkal (otthoni tanulás, szabadidő helyes eltöltése, egészséges életmódra nevelés, tehetséggondozás, továbbtanulás).
- Nyílt tanítási nap
- Feladata, hogy a szülő betekintést nyerjen az iskolai nevelő és oktató munka mindennapjaiba, ismerje meg személyesen a tanítási órák lefolyását, tájékozódjon közvetlenül gyermeke és az osztályközösség iskolai életéről.
- Írásbeli tájékoztató
- Feladata a szülők tájékoztatása a tanulók tanulmányaival vagy magatartásával összefüggő eseményekről, illetve a különféle iskolai vagy osztály szintű programokról.
- A szülői értekezletek, a fogadó órák, és a nyílt tanítási napok időpontját az iskolai munkaterv évenként határozza meg.
- A szülők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az iskola igazgatóságával,

Kaszap Nagy István Református Általános Iskola és Óvoda

5420 Túrkeve, Kossuth L. u. 15.

nevelőtestületével.

A tanulók:

- A tanulókat az iskola életéről, az iskolai munkatervről, illetve az aktuális feladatokról az iskola igazgatója, a diákönkormányzat felelős vezetője és az osztályfőnökök tájékoztatják.
- A tanulót és a tanuló szüleit a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról a szaktanárok folyamatosan (szóban, illetve a tájékoztató füzetten keresztül írásban) tájékoztatják.
- A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az iskola igazgatóságával, a nevelőkkel, a nevelőtestülettel vagy a szülői munkaközösség.

Egyéb kapcsolatok:

- A nevelőtestület törekvése, hogy az iskola a kulturális élet részévé váljon, hogy szellemi értékeit bekapcsolja a város életébe. A kialakított kapcsolatainkat a jövőben is ápolni fogjuk, együttműködésünkben törekszünk a kétoldalú fejlesztésre.
- A fenntartó testülettel korrekt együttműködést, jó munkakapcsolatot kezdeményezünk a szakmai önállóságunk megtartásával.
- Az óvodákkal a beiskolázás előkészítését végezzük el közös látogatások, nyílt napok, szülői tájékoztatók tartásával.
- A művészeti iskolákkal fenntartjuk eddigi jó kapcsolatunkat, együttműködésünket az előzetes éves egyeztetések alapján a tanulók iskolán kívüli programjainak vonatkozásában.
- Tovább ápoljuk és szélesítjük nemzetközi kapcsolatainkat a nyelvtanulás és egymás kultúrájának megismerésére.
- A Rendőrkapitánysággal közlekedési versenyek, bűnmegelőzési előadások terén kezdeményezünk együttműködést.
- A Vöröskeresztrel a tanulók egészséges életmódját segítő tevékenységformák terén folytatjuk együttműködésünket (elsősegélynyújtás).
- Tovább építjük a református iskolákkal meglévő jó kapcsolatainkat.

1. 11. Tanulmányok alatti vizsgák szabályzata

1. A vizsgaszabályzat hatálya, célja

Tanulmányok alatti vizsgák

Tanulmányok alatti vizsgákat a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet által előírt esetekben szervez

Kaszap Nagy István Református Általános Iskola és Óvoda

5420 Túrkeve, Kossuth L. u. 15.

az iskola.

Hatálya kiterjed az intézmény valamennyi tanulója, az intézmény nevelőtestületének tagjaira és a vizsgabizottság megbízott tagjaira.

Belső vizsgarendszer:

Iskolánk felmenő rendszerben a 2009/2010-es tanévtől bevezette az év végi tantárgyi vizsga rendszerét:

8. osztály: matematika, magyar irodalom

7. osztály: hit-és erkölcstan, idegen nyelv

6. osztály: történelem.

Egyes tanévet befejező, lezáró vizsga. Ez a helyi vizsgarendszer nem csupán az adott tantárgy év végi lezárást, összegzést tűzi ki célul, hanem a vizsgarutin, a helytállás, a magabiztosság megszerzését is.

A vizsga formája: szóbeli és/vagy írásbeli.

A vizsgabizottság ellenőrzi és értékeli a vizsgakötelezettséggel érintett időszakra vonatkozó követelmények elsajátítását. A bizottság az összesített részeredmények és a kérdező tanár véleményezése alapján dönt a minősítésről.

Tanulmányok alatti vizsgát legalább háromtagú vizsgabizottság előtt kell tenni. Amennyiben a nevelési-oktatási intézményben foglalkoztatottak végzettsége, szakképzettsége alapján erre lehetőség van, a vizsgabizottságba legalább két olyan pedagógust kell jelölni, aki jogosult az adott tantárgy tanítására.

A vizsgabizottságának elnöke (lehetőség szerint az osztályfőnök) felel a vizsga szakszerű és jogszerű megtartásáért.

A szaktanár feladatai:

- a belső vizsgán a kérdező tanár feladatát látja el,
- gondoskodik a szóbeli vizsgán szükséges eszközrendszerről,
- a belső vizsgát megelőzően: - tájékoztatja, legkésőbb január 31-ig, a tanulókat a szóbeli vizsga tételeiről,
- segíti a tanulók felkészülését a vizsgára,
- ellenőrzi a tanulók vizsgára való felkészülésének folyamatát.

A tanulmányok alatti vizsga vizsgabizottságának elnökét és tagjait az igazgató bízta meg.

Az igazgató felel a vizsga jogszerű előkészítéséért és zavartalan lebonyolítása feltételeinek megteremtéséért, ellenőrzi a vizsgáztatás rendjének megtartását.

A vizsga menetéről:

Kaszap Nagy István Református Általános Iskola és Óvoda

5420 Túrkeve, Kossuth L. u. 15.

A szóbeli vizsgán a vizsgázó tételt húz, majd kiválasztja a tétel kifejtéséhez szükséges segédeszközt.

A felkészülési idő alatt a vizsgázó jegyzetet készíthet, de gondolatait szabad előadásban kell elmondania. A vizsgázó segítség nélkül, önállóan felel, de ha önálló feleletét önhibájából nem tudja folytatni vagy a vizsgatétel kifejtése során súlyos tárgyi, logikai hibát vét, a vizsgabizottság tagjaitól segítséget kaphat. A vizsgabizottság tagjai a tétellel kapcsolatosan a vizsgázónak kérdéseket tehetnek fel, ha meggyőződtek arról, hogy a vizsgázó a tétel kifejtését befejezte, vagy a tétel kifejtése során önálló feleletét önhibájából nem tudja folytatni vagy a vizsgatétel kifejtése során súlyos tárgyi, logikai hibát vétett. A vizsgázó a tétel kifejtése során akkor szakítható félbe, ha súlyos tárgyi, logikai hibát vétet, vagy a rendelkezésre álló idő eltelt.

Ha a vizsgázó a húzott tétel anyagában teljes tájékozatlanságot árul el, azaz feleletének értékelése nem éri el az elégséges szintet, az elnök egy alkalommal póttételt húzat vele. Ez esetben a szóbeli vizsga minősítése nem lehet jobb, mint közepes.

A belső vizsgán elért eredmény beszámíthatósága:

A vizsgán megszerzett osztályzat külön érdemjegyként kerül feltüntetésre a tanuló év végi bizonyítványába.

Ha a tantárgyi vizsga szóbeli és írásbeli vizsgarészből is áll, azok eredményének beszámítása 50-50%-ban számít a végső érdemjegy megállapításában. Az adott tantárgy év végi jegyének megállapításakor a belső vizsgán szerzett osztályzat súlyozottan számít.

A vizsgaidőszakok pontos időpontját az igazgató jelöli ki legalább 10 nappal a vizsgaidőszak kezdő napja előtt. Ezt követően közzétételre kerül az intézmény honlapján is.

Azon a tanuló, aki a belső vizsgán a kijelölt napon nem jelent meg köteles pótolni a vizsgáját. Számára az intézmény igazgatója új időpontot jelöl ki. Ha a vizsgázó önhibájából a pótalkalmon sem jelenik meg a vizsgájának minősítése elégtelen. Indokolt esetben (szakértői vélemény, tartós betegség stb.) a belső vizsga alól az igazgató felmentést adhat.

A tanulmányok alatti vizsgák (belső vizsga, osztályozó vizsga, különbözeti vizsga, pótló- és javítóvizsga) követelményeit, részeit, az értékelés szabályait a szakmai munkaközösségek határozzák meg. A vizsga tantárgyi/évfolyamonkénti követelményei megegyeznek a kerettantervek alapján készült, a Pedagógiai Program részét képező helyi tanterv adott tantárgyra és évfolyamra vonatkozó követelményeivel.

Év végi tantárgyi vizsga

Egyes tanévet befejező, lezáró vizsga. Történhet egész tanulócsoport frontális, illetve egyéni meghallgatásával. Hittan, matematika, magyar nyelv és irodalom, történelem, ember és természet műveltségterület, egy-egy vizsganapot jelölhet ki az igazgató, amelyen a szaktanáron kívül a testület bármely tagja és az iskolavezetés is részt vehet. A nevelőtestület felmenő rendszerben, először csak egy tantárgyból kívánja a belső vizsgát megvalósítani. Ez a helyi vizsgarendszer nem csupán az év végi lezárást tűzi ki célul, hanem vizsga-rutin, a helytállás, a magabiztosság megszerzését is. Az év végi vizsgán elért eredmény döntő a végső év vég

Kaszap Nagy István Református Általános Iskola és Óvoda

5420 Túrkeve, Kossuth L. u. 15.

- A vizsgák időpontjáról – a javítóvizsga kivételével – a vizsgára történő jelentkezéskor írásban kell tájékoztatni a tanulót és a szülőt, legalább 10 nappal a vizsga kezdő időpontja előtt. Tanulmányok alatti vizsgát – az e rendeletben meghatározottak szerint – független vizsgabizottság előtt, vagy abban a nevelési-oktatási intézményben lehet tenni, amellyel a tanuló jogviszonyban áll. A tanulmányok alatti vizsgán vizsgabizottság ellenőrzi és értékeli a vizsgakötelezettséggel érintett időszakra vonatkozó követelmények elsajátítását. A bizottság az összesített részeredmények és a kérdező tanár véleményezése alapján dönt a minősítésről.
- Gyakorlati vizsgát kell tenni, szóbeli vizsgával együtt a készségtárgyakból: ének-zene, vizuális kultúra, testnevelés és sport, informatika.
- Ha a tanuló a tanulmányok alatti vizsga letételére a nevelőtestületől halasztást kap, a halasztott időpontig úgy folytathatja tanulmányait, mintha sikeres vizsgát tett volna.
- A szabályosan megtartott tanulmányok alatti vizsga nem ismételhető.

A tanulmányok alatti vizsgák (osztályozó vizsga, különbözeti vizsga, pótló- és javítóvizsga) követelményeit, részeit, az értékelés szabályait a szakmai munkaközösségek határozzák meg. A vizsga tantárgyi/évfolyamonkénti követelményei megegyeznek a kerettantervek alapján készült, a Pedagógiai Program részét képező helyi tanterv adott tantárgyra és évfolyamra vonatkozó követelményeivel. Az intézmény *három időszakot biztosít a tanulmányok alatti vizsgák lebonyolítására: augusztus, január és április* folyamán (intézményi döntés szerint). A vizsgaidőszakok pontos időpontja a tanév helyi rendjében meghatározott – közzétételre kerül az intézmény honlapján.

Osztályozó vizsga

Osztályozó vizsgát kell tenni a tanulónak a félévi és év végi osztályzatok megállapításához, ha:

- felmentették a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól,
- engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget,
- tanulmányait **egyéni munkarend szerint** végzi,
- hiányzása a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 51. § (7) bekezdésében előírt mértéket meghaladja, és ezért nem osztályozható, amennyiben a tantestület engedélyezi, hogy osztályozó vizsgát tegyen.

Ha a tanuló hiányzása adott félévben meghaladja adott tantárgyból a 30%-ot, köteles a tantárgyból osztályozó vizsgát tenni; ha a két félévben összesen lépi át a 30%-ot, a nevelőtestület dönthet az osztályozó vizsgáról, vagy a jegyek alapján történő értékelésről, ha az elégséges számú. Ha a hiányzás mértéke a tanévben meghaladja a 250 órát, a tanév végén nem osztályozható, magasabb osztályba való lépése csak sikeres osztályozó vizsga tétele mellett lehetséges. A vizsgára a tanulót a szülő írásban jelentkezeti és felkészíti.

Egy osztályozó vizsga egy adott tantárgy és egy adott évfolyam követelményeinek teljesítésére vonatkozik. A tanítási év lezárását szolgáló osztályozó vizsgát az adott tanítási évben kell megszerezni.

Különbözeti vizsga

- A tanulót jogszabály értelmében megilleti az a jog, hogy a választható tantárgyak esetében a május 20-i határral, a következő tanévre más választható tantárgyat válasszon. Ennek feltétele a sikeres különbözeti vizsga. A különbözeti vizsga a tantárgyi követelmények optimumát kéri számon. A vizsgára a szülő jelentkezeti és készíti fel a tanulót.
- Különbözeti vizsgát tehet a tanuló, ha:
 - írásbeli határozat alapján engedélyezték,
 - átvétellel tanulói jogviszonyt kíván létesíteni és az előző iskolájából eltérő tanterv szerinti tanulmányokat folytatott.
- Különbözeti vizsgát a tanév során folyamatosan lehet szervezni.

Javítóvizsga

Ha a tanuló tanév végén bármely tantárgyból elégtelen osztályzatot kapott, a nevelőtestület határozata alapján javítóvizsgát tehet, kivéve, ha háromnál több tantárgyból van elégtelen osztályzata. Amennyiben a javítóvizsgán nem teljesíti a meghatározott követelményeket, vagy nem jelenik meg, köteles évet ismételni. A javító vizsga időpontját a szorgalmi időszak lezárásakor az iskola bejáratára kell kifüggeszteni.

A tanulót a vizsgára a szülő készíti fel, az iskola a nyár folyamán két ízben konzultációs lehetőséget biztosíthat (június-augusztus).

A javítóvizsgán elégséges osztályzatot kapott tanuló magasabb évfolyamba léphet.

Pótló vizsga

Amennyiben a tanuló neki fel nem róható okból nem jelent meg a vizsgán, vagy a vizsga letétele előtt távozott, a vizsgát megismételheti.

- Pótló vizsgát tehet a tanuló, ha:
 - neki fel nem róható okokból elkészik, távol marad,
 - megkezdett vizsgáról engedéllyel távozik.
- Pótló vizsgát – az igazgató döntése alapján – az adott vizsganapon vagy az iskola által megszervezhető legközelebbi vizsganapon kell megtartani.
- **Egyéni munkarend szerint tanuló:**
- A mulasztott tanulók és az egyéni munkarend szerint tanulók esetében az osztályozó vizsga tantárgyai a következők:
 - - 2. évfolyamon: magyar nyelv és irodalom, matematika, környezetismeret, hit-és erkölcsstan,
 - - 3.-4. évfolyam: magyar nyelv és irodalom, matematika, környezetismeret, hit-és erkölcsstan,
 - - 5.-6. évfolyam: magyar nyelv és irodalom, matematika, történelem, természetismeret, hit-és erkölcsstan,
 - - 7-8. évfolyam: magyar nyelv és irodalom, matematika, történelem, kémia, földrajz, biológia, hit-és erkölcsstan, fizika.

Kaszap Nagy István Református Általános Iskola és Óvoda

5420 Túrkeve, Kossuth L. u. 15.

A javító, pótló- és osztályozóvizsga mindig a törvénynek megfelelő időpontban kerül lebonyolításra.

A vizsgabizottság három tagú: - elnök (munkaközösség - vezető), kérdező (szaktanár vagy osztályfőnök) és az osztályfőnök.

A javító, pótló- és osztályozóvizsga írásbeli és/vagy szóbeli feladatokból áll. A minősítés a megadott értékelési szempontok alapján történik.

Ha a javító, pótló- vagy osztályozóvizsgán a tanuló teljesítette a minimum követelményeket úgy magasabb évfolyamba léphet, amennyiben nem úgy évfolyamot ismételni köteles.

Amennyiben a javító- vagy osztályozóvizsgán igazoltan (orvosi igazolással) nem jelenik meg a tanuló, az igazgató új vizsgaidőpontot állapít meg.

A javító- vagy osztályozóvizsga időpontjáról egy héttel előbb írásban kell tájékoztatni a szülőt. A pedagógus az előre elkészített javítóvizsga anyagát a tanév végén köteles leadni a munkaközösség vezetőnek.

- Továbbhaladás követelményei:

A tantárgyak részletes követelményit az intézmény helyi tanterve tartalmazza.

- 2.1 Magyar nyelv és irodalom
- 2.2. Történelem
- 2.3. Idegen nyelv
- 2.4. Matematika
- 2.5. Fizika
- 2.6. Biológia
- 2.7. Kémia
- 2.8. Földrajz
- 2.9. Testnevelés
- 2.10. Ének–zene
- 2.11. Informatika
- 2.12. Vizuális kultúra
- 2.13. Életvitel és gyakorlati ismeretek
- 2.14. Egyházi ének
- 2.15. Természetismeret
- 2.16. Környezetismeret
- 2.17. Hit- és erkölcstan
- 2.18. Testnevelés és sport

1. 12. A felvétel, átvétel szabályai

A törvény és a fenntartó által előírt létszámkeretig minden gyermek beiskolázható, akinek a szülei az iskolát választották és elfogadják a református keresztyén nevelésünket, azonosulnak az iskola küldetésével, missziójával. A református köznevelési törvény 34. § (1) bekezdésére figyelve: „Az óvoda és az általános iskola előkészítő foglalkozások, szülői találkozók alkalmával tájékozódhat az intézmény iránt érdeklődő tanulók és családjuk felekezeti hovatartozásáról és egyházi kötődésének mértékéről.”

- Részt vettek az iskola által biztosított előkészítő alkalmakon.
- Gyermekük számára éltek a keresztség sákramentumával, vagy élni kívánnak.
- További feltételek: a gyermek iskolaérettségét igazoló óvodai szakvélemény, illetve a nevelési tanácsadó véleménye, amennyiben az óvoda vizsgálatra küldte a gyermeket.

Belépés felsőbb évfolyamokra

Felvételt nyerhet az a tanuló, aki bármilyen ok miatt iskolát változtat, ha azt az évfolyam létszáma lehetővé teszi. A felvétel során alkalmazott eljárás: elbeszélgetés a tanulóval, a tanuló szüleivel (az iskola küldetéséről, elvárásairól, házirendjéről). Ha van olyan tantárgy, ahol hiányosságok várhatók, az ismeretek pótlásának rendjéről megállapodunk (osztályozóvizsga, különbözeti vizsga), különös tekintettel a hit- és erkölcstan tantárgy ismeretanyagára vonatkozóan.

1. 13. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának célja, hogy a tanulók

- ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát;
- ismerjék meg az élettannal, anatómiával kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat,
- ismerjék fel a vészhelyzeteket;
- tudják a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét, várható következményeit;
- sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegély-nyújtási módokat;
- ismerkedjenek meg a mentőszolgálat felépítésével és működésével; sajátítsák el, mikor és hogyan kell mentőt hívni.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos kiemelt feladatok:

- a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és
- jártasságokkal rendelkezzenek az elsősegély-nyújtási alapismeretek területén;
- a tanulóknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük az elsősegélynyújtás alapismereteit;
- a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és egyéb foglalkozások keretében – foglalkoznak az elsősegélynyújtással kapcsolatos legfontosabb alapismeretekkel.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos feladatok megvalósításának elősegítése érdekében:

Kaszap Nagy István Református Általános Iskola és Óvoda

5420 Túrkeve, Kossuth L. u. 15.

- az iskola kapcsolatot épít ki az Országos Mentőszolgálattal, Magyar Ifjúsági Vöröskereszttel;
- tanulóink bekapcsolódnak az elsősegélynyújtással kapcsolatos iskolán kívüli vetélkedőkbe;
- támogatjuk a pedagógusok részvételét 30 órás, elsősegély-nyújtási ismeretekkel foglalkozó továbbképzésen.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítását elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják, így a helyi tantervben szereplő alábbi tantárgyak tananyagaihoz kapcsolódó elsősegély-nyújtási ismeretek a következő tantárgyakba épülnek be:

- Biológia: rovarcsípések, légúti akadály, artériás és ütőeres vérzés, komplex újraélesztés.
- Kémia: mérgeзések, vegyszer okozta sérülések, savmarás, égési sérülések, forrázás, szénmonoxid mérgezés.
- Fizika: égési sérülések, forrázás.
- Testnevelés: magasból esés.

Az elsősegély nyújtásával kapcsolatos ismeretek tantárgyankénti és évfolyamonkénti megjelenését a pedagógiai program mellékletét képező tantervek tartalmazzák.

Az egészségnevelést szolgáló egyéb foglalkozások:

- szakkörök,
- évente egy egészségvédelemmel, helyes táplálkozással, elsősegély-nyújtással foglalkozó („Egységshét”/projekt nap/téma nap) szervezése a tanulók számára

1. Elsősegélynyújtást oktató pedagógusok továbbképzése

A továbbképzés célja:

Hogy az oktatási intézményekben legyenek olyan pedagógusok, akik az elsősegély-nyújtási és /vagy baleset-megelőzési ismereteket oktatják, a veszélyhelyzeteket felismerik, illetve ellátják. További célok közt szerepel az elsősegély-ismeretek fontosságának bemutatása, annak népszerűsítése, illetve az, hogy minél több oktatási intézménybe lehetőség legyen a téma akár tanórai, akár szakköri oktatásra.

Az elmúlt esztendőben, intézményünkben 10 fő vett rész elsősegély nyújtási tanfolyamon. De továbbra is fontosnak tartjuk, alkalmazottaink folyamatos továbbképzését.

A továbbképzés célcsoportja: bármely pedagógus. Óvodapedagógus, tanító, tanár.

A továbbképzés végére teljesítendő tartalmi követelmények:

A továbbképzés végére a résztvevők sajátítsák el:

- az ember létfenntartó szerveivel kapcsolatos ismereteket,
- az elsősegélynyújtás alapjait, valamint az elsősegély oktatás életkori sajátosságait,
- a segélynyújtás és a biztonsági előírások jogi vonatkozásait,

Kaszap Nagy István Református Általános Iskola és Óvoda

5420 Túrkeve, Kossuth L. u. 15.

A továbbképzés végére a résztvevők legyenek képesek a:

- baleseti helyzetek felismerésére, azok ellátására, segélyhívásra,
- társszervezetekkel kapcsolat felvételre,
- baleseti szimulációk megrendezésére,
- pedagógiai eszköztárunkat bővíteni a megismert lehetőségekkel, valamint ismereteiket önállóan fejleszteni.

Elérendő célkitűzésünk, hogy a biológia szakos tanárokkal együtt 3 elsősegélynyújtást oktató pedagógus legyen intézményünkben.

Elsősegély nyújtási és baleset-megelőzési ismeretek oktatásának megvalósítása intézményünkben

1. Elsősegély-nyújtási és baleset-megelőzési ismeretek oktatása az óvodai foglalkozásokon

Az óvodai elsősegélynyújtás alapjai közé tartozik a gyermekekben való segélynyújtói szemlélet kialakítása, az egyszerűbb sérülések ellátásának megtanulása, és ami talán a legfontosabb, a balesetek megelőzése. Fontos, hogy rájöjjenek, egy kis odafigyeléssel és óvatossággal rengeteg baleset és a vele járó fájdalom elkerülhető lenne. A gyerekek megismerkedhetnek a vészhelyzetek, vagy balesetek során elvégzendő legfontosabb teendőkkel, illetve ezek közül is azzal, amit ők el is tudnak végezni. Ide tartozik a segítségkérés (felnőtt értesítése, vagy esetleg mentőhívás), a beteggel való kapcsolatteremtés és a könnyebb sérülések ellátása. A gyerekek megtanulhatják, hogy egy-egy hétköznapi tárgy (pl.: kerékpár, mászóka, autó, gyógyszer) milyen veszélyforrásokat hordoz magával, illetve mire érdemes odafigyelniük a balesetek megelőzése érdekében.

2. Elsősegély-nyújtási és baleset-megelőzési ismeretek a tantárgyak rendszerében

NAT 2020

EMBER ÉS TERMÉSZET MŰVELTSÉGI TERÜLET

TERMÉSZETISMERET (5-6. évfolyam)

Az ember megismerése és egészsége

Önfenntartás.

Alapfokú elsősegélynyújtás.

BIOLÓGIA (7-8. évfolyam)

Az ember megismerése és egészsége

Egészség.

Alapfokú elsősegély-nyújtási ismeretek.

FIZIKA (7-8. évfolyam)

Az ember megismerése és egészsége

Az elektromos áram hatása az élő szervezetre.

Veszélyek, érintésvédelmi ismeretek.

KÉMIA (7-8. évfolyam)

Az ember megismerése és egészsége

Veszélyes anyagok és kezelésük a háztartásban.

Elsősegély-nyújtási és baleset-megelőzési ismeretek a tanórán kívüli oktatásban-nevelésben

Az intézmény Házi rendjében, Szervezeti és Működési Szabályzatában, valamint a Munkavédelmi- és Tűzvédelmi Szabályzataiban foglaltak szerint baleset-megelőzési oktatás a tanév kezdetén, az osztályfőnöki órákon, s szükség szerint pl. kirándulások, fokozott figyelemmel a testnevelés, az életvitel és gyakorlati ismeretek, a fizika, a kémia, az informatika tantárgyak tanításakor.

α.) Elsősegélynyújtó szakkör – tanévenként 1-1 csoport (székhelyen – tagintézményben 1-1)

β.) Alapszintű elsősegélynyújtó tanfolyam szervezése – tanévenként (székhelyen – tagintézményben)

Tematika:

- Vészhelyzetek felismerése
- Helyszínbiztosítás
- Általános betegvizsgálat
- Vérzéscsillapítás, végtagsérülések felismerése és ellátása
- Komplex újraélesztés és félautomata defibrillátor használata
- égési és marási sérülések
- mérgezések
- stroke, infarktus, angina
- görcsrohamok
- egyéb belgyógyászati eset

Kaszap Nagy István Református Általános Iskola és Óvoda
5420 Túrkeve, Kossuth L. u. 15.

Kaszap Nagy István
Református Általános Iskola és Óvoda
Túrkeve

Óvodai Helyi Pedagógiai Program

„Engedjétek hozzám jönni a gyermekeket”
(Mk. 10,14)

Kaszap Nagy István Református Általános Iskola és Óvoda

5420 Túrkeve, Kossuth L. u. 15.

1. Az Óvoda adatai

Az óvoda neve:

Kaszap Nagy István Református Általános Iskola és Óvoda

Az óvoda címe:

5420 Túrkeve, Kálmán király út 3.

Tel.: 56/361-150

Az intézmény székhelye:

Kaszap Nagy István Református Általános Iskola

Főigazgató: Szabóné Debreczeni Ildikó

Címe: 5420 Túrkeve, Kossuth L. út 15.

Tel.: 56/361-150

e-mail: iskola@kevirefi.hu

Az intézmény fenntartója:

Túrkevei Református Egyházközség

Címe: 5420 Túrkeve, Kossuth L. út 1.

Tel.: 56/362-151

Az intézmény alaptevékenységeként ellátandó feladata:

Az óvodai nevelés a hazai óvodai neveléstörténet értékeire, **nemzeti sajátosságaira, a pedagógiai és pszichológiai kutatások eredményeire**, a magyar óvodai nevelésügy nemzetközileg elismert gyakorlatára építve, a református keresztyén pedagógiai elvekkel és hagyományokkal kiegészítve az Óvodai nevelés országos Alapprogramja alapján.

Az óvodai csoportok száma: 3

Az intézményegység vezetője:

A program benyújtója:

Az óvoda vezetője és a nevelőtestület

Az óvoda munkarendje:

Az óvodai nevelési év szeptember 1-től a következő év augusztus 31-ig tart.

Az óvoda a Fenntartóval egyeztetett időpontokban tart zárva, melyről a szülők két hónappal előbb értesítést kapnak.

Az óvoda nyitvatartása:

6,00- 17,00 között.

Az első gyermek érkezésétől az utolsó távozásáig óvodapedagógus foglalkozik a gyermekkel.

Az óvodapedagógus munkaideje: heti 40 óra, kötelező óraszám: hetente: 32 óra.

2. 2. Törvényi megfeleltetés

A helyi nevelési program törvényi megfeleltetést első sorban a **77/2025. (IV.15.) Korm. rendelettel módosított** 363/2012. (XII.17.) Korm. rendelet az Óvodai nevelés országos Alapprogramja, a Református Óvoda Keretprogramja jelenti, amely teljes mértékben meghatározza óvodai nevelésünk feladatát.

Működésünk meghatározója még:

- Magyarország Alaptörvénye
- Az óvoda alapító okirata
- 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről,
- 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet a nevelési- oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- 363/2012. (XII.17.) Kormányrendelet
- Magyarországi Református Egyház Köznevelési Törvénye 2024.
- A református óvodai nevelés keretprogramja 1998.

2. 3. Az óvoda története

A református óvoda létrehozását az indokolta, hogy jelentős számú szülő igényelte a református szellemiségű óvodai nevelést már 3 éves kortól.

1992. szeptember 1-jén nyitotta meg kapuit a Kaszap Nagy István Református Általános Iskola, melyet ugyancsak a szülői igények és a Református Egyházközség kezdeményezése alapján.

Napjainkra elmondhatjuk, hogy az iskola jó hírnévnek örvend városunkban, sőt a településen túl is. Elismert a szülők körében az iskola oktató-nevelő munkája, református szellemiségű nevelése, a minőségi szakmai munka, a pedagógusok gyermekhez, szülőhöz való viszonya.

2011-ben a Mátyás király úti telephelyen, két csoporttal kezdtük meg városunkban a református óvodai nevelést.

A megnövekedett szülői igények miatt 2016-ban egy 3. csoportszoba kialakítása is szükségessé vált. Ekkor indult be az óvodai nevelés a 2. telephelyen.

2021-től egy teljesen új építésű, korszerű, a gyermeki igényeket figyelembe vevő és a református szellemiség jegyeit is magán hordozó óvodaépületben folytatjuk tovább a megkezdett munkát.

A református nevelés így az óvodától az általános iskoláig megvalósulhat városunkban.

2. 4. Az óvoda bemutatása

Az óvoda természeti környezete

Az óvoda épülete a város központjától pár percnyi távolságra helyezkedik el. A település kisvárosi jellegének megfelelően családi házas környezetben, az általános iskolánk 2. számú telephelyével szemben.

Az óvodát igénybe vevő családok szociokulturális helyzete

Az óvodát igénybe vevő családok Túrkeve teljes területéről érkeznek, változatos szociokulturális háttérrel rendelkeznek. Többségében 1-2 esetleg 3 gyermekes szülők, akik nemcsak itt élnek, hanem itt is vállalnak munkát. A szülők általában középfokú végzettséggel rendelkeznek, kevés a hátrányos helyzetű, rendszeres gyermekvédelmi támogatásban részesülő család.

Értékeink:

A gyermek Isten ránk bízott ajándéka. Szüleinek olyan kincse, amelynek értékét gyakran kevésbé ismerik.

A református óvoda is, mint minden más óvoda arra van rendelve, hogy teljes emberi személyiség kialakításában munkálkodjék. Ezt a célt a keresztyén világszemlélet szerint igyekszik elérni.

A református óvoda a családi szellemre épít, módszere a prevenció, melynek belső tartalma a szeretet és a bizalom.

A református óvoda épít népének keresztyén értékeire, hagyományaira, s átörökíti azokat a gyermek tárgyi, értelmi, szellemi és lelki világába.

A református óvoda az Egyház kis része, átlépi saját népének határait, s mivel minden embert testvérként él meg, segíti a jelenlévő másság, kisebbségi önazonosság érvényesülését, erősödését

Óvodánk azzal válik reformátussá, hogy az óvodai közösség minden tagja osztozik a keresztyén világszemléletben. Ezért az evangéliumi elvek válnak nevelési eszménnyé, belső ösztönzővé és egyúttal végső céljá.

Sok gyermek a református óvodában szerzi első vallásos ismereteit. Életkori sajátosságaiból fakadóan fontos, hogy kezdetben az őt körülvevő felnőttek élete példájából tapasztalja meg Isten szeretetét.

Megfelelő alkalmat szeretnénk teremteni az első közös vallásos tapasztalatok megszerzéséhez, melyeket életkoruknak megfelelően közösen értelmezünk.

2. 5. A református óvodai nevelés feltételrendszere

2.5.1. Személyi feltételek

Az óvoda új intézményként 2011. szeptember 1-jétől fogad gyermeket.

A dolgozói létszám a csoportok számának, törvényeknek megfelelően, alakul.

Az óvodában hét szakképzett óvodapedagógus, főiskolai végzettséggel, négy dajka középszintű végzettséggel, látja el feladatait.

Kaszap Nagy István Református Általános Iskola és Óvoda

5420 Túrkeve, Kossuth L. u. 15.

Az óvodapedagógusoktól elvárás: hitelesen tudják közvetíteni cselekedeteikkel, munkájukkal a keresztyén értékrendet.

Szakmai munkánkat rendszeres nevelőtestületi megbeszélésekkel, továbbképzéseken való részvétellel, újonnan megjelent szakirodalom beszerzésével kívánjuk színvonalasan végezni és fejleszteni.

Református értékrend szerinti nevelőmunkánkat szeretetteljes légkörben végezzük.

Szükségesnek tartjuk, hogy a csoportokban együttműködő óvodapedagógusok szakmai téren, valamint személyiségükben is úgy tudjanak együtt dolgozni, hogy az a gyermekek javát szolgálja. Az óvodai nevelés eredményességét segíti az óvónő és a dajka közös együttműködése. Ennek érdekében a feladatok megbeszélése, a segítség formájának áttekintése, egyeztetése feltétlenül szükséges. **A gyermekek előtt példa értékű legyen a felnőttek egymás közötti kapcsolata, beszéde, hangneme, bármely munkakörben is dolgozzon.** „Egymást különbnek tartván magatoknál” ige alapján mindenki a maga feladatát szeretetben végezze a közösség javára.

2.5.2 Tárgyi feltételek

Az épület alapkő letételére 2019. őszén került sor, melyet az építkezést és átadást követően 2021. januárjától használjuk. Az épület korszerű, kifejezetten a református óvodai igények szem előtt tartásával jött létre. (A tervező munkájáért országos elismerésben is részesült.) A sokablakos, napfényes épületben: három nagyméretű csoportszoba, logopédiai foglalkoztató, 60 m²-es tornaszoba, tágas előtér beltéri csúszdával, sószoba, öltözők, zsibongó, melegítőkonyha, étkező, gyermekmosdók találhatók 737 m²-en, valamint nyitott tornác 46 m²-en. A játszóudvar füves- fás- bokros.

A tárgyi feltételeink kialakításának szempontjai:

- a gyermekek számára optimális, biztonságos, kényelmes, derűs környezet kialakítása,
- az egészségvédelem, mozgásigény, játékigény kialakítása,
- a szülők fogadására tágas tér áll rendelkezésre,
- az óvodai dolgozók biztonságos, jó légkört eredményező munkakörülményeinek megteremtése
- nevelői helyiség kialakítása,
- harmóniát árasztó színekkel, formákkal, lehetőleg természetes anyagokkal vegyük körül a gyermekeket,
- a színterek legyenek otthonosak, barátságosak, játékra motiválók.

2. 6. Református óvodánk szellemisége

Tudatában vagyunk annak, a felelősségnek, mely a kisgyermek nevelésével, fejlesztésével jár (ismeretek átadása, nehezen beilleszkedő gyermekek segítése, felzárkóztatása stb.)

A gyermek személyiségének kialakítása, ismereteinek megalapozása óvodás korban kezdődik el. Az emberi személyiségből indulunk ki, abból a tényből, hogy a gyermek egyedi személyiség, számon van tartva Istennél.

A gyermek fejlődő személyiség, fejlődését genetikai adottságok, az érés sajátos törvényszerűségei, a spontán és a tervszerűen alkalmazott környezeti hatások együttesen határozzák meg. A személyiség szabad kibontakoztatásában a gyermeket körülvevő személyi és tárgyi környezet szerepe meghatározó.

Óvodai nevelésünk gyermekközpontú, befogadó.

A Református Óvodai Keretprogram az óvoda szellemiségének tükrében látja a legértékesebb személyi tulajdonságok hangsúlyos megalapozását:

- másokat toleráló magatartás,
- együttérzés, segítőkészség;
- megértés, azonosulás,
- az egyéni szükségletek felismerése, és az érvényesítést szolgáló megegyezése, stratégiájának elsajátítása.

Magunkénak valljuk a keretprogramban leírtakat:

„A keresztyén óvoda felnőtt közösségének olyanná kell formálódnia a Szentlélek Isten segítségével, - ahol a gyermek megérez, megtapasztal valamit Jézus Krisztus szeretetéből.”
Mi is valljuk:” a református óvoda szellemiségének gyökere a Szabadító Istenben van.”

2. 6.1. Gyermekképünk

„Mindennek rendelt ideje van...” (Prédikátor 3,1)

Olyan gyermekeket nevelünk, akik találkoznak az Önmagát kijelentő Istennel, akik szabadnak és boldognak érzik magukat, érzelmi biztonságban vannak. Ennek érdekében mindennap beszélgetünk egymás iránti barátságunkról, a szülők iránti tisztelet fontosságáról, a teremtett világ szépségeiről, mint olyan felnőttek és gyermekek, akiknek védelmezője és megtartója Jézus Krisztus.

Valljuk, hogy a gyermekkor Isten rendelése.

Gyermekeink:

- tudjanak róla, hogy ők Isten egyszeri és megismételhetetlen teremtménye,
- szociális képességeik nyilvánuljanak meg kapcsolataikban, a családban, a közösségben, a baráti körben,
- álljanak helyt fizikailag, érzelmileg, lelkiileg és értelmileg a feladataikban,
- tudjanak és merjenek dönteni,
- legyenek nyitottak a teremtetett világ dolgai felé.

2. 6.2. Óvodaképünk

Helyi nevelési programunk elkészítésénél a keresztyén világkép kialakítását, a keresztyén erkölcs megalapozását tartjuk szem előtt. A hitéleti nevelés és az a tény, hogy az egész napot áthatja ez a légkör, a gyermekek pozitív személyiségének kialakítását segítik elő.

Biztosítjuk a gyermekek számára a nyugodt, békés, szeretetteljes légkört, ahol a krisztusi példa áll előttünk.

A gyermekek megismerése és differenciált egyéni fejlesztése érdekében, szorosan együttműködünk a szülőkkel. Az optimális haladást, a tehetségek kibontakoztatását is kívánjuk szolgálni. A családi nevelést óvodánk oly módon kívánja kiegészíteni, hogy annak értékeit megismerve építi be nevelési rendszerünkbe.

A gyermek személyiségéhez, a legfőbb tevékenységén, a JÁTÉKON keresztül kívánunk eljutni és átadni mindazt a személyiségformáló műveltségtartalmat, amely az egészséges fejlődéshez szükséges.

Figyelembe vesszük, és tiszteletben tartjuk az életkori sajátosságokat, a gyermek mind teljesebb, egyéni képességeinek kibontakoztatását.

Óvodánk boldog, kiegyensúlyozott gyermeket kíván nevelni úgy, hogy figyelembe vesszük az eltérő fejlettségű gyermekek eltérő igényeit.

Nevelő munkánkban az állandó megújulásra törekszünk, teret adva a különböző innovatív pedagógiai törekvéseknek.

2. 6.3. Óvodai nevelésünk alapelvei

A református nevelés világnézeti alapja a Szentírás és az abból táplálkozó hitvallásunk.

A gyermeket, mint fejlődő személyiséget, szeretetteljes gondoskodás és különleges védelem illeti meg. Az óvodai nevelésnek a gyermeki személyiség teljes kibontakozásának elősegítésére kell irányulnia, az emberi jogok és a gyermeket megillető jogok tiszteletben tartásával, oly módon, hogy minden gyermek egyenlő eséllyel részesülhessen a színvonalas nevelésben.

Gyermekeinkben szeretettel, szakértelemmel (életkoruknak megfelelő módon) kívánjuk elültetni a hitet, mely igazán értékes emberré, személyiséggé formálja őket. Valljuk: a hitre segíteni őket, egyet jelent az életre segítséssel. Keresztyén nevelésünk célja a harmonikusan fejlődő személyiség

kialakítása, valamint a keresztyén értékrend átadása, mely elsősorban a gyermekek lelki életére irányul, de átszövi az általános nevelési feladatokat és a közösségi nevelést is. A gyermek joga, hogy megkapja a neki megfelelő gondoskodást és nevelést az egyenlő hozzáférés biztosításával:

- Istentől kért bölcsesség, krisztusi szeretetszolgálat,
- magyarság tudatuk megalapozása érdekében: néphagyományok bevitele óvodai életünkbe,
- a gyermeki szabadság biztosítása,
- gyermek tevékenységére épülő kompetencia biztosítása,
- a családokkal való jó együttműködés,
- esélyegyenlőség biztosítása, az esetleges hátrányok csökkentése,
- a hátrányos megkülönböztetés tilalmának tiszteletben tartása,
- a hazájukat elhagyni kényszerülő családok gyermekeinek befogadása.

Biztosítjuk **az egyenlő hozzáférés** biztosításával.

Igyekszünk már az első pillanattól jó kapcsolatot kialakítani a családdal. Lehetőséget adunk, hogy a szülők óvodánkat, nevelési elveinket megismerjék. Bátorítjuk a szülőt véleményének őszinte megvallására, kölcsönös bizalomban kívánunk élni, mert e nélkül nem lehetséges az összehangolt, szeretetteljes nevelés.

2. 6.4. Óvodai nevelési célja

- Elősegíteni a gyermek sokoldalú, harmonikus fejlődését.
- Bontakozzék ki a környezetükben jól eligazodó, boldog személyiség.
- Magyarság tudat megalapozása a néphagyomány elemeivel.
- Alakuljon ki bennük helyes önértékelés, értékrend.
- A gyermekek a világot, mint a teremtő Isten csodálatos művét ismerjék meg.
- Alakuljon ki a gyermekekben a természet iránti pozitív érzelmi kötődés.
- Egyéni és életkori sajátosságok figyelembe vételével, komplex képességfejlesztéssel alkalmassá váljanak az iskolai életre.
- Találjanak rá az útra, mely az Úr Jézushoz vezet.
- Szeretetre nevelés, mely az önuralomra-, szolgálatkészségre- és személyes hitre nevelésben valósul meg.

2. 6.5. Keresztyén szellemű nevelés

„Mint szarvas kívánczik a folyó vizére,
úgy kívánczik az én lelkem hozzád, oh Isten!”
(Zsolt 42,2)

Kaszap Nagy István Református Általános Iskola és Óvoda

5420 Túrkeve, Kossuth L. u. 15.

A történetek elmondásának célja ebben az életkorban alapvetően nem az ismeretek elsajátítása, hanem a mindenható Isten szeretetének, kegyelmének és jóságának megéreztetése.

Az óvodáskor az a legfogékonyabb időszak, amikor egy egész életre meghatározó lehet Isten közelségének élménye.

Az óvodai áhítatai lehetőséget adnak minden gyermeknek és nevelőnek arra, hogy elcsendesedjen Isten előtt, vágyait, örömeit elébe vigye, életét az Ő kezébe tegye le nap, mint nap és ezáltal elvegye az Atya áldását.

Áhítat alatt a gyermekek elcsendesednek, de nem lehet kényszerítő fegyelem alatt egyetlen gyermek sem, csak szeretetteljes ráhatással motiváltunk.

Kiscsoportban az óvó néni imádkozik, a kicsiket Isten oltalmába ajánlva, a gyermekek pedig egy-egy éneket énekelnek közösen.

Nagycsoportos korukra önként és örömmel éljük meg kapcsolatukat az Úrral, megtapasztalásaikat szívükbe zárjuk.

Az óvodapedagógus feladatai:

„Elmenvén széles e világra, hirdessétek az evangéliumot
minden teremtnak.”

(Márk 16,15)

- Alakítsanak ki a gyermekekben olyan Isten képet, aki szeret, aki gondoskodik rólunk, aki megőriz minket minden körülmények között, akinek minden döntése a javunkat szolgálja. Legnagyobb ajándéka számunkra fia Jézus Krisztus, aki meghallgat, aki mindig velünk van és úgy fogad el amint vagyunk.

- Támaszkodni a spontán gyermeki érdeklődésre.

- Keresztyén erkölcsi tartalmak megéreztetése: szeretet, megbocsátás, önzetlenség, türelem, segítőkészség, ragaszkodás.

- Törekedni arra, hogy a bibliai történetek kiválasztásánál a gyermekek életkorát, fejlettségi szintjét, a csoport aktuális problémáit és az ünnepek aktualitását.

- Lehetőséget adni arra, hogy a történeteket dramatizálhassák, rajzaikban, vizuális tevékenységükben, játékaikban élményeiket újra átélhessék.

- Az imádságok elfogadó légkörében éreztessük meg Isten jelenlétét, közelségét.

A bibliai történet kiválasztásának kritériumai:

- A történet ne keltsen félelmet a gyermekekben, és ne tartalmazzon számukra feldolgozhatatlan tartalmakat és érzelmeket.

- Olyan történetek közül válasszunk, amelyek pozitív érzelmi töltettel rendelkeznek, amelyek a szerető, gondoskodó Isten képet erősítik meg. Mindig Isten gondoskodó szeretetét emeljük ki és nem a bűnt, a rosszat, hiszen a bibliai történetek nem arról szólnak, hogy milyen az ember, hanem Isten kegyelméről és szeretetéről.

Kaszap Nagy István Református Általános Iskola és Óvoda

5420 Túrkeve, Kossuth L. u. 15.

- Az Ige valódi üzenetétől ne térjünk el, de gyermekszerű legyen az előadásmódunk. Különböztessük meg a mesétől, hiteles történetmondás szükséges, hiszen a történeteken keresztül Isten üzen nekünk.

Minden történetnél meg kell keresni az Ige fő üzenetét, ez lesz a belső cél, e köré csoportosítunk mindent. Ezt a gyermekeknek nem áruljuk el, de a történet végére ennek a fő célnak ki kell domborodnia.

Gyermekáhitatok, imádságra nevelés

Fő feladat, hogy a gyermekeket megtanítsuk imádkozni.

Az imádság az Istennel való kapcsolatfelvétel formája.

A gyermekek számára legyen természetes dolog, hogy ahogyan hozzánk beszélhetnek és elmondhatják kérésüket, vágyaikat, bajaikat stb., ugyanígy elmondhatják Mennyei Atyjuknak is, aki figyel rájuk. Az imádkozás formáját megtaníttuk a gyerekekkel, mely szintén egy folyamat. Kötött imádságok: étkezés előtt, étkezés után, napkezdő ima.

Saját szavaikkal elmondott egyszerű imáinkat adjuk nekik példaként, mintaként. A gyerekek érezzék meg, hogy az imádságnak ereje van, hisz Istennek mindenre hatalma van.

Fokozatosan szoktatjuk rá a gyerekeket, hogy ők is imádkozhatnak a saját szavaikkal. Megtanítjuk őket helyesen kérni és hálát adni, megköszönni mindazt, amit az Úrtól kaptunk. Felismertetjük, hogy mindennap van miért hálát adni (egészségért, családért, táplálékért).

Megtanulunk együtt örüvendezni az élet apró örömei felett, ehhez jó eszköz a hálaadó, dicsőítő dalok éneklése. Az áhitatok arra is jó alkalmat adnak, hogy közösen beszélgessen az egész csoport és az egyéni kívánságok, örömök, bánatok kiderülhessenek. Érezzék, hogy fontosak a számunkra és társaik számára az ő problémáik. Az imádságot nem kényszerítjük ki, várjuk, míg szívből fakad. Kezdetben azt is meg kell, hogy szokják, hogy az imádság szent dolog, olyankor ne figyeljenek másra, hiszen elcsendesedés és Istenre figyelő szív és fül kell hozzá.

Eleinte az egymás-, az óvoda-, a csoport megismerése, az összetartozás élményének felismertetése a cél.

Később a gyermekek életében megjelenő konfliktusok kezelésének biblikus megoldásait is tanítjuk. Továbbá a bibliai történetek megértéséhez nélkülözhetetlen fogalmak, tárgyak, szokások megismertetése a feladatunk. Az idő haladásával a Bibliában található, életünkben nap, mint nap előforduló fogalmakról beszélgetünk, mint pl.: szeretet, boldogság, szomorúság, barátság, ünneplés, meglepetés, várakozás, megbocsátás, elengedés stb..

Az egyházi ünnepek alkalmával a bibliai történeteken keresztül beszélünk az ünnepi szokásokról, az ünneplés lényegéről.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

- A tanult imádságokat önállóan mondják. Az imádság mondás életük természetes részévé válik.
- Várják a bibliai történetmondás alkalmát.

- Segítenek a történetmondás és a történet hallgatás körülményeinek a megteremtésében.
- Az ismert történetek közül szívesen báboznak, dramatizálnak, ábrázolnak számukra kedves jeleneteket.
- Ismernek a keresztyén ünnepekhez kapcsolódó verseket, énekeket.

2. 6.6. Elvárás munkatársainkkal szemben

Olyan etikai és szakmai elvárás a kíváncsok óvodapedagógusainktól, melyet a fenntartó egyházi testületek törvényei, szabályrendeletei, nevelőkre vonatkozó etikai kódexe is megkövetel: *„MRE 2005. évi II. tv. VII. 53.§- a alapján:” a pedagógus hivatásának gyakorlása közben és magánéletében egyházához és hazájához való hűségével, feddhetetlen életmódjával, vallásának gyakorlásával mutasson példát.” – MRE Kt VII. 48.§ alapján: „Az intézmény minden alkalmazottjának tekintet nélkül arra, hogy milyen vallású és milyen munkakörben dolgozik, figyelembe kell vennie, hogy református keresztyén közösség munkatársa, és köteles megjelenésével, megnyilatkozásaival, valamint életvitelével segíteni az ifjúság evangéliumi hit és erkölcs szerinti nevelését.”*

A református intézmények számára készült „Etikai kódex” ismerete és betartása, a keresztyén életvitel folytatása, kötelezettségeink közé tartozik nevelőtestületre, vezetőre és vezetettekre egyaránt vonatkozik. Megkívánjuk, hogy az Etikai kódexnek megfelelő magatartás – a gyermekek számára elsődlegesen érthető – nonverbális csatornákon is megnyilvánuljon. Elfogadó, problémamegoldó, pozitív, segítőkész, szeretetteljes, de nem megengedő attitűd az elvárásunk.

A gyermek és egymás tisztelete jellemezze kapcsolatainkat. Úgy teszem a dolgom mások javára, hogy csendben igyekszem a helyeset cselekedni. Az óvodapedagógus legyen nyitott minden értékre, szakmai érdeklődését tartsa ébren. Az intézmény vezetőségének lehetőséget kell teremtenie a munkatársak lelki épülésére (bibliaórák, áhítatok, istentiszteleti alkalmak), szakmai fejlődésre (továbbképzések, konferenciák).

Pedagógusképünk:

Óvodánkban a nevelést óvónői vagy óvodapedagógusi szakképesítéssel rendelkező szakemberek végezhetik. Az óvodai nevelés kulcsszereplője az óvodapedagógus, akinek személyisége

Kaszap Nagy István Református Általános Iskola és Óvoda

5420 Túrkeve, Kossuth L. u. 15.

meghatározó a gyermek számára. Jelenléte a nevelés egész időtartamában fontos feltétele az óvodai nevelésnek. Az óvodapedagógus elfogadó, segítő, támogató attitűdje modellt, mintát jelent a gyermek számára.

Kíváncsi hogy az óvodapedagógusok folyamatosan megszerezzék a katechéta vagy valláspedagógusi végzettséget.

Az óvoda vezetője és a fenntartó képviselőjében lévő lelkipásztor minden új dolgozó esetében tájékoztató a leendő munkatárs hitvallásáról.

A keresztyén óvodapedagógus legyen:

- hívő ember – a példa erejével tanító
- tanítva tanuló – tanulva tanító
- ismerje a Bibliát

A keresztyén óvónő a gyermeket mindig fókuszba állítja, tekintélyelvűtől, sztereotípiáktól függetlenül, olyan atmoszférát teremt maga körül, hogy a gyermek félelem nélkül hagyatkozik rá. Bíz benne.

Pedagógiai asszisztens kép

- Figyelemmel kíséri az óvodapedagógusok elvárásait és annak megfelelően vesz részt a nevelőmunkában.
- A gyermekekkel türelmes és szeretetteljes a kapcsolata, segíti személyiségük fejlődését.
- Tevékenyen vesz részt a gyermekek gondozási feladatainak ellátásában, szokásainak kialakításában, fejlesztésében.
- Gondoskodik a gyermekek testi épségéről, erkölcsi védelméről, a balesetek megelőzéséről.
- Magatartásával, viselkedésével és beszédkultúrájával pozitív mintát ad, értékeket közvetít.
- Aktív segítőként vesz részt a rendezvények szervezésében, lebonyolításában.

Dajka kép

- Figyelemmel kíséri az óvodapedagógusok elvárásait és annak megfelelően vesz részt a nevelőmunkában.
- Elfogad minden gyermeket és ennek megfelelően segíti személyiségük fejlődését.
- A szokásrendszer alakításában erősíti a gyermekeket személyes példaadással.
- Megfelelően, példamutatóan kommunikál a gyermekekkel és felnőttekkel egyaránt.
- Folyamatosan biztosítja az óvodai élethez szükséges megfelelő higiéniai feltételeket pontos, precíz munkavégzéssel.

- Aktívan részt vesz a rendezvények lebonyolításában.

2. 6.7. Kíváncsi a szülőkkel szemben

A gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége, ebben óvodánk kiegészítő esetenként hátránycsökkentő szerepet tölt be. Az óvoda igazi keresztyén szellemisége a szülők támogatása nélkül nem valósulhat meg. Természetesnek vesszük, hogy a szülők elfogadják, tisztelik az óvoda református jellegét, értékrendszerét, nevelési elveit, becsülik az intézményben dolgozók munkáját. Ennek érdekében lehetőséget biztosítunk arra, hogy az óvoda pedagógiai programját, feladatait megismerjék. Beiratkozás alkalmával a szülők nyilatkoznak arról, hogy az óvodánk keresztyén szellemiségében történő nevelését elfogadják.

2. 7. Óvodai nevelés feladatai

7.1. Az egészséges életmód alakítása

Az óvodában az életritmus, a táplálkozás, a testápolás, öltözködés, mozgás, edzés, pihenés és alvás megszervezésével, az ehhez kapcsolódó gyermeki tevékenységekkel, és az ezeken alapuló szokások kialakításával biztosítjuk a megfelelő életmódot.

Az életvezetési készségeken alapuló nevelés hozzásegíti a gyermekeket azon ismeretek, készségek, képességek megszerzéséhez, amelyek szükségesek az egészséges életmód kialakításához. A helyes életritmust a nyugodt, kiegyensúlyozott élettempó érdekében a gyermekek óvodában eltöltött idejének és szükségleteinek figyelembevételével alakítjuk ki (lásd napirend).

A gyermekeknek az óvodában napi háromszori étkezéssel biztosítjuk a kellő összetételű és elosztású tápanyagszükségletet. Az étkezésekre mindig azonos időpontokban kerül sor. Fontos szempont az étkezések kulturált megszervezése, az étkezés közbeni helyes viselkedés. Figyelembe vesszük az ízlés és étvágy tekintetében az egyéni különbségeket, esetleges ételallergiát. A folyadék, az étkezések alkalmával és az egész nap során igény szerint rendelkezésre áll a gyermekeknek.

Kaszap Nagy István Református Általános Iskola és Óvoda

5420 Túrkeve, Kossuth L. u. 15.

Nagy gondot fordítunk a különösen a magas cukor tartalmú ételek és italok, a magas só- és telített zsírtartalmú ételek fogyasztásának csökkentésére, a zöldségek és gyümölcsök, illetve tejtermékek fogyasztásának ösztönzésére. Gyümölcs és zöldség hetek kerültek bevezetésre az óvodánkban.

A testápolási szokások rendszere a gyermekek tisztasági igényének kialakulását szolgálja. Szükségesnek tartjuk a családi és az óvodai gondozási szokások összehangolását. Az óvónő-gyerek közös együttműködése során sajátítják el a gondozási műveletek technikáját és alakítjuk ki a gyermekek igényét az önálló testápolásra (haj, bőr köröm, fogápolás). Figyelmet fordítunk a fogmosás, az öltözködés, a pihenés, a betegségmegelőzés és az egészségmegőrzés szokásainak alakítására. Az óvodában kialakult szokásrend szerint a gyermekek akkor mehetnek WC-re amikor akarnak.

A hőmérsékleti változások ellensúlyozására javasoljuk a szülőknek a többretegű öltözködés biztosítását. Napközben többször is az óvodapedagógus segítségével öltöznek a gyermekek. Ez lehetőséget teremt a bensőséges érzelmi kapcsolat kialakulására, a gyermekek önállóságának fejlesztésére. Figyelünk a szükség szerinti cipőcserére, az egészséges tartást biztosító lábbeli használatára. A gyermekek mozgásigényének kielégítésére, testi képességeinek fejlesztésére spontán és szervezett lehetőségeket biztosítunk. A kedvező gyermeklétszám, az udvar és a tornaterem kiválóan alkalmas arra, hogy játékidőben a csoportszobán belül és kívül is végezzenek nagymozgásos tevékenységeket a gyerekek. Ehhez az óvodapedagógus teremti meg a balesetmentes és változatos feltételeket (eszköz, balesetmentes hely, idő, ötlet).

A mindennapos mozgásra és szervezett foglalkozásra, a napi és hetirend szerint kerül sor.

A szabad levegőn történő délelőtti és délutáni mozgás, a játék mindennapi elfoglaltsága a gyermekeknek. Itt lehetőség nyílik új mozgásformák kipróbálására, begyakorlására, önbizalmuk erősítésére. A mozgásos játékokhoz az óvodapedagógus ad ötletet, biztatja, segíti a gyermekeket.

A rendszeresen szervezett séták és kirándulások a mozgásigény kielégítésén kívül együttes élményt is jelentenek a gyermekek számára.

A mindennapi pihenés, alvás a csoportszobában történik. Az egyéni alvásigényt figyelembe véve biztosítjuk, hogy a nem alvó gyermekeknek nyugodt tevékenységet végezzenek, míg a többiek pihennek. A nem alvó gyermekek részére játszó csoportot alakítottunk ki.

Az óvodapedagógus feladata

- a gyermekek egészségének védelme, testi fejlődésük elősegítése, természetes mozgásigényük kielégítése,
- a harmonikus, összerendezett mozgás fejlődésének elősegítése,
- megfelelő higiéniai szokások alakítása a szülők, óvodapedagógusok és segítő szakemberek segítségével és közreműködésével,
- egészséges és biztonságos környezet megteremtése, megfelelő óvodai életritmus kialakításával testi-szellemi fejlődésük segítése,
- a gyermekek saját és egymás testi épségének óvására, megóvására nevelés,
- környezettudatos magatartás megalapozása a környezetszennyezés megelőzésével, a környezet védelméhez, megóvásához és a fenntarthatósághoz kapcsolódó szokások alakítása,
- saját egészségük védelmére nevelés (zsebkeendő használat, kézmosás, evés előtt, közös használati tárgyak tisztántartása),
- életvezetési készségek fejlesztése, a rugalmas alkalmazkodóképesség, a nehézségek leküzdésének, a mérlegelő gondolkodásnak és a hatékony kommunikációnak az elősegítése,
- a dajkával aktív, rendszeres együttműködés a környezet tisztántartása, és a fertőzések megelőzés érdekében,
- rendszeres védőnői kapcsolattartás, a gyermekek higiénés ellenőrzése, probléma megbeszélése érdekében (pl. érzékszervi, tartási rendellenességek),
- rendszeres testedzés, időjárásnak megfelelő öltözködés, kirándulás, óvodán kívüli programok szervezése minden évszakban,
- fokozatos fizikai megterhelés, a nagymozgásos foglalkozásokon, és kirándulásokon,
- családi életre való felkészítés (apa-anyja szerep),
- a sajátos fejlődésű gyerekek beilleszkedésének segítése, konfliktuskezelésre nevelés,
- megfelelő szakemberek bevonásával, a szülővel együttműködve speciális gondozó-, prevenciós és korrekciós testi, lelki és értelmi nevelési feladatok ellátása,

- önálló munkajellegű feladatoknál a veszélyhelyzetre való figyelemfelhívás (pl. teremrendezés).

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

- mindennapi szükségleteiket önállóan elégítik ki,
- mozgását, viselkedését, testi szükségletei kielégítését irányítani képes,
- a kívánt tevékenységi formákhoz pozitívan viszonyulnak,
- önmaguk kiszolgálásában aktívak,
- önállóan, az aktuális és az egyéni szükségleteknek megfelelően végzik a tisztálkodással, az étkezéssel, az öltözködéssel, a pihenéssel kapcsolatos teendőiket, törekedve az egészségmegőrzésre, illetve a betegség megelőzésére, az ezekhez szükséges tárgyakat, eszközöket rendeltetésszerűen használják, óvják, helyére teszik,
- az önkiszolgáló tevékenységek a készség szintjére fejlődnek, automatizálódnak,
- igénylik a rendszeres testmozgást,
- mozgásuk összerendezettebb, harmonikus finommozgásra képes,
- ismeretekkel rendelkeznek az egészséges életmóddal kapcsolatban,
- kialakul az önmaguk és környezetük iránti igényesség, törekednek a környezet megóvására, védelmére,
- edzetek, mozgásuk harmonikussá, összerendezetté válik,
- egészségükkel kapcsolatban képesek a mindennapi élet alternatívái közül az „egészségesebbet” választani,
- kialakul a testképük,
- képessé válnak saját erőforrásaik hatékonyabb mozgósítására.

2. 7.2. Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés

Az óvodáskorú gyermek alapvető életkori sajátossága, hogy magatartása érzelmektől vezérelt.

Elengedhetetlen, hogy a gyermeket az óvodában érzelmi biztonság, állandó értékrend, derűs, kiegyensúlyozott, szeretetteljes légkör vegye körül. Éppen ezért szeretetteljes, bizalmat közvetítő légkört biztosítunk.

Az óvoda felnőtt közösségének példáján keresztül formálódjon bizalmuk a Mennyei Atya iránt is, hiszen gyermekeinkre sugározhatjuk az Úrtól kapott szeretetet, békességet.

Az óvónő- gyermek- dajka kapcsolatát pozitív attitűd, érzelmi töltés jellemzi, így a szereteten és kötődésen alapuló együttműködést alakítjuk ki.

E szoros érzelmi kapcsolat a beszoktatással kezdődik, aminek nélkülözhetetlen eleme az empátiakészség és a pozitív élmények.

A gyermekekkel már a beiratkozásnál ismerkedünk. A szülők már előzőleg behozhatják gyermekeiket ismerkedésre az óvodával, megtapasztalhatják napirendünket, életvitelünket, hitvallásunkat. A szülőkkel egyenként elbeszélgetünk és biztosítjuk segítségünkről. Támaszkodunk a családi nevelés értékeire, és jó együttműködésre törekszünk.

Minden gyermek esetében megajánljuk a szülővel közös beszoktatás lehetőségét.

A szabályokat, elvárásokat nagy következetességgel állítjuk fel. Az óvodás gyermeknek is tudomásul kell vennie, hogy itt egy közösségben van, tehát valamennyire mindenkinek alkalmazkodnia kell. Ebben nagy áldás annak az együttes megtapasztalása, hogy Isten mindenkit egyformán szeret, számára minden gyermek drága kincs- nekünk is!

A gyermek- gyermek kapcsolat során kialakul az alkalmazkodás, a társas kapcsolat erkölcsi normái, az érzelmi alapon létrejövő kooperáció és kommunikáció. Fontosak a közös élményeken alapuló tevékenységek gyakorlása. Az életkori sajátosságokat tükröző társas együttélés és az „én-kép” alakulása folyamatos fejlődésen megy keresztül:

- mások akaratának tudomásul vétele,
- konfliktushelyzetek megoldása, később kivédése
- „a jó együtt lenni a többi gyermekkel” érzés kialakítása, aminek érdekében néha önfegyelmet kell gyakorolni (játékeszközök megosztásánál, felnőtt segítségének, figyelmének igénylésénél stb.).

A gyermekek érzelmvilágát 3 fő szinten fejlesztjük:

- *szociális érzelmek:* együttérzés, bizalom, segítőkészség, bánat, örömszerzés, figyelmesség
- *esztétikai érzelmek:* szép iránti fogékonyság, a művészeti élmény befogadására való igény és képesség fejlesztése
- *erkölcsi érzelmek:* igazságosság, lelkiismeretesség, őszinteség, felelősség, igazmondás, önzetlenség

Mindezek megvalósításához biztosítjuk a jól kidolgozott napirendet, szokás és normarendszert. Az értelmes figyelem, a közösségben megélt örömök és élmények gördülékennyé teszik a napot. Fontos, hogy a gyermekek tudják milyen magatartást várunk el tőlük az adott helyzetben. Ismerniük kell, hogy mi a helyes és a helytelen. A szocializáció eredménye: a gyermek magatartásában az egyezkedés, a megegyezésre való törekvés.

Kiemelten kezeljük:

- az együtt ünneplést, születésnapokat,
- jeles napokat,

- közös készülődéseket.

Az óvodapedagógus feladatai

- szeretetet, otthonos körülményeket árasztó esztétikus környezet megteremtése,
- biztonságérzetet adó szokás-és normarendszer alakítása, mely lehetőséget ad a közös élmények átélésére, és az önálló elképzelések megvalósítására, teret enged az önkifejező törekvéseknek,
- az egészséges énkép, reális önértékelés alakulásának segítése,
- empátia készségük és szociális érzékenységük fejlesztése,
- a gyermekek pozitív, negatív élményeinek, gondolatainak figyelmes meghallgatása, megoldási utak keresése,
- az érzelmi intelligencia fejlesztése az érzelmi kifejezőmód elmélyítésével, önkontroll alakításával, motivációs szükséglet kontrollálásával,
- az emberek különbözőségének megértéséhez, és elfogadásához szükséges beállítódásuk alakítása,
- a keresztyén értékrendnek megfelelő erkölcsi tulajdonságok alakítása, pl. becsületesség, igazmondás, a tettek reális következményeinek elfogadása, egymásra való figyelés, öröm, megbecsülés érzésének megtapasztaltatása,
- a kötődést erősítő érzelmek és kifejezőmódok erősítése, a családhoz, óvodatársaihoz, felnőttekhez, szülőföldhöz, nemzethez, természeti és épített környezethez,
- baráti kapcsolatok segítése, tiszteletben tartása,
- egymás iránti felelősségvállalás megalapozása,
- közös feladatok, közös tevékenység a családdal (játsszódélután, ünnepek),
- lehetőséget teremtet, hogy rá tudjon csodálkozni a természetben, az emberi környezetben megmutatkozó jóra és szépre, mindazok megbecsülésére,
- a nehezen szocializálható, lassabban fejlődő, hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a kiemelkedő képességű gyermekek beilleszkedésének segítése, szükség esetén nevelésükhöz szakemberek bevonása.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

- kialakul a közösség, társak iránti igényük,
- képesek betartani a közösségi élet szabályait, alkalmazkodnak a szokásokhoz,
- konfliktusaik megoldásával próbálkoznak, kompromisszum készek,
- kialakul az önérvényesítéshez és az önkifejezéshez szükséges készségek, egészséges énképük,
- a választott tevékenységben kitartók, a tevékenységet türelmesen befejezik,
- feladattudatuk kialakulóban van,
- szívesen segítenek egymásnak és a felnőtteknek,
- felelősséget éreznek egymásért és a vállalt feladatokért, kialakul önfegyelmük,
- tudják érzelmeiket kifejezni szóban, cselekedetben,
- empátiás készségük megnyilvánul,
- társas kapcsolataik, a közösségben elfoglalt helyük kialakul, elfogadják a másikat, toleránsak.

2. 7.3. Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés

A nevelés e területe is átszövi a gyermek egész óvodai tevékenységét. Az óvodába lépéstől kezdve építünk a gyermek nyitottságára, természetes kíváncsiságára, érdeklődésére. Emellett segítjük a tanulási vágyának kialakulását.

Gondoskodunk a változatos tevékenységekről, mely során a gyermek pozitív érzelmi hatás alá kerül, és ez motiválja a cselekvés ismételtesére.

Fontosak a meghitt beszélgetések, amelyek erősítik, fejlesztik a gyermek aktív kommunikációját.

Elősegítjük, hogy érzelmeiket, érzéseiket, gondolataikat szóval, mozgással illetve vizuális eszközökkel kifejezhessék.

Amennyiben a tevékenységi vágy fennáll, úgy elindul a tanulási folyamat. A mindennapos tevékenységek sorozatán keresztül egyénileg, a gyermek fejlettségének függvényében fejlesztjük kognitív képességeit.

Ennek elősegítése érdekében szükséges:

- Játékos helyzetek, tanulási alkalmak teremtése, amelyek fejlettségi szintjüknek megfelelően kötik le a gyermekek érdeklődését, aktív szellemi energiáját. Fenntartják a gyermek természetes kommunikációs kedvét.

Kaszap Nagy István Református Általános Iskola és Óvoda

5420 Túrkeve, Kossuth L. u. 15.

- Szükséges a modell értékű beszélő környezet megteremtése, az anyanyelv helyes közvetítésével. A magyar nyelv megbecsülése, megszerettetése és a gyermek beszédkedvének felkeltése.

- Olyan élményszerzési lehetőség megteremtése, amelyben a gyermekek: látással, tapintással, hallással, ízelelssel, szaglással, érzelmekkel, verbális és nonverbális módon szerezhetnek tapasztalatokat- így válik a tanulás élménnyé, teljes személyiséget aktivizáló folyamattá.

- Olyan attitűdök, motiváció és természetes tudás kialakítása, amelyek képessé teszik a gyermeket váratlan vagy komplex élethelyzetek megoldására és egyre több örömet lelnek a kihívások legyőzésében, az önfejlesztő tanulásban.

- Az ismeretek ne egymástól elszigetelten jelenjenek meg, mivel a gyermek világlátása komplex.

- Időt és lehetőséget teremtünk az együtt működésre, próbálkozásra, gyakorlásra és az elhibázott dolgok újrakezdésére.

Keresztyén nevelésünk szellemisége, mint ahogyan az értelem fejlesztése és az anyanyelvi nevelés az óvoda egész napját áthatja.

Ez nem oldható meg egy héten egyszer a Bibliából vett történetek elmondásával. A játékszituációban jelentkező helyzeteket, a természeti jelenségek észrevetetését, az étkezéshez kapcsolódó imát, a hiányzó gyermekekért való könyörgést, a szülők várását éppen úgy át kell hogy hassa.

Az óvodapedagógus feladatai

- a pozitív beszélő-környezet megteremtése,
- az egyéni szükségletek megfogalmazásának, kifejezésének segítése,
- a szókincs, a kifejezőkészség fejlesztése, a nyelvtanilag helyes beszéd alakítása, beszédbátorság fejlesztése,
- a nyelvi identitás és alkotóképesség fejlesztése,
- az érzelmek felismerése és kifejezése,
- a gondolkodás fejlesztése a problémamegoldó, kreatív gondolkodás irányába,
- a minden érzékszervre ható tapasztalatszerzés, folyamatos tevékenykedtetés biztosítása,
- a gyermekek önkéntelen figyelmének, kérdéseinek, megjegyzéseinek, az őket foglalkoztató aktuális témák figyelembevétele,
- fogalmaik, képzeik gazdagítása az új tapasztalatok összekapcsolása a már meglévőkkel, az alkotóképesség és a képzelet fejlesztése, a kreativitás fejlődését ösztönző környezet biztosítása,

Kaszap Nagy István Református Általános Iskola és Óvoda

5420 Túrkeve, Kossuth L. u. 15.

- a műveltség megalapozása, a művészetek esztétikájának felismertetése, az esztétikai fogékonyság fejlesztése,
- az együttműködés képességének fejlesztése a közös feladatmegoldások által.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

- igénylik a mindennapos mesélést, képesek követni, megérteni belsővé formálni a mondanivalóját,
- szívesen beszélnek egymással és a felnőttekkel, mondanivalójuk érzelmi árnyalására is képesek, érthetően, folyamatosan kommunikál, beszél
- gondolatait, érzelmeit mások számára érthető formában, életkorának megfelelő tempóban és hangsúllyal tudja kifejezni,
- tisztán ejti a magán- és mássalhangzókat,
- végig tudják hallgatni és megértik mások beszédét,
- a metakommunikációs jelzéseket megértik, maguk is alkalmazzák,
- minden szófajt használnak, különböző mondat szerkezeteket, mondatfajtákat alkotnak.
- képesek az átélt események, történetek, mesék, érzelmek felidézésére,
- képesek elemi következtetésekre ok- okozati összefüggések felismerésére,
- képesek megérteni az átvitt értelmet, képesek elvonatkoztatni a konkrét helyzettől,
- kialakul a testséma, a pontos térészlelés, téri tájékozódás,
- megjelenik a tudatos tervezés az eszköz kiválasztásban, az egyszerű műveletek sorrendiségének megállapításában,
- képesek előre látni tevékenységük következményét, képesek időben előre gondolkodni,
- kombinatív képességük játéktevékenységeikben megnyilvánul,
- a cselekvő – szemléletes és képi gondolkodás mellett az elemi fogalmi gondolkodás is kialakulóban van.

2. 8. Az óvodai élet megszervezése

Programunkban a pedagógiai ráhatások rendszerét a gyermekek egyéni adottságaihoz igazodva tervezzük meg. Alapvetően fontos feladatunk a teljes nevelési folyamat tudatos átgondolása, emellett jelentős mértékben építünk a spontán gyermeki ötletekre, tapasztalatokra.

A tervezésben tudatosan vesszük számításba, hogy az egyes gyermekek fejlődési üteme különböző és a gyermek fejlődését tekintve is különböző szinteken lehet egyik vagy másik képességet illetően. A cél és a feladatok megvalósítása érdekében hosszú távú éves (Pedagógiai terv) periódust alkalmazunk, de konkrét formai megvalósítás is szükséges, heti rendszerességgel.

Alapvetően a nevelés-tanulás komplex egymásra építő hatását figyelembe véve tervezünk. A tervezésnél nemcsak az ismeretanyag növelésére, hanem a több alkalommal, sokoldalúan, különböző nézőpontokból való megközelítésre helyezzük a hangsúlyt.

A heti ütemterv megírása egyben a napi vázlatot jelenti, ezért külön vázlatírás nem szükséges.

Feljegyzés vezetése a gyermek fejlődési üteméről, ez adja az alapját a FEJLESZTÉSI TERV-nek, ami egyénileg és differenciáltan történik.

A gyermek egészséges fejlődéséhez a napirend és heti rend (a program kezdetektől tartalmazza) biztosítja a feltételeket a megfelelő időtartamú, párhuzamosan végezhető differenciált tevékenységek tervezésével, szervezésével. A napirend igazodik a különböző tevékenységekhez és a gyermek egyéni szükségleteihez, valamint a helyi szokásokhoz, igényekhez. A rendszeresség és az ismétlődések teremtsenek érzelmi biztonságot a gyermeknek. A napirendet a folyamatosság és a rugalmasság jellemzi. Szem előtt tartva a tevékenységek harmonikus arányát és a játék elsődlegességét. Az óvodai élet megszervezése során törekszünk a személyes interakciókra, élőszavas mese és közösségi játékelmény biztosításával. Az óvodai élet megszervezésében a gondozásnak is kiemelt szerepe van. A gondozás folyamatában is nevelünk, építjük kapcsolatainkat a gyermekekkel, segítjük önállóságuk fejlődését, együttműködünk a gondozást végző munkatárssal. Az óvoda teljes nyitvatartási idejében a gyermekekkel történő foglalkozások mindegyikét óvodapedagógus irányítja.

A fejlesztés módszere:

A fejlesztés módszere az egyénre szabott differenciált fejlesztés a csoport keretein belül. Az óvodában létrejövő adott lehetőségek döntik el, milyen csoportszervezési formát alkalmaznak.

A fejlesztést a gyermek fejlettségi szintje határozza meg. A lényeg, hogy cselekvés közben, cselekvések sorozatában való aktív közreműködéssel érzékeljen, tapasztaljon, tanuljon a gyermek és valódi, a környezetben meglévő problémákkal foglalkozzon.

A feladatok közé tartozik a kiemelkedő képességekkel rendelkező gyermekek felismerése és fejlesztése.

A gyermekek a tanköteles korukat megelőző nevelési évben a későbbi eredményes iskolai előrehaladáshoz fontos képességek és készségek fejlesztése érdekében az óvodai csoportban naponta összesen 45 perces időkeretben, a feladatra differenciált, a gyermek egyéni terhelhetőségéhez igazodó **iskola- előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenységben** vesznek részt.

A nevelőmunka elemzése és értékelése folyamatos feladat, az értékelés tapasztalatai adnak támpontot a nevelőmunka tervezésének irányvonalairól.

A nevelés időkeretei:

A heti rend és a napirend az a szervezeti keret, ami biztosítja a gyermek számára a nyugodt kiegyensúlyozott, kiszámítható óvodai élet megteremtését, az egészséges, tevékenységekben megnyilvánuló fejlődéséhez.

Kaszap Nagy István Református Általános Iskola és Óvoda

5420 Túrkeve, Kossuth L. u. 15.

Az óvoda gyermekcsoportjai 2,5-7 életkorúak. A gyermekek érdeklődésük, szabad választásuk szerint vesznek részt a legtöbb tevékenységben. Kivételt képeznek az életkorhoz (egyéni fejlettséghez) kötött elfoglaltságok és tanulási helyzetek. Pl.: nagymozgásos foglalkozások, egyéni fejlesztések.

A napirend lehetővé teszi a szabad levegőn való hosszú idejű tartózkodást, a szokásrendszer kialakítását, a gyermeki tevékenységek szabad kibontakoztatását. a napirenden belül a legtöbb időt a gyermekek legfontosabb tevékenysége, a játék kapja.

A játéktevékenység egész napos folyamatába illeszkedik a szabad levegőn való tartózkodás, a gyermekek gondozása (étkezés, tisztálkodás, alvás).

A napirend biztonságot, támpontot és állandóságot jelent a gyermek számára, igazodik a motiváltságukhoz, aktivitásukhoz és a változó környezethez

Napirenden belül az egyes tevékenységek időigénye meghatározott, de ez rugalmasan kezelendő. A napirend az évszakok változását is követi (szabadban vagy csoportszobában töltött játékidő nagysága).

A napirend általános időkeretei az óvodai nyitva tartás szerint:

- játék és szabadidő tevékenység	6 óra
- étkezés, pihenés	3 óra
- öltözködés, tisztálkodási tevékenység	1,5 óra
- komplex foglalkozások naponta	35 perc.

Heti rend:

A heti rend a napirendhez hasonlóan folyamatosságot, a rendszerességet, a nyugalmat segíti elő a mindennapi óvodai életben.

Naponta teremtünk lehetőséget mesélésre, verselésre, éneklésre, rajzolásra, festésre, környezetükkel való aktív ismerkedésre, a szervezett játékos mozgásra.

A rendszerességgel szervezett délelőtti csendes percek az étkezések előtti és utáni kötött imádságok mondásának szokása az Istennel való beszélgetés, kapcsolat alakulását segítik.

A heti rend másképp alakul a nevelési év elején, mint a végén. Különösen a beszoktatás idején kell figyelmet fordítani arra, hogy minél rugalmasabb és alkalmazkodóbb heti rendet valósítsunk meg.

A napi- és heti rend kialakítása az egyes óvodapedagógus feladata.

Számtalan variációval az adott óvodai csoport és a gyermekek igényeinek, képességeinek figyelembevételével nemcsak a komplex foglalkoztatások helyei, de az időkeretek is megváltoztathatók.

2. 9. Az óvodai élet tevékenységformái

2. 9.1. Játék

A játék a 3-7 éves gyermek legfontosabb és legfejlesztőbb tevékenysége, s így az óvodai nevelés leghatékonyabb eszköze, áthatja a kognitív, az érzelmi, akarati, szociális és társas fejlődését.

A játék kiemelt jelentőségű, a legfőbb személyiségfejlesztő, élményt adó tevékenység a gyermek életében, mivel minden tanulási tartalom megjelenik benne: az ismeret, a jártasság, a készség és eredményeként fejlődnek a képességek, a viselkedés, a mozgás, nyelvi kommunikáció, képzelő erő, kezűgyesség stb..

Megtanulja a társakhoz való alkalmazkodást, az érzelmi odafordulást, a közösségi élet alapformáit, gyakorolja a keresztyén erkölcs jellemzőit. Fejlődik az értelme, gondolkodása, gazdagodik ismerete, tapasztalata, érdeklődési köre.

Az óvodapedagógus feladata a játék feltételeinek biztosítására:

- a, élményszerzési lehetőségek,
- b, a többfajta játékhoz megfelelő hely,
- c, elegendő, zavartalan, összefüggő játékidő,
- d, a játék tartalmának megfelelő játékszer, eszköz,
- e, biztonságot nyújtó, érzelmekben gazdag nevelő légkör,
- f, a gyermeki fantázia kibontakozását segítő játékszerek biztosítása.

A játék feltételei:

- a, Élményszerzési lehetőség biztosítása

- A gyermek játékának tartalma mindig összefügg az általa átélt élményekkel, azok alkalmával szerzett tapasztalatokkal.

- A gyermekek családból hozott élményei különböznek. Ezek az egyéni tapasztalatok a közös játékban megelevenednek.

- Az átélt pozitív vagy negatív élményeket dolgozza fel a gyermek a játékában.

- Az agresszió keltette feszültségoldás, a negatív élmények feldolgozása kellő tapintatot igényel.

- Séták, kirándulások, kulturális programok alkalmával is szereznek tapasztalatokat, melyek egyedi módon gazdagítják a játék tartalmát.

- b, Többfajta játékhoz megfelelő hely biztosítása

Az óvodai játék színtere: a csoportszoba és az óvoda udvara.

Sajátos körülményeket teremtünk a gyermekek életkorának és tevékenységének megfelelően: a gyakorló játékhoz, a szimbolikus szerepjátékokhoz (dramatikus játék, bábozás), konstruáló és szabályjátékokhoz.

Kaszap Nagy István Református Általános Iskola és Óvoda

5420 Túrkeve, Kossuth L. u. 15.

A gyermekek önállóan, akár a bútorok mozgásával is kialakíthatják a nekik megfelelő körülményeket. Fontos szempont egymást ne zavarják.

A gyakorló játékhoz bővebb helyre, a szerepjátékhoz több, kisebb területre van szükség. Az építés, barkácsolás védett helyet kíván.

A báb, a kellékes kosár elérhető és tevékenységre ösztönző legyen. Az udvaron biztosítjuk a nagymozgásos labda-, énekes- és szerepjáték feltételeit.

c, Elegendő, zavartalan, összefüggő játékidő biztosítása

Az óvoda nyitvatartási idejében fontos a szabad játék túlsúlyának érvényesülése.

A játék folyamatában az óvodapedagógus tudatos jelenléte biztosítja a direkt és indirekt irányítás felelősségét. Támogatjuk törekvéseiket, hogy a játék gazdag, tartalmas, sokrétű és hosszantartó legyen. Az udvari játékidő az időjárásnak megfelelően tartós része a napirendünknek.

d, A játék tartalmának megfelelő játékeszköz biztosítása

A jó játékeszköz motiválja a cselekvést, kibontakoztathatja a fantáziát. Minden gyermek számára az ő fejlettségi fokán gondoskodunk a különféle játékhoz szükséges félkész-kész, cselekvésre inspiráló játékeszközről. Természetes anyagokat, terméseket is beviszünk a játékba.

A kisebb korosztály számára több, egyforma játékra van szükség. A szerepjáték eszközkészlete mellett gondoskodunk a képességfejlesztő játékokról: bábozás, dramatizálás. A gyermekekkel együtt is készítünk eszközöket. A gyermekek elsajátítják a játékeszközök megosztását, megszerzésének módját, közben átélik milyen nehéz megválni attól, s valóban köszönet jár annak, aki megteszi. Mindez a hálaadás érzését alakítja ki bennük.

e, Biztonságot nyújtó, érzelmekben gazdag nevelői légkör biztosítása

Az óvodában az óvónő a gyermek első igazi játszótársa. Olyan tulajdonsággal rendelkezzen, ami utánoszható mintát ad a játékban a gyermek számára. Elfogadják és szeretik a gyermeket, mély empátiás készséggel, toleranciával, pedagógiai érzékenységgel, kritikai érzéssel, következetességgel és játékosággal rendelkeznek.

Derűs, szeretetteljes biztonságot nyújtó légkör kialakítása. Kezdeményezik, segítik a játékot, ha elakad.

Támogatják a gyermekek közötti baráti kapcsolatok alakulását. Nyugodt játék esetén hagyják, hogy a gyermekek szabadon tevékenykedjenek, ilyenkor szemlélője, követője a játéknak. A nyugodt játék feltétele a jól kialakított szokás- és szabályrendszer.

Alkalmazott játékformák:

- gyakorló játékok,
- szimbolikus játékok,
- szerepjátékok,
- konstruáló játékok,
- szabályjátékok.

Feladatok a játékkal kapcsolatban:

- Nyugodt légkör biztosítása, az elmélyült játék feltételeinek megteremtése.

Kaszap Nagy István Református Általános Iskola és Óvoda

5420 Túrkeve, Kossuth L. u. 15.

Olyan alkotó légkör biztosítása, ahol a gyermek szabadon dönthet abban, hogy kivel játszik, milyen játékot választ, milyen eszközökkel jeleníti meg azt, milyen helyet választ és mennyi ideig tart a játék. - - A napirenden belül elegendő idő és hely biztosítása a játék számára.

A játéktevékenység az óvoda kinyitásával elkezdődik. A gyermekek ettől kezdve szabadon választott játékkal játszhatnak.

Folyamatos napirendünk jól biztosítja, hogy a gyerekek egybefüggően, a játékok elrakása nélkül játszhatnak több órán keresztül.

- A játékhoz ötletek, lehetőségek, helyzetek teremtése a sokszínű játék kialakulásához.

A játékok elérhető helyen legyenek, a csoportszoba a játék szabadon átalakítható színtere, tetszés szerint átrendezhető. Esetenként van építmény, ami több napra a játékhelyszínen maradhat.

Az egyedi rendrakás feladat, szabály: az tegye el a játékot, aki használta. Mi is tapintatosan rendezgetünk, hogy a játékidő végén ne legyen kellemetlen a rendrakás, mert ez a játszás élményét, a csoportlégkört feszültté tenné.

- Az egyéni élményeken túl, közös élményszerzési lehetőségek kihasználása a játék fejlesztése érdekében.

- A gyermeki játék önállóságának tiszteletben tartása.

A gyermek szabad játékához megengedő, indirekt résztvevő magatartással viszonyulni. E játékot külső szemlélőként, értő megfigyeléssel kell követni.

Az általunk kezdeményezett, nevelési célzatú, tanulási tartalmat hordozó játéktevékenységben a gyerekek önkéntes alapon vesznek részt.

A szabad játék szabályai:

- A játszóhely, a játék azoké, akik azt először kiválasztották maguknak. A játszócsoporthoz kérésre lehet csatlakozni, de az elutasítást is el kell tudni viselni.

- A játékok a gyerekek számára elérhető helyen vannak, szabadon levehető, egymásnak átadhatók, de a játéktevékenység lezárása után a helyükre kell hogy kerüljenek.

- A játszóhelyek kiválasztásakor a célszerűségi szempontok átgondolás ajánlott.

- A játékeszközt rongálni, szájba venni nem szabad.

Nemi identitás fejlődésének elősegítése (a fiúk óvó-védő késztetéseiből, csoporton belüli társas pozíciók elfoglalásából adódó harcias szellemű játékaiknak elfogadása ésszerű határokkal, a lányok anyáskodó, gondoskodó, aktívan kommunikáló hajlamainak támogatása).

Egyéni különbözőségeik tiszteletben tartása.

A szabad játékkal kapcsolatos passzív szerep megváltoztatása, ha:

- a gyermek igényli a részvételt vagy a segítséget,

- a kialakult szabályok sérülnek,

- a konfliktus agresszióba torkollik,

- a játék tartalmi íve olyan pontra érkezett, ahonnan a gyermek nem tud továbblépni,

- a játék tartalma eszközhiány miatt nem tud kibontakozni.

Az óvodapedagógus által kezdeményezett játék jellemzői:

- helyét, tartalmát, eszközeit tervezi, lebonyolítását szervezi, de a napi gyakorlatban a gyerekek reakcióihoz, jelzéseihez igazítja a tényleges megvalósítást,
- akkor a legeredményesebb és a legérdekesebb, ha komplex módon, több nevelési területhez kapcsolódó tartalmat hordoz,
- a gyermekek bármikor bekapcsolódhatnak, elmehetnek vagy visszatérhetnek a tevékenységbe,
- a játékot az érdeklődés tartja fenn, ezért ideje nem behatárolható.

A játék folyamatában az óvodapedagógus tudatos jelenléte biztosítja az élményszerű, elmélyült, kreatív gyermeki játék kibontakozását. Szükség és igény szerint együttjátszással, támogató, serkentő, ösztönző magatartásával, indirekt reakcióval kíséri.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

- óvodáskor végére szívesen, önállóan kezdeményeznek játékot, megszervezik a tevékenységet,
- képesek együttműködni, szabályokat felállítani, megállapodást kötni és azokhoz, valamint egymáshoz alkalmazkodni,
- képesek kitartóan, elmélyülten játszani a maguk által alakított játékorientált környezetben,
- tartós társkapcsolatok alakulnak a gyermeki önkifejezés megvalósulása során,
- a kialakult konfliktusok megoldására ismernek megoldási módokat,
- tudnak önállóan, konszenzusos alapon szabályt tartva játszani,
- szívesen kezdeményeznek szabályjátékokat, önállóan is kitalálnak szabályokat.

2. 9. 2. Munkajellegű tevékenységek

„És fogta az Úristen az embert és helyezte az Éden kertébe,
hogy az művelje és őrizzé.” (1 Mózes 2,15)

A munka az óvoda gyermek egyik fő tevékenységi formája, mely szervesen összefonódik a játékkal, egyben a személyiségfejlesztés fontos eszköze.

A munkát is, mint ahogy a játékot a gyermek szívesen, örömmel végzi. A munka és a játék motivációja is hasonló: érdeklődés, kíváncsiság, a tevékenykedés lehetősége, a műveletek és az eszköz vonzereje.

Gyermeki munkán értjük mindazokat a tevékenységeket, melyeket a gyermek a saját maga és társai ellátásával kapcsolatban, a környezete rendben tartása, gondozása, megóvása érdekében, illetve megbízatások céljából végez.

Kaszap Nagy István Református Általános Iskola és Óvoda

5420 Túrkeve, Kossuth L. u. 15.

A munkajellegű tevékenységek sajátosságai:

- örömmel, szívesen végzett aktív tevékenység,
- a tapasztalatszerzésnek és a környezet megismerésének, a munkavégzéshez szükséges attitűdök és képességek, készségek és tulajdonságok (kitartás, önállóság, felelősség, céltudatosság) alakításának fontos lehetősége,
- a közösségi kapcsolatok a kötelesség- és felelősségvállalás alakításának eszközei, a saját és mások elismerésére nevelés egyik formája.

Nemcsak kiegyensúlyozott, a társadalom számára értékes embereket szeretnénk munkára nevelni, hanem Isten akaratának megfelelően, mások iránt felelősséget érző és segítőkész embereket.

Pozitív élményeken keresztül megértetjük a gyermekekkel, hogy a munkát Isten rendelte az ember számára, s mint minden, ami Istentől jön, jó. A munka kiváló lehetőséget biztosít a tapasztalatszerzésre, a környezet megismerésére. A munkavégzéshez szükség van a részmozzanatok, munkafázisok ismeretére, és az ehhez kapcsolódó képességek elsajátítására pl.: gereblyézés, terítés, növényápolás stb.

Az udvar és a csoportszobai élősarok kínálta lehetőségek gazdagok.

Fontos, hogy az óvoda valamennyi munkatársa a lehető legnagyobb önállóságot biztosítsa és ösztönözze a gyermeket arra, hogy felfedezze a munka szükségességét, és örömmel végezze azt. A dicséret, buzdítás módszerét gyakran alkalmazzuk.

A munkajellegű tevékenységbe bevonjuk a szülőket, nagyszülőket is. Bemutatjuk munkahelyüket, a család hobbiját, bevonjuk őket eszközök javításába, készítésébe.

Mindezek segítenek feladattudatuk felébresztésében, kitartásuk megalapozásában, mivel a teremtett dolgoknak rendszeres gondoskodásra van szükségük a fennmaradáshoz.

Így válik az óvodai munka az iskolai tanulás előfutárává, ahol a teljesítménynek már meghatározó szerepe lesz.

A munka kiváló lehetőséget nyújt arra is, hogy a bátortalan, magatartási-, beilleszkedési problémákkal küzdő, vagy negatív én-képpel rendelkező gyerekeket neveljük, jó irányba tereljük, fejlesszük önértékelésüket.. A pozitív élményhez juttatás, önállóságra nevelés kedvezően hathat személyiségük fejlődésére.

Munkajellegű tevékenységek az óvodában:

Önkiszolgálás: testápolás (egészségvédelem)

étkezés (kulturált)

öltözködés (rendezett külső megjelenés)

Környezet rendjének megőrzése:

rendrakás,

teremrendezés,

műhelymunkák után a leszóródó szemét felseprése.

Alkalomszerű munkák:

Kaszap Nagy István Református Általános Iskola és Óvoda

5420 Túrkeve, Kossuth L. u. 15.

Kisebb megbízatások teljesítése.

Egyéb: a csoportszobákban lévő növények ápolása,

az udvari virágok gondozása,

az udvar fáinak, bokrainak védelme,

egész évben a madarak etetése, itatása,

télen a madáretetők élelemmel való feltöltése,

szelektív hulladékgyűjtés,

a környezettudatos magatartás megalapozása.

Tavasztól őszig tevékenykedünk a kertben és közben rengeteg tapasztalatot, ismeretet szerezhetnek.

Őszi munkatevékenységek:

- Termések, falevelek gyűjtése, komposztálása,
- Zöldségfélék, virágok magjainak gyűjtése, zöldségfélék betakarítása,
- Befőttek készítése,
- Növények cserépbe, ládába ültetése, a kint maradók betakarítása,
- Sepregetés,
- A csoportszoba dekorálása az évszaknak megfelelően,
- Akvárium gondozása, cserepes virágok ápolása,
- Faültetés,
- Élősarok gondozása, „kincsek” (termések) gyűjtése,
- Gyümölcs-, zöldségsaláták készítése.

Téli munkatevékenységek:

- Élősarok gondozása,
- Madáretetők kihelyezése, madáreleség készítése, a madarak folyamatos etetése
- Természetes anyagból ajándék készítése.

Tavaszi munkatevékenységek:

- Kerti munka, gereblyézés
- Véleményezés, palánták kiültetése
- A kerti szerszámok előkészítése, munka utáni helyes elrakása
- Cserepes virágok átültetése, kiültetése.

Nyári munkatevékenységek:

- Locsolás, gyomlálás, a gaz elszállítása (vesszőkosarakban, vödörökben)
- Érett termések szedése,

Kaszap Nagy István Református Általános Iskola és Óvoda

5420 Túrkeve, Kossuth L. u. 15.

- Zöldségek, virágok folyamatos gondozása, felhasználása.

A munkavégzéshez elegendő mennyiségben és megfelelő minőségben biztosítjuk az eszközöket, a szerszámokat és azok bármikor hozzáférhető módon, szabadon a gyermekek rendelkezésére állnak.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

- az önkiszolgálást természetes teendőként látják el,
- kialakulnak a környezetük rendben tartásával, óvásával, védelmével kapcsolatos szokások,
- képesek a munkavégzés során együttműködni, alkalmazkodni,
- megjelenik a felelősségtudat, kitartás,
- ismerik a munkaeszközök használatának módját, a legcélszerűbb munkafogásokat,
- kialakulnak a tevékenység által megkívánt baleset-megelőző szokások, vigyáznak saját és egymás testi épségére,
- érzik, tudják, hogy tevékenységüknek hatása van környezetükre,
- értékelik és megbecsülik önmaguk és mások munkáját.

2. 9.3. A tevékenységekben megvalósuló tanulás

„A hit mellé ragasszatok tudományt”

(II. Péter 1,5)

Értelmezésünk szerint a tanulás egyenlő a tapasztalatszerzéssel, amely a pszichikus képességstruktúrákon keresztül sok-sok mozgással és játékkal alakítható.

Fontosnak tartjuk az ismeretek átadását, bővítését, de nem a mennyiségre törekszünk, hanem a tanuláshoz szükséges képességek, kulcskompetenciák fejlesztésére. Az óvodás korú gyermeket tevékenységi vágya utánzásra, cselekvésre ösztönzi. Eközben hasznos tapasztalatokra tesz szert, tanul, fejlődik. A kíváncsiság, a felfedezés, a megtapasztalás élménye teszi érdeklődővé, nyitottá, probléma érzékennyé a gyermeket.

Az óvodában a tanulás folyamatos, jelentős részben utánzásos, spontán helyzetekben, természetes és szimulált környezetben, kirándulások, séták valamint az óvodapedagógus által kezdeményezett tevékenységi formákban valósul meg. Óvodáskorra jellemző, hogy a gyermek valamennyi érzékszervét használja a megismerés folyamatában.

Az óvodai tanulás elsődleges célja a gyermek képességeinek fejlesztése, tapasztalatainak bővítése, rendezése, amely elsősorban játékba integrált tevékenységekben, cselekvésekben valósul meg.

Kaszap Nagy István Református Általános Iskola és Óvoda

5420 Túrkeve, Kossuth L. u. 15.

A gyermekkor az életnek az a szakasza, amikor a legnyitottabbak a gyermekek az őket érő benyomásokra, s nyitva állnak Isten dolgai iránt.

A tanulás a gyermek világképének alakulását is befolyásolja.

A tanulás irányítása az óvodapedagógus feladata, de elképzelhetetlen, hogy ne tanuljon az óvoda többi felnőtt munkatársától is, szervezett vagy spontán helyzetekben. Ezért nagyon fontos a felnőttek példaadása, egymás iránti szeretete, türelme, figyelme, fegyelme, beszédstílusa.

A tanulás formái:

- az óvónő által irányított megfigyelés, felfedezés, tapasztalatszerzés,
- spontán, játékos tapasztalatszerzés,
- a gyermekek kérdéseire, válaszaikra épülő ismeretszerzés,
- utánzásos minta- és modellkövetés,
- játékos, cselekvéses tanulás,
- gyakorlati problémamegoldások,
- az óvónő által kezdeményezett és szervezett foglalkozások.

Törekszünk a komplexitásra, mert a gyermek a világot komplex módon ismeri meg és fogadja be.

Lényeges, hogy helyesen mérjük fel a gyermek képességeit és személyre szabottan fejlesszük érzékelését, észlelését, emlékezetét, figyelmét, képzeletét és gondolkodását. A beszéd fontos eleme a tanulási folyamatnak, mert a megfelelő kommunikáció serkenti a gondolkodást.

A foglalkozások komplex jellegűek és bizonyos részeiben tervszerűen kötöttek. Minden kezdeményezés játékból indul ki.

A 3-4 éves gyermeknél: elsősorban a cselekvések, bemutatások, spontán szerzett ismeretek, tevékenységek alapozzák meg az ismeretszerzést.

Az 5-6-7 évesek: már igénylik a pedagógus által irányított, megtervezett, magyarázatokkal, cselekedtetéssel, mélyebb összefüggések feltárásával szerzett ismeretek feldolgozását, a tanultak rögzítését.

A kötött tanulásra szánható optimális időkeret:

Kiscsoportos: 10-15 perc,

Középső csoport: 20-25 perc,

Nagycsoport: 35-40 perc.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

- örömmel és önként vesznek részt a tanulási tevékenységben,
- képesek elmélyülten, kitartóan játszani, tevékenykedni,
- kreatív ötleteik vannak a problémamegoldásban,
- képesek a társaikkal és felnőttekkel való együttműködésre,

- képesek rövid ideig tartó szándékos figyelemre, fokozatosan növekszik a figyelem tartalma, terjedelme,
- alakulóban van türelmük, önfegyelmük,
- feladatok egyre eredményesebb, szükség szerint kreatív elvégzése.

2. 9.4. A külső világ tevékeny megismerése (természeti, társadalmi, tárgyi) – környezet megismerése

Az óvodás figyelemmel kíséri mindazt a jelenséget, folyamatot, ami őt körülveszi, minden iránt érdeklődik és mindennel kapcsolatot keres. Nyitott, és erre a nyitottságra alapozunk:

Céljaink:

- Minél több tapasztalatszerzés a teremtett világ szépségéről (ezzel építjük a környezetvédelem iránti fogékonyságukat is), összefüggésekről.
- Közösén éljük meg annak bizonyosságait, hogy mindaz, amit Isten alkotott, az jó.
- Tudatosítjuk a gyermekekben, hogy az embernek Istentől kapott feladata van a teremtett világ felé.

Az óvodás gyermek megérzi és megérti, hogy Isten az embert „kiemelte” a többi teremtménye közül és mindennel megajándékozta, ami boldoggá teheti. A föld, a víz, levegő, növények, állatok mind az emberre bízottak, ezek megóvása, őrzése a mi feladatunk.

A környezet megismerése közben a gyermekek felfedezik, megszeretik Isten csodálatos teremtésének szépségeit. Megismerik a szülőföldet, az itt élő embereket, a keresztyén értékekkel egyező néphagyományokat és szokásokat. Megtanulják ezek szeretetét.

A gyermeket minél több tapasztalathoz juttatjuk a környezet formai, mennyiségi, téri viszonyairól, az őket körülvevő természeti és társadalmi környezetből életkoruknak megfelelő szinten.

A természeti környezet megismertetése

Az élő természet szépségének, esztétikumának megismertetése során szem előtt tartjuk az óvodások érzelmi dominanciáját.

A megismerés folyamatában az élményekre és a tapasztalatszerzésre építünk. Módszer: megfigyelés, megfigyeltetés.

E közben megtapasztalják Isten tulajdonságait: teremtő Úr, bölcsen alkotó, gondviselő stb.

A tapasztalatszerzés közvetlen és távolabb környezetükben történik: a csoportszobában, udvarunkon, városunkban, a Berettyó parton, gyümölcsös kertekben (Kincses kert), kiserdőben (HOTEK).

A túrkevei gyermeknek egy lépést kell tennie és már kinn van a szabadban, hogy lehajoljon a csoportosan napozó bodobácsokhoz, megnézze színüket és mozgásukat, megsimogassa a fák

Kaszap Nagy István Református Általános Iskola és Óvoda

5420 Túrkeve, Kossuth L. u. 15.

kérgét, megszagolja a virágok illatát, hallgassa a madarak énekét, gyönyörködjön a felhők alakváltozásaiban, a selymes fűszálakban.

Ismereteket szerezhetnek:

- növényekről, állatokról,
- évszakokról, időjárásról.

Megemlékezünk: az Állatok napjáról (október 4.), a Víz világnapjáról (március 22.), a Madarak és Fák napjáról (május 10.).

Megtanítjuk őket szépnek látni, értékelni és megbecsülni a természetet. A természetvédelem, környezetvédelem hitünkéből fakadó feladatunk. Globálisan gondolkodni- lokálisan cselekedni alapelv érvényesülését és szokássá válását kisgyermekkorban kell elkezdni.

Társadalmi környezet megismertetése

A gyermekhez legközelebb álló közösség a család. Isten szeretete abban is megmutatkozik, hogy szülőket adott nekünk, akik gondoskodnak róluk, szeretettel veszik körül őket.

A gyermekeknek segítünk abban, hogy a családi környezet zárt világából kikerülve az óvodába, új környezetükbe beilleszkedhessenek. Feladatunk: egymás megbecsülése, egymás iránti szeretet gyakorlása.

Megismeri a szülőföld, az ott élő emberek, a hazai táj, a helyi hagyományok és néphagyományok, szokások, a közösséghez való tartozás élményét, az összefogás, a nemzeti, családi és tárgyi kultúra értékeit, megtanulja ezek szeretetét, védelmét.

Fontos tehát:

- hogy megismerjék, kötődjenek, biztonságban mozogjanak az őket körülvevő társadalmi környezetben,
- a családról egészséges kép alakuljon ki bennük, tudatosodjon a családtagok egymáshoz fűződő viszonya, a gyermekek tiszteletadása szüleik felé,
- ismerjék meg az óvodát (nevét, a helyiségeket és rendeltetésüket, a felnőttek nevét),
- tudják csoporttársaik nevét, jelét,
- ismerjék a viselkedés szabályait,
- tudják a hét napjait, ismerjék a napszakokat, évszakokat,
- ismerjék a közlekedés alapszabályait, a közlekedési eszközöket,
- találkozzanak saját fejlődésük jellemzőivel (növekedés),
- megismertetjük velük középületeinket, a közterületek szobrait, műemlékeinket,
- ismerjék meg: a templomot, a lelkipásztort, a református iskolát, az odajáró gyerekeket, az ott dolgozókat, orvosi rendelőt, az orvos munkáját, fodrászatot, pékséget, bölcsődét, óvodákat, piacot stb.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

- pozitívan viszonyulnak az őket körülvevő természeti környezethez, óvják azt,

Kaszap Nagy István Református Általános Iskola és Óvoda

5420 Túrkeve, Kossuth L. u. 15.

- az ember alkotta közvetlen környezetben képesek tájékozódni,
- családjukról, önmagukról, lakóhelyükről megbízható tudásuk van,
- az évszakok változását, napszakokat ismerik, aktívan, örömmel vesznek részt a néphagyományhoz, hitélethez, kapcsolódó ünnepeken,
- képesek ok-okozati összefüggések felismerésére, megfogalmazására,
- képesek cselekvéses úton különféle dolgok csoportosítására, ahhoz szempontok találására,
- tudnak számlálni, mennyiségeket, térbeli viszonyokat megkülönböztetni.

A KÜLSŐ VILÁG TEVÉKENY MEGISMERÉSE és a MATEMATIKA

Célunk: Ismerkedés matematikai fogalmakkal-

A gyermek a környezet megismerése során gyakran találkozik matematikai jelenségekkel. A változások észlelése, továbbgondolása és befolyásolása elképzelhetetlen matematikai alapismeretek nélkül. A mi feladatunk, hogy kihasználjunk minden spontán lehetőséget a gyermek fejlesztésére:

- megfigyeltetésre, csoportosításra, halmazképzésre,
- számlálásra, mennyiségi összefüggésekre,
- irányok megkülönböztetésére, névutók használatára,
- hasonlításra, viszonyításra, logikus gondolkodásra,
- térbeli formák érzékeltetésére,
- számlálás 10-es számkörben, tő- és sorszámolás legfeljebb 15-ig,
- bontással állítsanak elő mennyiségeket (több, kevesebb, ugyanannyi),
- különböző elemekből építés, másolás,
- síkmértani és térgeometriai formák felismerése.

Az óvodáskort jellemző fejlődésbeni egyenetlenség, a korai családi fejlesztés eltérései azt sugallják, hogy a matematikai nevelés terén életkori szintet kell figyelembe venni.

- Első szint: bevezetés a matematikába,- általában az 5. életévig tart. Feladata: a matematikai kíváncsiság és érdeklődés kibontakoztatásának segítése, a matematikai beállítódás, szemlélet megalapozása.

- Második szint: az intenzív fejlesztés szakasza, - 5-6-7. életévben. Feladata: az iskolai alkalmassághoz szükséges tapasztalatok megszerztetése, részképességek, gondolkodási műveletek, szokások elsajátítása.

Felismeri a mennyiségi, alaki, nagyságbeli és téri viszonyokat.

Bármilyen gyakori is a játékban és egyéb tevékenységekben szerzett, belső érdeklődésből fakadó tanulás, a gyermek 4. életéve után egyre gyakrabban igényli és képes is kisebb-nagyobb csoportokban az óvónő által irányított formában a mélyebb és sokoldalúbb összefüggések feltárására.

A matematikai nevelés szervezett foglalkozásokon és játékidőben egyaránt megvalósul.

A környező valóság mennyiségi és térbeli viszonyait, formáit természetes szituációkban figyeltetjük meg. Tevékenykedés közben a megismerő képességek (érzékelés, észlelés, megfigyelés, emlékezés, tapasztalás, megértés, problémalátás, problémamegoldás) fejlesztése így szinte észrevétlenül megvalósítható. Alakul ítélőképessége, fejlődik tér-, sík és mennyiség szemlélete.

Játék és szabadidőben folyamatosan létrejöhetnek olyan szituációk, melyek alkalmasak matematikai tartalmak közvetítésére akkor, ha képesek vagyunk az adódó lehetőségek felismerésére és kihasználására.

Támaszkodunk a gyermek ötleteire, igényeire, aktuális élményeire. E tevékenységek alkalmasak a matematikai neveltségi szint erősítéséhez- önfegyelem, kitartás, feladat- és szabálytudat, önállóság, akarat fejlesztése. Meghatározó - mint a nevelés egészében- a pedagógus személyisége, játékos varázslat, humor, könnyedség, hitelesség, módszertani kultúra.

2. 9.5. Verselés, mesélés

Célunk: a gyermekek érzelmi, értelmi és erkölcsi fejlődésének segítése, pozitív személyiségjegyeinek megalapozása a csodákkal teli meseélmények segítségével és a versek zeneiségével.

Ahogy a játék az óvodáskorú gyermek tevékenységi formája, úgy a mese, verses mese, vers, mondóka az anyanyelvi nevelés, a beszédkészség és beszédkultúra fejlesztésének legfőbb segítője. Megalapozva a könyvekhez való pozitív érzelmi kapcsolatukat elősegíti az olvasóvá válást.

Mivel keresztyén hitvallásunk a szeretet talajára épít, ezért olyan értékes irodalmi anyagokat gyűjtünk össze, melyek a pozitív emberi értékeket kiemelik, annak megerősítését előmozdítják (pl.: jóság, igazságosság, szerénység, segítőkészség, türelem, együttérzés- nagyraagyas, a rossz.).

Mindamellet magyarságtudatukat is alapozni kívánjuk, ezért elsősorban a magyar népmesékre építünk. Az óvadás képes azonosulni a mese szereplőivel, átélve annak tulajdonságait.

A magyar népmesék, népköltészeti alkotások, magyar költők versei, elbeszélései által megismertetjük kultúránk kincseit.

A ritmikus és humoros versek, népi mondókák, szólások, közmondások, nyelvtörők az anyanyelvi nevelés fontos eszközei. Óvodánkban a népi,- a klasszikus- és a kortárs irodalmi műveknek egyaránt helye van.

A mese, vers a mindennapok szerves része, a gyermekek fejlődése szempontjából több funkciót is betölt:

- a gyermek átéli a mesehallgatás intimitását,
- a belső képalkotás feszültségét és feszültségoldó hatását,
- a mesealkotás és mesemondás örömszerző élményét,
- a nyelv játékából, sokszínűségéből fakadó ritmust és a hangzás élményét.

Minden nap mesélés van az óvodában. A mindennapos mesélés, mondókázás és verselés a kisgyermek mentális higiéniájának elmaradhatatlan eleme, érzéki – érzelmi élményt nyújt.

Nem teszünk különbséget a kezdeményezés vagy az elalvás előtti mese között. Mindkettő fontos a maga helyén és idején. A lényeg az, hogy minden nap mesélünk, reggel vagy délután, elalvás előtt délután. Figyelembe vesszük az életkori sajátosságokat az irodalmi anyag kiválasztásánál.

Kiemelten fontos az élıszavas mese. A mesélővel való személyes kapcsolatban a gyermek érzelmi biztonságban érzi magát, a mesehallgatás során eleven, belső képvilágot jelenít meg.

Lehetőséget teremtünk a gyerekek önálló szöveg- és mesemondásához. **A gyermek saját vers- és mesealkotása, annak mozgással vagy ábrázolással történő kombinálása az önkifejezés egyik módja.**

Megfelelı eszközökkel elısegítjük, hogy el is játszassák a nekik tetszı meséket bábozás vagy dramatizálás formájában. A gyakori ismétlést, a mese többszöri feldolgozását kedvelik az óvodások, ezt figyelembe vesszük.

A bibliai történetek etikai mondanivalóját a mesék megerősíthetik a gyermekben, de nagyon vigyázunk arra, hogy minden esetben kihangsúlyozzuk a Biblia üzenetének valódiságát („igazából” megtörtént) és a mese kitalált, fantáziáló változatát (nem „igazi”, csak mesebeli).

Feladatok

- az érzelmi biztonságot nyújtó, derős légkör megteremtése, - ahol meghitt személyes kapcsolatot alakít ki a gyermekekkel, - és élményt nyújt az alkotások képszerű, fantáziára ható bemutatásával,
- a mindennapi mesélés, verselés nyugalmas színterének, szertartásainak megteremtése,
- a gyermekek mindennapjaihoz, élményvilágához igazodó népmesék, versek, mondókák, kortárs irodalmi alkotások kiválasztása,
- a klasszikus és modern írók, költők irodalmi alkotásaiból
- a gyermekek számára az irodalmi élményeik újra alkotásához, bábozáshoz, dramatizáláshoz esztétikus, szimbolizált eszközök biztosítása,
- A gyermekek által kezdeményezett spontán lehetőségek kihasználása, a természetes beszéd és kommunikációs kedv fenntartása, a gyermeki kérdések megválaszolása,
- A gyermekek saját vers és mesealkotásának ösztönzése, kombinálása egyéb tevékenységekkel,
- a pihenés előtti mesélés, verselés nyugalmának, meghittségének megteremtése.
- a saját mese, vers repertoár gazdagítása, az előadásmód folyamatos munkálása.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

- megszilárdulnak a mese – vershallgatáshoz kapcsolódó szokásaik
- szókinsükben, mondatalkotásukban megjelenik a mesék, versek irodalmi nyelvezete
- képessé válnak az irodalmi élmény befogadására
- képesek ráhangolódni, és figyelmesen, csendben végighallgatni a mesét
- rajzaikat és kézműves tevékenységeiket is ösztönzik irodalmi élményeik
- képesek azonosulni az irodalmi művek szereplőivel
- képesek kitalálni mesét, verset, mondókát; önállóan is kezdeményezni mesélést, verselést, mondókázást,
- esztétikai érzékük formálódik, érzékelik a szavak szépségét, humorát.

2. 9.6. Ének, zene, népi játék, tánc

„A Krisztusnak beszéde lakozzék ti bennetek...zsoltárokkal,dicséretekkel,
lelki énekekkel, hálával zengedezvén a ti szívetekben az Úrnak.”
(Kolossé 3,16)

Cél: az éneklés, a zene megszerettetése, nemzeti, egyházi, népi kultúra megőrzése, a zenei anyanyelv megalapozása, valamint a közös éneklés, a közös játék örömeinek megtapasztalása.

Feladat: a felhasznált ének és zenei anyagok igényes összeválogatása, az életkornak és az adott csoport képességszintjének.

A környezet hangjainak megfigyelése, az **ölbeli játékok, a népi gyermekdalok, az éneklés, az énekes játékok**, a zenélés **örömet nyújt**anak a gyermekeknek, keltsük fel zenei érdeklődését, formáljuk zenei ízlését, esztétikai fogékonyságát. Az élményt nyújtó közös ének-zenei tevékenységek során a gyermek fedezze fel a dallam, a ritmus, a mozgás szépségét, a közös éneklés örömét. A népdalok éneklése, hallgatása, a néptáncok és népi játékok, a hagyomány megismerését, továbbélését segítsék.

Az óvodai ének-zene nevelésnek jelentős hagyományai vannak. A magyar népdalok, mondókák, gyermekdalok világa ma is élő és felhasználható hagyomány.

Kodály Zoltán útmutatásai alapján Forrai Katalin által kidolgozott óvodai ének-zenei nevelés alapjaira épülő fejlesztést hatékonyan megvalósítjuk. A néphagyományörzés mellett a Kodály alkotta módszer is megtartotta kapcsolatát az életre neveléssel.

Az ének-zene, az énekes játékok ugyanúgy az óvodai mindennapok része, mint a napi mesélés vagy séták és kirándulások. Tehát ez a feladat sem korlátozódik csupán a foglalkozások időtartamára, mert napközben bármikor adódhat alkalom, lehetőség éneklésre, mondókázásra vagy körjátékok játszására.

A felnőtt minta **spontán** utánzásával az éneklés, zenélés része legyen a gyermek mindennapi tevékenységének.

A komplex foglalkozások összefoglalják, elmélyítik a gyerekek ismereteit, alkalmat adnak a képességfejlesztésre. Az énekes játékok sokaságával alapozzuk meg a zenei anyanyelvet.

Az énekes népi játékok és az igényesen válogatott kortárs művészeti alkotások fontos eszközül szolgálnak a gyermek zenei képességeinek (ritmus, éneklés, hallás, mozgás) és zenei kreativitásnak alakításában. A zenehallgatási anyag megválasztásánál figyelembe vesszük a nemzetiségi, etnikai kisebbségi nevelés esetében a gyermekek identitását.

Az ének, a zene, a néptánc, a néphagyomány, az ünnep meghatározó szerepet tölt be a nemzeti nevelésben, élményalapú érték közvetítést tesz lehetővé.

A felhasznált zenei anyagot igényesen, életkornak és az adott csoport képességszintjeinek megfelelően kerül összeállításra.

A 3-4 éves korú gyermekekkel elsősorban ölbeli játékot játszunk, mert a szeretetet-kapcsolat, a biztonságérzet kialakításának egy láncszeme a tapintásos kontaktussal összekapcsolt zenei élmény.

A kicsik a jóízű játékok közben közvetve szerezzék meg a zenei készségeket és ismerjék meg az alapfogalmakat. Tudjanak halkabban, hangosabban beszélni, mondókát mondani és énekelni. Figyeljék meg a csendet, a környezet hangjait és dallamjátszó hangszerek hangszínét. Érzékeljék különböző mozdulatokkal az egyenletes lüktetést.

Keltsük fel az érdeklődést a zenehallgatás iránt, elsősorban énekes előadással közvetítsük a zenei élményt.

A 4-5 évesek a tiszta éneklés érdekében minél gyakrabban énekeljenek önállóan. Énekeljenek egyénileg, kisebb csoportban halkabban és hangosabban, magasabban és mélyebben. Mutassák meg lelassított éneklés közben az ének dallamvonalát. Érezzék az egyenletes lüktetést, a motívumok hangsúlyát és a mondókák, dalok ritmusát.

Az 5-6-7 éves óvodások szabálytartó képessége megengedi, hogy bonyolultabb párcserés, kapus, sorgyarapító-fogyó körjátékokat játszunk.

A hallásfejlesztést segítő fogalom-párokat: a halkabb-hangosabb éneklést összekapcsoljuk a tempó- változtatással vagy dallambújtatással. A ritmusfejlesztés eredményeként tudják megkülönböztetni az egyenletes lüktetést és a dalok ritmusát. A zenei nevelés szervezeti formája is kötetlen és kötött jellegű.

A zenei képességfejlesztő játékokat kötetlen jelleggel, mikro-csoportos formában szervezzük, hogy a gyermek egyéni képességeit figyelembe tudjuk venni. Kötött jellegűek a szervezett énekes játékok, hogy semmi se szakítsa meg az önfeledt, élménybeli játékot.

A mondókákkal, gyermekdalokkal és a zenei készségfejlesztő játékkal a gyermekek nyelvi képességei és fejlődnek. A gyerekek lassabban énekelnek, mint ahogyan beszélnek. A lelassított mondókák, énekek ismételtetése segíti a helyes artikulációt, a szavak szép, pontos kiejtését. A mondókák, énekek szövegének hangleadása, hangsúlya, ritmusa, hangerejének utánzása megérettet velük a nyelv kifejező erejét, szépségét.

Az ének-zenei nevelés helye a keresztyén nevelésben

Kaszap Nagy István Református Általános Iskola és Óvoda

5420 Túrkeve, Kossuth L. u. 15.

„A zene lelki táplálék és semmi mással nem pótolható. Aki nem él vele: Lelki vérszegénységben él és hal. Teljes lelki élet zene nélkül nincs. Vannak a léleknek régiói, amelyekbe csak a zene világít be.”

/ Kodály Zoltán/

Az ének lélektani hatása:

Az éneknek felszabadító és gátaakat ledöntő hatása van az éneklőre és az éneket hallgatóra egyaránt. Éneklés közben kinyílik egy kiskapu, s az ember könnyebben kitárja szívét-lelkét Isten és az emberek felé. A zene hasznos eszköze az Istenre való odafigyelésnek és az Istennel való kapcsolattartásnak.

Feladat a keresztyén énekek kiválasztásánál:

- olyan énekeket válasszunk, amelyeknek szövege érthető, viszonylag rövid,
- ha lehet, kapcsolódjon bibliai történetekhez,
- alkalmazkodjon az ünnepek aktualitásához,
- az ének dallama is szép legyen,
- feleljen meg a gyermekek hangterjedelmének és énektechnikai követelményének.

Az óvodai énekanyagot kiegészítik az egyházi gyermekdalok ill. egyházi zenei élmények. Keresztyén énekeink tanítására külön alkalmat teremtünk.

A tevékenységforma tartalmi elemeinek kiválasztásánál felhasználjuk *A Református Óvodai Nevelés Keretprogramja* módszertani ajánlásait.

2. 9.7. Mindennapos mozgás

Célok

- alakuljon ki a gyermekek játékos mozgáshoz való pozitív viszonya, szívesen, örömmel vegyenek részt a szabad és kötött tevékenységekben,
- fejlődjenek testi képességeik, alakuljanak mozgásbeli jártasságaik, készségeik, képességeik,
- fejlődjön önismeretük, önállóságuk, együttműködési képességük.

A 3-7 éves gyermekek egészséges testi fejlődésének biztosítása nem képzelhető el a rendszeres **játékban gazdag**, az egyéni képességeket messzemenően figyelembe vevő, kellő aktivitást és terhelést biztosító mindennapi testnevelés nélkül. Tudjuk, hogy a mozgásöröm és az értelmi fejlődés egymással szoros kapcsolatban áll.

Ezért a nap folyamán minden adódó lehetőséget kihasználunk a mozgásra. Igyekszünk minél hosszabb időt biztosítani a szabad levegőn tartózkodásra. A torna, a mozgásos játékok fejlesztik a

gyermek természetes mozgását (járás, futás, ugrás, egyensúlyozás, dobás stb.), és testi képességeik, mint az erő, ügyesség, gyorsaság, állóképesség. Hozzájárulnak a harmonikus, összerendezett mozgás kialakulásához. A komplex testmozgások beépülnek az egyéb tevékenységekbe is, így hatnak a pozitív énkép, önkontroll, érzelemszabályozás, szabálykövető társas viselkedés, együttműködés, kommunikáció, problémamegoldó gondolkodás, tanulási képesség fejlődésére.

A gyermekek napirendjét úgy alakítjuk, hogy elkerüljük az egyoldalú terhelést, ami a mozgás és pihenés egyensúlyának biztosításával sikerülhet. Minden nap biztosítunk időt az aktív szabad játék mellett az irányított mozgásos tevékenységeknek, amelyek gyakran játékos környezetben, játékba ágyazottan jelennek meg.

Az egészséges életmód szokásainak megalapozását óvodáskorban kezdjük. A természet erőivel – napfény, levegő, víz – történő edzés kedvező hatását sem hagyjuk figyelmen kívül, ezért a mindennapos testnevelést lehetőleg a szabadban tartjuk.

Elvünk, hogy nem gyakorlatokat tanítunk, hanem képességeket fejlesztünk a gyermek által kedvelt, ismert játékokkal és az így szerzett képességek birtokában örömmel vállalkoznak erőfeszítés, odafigyelést igénylő feladatok végzésére.

A gyermek mozgása:

- szabad, spontán mozgás, aktív szabad játékban megjelenő tevékenység
- irányított, mindennapos mozgásfejlesztés
- szervezett mozgások: mindennapos testnevelés, testnevelés foglalkozások

A fejlesztendő motoros képességek:

- kondicionális képességek
 - erő
 - állóképesség
 - gyorsaság
- koordinációs képességek
 - téri tájékozódási képesség
 - kinezetikus differenciáló képesség (kéz finom koordinációja)
 - reakció képesség
 - egyensúlyérzék
 - ritmuslépesség
- mozgékonyág, hajlékonyág.

A mozgásfejlesztés feladatai:

- Legyen lehetőségük a gyermekeknek saját testük mozgását átélni.
- Sokoldalú mozgástapasztalatokkal szerezzenek a gyermekek az alapvető mozgásformák gyakorlása által.
- Folyamatosan fejlődjön a gyermekek mozgása és egyensúlyérzéke.
- A helyes testtartáshoz szükséges izomegyensúly kialakítása.

Kaszap Nagy István Református Általános Iskola és Óvoda

5420 Túrkeve, Kossuth L. u. 15.

- A kéz finommozgásainak fejlesztésére nyújtunk változatos lehetőségeket.
- Segítsük elő a gyermekek harmonikus, összerendezett mozgásának kialakulását.

3 – 4 éves korban a nagymozgásokat fejlesztjük csúszással, mászással, bújással, futással. A természetes mozgásokhoz adunk ötleteket pl.: állatok mozgásának utánzása.

4 – 5 éves korban nagy hangsúlyt kap a szem-kéz, szem-láb koordináció és az egyensúlyérzék fejlesztése. Az előbbi fejlesztést szolgálják a különböző célba dobó játékok, a kugli, az ugrálókötél, az ugróiskola.

Az egyensúlyérzék fejlesztése leginkább a hintázó, ringató, pörgő mozgások közben történik. Erre a célra használjuk a különböző hintákat, rézsútos létrát, csúszdát stb.

A mozgáskultúra fejlesztéséhez nagyban hozzájárul a zenés torna, a dalos játékok és táncok, ami még a térérzékelés fejlesztésére is tág lehetőséget ad.

Feladataink a mindennapi testnevelés szervezésében:

- A mindennapi testnevelés időtartama fokozatosan emelkedjen 20-30 percre. 3-4 éves gyermekeknél kezdetben 4-5 perc jó hangulatú, nyugodt, játékos légkörű foglalkozás biztosítja a mozgás megszerettetését. Később a csoport fejlettségi szintjének, a mozgáshoz való viszonyának ismeretében tervezzük a mindennapi testnevelés idejét.
- A napi tevékenységhez igazodva a testnevelés időpontját tetszőlegesen választhatjuk meg: lehet reggel, délelőtt, délután.
- A foglalkozásokat kora tavasztól késő őszig lehetőség szerint a szabadban tartjuk, de egész évben ki tudjuk használni a tornaszoba nyújtotta lehetőségeket.
- A szabadban tartott foglalkozásokon kihasználjuk az udvar adta lehetőségeket. Fussanak sokat különböző tempókban, fákat, bokrokat kerülgetve, guruljanak dombon, egyensúlyozzanak rögzített farönkön, csússzanak csúszdán, mászzanak mászókan, aktív pihenésként ismert futójátékot játszunk.
- Sorakozás után valamennyi foglalkozás ismert futójátékkal kezdődjön.
- Előkészítő gyakorlatként minél többféle kézi szer, vagy kézi-tornaszer kombinációja szerepeljen.
- A foglalkozásokat a fő feladat figyelembevételével szervezzük, legtöbbször olyan modellt választunk, amikor „csak” játszanak a gyermekek.
- Törekszünk a kooperatív mozgásos játékok széles körű alkalmazására.
- Az éves, féléves, negyedéves tervezésnél a motoros képességek csoportjai legyenek meghatározóak. Ősszel, tavasszal a fejlesztéshez nagy teret igénylő képességek szerepeljenek: állóképesség, gyorsaság, erő, stb. Télen viszonylag kis helyen is fejleszthető képességek: globális állóképesség, egyensúlyérzék, gyors reagáló képesség, kinezetikus differenciáló képesség, stb.
- Valamennyi mindennapi testnevelésben az időjárásnak, hőmérsékletnek megfelelő, kényelmes öltözetben vesznek részt a gyerekek. Kedvező feltételek esetén mezítláb is mozoghatnak.
- Legfontosabb feladatunk, hogy minden nap adjunk lehetőséget a gyermekeknek minél hosszabb időtartamon keresztül a szabad levegőn való tartózkodásra.

- Biztosítsuk a gyermekek szabad mozgásgyakorlásának a feltételeit. Adjunk ötleteket, irányítsuk a gyermekek figyelmét a szabadban és az épületen belül is a legoptimálisabb terhelést biztosító napi mozgáshoz.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

- Igénylik, és szívesen végzik a mindennapi, játékos mozgást, kitartók benne,
- szeressenek mozogni, legyenek kitartók a mozgásos játékokban,
- tudnak néhány mozgásos játékot (futó-, fogó-, labdajáték) irányítás nélkül is játszani,
- tudnak térben tájékozódni, ismerik az irányokat,
- önfegyelmük, figyelmük, önbizalmuk megerősödik, képesek a szabályok betartására,
- testi képességeik életkoruknak és egyéni sajátosságaiknak megfelelően fejlettek,
- tudnak a mozgásos játékokban, feladatokban társaikhoz alkalmazkodni.

2. 9.8. Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka

Cél: a gyermekek élmény- és fantáziavilágának képi, szabad önkifejezése. Tér- forma- szín képzetük gazdagítása, esztétikai érzékenységük, szép iránti nyitottságuk, igényességük alakítása.

- fejlődjön finommotorikájuk, eszközhasználatuk és a koordinációs képességük,
- örömmel vegyenek részt a csoportot díszítő tárgyak, képek elkészítésében, ünnepi alkalmak előtt a teremdíszítésben,

A rajzolás, festés, mintázás, építés, képalakítás, a kézimunka különböző fajtái, a műalkotásokkal való találkozás, a népművészeti elemekkel, nemzeti szimbólumokkal, hagyományokkal az esztétikus tárgyi környezettel való ismerkedés is fontos eszköze a gyermeki személyiségfejlesztésnek.

Feladat:

Az ábrázoló tevékenységekkel elősegítjük a gyermekek képi, plasztikai kifejező, komponáló, térbeli tájékozódó és rendező képességüket, élmény- és fantáziaviláguk, színeképzetük, tér-formaérzékük gazdagodását, képi gondolkodásuk, esztétikai érzékenységük fejlődését, szép iránti nyitottságuk, igényességük alakítását.

Az ábrázoló tevékenységekre az egész nap folyamán teret, lehetőséget biztosítunk. Maga a tevékenység- s ennek öröme- a fontos, valamint az igény kialakítása az alkotásra, az önkifejezésre.

Az alkotó tevékenységhez méretben, minőségben megfelelő eszközöket biztosítunk. Az eszközök kiválasztásában a praktikum, a célszerűség, az esztétikum dominál és „környezetbarát” legyen a festék, a gyurma, ragasztó.

Az ábrázoló tevékenységekhez biztosítjuk a megfelelő légkört, a csoportszoba olyan pontján helyezzük el a munkaasztalt, ahol a mozgó gyermekektől védett az alkotók köre. Elegendő időt biztosítunk az alkotáshoz, hogy kedvükre munkálkodjanak és az esztétikai élmények befogadására.

Az eszközök biztonságos használatára egyenként tanítjuk meg a gyerekeket. Feladat megismertetni a gyermekeket az eszközök használatával, a különböző anyagokkal, a rajzolás, mintázás, és kézimunka technika alapelemeivel és eljárásaival.

Célszerűnek tartjuk a vizuális tevékenységek és a munkatevékenységek összehangolását, hiszen a szabad, önálló tevékenykedés gyakran jár együtt viszonylagos rendetlenséggel. Olyan szokásokat alakítunk ki, hogy képesek legyenek a gyerekek a környezetüket a széles skálájú tevékenységrendszer mellett is rendszerben tartani.

A tevékenységek megszervezéséhez kitűnő pedagógiai alapot adnak az évszakok változásai, a természet szépségei, a gyermekek által megérthető világ tárgyai és eseményei. Ugyancsak kiválóan hasznosíthatók a vizuális tevékenységek számára az ünnepek, melyek érzelmileg is közel állnak hozzájuk és megmozgatják fantáziájukat. A tevékenységeket a képalakítás, a plasztikai munkák és az építés köré rendeljük. Az elkészítés folyamata is játék, s az elkészült tárgy, kép, kézimunka játékszer lesz, lehet valamelyik ügyességi vagy szimbolikus játékban. Az eredményt nem minősítjük. Az elkészített munka érték. Szívesen díszítjük vele a csoportszobát, valamint az öltözői falitáblát, hogy a szülők is gyönyörködhesseken benne. Törekszünk a gyermeki alkotások közösségi rendezvényeken való bemutatására és a tehetségek felismerésére, bátorítására.

A csoportszobában rendelkezésükre áll kisszekrény, polc, ahol a barkácsoláshoz szükséges eszközöket, anyagokat, felszereléseket tároljuk.

A gyermekeknek lehetőséget adunk az élményeiknek, érdeklődésüknek megfelelő szabad témaválasztásra. A képalakítás festéssel, zsírkrétával, ceruzával, filc- és rostironnal, papírragasztással, agyagba, homokba karcolással, nyomattal jelenik meg, a nagyobbaknál spárgából, fonalakból, textilből, termésekből is. Gazdagítja a technikai megoldásokat és az eszközlehetőségeket pl.: batikok, kollázsok, montázsok, plakettek, domborművek stb. Jelenjen meg a gyermekek rajzában az emberábrázolás, környezet, tárgyak, cselekmények saját elképzelés alapján történő megjelenítése, valamint a mesék, versek, énekes játékok, ünnepek eseményábrázolásai is. A gyermekek gyönyörködjenek a gazdag formákban, a színkeveréssel alkotott színárnyalatokban.

Figyelünk arra, hogy ne vegyük el a gyermek kedvét és bátorságát az egyéni kifejezési módoktól. Az ötletektől a megvalósításig főként bátorításra, útmutatásra és dicséretre van szükség.

A vizuális tevékenységek a mindennapi játékba integrálódnak.

Egy héten egyszer tudatosan irányított mikrocsoportos, kötetlen formájú tevékenységet szervezünk. Az egyéni segítségnyújtás érdekében egyszerre 5-6 gyerek vesz részt a tevékenységben és megteremtjük annak a lehetőségét, hogy mindegyikük megalkothassa az ajánlott eszközfeltételekkel képi- plasztikai elképzelését.

A magyar népi motívumokat- kerámiákon, hímzéseken- bemutatjuk a gyermekeknek és díszítő munkájuknál alkalmazásra ösztönözzük őket.

Kaszap Nagy István Református Általános Iskola és Óvoda

5420 Túrkeve, Kossuth L. u. 15.

A kézimunka- barkácsolás során előtérbe helyezzük a természetes anyagok, termékek felhasználását. Jól használható az összegyűjtött természetes anyag: kavics, termékek, növényi anyagok, ill. dobozok, flakonok, textil és papír. Ezek a tevékenységek bemutatják a gyermekeknek a változatos anyagfelhasználást, szerkezeti összefüggéseket, különböző technikai eljárásokat. Kreatív környezettudatos gondolkodásra, fenntarthatóságra nevelünk. Megismertetjük velük népi kismesterségeket: szövés, fonás, agyagozás. Az ábrázoló tevékenységeket is átszővi a bibliai integráció. Minden bibliai történet megismerésekor lehetőséget adunk a manuális munkára. Képi ill. mintázott, plasztikai kifejezéssel, kézimunkával, képalakítással érzékeltetve, tevékenység által érdekesebbé, motiváltabbá tehetjük és elmélyíthetjük a keresztyén alapigazságok mondanivalóját.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

- Kialakulnak a vizuális tevékenységekkel kapcsolatos szokások,
- Képesek a gazdag színhasználatra, és változatos formák alkalmazására
- Ismernek és önállóan tudnak különböző technikákat alkalmazni egyszerű játékok, kellékek készítésénél,
- Képesek az alkotás örömeinek átélésére egyéni és csoportos formában,
- Képesek a vizuális önkifejezésre,
- Életkoruknak és egyéni sajátosságaiknak megfelelő mértékben kialakul finommotorikájuk, szem – kéz, kéz – kéz koordinációjuk,
- Kialakul a síkban és térben való tájékozódás képessége.

2. 10. Az óvoda pedagógiai dokumentumai

Óvodai nevelés országos alapprogramja (1996.)

Az Alapprogramot módosító Kormányrendelet (77/2025.)

Református óvodai nevelés keretprogramja

(Református Pedagógiai Intézet – 1998.)

**A Kaszap Nagy István Református Általános Iskola
Óvodai Intézményegységének Helyi nevelési programja
(2025.)**

Kaszap Nagy István Református Általános Iskola és Óvoda

5420 Túrkeve, Kossuth L. u. 15.

Az óvodánk éves pedagógiai, működési terve (a helyi program kiemelt feladatai, aktuális szervezési-tanügyi feladatok)

Csoportnapló

- Heti nevelési – tanulási terv készítése
- 3 havonta nevelési terv értékelés
- Heti rend, napirend elkészítése

Fejlesztési napló

Az egyéni fejlődés, fejlesztés dokumentuma. Egyéni fejlettséget diagnosztizáló, tényfeltáró, helyzetelemző és fejlesztési feladatokat tervező dokumentum, amely 3 – 7 éves korig kiterjed a nevelési és tanulási folyamatokra is.

Felvételi- és mulasztási napló

Pontos adatkezelés – naprakész nyilvántartás

A pedagógiai, szakmai munkáért az óvoda vezetője a felelős.

1. Alapvető szakmai dokumentumunk a pedagógiai programunk.
2. Az óvoda működési terve (éves munkaterv), mely a helyi pedagógiai programunkra épül. Figyelembe véve a tanév aktuális tanügyi-igazgatási és szervezési feladatait.
3. Felvételi és mulasztási napló.
4. Csoportnapló, melynek részei:
 - a gyermekek nevét és óvodai jelét,
 - összesített adatokat a fiúk és lányok számáról, ezen belül megadva a három év alatti, a három–négyéves, a négy–öt éves, az öt–hatéves a hat–hét éves gyerekek számát, a sajátos nevelést igénylő gyermekek számát, továbbá azon gyermekek számát, akik bölcsődések voltak,
 - a nevelési évben tankötelessé váló gyermekek nevét,
 - a napirendet, a napirend szerinti tevékenységek időtartamát és a tevékenységeket,
 - a hetente ismétlődő közös tevékenységeket tartalmazó heti rendet napi bontásban,
 - nevelési éven belüli időszakonként a nevelési feladatokat, a szervezési feladatokat (egészséges életmód alakítása, egészségnevelési feladatok, játék, közösségi nevelés feladatai, munka jellegű tevékenységek),

Kaszap Nagy István Református Általános Iskola és Óvoda

5420 Túrkeve, Kossuth L. u. 15.

- a gyermekek fejlődését elősegítő tartalmakat az alábbi bontásban
 - ~ verselés, mesélés,
 - ~ ének, zene, énekes játék, gyermektánc,
 - ~ rajzolás, festés, mintázás, kézi munka,
 - ~ mozgás,
 - ~ a külső világ tevékeny megismerése, a környezeti nevelés feladatai.
- az értékeléseket, a hivatalos látogatásokat (a látogatás célja, időpontja, a látogató neve és beosztása), a gyermekek egyéni lapját.

5. Egyéni fejlődési napló, melyet folyamatosan, de legalább félévente rögzítünk

- gyermekek fejlettségét mutató egyéb munkák.

Tartalmazza:

- ~ a gyermek anamnézisét,
- ~ a gyermek fejlődésének mutatóit (érzelmi-szociális, értelmi, beszéd-, mozgásfejlődés), valamint az óvoda pedagógiai programjában meghatározott tevékenységekkel kapcsolatos egyéb megfigyeléseket,
- ~ a gyermek fejlődését segítő megállapításokat, intézkedéseket, az elért eredményt,
- ~ amennyiben a gyermeket szakértői bizottság vizsgálta, a vizsgálat megállapításait, a fejlesztést végző pedagógus fejlődést szolgáló intézkedésre tett javaslatait,
- ~ a szakértői bizottság felülvizsgálatának megállapításait,
- ~ a szülő tájékoztatásáról szóló feljegyzéseket.

A mindennapi tevékenységekben zajló óvodapedagógusi megfigyelések a gyermekek természetes életének zavarása nélkül adnak alkalmat mozgásos, értelmi és szociális képességeik, egyéni fejlődési ütemük megismerésére. Kiegészülnek e megfigyelések a gyermeki produktumok elemzésével, családlátogatások, szülőkkel folytatott megbeszélések tapasztalataival is.

A nevelőmunka tervezése, elemzése, értékelése, az egészségesen fejlődő gyermekekről szerzett ismereteknek, előrehaladásuk mértékének megfigyelése, írásos dokumentálása minden óvodapedagógus kötelessége.

Az óvodapedagógusok feladata félévente tájékoztatni a szülőket gyermekük aktuális fejlettségi állapotáról, fejlődési üteméről, az esetleges problémákról. A gyermekek aktuális cselekvéseit, magatartását, létrehozott alkotásaikat, feladatmegoldásukat a pozitívumok előtérbe helyezésével, konkrétan értékeli.

2. 11. Egészségnevelési és környezeti nevelési elvek

2. 11. 1. Az egészségnevelési és környezeti nevelés

Hitvallásunk szerint az Úr a föld és annak teljessége.

A feladat megvalósításánál abból kell kiindulnunk, hogy Isten minden létezőnek Istene és mindenkor gondja van teremtményeire. Őrző szeretet biztosít arról, hogy minden ránk bízott gyermek fejleszthető, erősíthető.

Az egészséges életvitel igényének kialakítása a fizikai állapot védelme, edzése, az óvodai nevelés egyik alapvető tevékenysége, amely segíti a gyermek szükségleteinek kielégítését. Elősegíti növekedését, fejlődését. Ezek mellett hozzájárul egészségének megőrzéséhez, jó közérzetéhez.

A gyermek megismerése nélkülözhetetlen, az ismerkedés folyamatát anamnézissel indítjuk. Megismerjük igényeiket, egyéni jelzéseiket, otthonról hozott szokásaikat.

A GONDOZÁS alapja az óvónő és a kisgyermek közötti meghitt kapcsolat, természetes testközelség. A gyermekek fokozatosan válnak képessé szükségleteik önálló kielégítésére, ezért az óvodába lépéskor az önkiszolgálásban fejlettségi fokuknak megfelelően, eltérő ütemben fejlődhetnek. Az önálló étkezés, testápolás, öltözködés szervezettségét az óvodába lépéstől biztosítja az óvónő, lehetővé teszi, hogy a gyermekek megismerjék a szokásokat, az önkiszolgálás bizonyos fázisait.

A gondozás során az óvónő segítője a dajka.

- Öltözködés: elősegítjük, a fűzés, kötés, gombolás és cipzárhúzás gyakorlatát, tanulását.

- Testápolás: a gyermekek egészségének védelmét, testük, ruházatuk gondozását és rendszeres, szükség szerinti tisztálkodásukat, tisztálkodási igényük kialakulását szolgálja.

Megteremtjük a hajápoláshoz, fogmosáshoz, mosakodáshoz, WC használatához a feltételeket úgy, hogy a gyermekek fokozatosan, önállóan és kellő intimitással végezhesék ezeket a tevékenységeket.

- Táplálkozás: a növekedés és fejlődés egyik legfontosabb feltétele, melynek során nemcsak az energiát pótolják, hanem a testépítéshez is nélkülözhetetlen.

Megismerjük az egyes gyermekek étkezési szokásait. Az eddig ismeretlen ételféleségeket megismertetjük, elfogadtatjuk a gyermekekkel.

Igényességünk kiterjed az esztétikus terítésre-

A gyermekek ismerjék meg és sajátítsák el a kulturált étkezés szokásait. Tanulják meg az evőeszközök teljes használatát. Váljon természetessé az étkezés előtti és utáni hálaadó imádság.

- Mozgás: az egész napi tevékenység szerves része.

Fejlesztjük az általános testi képességeket, a téri tájékozódást, a testséma kialakulását, elősegítjük a koordinált mozgást.

A mindennapos szabad mozgás során- a tornaszobában, csoportszobában és az udvaron egyaránt- egyénileg gyakorolhatják a természetes nagymozgásokat. Fontos még a mindennapos testnevelés, a finom- motorikát fejlesztő játékok, a testtartást javító és egyéb prevenciós játékok. Továbbá a légzéstechnika, a mindennapi levegőzés, séták, kirándulások szervezése.

- Pihenés: az alvás nagy jelentőségű ebben a korban, ezért a helyes életritmus kialakítása első pillanattól kezdve elengedhetetlen. Ezt egyrészt rugalmas napirenddel, másrészt egy adott intervallumban ismétlődő tevékenységek sorozatával alakítjuk ki.

2. 11. 2. Egészségvédelem: a gyermek testi épségének védelme, az egészséges életmód alakítása

Az óvodai egészségnevelés célja, hogy minden tevékenységével szolgálja a gyermekek egészséges testi, lelki és szociális fejlődését, harmóniáját.

Az óvoda feladatai:

- az egészség megvédésére, megőrzésére, visszaszerzésére vonatkozó közérthető módon megfogalmazott ismeretek átadása,
- megfelelő egészségvédő magatartásra tanítson gyakorlással, segítséggel és példaadással.

Egészséges életmód alakítása:

- pszicho-higiénés nevelés: - önismeretre, önfejlesztésre nevelés,
 - egészséges életvezetésre nevelés,
 - családi életre nevelés,
 - munkára nevelés,
 - érzelmi nevelés,
 - környezeti hatások feldolgozására nevelés.
- szociál-higiénés nevelés: - szerepfeszültségek feloldása életkornak megfelelően.

Az óvoda feladata ennek segítése érdekében:

- családok szociális helyzetének megismerése,
- szolgáltatások felé irányítás (családsegítő),
- jelzés küldése a Gyermekjóléti Szolgálatnak, illetve hatósági eljárás kezdeményezése.

A bűnmegelőzési feladat céljai:

- gyerekeket érintő problémák felszínre kerüljenek, megoldásukra mihamarabb sor kerüljön,
- konfliktuskezelési technikák megismerése stb.

Kaszap Nagy István Református Általános Iskola és Óvoda

5420 Túrkeve, Kossuth L. u. 15.

A gondozási, a testi nevelés és a mozgásfejlesztési feladatok megfelelő ellátása elősegíti a gyermekek egészségének megóvását:

- hangsúlyos a környezet tisztántartása, portalanítás, fertőtlenítés, folyamatos levegőcsere, minél több zöld növény ápolása, párasítás.
- A napközben megbetegedett gyermekeket elkülönítve gondozzuk, amíg a szülei az értesítés után megérkeznek.
- A személyes higiénia betartása- külön törölköző, pohár, fésű, ágynemű stb. használata elengedhetetlen.
- Védőnőkkel kapcsolattartás, segítjük a rendszeres szűrések lebonyolítását (látás, hallás, ortopédia, fogászat).
- A balesetek megelőzése érdekében jelezzük az eszközök, használati tárgyak meghibásodását.
- Önmaguk és társaik testi épségének megóvására neveljük gyermekeinket.

2. 11. 3. Környezeti nevelés elvei: a teremtet világ védelme,
fenntartható fejlődés,
környezettudatos magatartás.

Környezeti nevelési elvek megfogalmazása (feltételek biztosítása, gyermeki tevékenységekben való megjelenítése a helyi adottságok figyelembevételével).

Feladatok:

- rácsodálkozás a teremtet világ szépségeire, annak megismerése, megszeretése és védelme (öröm, hála);
- életkornak megfelelő szintű tájékozódás, eligazodás segítése;
- ismerkedés a természeti és társadalmi környezettel, a változások folyamatos megfigyelése;
- ismerkedés a szülőföld és a közvetlen környezet hagyományaival, szokásaival és a családi, tárgyi kultúrával;
- megfigyelő séták, kirándulások szervezése;
- ismeretek gyűjtése tapasztalati úton (évszakok, jelenségek, növények, állatok);
- a természetsarokban történő változások folyamatos megfigyelése;
- a környezet megismerésére, védelmére, óvására nevelés;
- környezettudatos magatartás alapozása, alakítása;
- a közlekedés biztonságára, önfegyelemre, egymás óvására nevelés;
- a környezetkultúra és a biztonságos életvitel szokásainak alakítása;
- az önálló véleményalkítás, döntésképeség fejlesztése kortárskapcsolatokban és a környezet alakításában;
- ismerkedés épített környezettel, kiemelten egyházi épületekkel, műalkotásokkal;
- ismerkedés egyházi helyiségekkel, eszközökkel, viselkedési szabályokkal;

Kaszap Nagy István Református Általános Iskola és Óvoda

5420 Túrkeve, Kossuth L. u. 15.

- részvétel egyházi ünnepeken;
- matematikai tartalmú tapasztalatok, ismeretek szerzése és alkalmazása a tevékenységekben;
 - téri tájékozódás alakítása,
 - mennyiségi, alaki, tér és síkbeli fogalmakkal való ismerkedés, tájékozódás,
 - ítéletalkotás és mennyiségsszemlélet alakítása, segítése.

AZ EGÉSZSÉGNEVELÉSI ÉS KÖRNYEZETI NEVELÉSI ELVEK MEGVALÓSULÁSA, FELADATOK

1. Egészséges táplálkozás			
Tevékenység	idő	felelős	várható eredmény
Hetente vitaminnapok biztosítása a szülők segítségével ahol a gyermekek friss gyümölcsöket és zöldségeket fogyaszthatnak.	folymatos	óvodavezető, óvoda-pedagógusok	a vitamindús táplálkozás szokássá válik, a gyerekek korszerű táplálkozási igénye kialakul; a magas cukortartalmú ételek és italok, a magas só- és telítetlen zsír-tartalmú ételek fogyasztása csökken
Évente egyszer egészséghet szervezése ahol az egészséges táplálkozásra, és a rendszeres mozgás fontosságára hívjuk fel a gyermekek és a szülők figyelmét.	ősz	óvodavezető, óvoda-pedagógusok	az egészséges táplálkozás, és mozgásigény a gyermekek szokásait alakítja; a magas cukortartalmú ételek és italok, a magas só- és telítetlen zsír-tartalmú ételek fogyasztása csökken, tudatosodik az egészség=érték szemlélete
Évente egyszer gyógynövény-napot szervezünk ahol a gyógynövények pozitív hatásaira hívjuk fel a gyermekek és a szülők figyelmét.	tavaszi	óvodavezető, óvoda-pedagógusok	az egészséges életmód és egészségmegőrző szemlélet alakítása
A gyermekeket bevonjuk az egészséges ételek készítésébe,	folymatos	óvodavezető,	a közösen elkészített étel, pl. gyümölcs-, zöldség saláta az

Kaszap Nagy István Református Általános Iskola és Óvoda

5420 Túrkeve, Kossuth L. u. 15.

pl. gyümölcssaláta		óvoda- pedagógusok dajkák	étkezés, munkavégzés együttes örömét közvetíti; alakul egésztudatos szemléletmódjuk
2. Mindennapos testnevelés, az egészségfejlesztő testmozgás			
Tevékenység	idő	felelős	várható eredmény
Évente egyszer nyilvános sportnap megszervezése, ahol a rendszeres mozgás fontosságára hívjuk fel a gyermekek és a szülők figyelmét.	tavaszi	óvodavezető, óvoda- pedagógusok	alapvető mozgáskészségek fejlődnek, az önálló testedzés igénye kezd kialakulni; a szülők számára értéként jelenik meg a mozgásos közös tevékenység; a közösségi kapcsolatok alakulnak
Óvodai sportnap rendezése, ahol sportválasztó és kedvcsináló változatos mozgásformák bemutatása valósul meg. Versengések, játékok.	tavaszi	óvodavezető, óvoda- pedagógusok	a mozgásigény kielégítése játékos, versengéses formában valósul meg
Bukfencsuli foglalkozások – torna szakedző vezetésével mozgáskoordináció, egyensúlygyakorlatok a tornász egyesület termében heti rendszerességgel megvalósuló foglalkozások	ősz, tavaszi	óvodavezető, óvoda- pedagógusok torna szakedző	a mozgás, mint örömforrás - a szervezet edzése, mozgáskészségek fejlesztése valósul meg;
3. A testi és lelki egészség fejlesztése, a viselkedési függőségek, a szenvedélybetegségekhez vezető szerek fogyasztásának megelőzése			
Tevékenység	idő	felelős	várható eredmény
A gyermekek önismeretének, erősítése játékos szituációkban. Az érzelmi intelligencia fejlesztése a „nem”-et mondás képességének alakításával. Tablókészítés a gyerekekkel az egészséges és az egészségre káros termékekről, veszélyes helyzetekről.	tél	óvodavezető, óvoda- pedagógusok	a káros szenvedélyektől mentes egészségvédő modell megismerése; az egészségkárosító szerek egészségi kockázatának ismerete
Bábelőadás óvodai szinten a televíziózás és számítógép,	tél	óvodavezető, óvoda-	az IKT eszközök használatának jó megválasztásával példaadás

Kaszap Nagy István Református Általános Iskola és Óvoda

5420 Túrkeve, Kossuth L. u. 15.

tablet korosztályhoz illeszkedő helyes használatáról.		pedagógusok	
A stresszhelyzetek kiküszöbölése a stressz - hatások és helyzetek elkerülésével. Csoportban történő játékos konfliktuskezelési technikák, légzőgyakorlatok, jógaelemek....stb	havonta	óvodavezető, óvoda-pedagógusok	idegrendszeri,- lelki egészségvédelem a helyes életvitel és harmonikus, derűs, elfogadó, kiegyensúlyozott légkör biztosításával
4. A bántalmazás megelőzése			
Tevékenység	idő	felelős	várható eredmény
Felderítés és a tanácsadás családlátogatással, egyéni beszélgetéssel, a nevelési tanácsadó, gyermekorvos segítségével	flyamatos	óvodavezető, gyermekvédelmi szakember, óvoda-pedagógusok	családi nevelés erősítésében mintaadás: a gyermekekkel való bánásmód őszinte, barátságos, szeretetteljes, határozott, következetes, elfogadó, toleráns
5. Baleset-megelőzés és elsősegélynyújtás			
Tevékenység	idő	felelős	várható eredmény
Ovi -Zsaru Program minden nagycsoportban.	flyamatos	óvodavezető, óvoda-pedagógusok rendőrség	gyermekek áldozattá válásának megelőzése, biztonságérzetük erősítése, és annak elősegítése, hogy szükség esetén tudjanak és merjenek segítséget kérni a rendőrtől
Minden csoportban rendszeresen balesetvédelmi oktatás tartása év elején.	évszakonként	óvodavezető, óvodapedagógusok	életkornak megfelelő balesetvédelmi ismeretek közlése
Az óvodai udvari játékok folyamatos ellenőrzése.	flyamatos	óvodavezető	udvari játékokkal kapcsolatban az óvoda biztonságos működése megvalósul
Elsősegélynyújtás tárgyi és személyi feltételeinek biztosítása.	szeptember	óvodavezető	az óvoda biztonságos működése megvalósul e területen
6.Személyi higiéné			
Tevékenység	idő	felelős	várható eredmény
Személyes higiéné elsajátíttatása	flyamatos	óvoda-pedagógusok	helyes szokások kialakulnak: az étkezések, az öltözködés, a tisztálkodás, a testápolás és az illemhely használatával

Kaszap Nagy István Református Általános Iskola és Óvoda

5420 Túrkeve, Kossuth L. u. 15.

			kapcsolatban
Rendszeres egészségügyi vizsgálatok, szűrések	szeptember	óvodavezető, óvoda-pedagógusok	fogászati és általános szűrővizsgálat megvalósul fejtetvesség megelőzése
Csoportszoba, öltözők, folyosók mellékhelyiségek, udvar tisztasága	folyamatos	óvodavezető,	az óvoda működtetése egészségügyi előírásoknak megfelel

7. Környezetvédelem			
Tevékenység	idő	felelős	várható eredmény
Csoportok kialakítása: gyermek-és természetbarát jegyek - bútorok, tároló kosarak, játékok, világítás.	szept., folyamatos	óvodavezető, óvoda-pedagógusok	biztosított gyermekeink számára a rendezett, tiszta környezet, ahol szép és biztonságos környezetben játszhatnak, tevékenykedhetnek
Minden csoportban természetsarok kialakítása.	szept. folyamatos	óvodavezető, óvoda-pedagógusok	kilakul gyermekeinkben a szűkebb és tágabb környezetért felelős, aktív, együttműködésre alapozott magatartásforma, életvitel, a jövőre, a fenntarthatóságra irányuló személyes attitűd
Az udvar tisztántartása, gondozása, évszaknak megfelelő feladatok ellátása.	szept., folyamatos	óvodavezető, óvodapedagógusok	felelős, elkötelezett, környezettudatos és kulturált magatartással közreműködnek gyermekeink az óvoda esztétikus környezetének kialakításában, megőrzésében
Takarítási világnap. Óvoda szebbé tétele. Csoportonkénti programok szervezése. (babaszoba-takarítás, babaruha mosása, udvarrendezés..stb.)	szept. 3. hét	óvodavezető, óvoda-pedagógusok	megalapozódik gyermekeinkben a természet, és társadalmi környezetben az ember-harmóniájának megőrzését szolgáló szokásrendszer
Állatok Világnapja. Október 4. Csoportonkénti programszervezés.(pl. tanyalátogatás, állatkert, vadspark..stb.)	okt. 4.	óvodavezető, óvoda-pedagógusok	megvalósul a tapasztalaton alapuló, kreatív környezeti nevelés; pozitív érzelmi viszonya kialakul a természethez
Megfigyelések az évszakok változásával kapcsolatban.	folyamatos	óvodavezető, óvoda-	megvalósul a rendszerszemléletre nevelés; képessé válnak a

Kaszap Nagy István Református Általános Iskola és Óvoda

5420 Túrkeve, Kossuth L. u. 15.

Az időjárás jellegzetességei.		pedagógusok	gyermek arra, hogy a megszerzett ismereteiket össze tudják kapcsolni az életben tapasztalt valós dolgokkal, meglátják a problémákat és az azok közötti összefüggéseket, választ, megoldást keresnek azokra
Gyümölcsszüret. Csoportonkénti programszervezés.	okt.	óvodavezető, óvoda- pedagógusok	a tapasztalaton alapuló környezeti nevelés megvalósul; gyermekünk megismerik a népszokások eredetét és jelképeit
Foglalkozások. Orvos gyógyító munkája. Testünk, testrészek, érzékszervek funkcióinak megismertetése, játékok. Egészségtudatosság.	nov.	óvodavezető, óvoda- pedagógusok	óvodásaink testi- lelki fejlődése megalapozódik a családdal szorosan együttműködve; értékátadás
Márton nap. November 11.	nov. 11.	óvodavezető, óvoda- pedagógusok	tudatosan alakul gyermekünkben a tevékenykedtetés során, környezetünk és a hagyományok megismerése
Könyvtárlátogatás.	dec.	óvodavezető, óvoda- pedagógusok	a szabadidő hasznos eltöltésének igénye alakul
Lakóhelyünk. Épített környezetünk: szobrok, épületek, múzeumok.	dec.	óvodavezető, óvoda- pedagógusok	megalapozódik gyermekünkben a társadalmi környezet- benne az ember-harmóniájának megőrzését szolgáló szokások; környezetkultúrájuk megalapozódik
Adventi készülődés a szülőkkel közösen.	dec.	óvodavezető, óvodapedagógusok	óvodásaink fejlődése megalapozódik a hagyományok által a családdal szorosan együttműködve; értékátadás
Minden csoport téli élményszerző kirándulást szervez. A természet megfigyelése, az évszak jellemző jegyei. Az időjárás jellegzetességeinek követése. Téli élmények a hóban.	január	óvodavezető, óvoda- pedagógusok	megvalósul a sokszínű tevékenységek átélése közvetlen környezetben, illetve a tevékenység és a mozgás pozitív hatása az értelmi fejlődésre; mozgásigényük kielégül
Hazánk növény és állatvilága. Az állatok élete télen.	január	óvodavezető, óvoda-	megvalósul a tapasztalaton alapuló, kreatív környezeti nevelés és a

Kaszap Nagy István Református Általános Iskola és Óvoda

5420 Túrkeve, Kossuth L. u. 15.

Madáretetés. Fülesbaglyok megfigyelése.		pedagógusok	megfigyelések keretében történő tanulási folyamat; pozitív érzelmi viszonya kialakul a természethez
Vizes Élőhelyek Világnapja. Séta a helyi vizes területhez. Megfigyelések. Játékos vizes feladatok megoldása csoportonként.	febr. 2.	óvodavezető, óvoda- pedagógusok	megvalósul a rendszerszemléletre nevelés; képessé válnak a gyermekek arra, hogy a megszerzett ismereteiket össze tudják kapcsolni az életben tapasztalt valós dolgokkal, meglátják a problémákat és az azok közötti összefüggéseket, választ, megoldást keresnek azokra
Farsang. Csoportonkénti vagy közös óvodai rendezvény a szülők bevonásával.	febr.	óvodavezető, óvoda- pedagógusok	gyermekünk megismerik a népszokások eredetét és jelképeit; fejlődésük megalapozódik a hagyományok által a családdal szorosan együttműködve; értékátadás
Március 15. Nemzeti jelképeink megismerése, felkeresése.	márc. 15.	óvodavezető, óvoda- pedagógusok	beépül gyermekünk nevelésébe azok az értékek, melyeket a környezetünk megőrzött
A (városi) közlekedés szabályainak megismerése, közlekedési eszközök. Gyalogos közlekedési szabályok. Séta, megfigyelések.	márc.	óvodavezető, óvoda- pedagógusok	a környezet felfedezése során a gyermekek pozitív érzelmi viszonya kialakul, ismerete gyarapodik; a környezettudatos magatartás megalapozódik
Víz világnapja. Március 22. Kísérletek a vízzel.	márc. 22.	óvodavezető, óvoda- pedagógusok	a szabadidő hasznos eltöltésének igénye alakul; pozitív érzelmi viszonya kialakul a természethez
Természetvédelem lakóhelyünkön. Hulladékgyűjtés. Természetbarát anyagok használatának megismertetése. Természeti környezetünk védelme, óvása. Energiatakarékosság (víz, villany) fontosságának hangsúlyozása. A rossz minőségű levegő, a szmog megismertetése, okai. Séta, megfigyelések.	április	óvodavezető, óvoda- pedagógusok	gyermekünk a környezettudatos életmód elemeit megismerik; az egészséget befolyásoló környezeti tényezőket felismerik; a környezettudatos magatartás megalapozódik; a környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások alakulnak

Kaszap Nagy István Református Általános Iskola és Óvoda

5420 Túrkeve, Kossuth L. u. 15.

Minden csoportban húsvéti készülődés a szülőkkel.	április	óvodavezető, óvoda-pedagógusok	óvodásaink fejlődése megalapozódik a hagyományok által a családdal szorosan együttműködve; értékátadás
Föld Napja Április 22.	április 22.	óvodavezető, óvoda-pedagógusok	környezettudatos és kulturált magatartással közreműködnek gyermekeink az óvoda esztétikus környezetének kialakításában; a tágabb természeti-emberi-tárgyi környezet megismerése megvalósul
Madarak és Fák Napja Május 10.	május 10.	óvodavezető, óvoda-pedagógusok	gyermekeinkben a valóság felfedezése során pozitív érzelmi viszony alakul ki a természethez; megtanulják azok védelmét, az értékek megőrzését
Kirándulás. Csoportonkénti programszervezés.	május	óvodavezető, óvoda-pedagógusok	megvalósul a közösségi érzelmeken, tapasztalaton alapuló, kreatív élményekben gazdag környezeti nevelés
Környezetvédelmi világnap. Június 5.	június 5.	óvodavezető, óvoda-pedagógusok	gyermekeink környezettudatos és kulturált magatartással közreműködnek a lakóhely, az óvoda esztétikus környezetének kialakításában, megőrzésében; kialakul a szűkebb és tágabb környezetért felelős, aktív, együttműködésre alapozott magatartásforma, életvitel, a jövőre, a fenntarthatóságra irányuló személyes attitűd

2. 12. A gyermekek esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Az egyenlő bánásmód követelménye és esélyegyenlőség előmozdítása akkor valósulhat meg, ha általánossá válik az a gyakorlat, hogy minden gyermeknek vele született joga van az emberi méltósághoz. Ezért az egyenlő hozzáférés megteremtése, a gyermeki jogok biztosítása elengedhetetlen. A törvényi előírásoknak megfelelően óvodánk az esélyegyenlőségi intézkedéseket biztosítja, az étkezés, a fejlesztés terén.

Célok

- a teljes körű, minél hosszabb ideig tartó óvodáztatás biztosítása a célcsoport körében,

Kaszap Nagy István Református Általános Iskola és Óvoda

5420 Túrkeve, Kossuth L. u. 15.

- a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek óvodai beíratásának támogatása,
- a nevelésbe történő bekapcsolódás feltételeinek biztosítása.

Intézkedések

- A szülők munkába állását lehetővé tevő nyitva tartás kialakítása.
- Felvételi kérelmek elbírálásának kiemelt szempontja az esélyegyenlőség.
- Integrációt elősegítő csoportalakítás (olyan csoportalakítási elvet kell választani, amely biztosítja a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek arányos eloszlását).
- A gyermekek egyénre szabott beszoktatásának biztosítása, a többi gyermek érdekeinek figyelembevételével, és érzelmeik tiszteletben tartásával.
- Az igazolatlan hiányzások minimalizálása, okok feltárása.
- Intézményi kapacitások fejlesztése, szemlélet, látókör bővítése.
- Pedagógus módszertani kultúrájának megújítása, korszerű, kultúraazonos pedagógiai eljárások konfliktuskezelési technikák elsajátítása.
- A továbbképzések kiválasztásánál az egyéni bánásmódot, differenciált nevelést –helyezzük előtérbe (az integrációs programokat, formákat, módszereket terjesztjük).
- A beóvodázási programért felelős személy vagy team kijelölése.
- A belső kommunikáció hatékonyságának biztosítása.
- Egyenlő hozzáférés biztosítása az óvodai neveléshez kapcsolódó szolgáltatásokhoz.
- Egyéni foglalkozásokon való részvétel biztosítása, egyéni fejlesztési terv alapján – esetmegbeszélések.
- Anyagi támogatás biztosítása (fenntartói, alapítványi, pályázati).
- Egészségügyi szűrővizsgálatok kezdeményezése, megszervezése, gyermekorvosi, védőnői tanácsadás.
- A gyermek fejlődésének nyomon követése, regisztrálása.
- A szülők számára az együttműködő partnerekkel kialakított közös programok szervezése.
- Személyes kapcsolat kialakítása minden szülővel.
- Gyermekjóléti szolgáltatások kezdeményezése, illetve szervezése (ruhák, játékok, könyvek gyűjtése, adományozása, kölcsönzése; kirándulások, táborok szervezése; rendezvények látogatása).

Kaszap Nagy István Református Általános Iskola és Óvoda

5420 Túrkeve, Kossuth L. u. 15.

- A szociális ellátórendszerrel való aktív együttműködés (egyetlen gyermek se maradjon ki az óvodából a szülők szegénysége, az óvoda által kért természetbeni és pénzübeli hozzájárulások fedezetének hiányában).
- Együttműködések kialakítása az óvodán kívüli szervezetekkel, különösen az alábbiakkal:
 - ~ gyermekjóléti, családsegítő szolgálat (a szülők támogatása, erőforrásainak feltárása),
 - ~ védőnői hálózat (a gyermekek óvodai beíratásának támogatása; korai képességgondozással kapcsolatos tanácsadás),
 - ~ szakszolgálatok (konzultációk a gyermek fejlődéséről, fejlesztési terv közös kidolgozása, szolgáltatások biztosításának megtervezése és biztosítása),
 - ~ civil szervezetek (a gyermekek óvodai beíratásával, a hiányzás csökkentésével, iskolaválasztással, szülői programokkal kapcsolatos együttműködés).
- Iskolaérettség elérését támogató pedagógiai munka (a tanulási képességek megalapozása, a tanulási és egyéb részképesség zavarok kialakulásának megelőzése).
- Az érintett iskolákkal közös óvoda - iskola átmenetet segítő program kidolgozása (esetleg DIFER mérés 5 éves korban, hospitálások, esetmegbeszélések, szakmai műhely, közös programok).
- A gyerekek fejlődésének után követése legalább az általános iskola első évében.

Integrált nevelés az óvodában:

A tanulásban akadályozott (értelmileg enyhe fokban sérült) óvodáskorú gyermekek és a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek – testi, érzékszervi, értelmi és beszédfejlesztése integráltan történik.

Cél:

A még kialakulatlan, sérült, illetve lassabban fejlődő funkciók lehető legkorábbi és leghatékonyabb fejlesztése.

Az integrált nevelés szellemében feladatunk:

- A másságot elfogadó környezet megteremtése.
- Tanulási képességet vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság Szakértői véleményének beszerzése, amelyek segítségével megismerhetjük a sérülés mértékét, struktúráját, s ezek alapján tervezhetjük a specifikus fejlesztést.

Kaszap Nagy István Református Általános Iskola és Óvoda

5420 Túrkeve, Kossuth L. u. 15.

- Az akadályozott fejlődésű gyermekek alkalmazkodóképességének, önállóságának, együttműködésének fejlesztése.
- A sérült funkciók működésének differenciáltabb fejlesztése, a kompenzációs lehetőségek bővítése.
- A szükséges módszerek, terápiás eljárások, technikák szakszerű megválasztása és alkalmazása.
- Feladatunk óvodásaink sokoldalú, harmonikus fejlődésének, a gyermeki személyiség kibontakoztatásának elősegítése az életkori és egyéni sajátosságok, az eltérő fejlődési ütem figyelembevételével.

Nevelésünk során:

- mozgásuk váljon összerendezetté
- sajátítsák el a megfelelő egészségügyi szokásokat
- ismerjék fel alapvető testi szükségleteiket és
- járuljanak hozzá kielégítésükhöz.
- Figyelmet fordítunk arra, hogy a sérült gyermeket a nevelés, fejlesztés ne terhelje túl, és a módszerek, elvárások igazodjanak sérülésük mértékéhez, a fejlődésük lehetséges üteméhez.
- Tevékenységünkhöz hozzátartozik a sérült gyermeket nevelő családokkal való szoros kapcsolattartás, tanácsadás, továbbá a szakintézményekkel való munkakapcsolat.

Alapelvünk:

A sérült gyermeket sok sikerélményhez juttatva játékos formában fejlesztjük. A tapasztalatszerzés a gyermek számára az öröm forrása: ez biztosítja, hogy a gyermek, játékosan, kísérletezve tapasztalja meg önmagát és a világot, miközben biztosítjuk számára az állandó motiváltságot és önmaga fejlődését.

Reális célokat, feladatokat tűzünk ki az integrált neveléssel úgy, hogy a környezeti feltételeket és saját lehetőségeinket figyelembe vesszük.

Az óvoda felvállalja a sajátos nevelési igényű gyermekek nevelését, fejlesztését, ha ezt a szülő az intézményünktől kéri, és a gyermek közösségben szomatikus szempontból ellátható, szocializálható.

Egyénre szabott fejlesztőprogramot készítünk, amelyek a szakvélemények alapján készülnek. Minden tevékenységet az óvodai foglalkozások keretében biztosítjuk.

Az intézményvezetés feladata a sérülés típusának megfelelő személyi, tárgyi feltételek biztosítása.

Személyi feltétel:

- az óvodapedagógusok munkáját óraadó logopédus, gyógypedagógus segítse.

Tárgyi feltétel:

- a képességfejlesztő játékok biztosítása, ezek bővítése

Az integráció nem zárja ki a sajátos nevelési igényű gyermekek csoportból kiemelten történő fejlesztését. A különböző fejlesztési formák szervesen illeszkednek az óvoda napirendjéhez és egyéni vagy mikrocsoportos formában történik.

Egyéni fejlesztés:

Külön, fejlesztő szobában zajlik. A fejlesztést végző szakember: logopédus vagy gyógypedagógus.

Főként abban az esetben alkalmazzuk, ha a gyermek nem képes még kis csoportban együtt dolgozni társakkal: figyelme nagyon csapongó, fejlődési üteme nagyon eltérő.

Mikro-csoportos fejlesztés:

Helye: fejlesztő szoba, udvar

Fejlesztést végző szakember: logopédus, gyógypedagógus

A foglalkozáson maximum három gyermek vesz részt, akik hasonló problémákkal küzdenek.

A mikro-csoportos fejlesztés során szintén azokat a képességeket fejlesztjük, amelyek elmaradnak az adott életkorban elvárható szinttől.

Fejlesztés csoportban:

Helye: csoportszoba

Fejlesztést végző szakember: az óvodapedagógusok

Elsődleges feladatunk, hogy elfogadtassuk a sérült gyermekeket az épekkel. Kialakítsunk egy olyan segítő légkört, amely motiváló hatással van a sérült gyermekekre. Kiemeljük a pozitívumokat és a pozitívumokra támaszkodva felesszük a gyermek személyiségét. Erre a legmegfelelőbb tevékenység a játék.

Figyelembe vesszük a gyógypedagógus, logopédus fejlesztő munkáját, a gyermek részképességeinek fejlődését.

Fejlesztés otthon:

A fejlesztés fontos részét képezi a szülőkkel, főleg az anyával való együttműködés. Éreztetnünk kell a szülővel, hogy a gyermek optimális fejlődése érdekében közös a tennivalónk, partnernek tekintjük őket.

Nem akarunk minden áron tanácsokat osztogatni.

2.13. A gyermekvédelemmel összefüggő pedagógiai tevékenység

2.13. 1. Gyermekvédelem

A nevelőmunka középpontjában a gyermek áll. Hitünk szerint a gyermek nevelésfeladatát a családok kapták Istentől. Így a család számunkra olyan, mint óvni és védeni kell. Ebben segítségünkre van a fenntartó egyház, melynek felvállalt feladata, hogy a családok mögött és óvodánk mellett álljon.

Kaszap Nagy István Református Általános Iskola és Óvoda

5420 Túrkeve, Kossuth L. u. 15.

A család mögött, hogy támaszt jelentsen annak egészséges működésében, boldog kiteljesedésében, a nevelési intézmény mellett, hogy az együttműködés lehetőségeit kihasználva segítsen.

Gyermekintézmény lévén természetes, hogy az egyéni sorsokkal való törődés, a családgondozás, az elesettek segítése kiemelt feladatként jelenik meg a munkában.

Célunk: feltárni, azokat a körülményeket, amelyek óvodásaink fejlődését hátrányosan érintik, illetve veszélyeztetik.

Feladatunk: Az óvodai kereteknek megfelelően megadunk minden segítséget a hátrányok csökkentéséhez és kompenzáljuk lehetőségeink szerint azokat a családgondozás és az egyéni bánásmód keretei között.

Elveink: Mindenekelőtt a család tiszteletben tartása, a családi nevelés erősítése és ezzel együttesen a gyermek iránti felelősség ébrentartása. Tapintatos személyes kapcsolat kialakítása azon családokkal, akik segítséget kérnek vagy láthatóan segítségre szorulnak. A titoktartási kötelezettség minden családokat érintő kérdésben érvényesül.

Gyakorlatunkban a gyermek családi körülményeinek figyelemmel kísérése fejlődésének követésével együttesen történik. Az elakadás feltárásának folyamatában megjelenik a családi nevelés feltérképezése is. A megfelelő kommunikatív viszony kialakítása a szülővel ebben a szakaszban a későbbi megoldások alapvető feltétele.

A szülő nyitottsága, vagy zártsága határozza meg a probléma közös megoldását. Amennyiben a közvetlen viszony kialakulását valamilyen körülmény akadályozza, úgy az óvodán belül a kiemelt személyes törődéssel és fejlesztéssel igyekszünk a gyermek fejlődését segíteni.

Amennyiben a szülői együttműködést sikerül elnyernünk, úgy az óvodán belüli törődés kiegészül a családi neveléssel.

A gyermekvédelmi munka valamennyi óvodapedagógus feladatkörébe beletartozik!

2. 13. 2. Feladat:

A gyermekvédelmi esetek feltérképezése, a feladatok koordinálása (egyéni megbeszélések révén), a gyermekvédelmi szempontból szükséges nyilvántartások vezetése, ezekről az illetékeseknek adatszolgáltatás, környezettanulmányok készítése kapcsolattartás a Gyermekjóléti Szolgálattal.

A gyermekvédelmi munka fő feladatát a prevenció jelenti, amely során lehetőségeinkhez mérten szeretnénk megakadályozni a veszélyeztetett státusz kialakulását.

A legsúlyosabb esetekben történik meg a veszélyeztetett nyilvántartásba vétel.

Nyilvántartásba vétel szempontjai:

- súlyos anyagi nehézségekhez kapcsolódó elhanyagoló nevelés, testi-lelki bántalmazás,
- erkölcstelen családi környezet, italozó szülők, bűnöző családi helyzet,
- egészségügyi okok: súlyos érzékszervi károsodás, súlyos, tartós betegség.

A gyermekvédelmi munka feladatai, lényege rendkívül szerteágazó: röviden, tömören, nehezen meghatározhatók, hiszen az olvasott szöveg nehezen tudja visszaadni a humánus, a segítőkészség,

Kaszap Nagy István Református Általános Iskola és Óvoda

5420 Túrkeve, Kossuth L. u. 15.

a megértés, a támaszkodás, a szeretetpótlás napi jelenlétét. Leginkább azon gyermekek szeméből olvasható, akik a szeretet szigetét megtalálják az óvodai életben.

A közoktatási törvény 121.§-a (1) bekezdésének 11. pontja szerint a felügyelet a gyermek testi épségének megóvásáról és erkölcsi védelméről történő gondoskodás a gyermeknek az óvodában történő belépésétől, annak jogszerű elhagyásáig terjedő időben, tovább a nevelési program részeként tartott óvodán kívüli foglalkozások, programok ideje alatt.

A közoktatásról szóló törvény 19. §-ának (7) bekezdése alapján a pedagógus alapvető feladat a rábízott gyermekek nevelése:

E kötelezettséggel összefüggésben:

- Gondoskodni a gyermek testi épségének megóvásáról, erkölcsi védelméről, személyiségének fejlődéséről.
- Figyelembe venni a gyermek egyéni képességeit, tehetségét, fejlődésének ütemét, szocio-kulturális helyzetét és fejlettségét, fogyatékosságát.
- Segíteni a gyermek képességének, tehetségének kibontakoztatását, illetőleg bármilyen oknál fogva hátrányos helyzetben lévő gyermek egyéni bánásmódban részesítését.
- Közreműködni a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok ellátásában, a gyermek fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzésében, feltárásában.
- A szülőket az őket érintő kérdésről rendszeresen tájékoztatni, illetőleg a szülőt figyelmeztetni, ha a gyermekek jogainak megóvása vagy fejlődésének elősegítése érdekében valamilyen intézkedés szükségessé válik.
- Biztosítani, hogy a halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek hozzájussanak azokhoz a feltételekhez, amelyek az eredményes óvodába járáshoz szükségesek.

A gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló 2002. évi IX. módosított törvény értelmében a korábbinál még szorosabbá vált a gyermekvédelmi rendszer és az óvoda kapcsolata.

Gyermekvédelmi intézményrendszer: védőnői szolgálat, házi gyermekorvos, gyermekjóléti szolgálat, óvoda, iskola.

A gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó intézmények törvényben előírt kötelessége, hogy jelzéssel éljenek. Ennek értelmében jelzőrendszert működtetünk.

A gyermekek védelméről szóló törvény célja, hogy segítséget nyújtson a pedagógusnak a gyermekek törvényben foglalt jogainak és érdekeinek érvényesítéséhez, a szülői kötelességek teljesítéséhez, irányt ad a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzéséhez és megszüntetéséhez. A törvény által egyértelművé vált az óvoda felelőssége a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok végrehajtása során.

A prevenció mellett eddig is feladatunknak tekintettük, hogy minden óvónő hatáskörébe tartozó gyermek problémáit felismerje, a gondokat orvosolja a helyi gyermekvédelemben érintett társszervek szakembereivel együtt.

A hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű és veszélyeztetett gyermekek kiszűrhetők a jelentkező tünetek, a megfigyelhető körülmények, tudásbeli hiányok, nem megfelelő viselkedés, elhanyagoltság (pl. ruházat, higiénia hiánya) alapján.

Veszélyeztetettség alatt kell érteni minden olyan – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult – állapotot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését

gátolja vagy akadályozza. Óvodánk elsősorban pedagógiai eszközökkel lép fel a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése és megszüntetése érdekében. Együttműködünk a gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó intézményekkel a gyermek családban történő nevelésének elősegítésére.

2.14. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek

A szociális hátrányok enyhítése már az óvodában megkezdődik. Tevékenységi formái a fogadóórák, fejlesztőfoglalkozások, családlátogatás, szülői értekezletek, szülői szervezetek által rendezett alkalmak, alapítványi működés.

A hátrányok enyhítésének formái:

- szociális támogatás: ügyelet, napközi, esetmegbeszélések, kedvezmények,
- egészségügyi: orvosi ellenőrzés, szűrővizsgálatok, pszichológus
- egyéb: nevelési szaktanácsadás, kulturális programok, választott foglalkozások bővítése, kirándulások stb.

A hátrányok enyhítése érdekében a veszélyeztető okok feltárását a gyermek és ifjúságvédelmi feladatokkal együtt látjuk el. A hátrányos helyzetű gyermekek fejlesztését az egyéni és differenciált foglalkozás is segíti.

A hatályos jogszabály alapján biztosítjuk azok számára a térítésmentes étkezést, akik a törvényi előírásnak megfelelnek. Egyedi kérelmeket a fenntartó bírál el a hátrányok enyhítése érdekében.

2.15. A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek egyéni fejlesztése

2.15.1. A sajátos nevelési igényű gyermekek nevelése

2.15.2. Kiemelten tehetséges gyermekek nevelése

Célok

- a tehetséges gyermekek kiemelkedő képességeinek korai felismerése,
- tehetsége kibontakoztatásához megfelelő feltételek biztosítása.

Feladatok

- ingergazdag környezet és a személyre szabott interakció biztosítása,

Kaszap Nagy István Református Általános Iskola és Óvoda

5420 Túrkeve, Kossuth L. u. 15.

- az önálló felfedezés lehetőségének megteremtése,
- fokozott érzelmi fejlődés lehetőségének biztosítása,
- egyéni képességeknek megfelelő tanulási utak biztosítása,
- megértő, elfogadó légkör, sajátos törődés biztosítása,
- a gyermekek szükségleteinek, igényeinek felmérése, kezelése a pedagógiai kompetenciahatárokon belül,
- a beilleszkedés segítése,
- változatos tevékenységek biztosítása önmaguk kipróbálására, megismerésére,
- sokszínű játékforma felkínálása,
- adekvát fejlesztési eszközök, formák alkalmazása,
- a kiemelkedő képesség fejlesztése egyéni terhelés biztosításával,
- a családok segítése, tájékoztatása,
- gyenge oldal erősítése,
- a megfelelő szakemberrel történő kapcsolatfelvétel és együttműködés.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

- képesek a közösségben megtalálni helyüket, kialakul biztonságérzetük,
- képesek önmaguk, társaik és a felnőttek elfogadására,
- képesek az együttműködésre,
- erősödik önbizalmuk,
- megalapozódik önmaguk megismerése,
- kimagasló képességterületén többlettudással rendelkeznek,
- kreativitásuk fejlett,
- tudja az érzelmeit kezelni és kifejezni,
- kiemelkedő képessége megjelenik szerepjátékában.

2.15.3. Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek nevelése

2.15.4. A hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek nevelése

2.16. Az óvoda kapcsolatai

2.16.1. Az óvoda és a család együttműködése

„a gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége, s ebben az óvodák kiegészítő szerepet játszanak.”

Óvodai Nevelés Országos Alapprogramja

A gyermeknek elsősorban a szüleitől kell kapnia a szeretetet, a megértést és a nevelést, melyre szüksége van.

A Biblia mikor nevelésről szól, mindig a családot helyezi előtérbe. A keresztyén pedagógustól ez fokozott alázatot kíván, a gyermekek életében nem mi vagyunk a legfontosabb személy, hanem a szülő.

Feladat: a család és az óvoda együttműködésének megszervezése, a családok segítése a gyermek keresztyén lelkiségben való neveléséhez. Ezt nagy türelemmel, megértéssel és szeretettel kell végezni.

A gyermek fejlődéséért kölcsönös a felelősség, az együttműködés célja mindig a gyermek optimális fejlesztése. A szülő nevelőpartner ebben a folyamatban. Figyelembe vesszük a családok sajátosságait, feladat a nevelési szokásaik előítélet- mentes feltárása.

A gyermekek egyéni fejlődéséről folyamatos konzultáció szükséges a szülőkkel. Fontos a hiteles tájékoztatás, a problémaérzékenység, a tapintat és az előremutató segítség.

Az óvoda nyitott: a szülők igényeinek megfelelően lehetőséget adni arra, hogy bármikor betekintést nyerjenek gyermekeik óvodai életébe.

A beszoktatási idő hosszúságát és módját (anyával, apával, nagyszülővel) az egyéni igényekhez igazítjuk.

A kapcsolatok kialakításában és fenntartásában törekszünk a nyitottságra és a kezdeményezésre. Együttműködésünk során érvényesítjük a családközpontú intervenciós gyakorlatot, azaz a segítségnyújtás családhoz illesztett megoldásait.

A jobb együttműködés megszervezéséhez ismerni kell:

- a család értékrendjét, életvitelét, nyitottságát,
- a család szerkezetét, generációk, szülők kapcsolatát,
- a gyermek helyét a testvércapcsolatban,
- a szülők ambícióit, szokásait, hobbiját,
- a szülők gyermekismeretét, nevelési kérdésekben való jártasságukat, elképzeléseiket, nevelési problémáikat,
- a család anyagi helyzetét, (lakásmegoldás, munkanélküliség)
- az óvodai neveléssel szembeni elvárásokat.

Kaszap Nagy István Református Általános Iskola és Óvoda

5420 Túrkeve, Kossuth L. u. 15.

Az együttműködés és a kapcsolat formái:

- május első hete az óvodai beíratás ideje- az első személyes kapcsolat felvétele,
- beszoktatási idő- szülő és gyermek együtt ismerkedik a csoport szokásaival, szabályrendszerével,
- összevont és csoport szülői értekezlet
- családlátogatások,
- napi kapcsolattartás- szülő tájékozott legyen a gyermekével történt napi lényeges eseményekről,
- nyílt napok,
- munkadélutánok,
- közös ünnepek (egyházi, Anyák napja, Gyermeknap, évzáró stb.),
- fogadóóra igény szerint, előre egyeztetett időpontban.

Az óvodában a szülői képviseletet a Szülői munkaközösség látja el, választás útján.

2.16.2. Kapcsolat a fenntartóval

Elvei

- Bizalom, és a magas színvonalú feladatvégzésre való elkötelezettség a kapcsolatépítés és a napi munka során.

Tartalma

- Rendszeres kapcsolattartás az óvoda működési feladatainak naprakész ellátása érdekében a Túrkevei Református Egyházközséggel.
- Az óvodavezető a fenntartó által meghatározott időszakonként beszámol az intézmény működésével, gazdálkodásával, pedagógiai, tanügyigazgatási, humánerőforrás helyzetével kapcsolatos helyzetről.
- A fenntartó egyházközségen kívül a működéssel összefüggő adatok és információk eljuttatása a Magyarországi Református Egyház Zsinata Oktatási Irodája felé.

Formái

- Személyes találkozók, igazgató tanácsulések, megbeszélések, vezetői értekezletek, konferenciák, szakmai rendezvényeken való részvétel, írásbeli beszámoló, e-mail és telefonos kapcsolat, kiadványok, publikációk.

2.16.3. Kapcsolat a gyülekezettel

Az óvoda és a Fenntartó Gyülekezet kapcsolata:

Miért nélkülözhetetlen a gyülekezet és az óvoda kapcsolata?

- A gyermek tapasztalatot szerezhethet arról, hogy a felnőttek éppen olyan bizalommal, szeretettel és alázattal fordulnak Istenhez, mint ahogyan azt az óvodai közösségben átélte.
- A gyülekezet tagjai megismerik óvodánk nevelőmunkájának áldásait és felismerve e szolgálat fontosságát, segítik azt.

Kapcsolattartási formák:

- Meghívjuk a gyülekezet lelkipásztorát, presbitériumát és az érdeklődő egyháztagokat az ünnepségeinkre,
- a karácsonyi ünnepünket szeretetvendégséggel kötjük egybe, melyre a gyülekezetet is várjuk,
- a gyülekezet evangelizációs heteit hirdetjük az óvodában.

2.16.4. Kapcsolat a társintézményekkel, bölcsödével, iskolával, óvodákkal

Igyekszünk jó kapcsolatot tartani az óvodákkal. Terveink között szerepel, hogy részt veszünk egymás rendezvényein. A Bölcsőde intézményét is bevonjuk.

Jó az együttműködés és szoros a kapcsolat a Kaszap Nagy István Református Általános Iskola alsó tagozatával.

Az óvoda-iskola kapcsolatában arra törekszünk, hogy az iskola megismerje az óvodai nevelést, hogy a gyermekeket egyéni képességeiknek megfelelően neveljük és fejlesztjük, hogy a környezetben jól eligazodjanak, együttműködők legyenek, és képessé váljanak az iskolai tanulmányok megkezdésére.

Fontos az is, hogy az átmenet minél zökkenő-mentesebb legyen. Ennek érdekében folyamatos, rendszeres, hagyományteremtő- és megtartó kapcsolat szükséges.

A jó kapcsolat alapja: a tisztelet, a megbecsülés egymás munkája iránt.

A kölcsönös érdeklődés hozzájárul egymás nevelési céljainak, elképzeléseinek megismeréséhez, megértéséhez.

Az együttműködés formái:

- a református iskola tanítóival emberi és szakmai kapcsolatok folyamatos ápolása, érdeklődés egymás munkája, problémái, eredményei iránt,
- kölcsönös látogatások,
- rendezvényeinkre meghívjuk a leendő elsős tanító nénit,
- szülői értekezletre meghívjuk az elsős tanítót,
- a nagycsoportosokkal ellátogatunk az első osztályba,

2.16.5. Kapcsolat a munkánkat segítő intézményekkel

Kapcsolat a közművelődési intézményekkel:

- Finta Múzeum,
- Városi Könyvtár és Művelődési Ház.

Az intézmények kínálatából úgy válogatunk, hogy az elősegítse nevelési feladataink sokoldalú, színes megoldását. Viszont kizárjuk azokat a kezdeményezéseket, amelyek az óvoda pedagógiai elveivel, értékközvetítésével, tartalmával nem összeegyeztethetők.

A kapcsolat formái:

- Népművészettel kapcsolatos kiállítások látogatása,
- múzeumi kiállítások látogatása,
- gyermekműsorok megtekintése,
- könyvtárlátogatások – könyvkölcsönzés.

Megemlítem még kapcsolatunkat a helybeli népi-kismesterségek alkotó művészeivel.

Kapcsolat az egészségügyi szervekkel:

Védőnők, gyermekorvosok, fogorvos, ÁNTSZ

A kapcsolat formái:

- alkalmanként esetmegbeszélések,
- tájékoztató előadások szervezése a szülőknek,
- évente orvosi vizsgálat a gyermekeknek,
- tanköteles korú gyermekek részére iskola-alkalmassági vizsgálat,
- évente hallásvizsgálat, testsúly, testmagasság mérése,
- ismerkedés a fogorvos munkájával.

2.16.6. Külső szakmai kapcsolatok

Kapcsolatunk a szakmai szervekkel:

Református Pedagógiai Intézet, Nevelési Tanácsadó, J. N. SZ. M. Pedagógiai Intézet, Gyermekjóléti Szolgálat, a Magyar Óvodai Egyesület.

Folyamatosan figyelemmel kísérjük a felkínált szakmai képzéseket, programokat és érdeklődésünknek, illetve a programunk megkívánta fejlesztési lehetőségeknek megfelelően részt veszünk azokon. Szakmai tevékenységünk fejlesztése, megújulása érdekében igénybe vesszük segítségüket

2.17. Megemlékezések, ünnepek

Az óvoda hagyományai

Az ünnep jelentősége:

A keresztyén óvodákban az ünnepek az öröm, a hálaadás alkalmi gyermekeknek, felnőtteknek egyaránt. Az ünnep a teremtő Isten rendelése, aki megszentelte és megáldotta a 7. napot, ezzel elkülönítve a hét többi napjától.

Óvodánk törekszik arra, hogy a családok a vasárnapot szenteljék meg, és Isten dicsőségére használják.

Miért ünneplünk?

Részben, mert a református egyházban kialakult szép rendet megőrizni és továbbadni kötelességünk, valamint azért, mert történelmünk kiemelkedő eseményeinek átörökítése gyermekeink számára jövőnk záloga. Harmadik okunk pedig az, hogy óvodánk jellemző arculatának kialakításához nagymértékben hozzájárul az ünnepek sajátos gyakorlásának kialakítása. Hagyományteremtésünk célja, hogy az óvodánkat választó családok közelebb kerülhessenek a református egyházhoz, az óvoda minden dolgozójához, és nem utolsósorban egymáshoz.

A hagyományok ápolásának közösségteremtő ereje van. Ahhoz, hogy céljainkat elérhessük, egységes szemléletre kell eljutnunk ünnepeinket tekintve is.

„Mindenek ékesen és jó renddel legyenek”

(I. Kor. 14,40)

Ezért felelősöket választunk, akik az ünnep előkészítését megszervezik.

Három nagy ünnepkört tartunk számon:

- Karácsonyi ünnepkör (advent első vasárnapjától, húshagyó keddig)
- Húsvéti ünnepkör (hamvasztó szerdától, áldozócsütörtökig)
- Pünkösdi ünnepkör (áldozócsütörtöktől, advent első vasárnapjáig)

Ünnepeink egy részét megemlékezés formájában visszük közel a gyerekekhez és a hittanfoglalkozások keretében beszélgetünk az ünnepekhez kapcsolódó eseményekről.

Ide tartozik:

- **Október 31.** – Reformáció ünnepe
- **Március 15.** – 1848-49-es szabadságharc
- **Virágvasárnap** – Jézus Krisztus bevonulása Jeruzsálembe
- **Pünkösöd** – Szent Lélek kitöltése
- **Mikulás** – A gyermekek megismerik Miklós püspök történetét. A Mikulás nap megünneplése hagyomány óvodánkban. Az óvónők által készített csomagokat ekkor kapják meg a gyermekek. Bábszínházi előadással, vagy a Mikulás látogatásának megszervezésével kedveskedünk óvodásainknak.
- **Advent** (Jézus Krisztus születését megelőző négy hét) – Óvodánk nagy hangsúlyt fektet az adventre. Célunk, hogy a gyermekek ismerjék meg és úgy éljék át a biblikus adventet, mint Jézus Krisztus születésének várását.

A december hónap a készülődés jegyében telik, melynek keretében:

- adventi kézműves napot szervezünk, melyre a szülőket is meghívjuk (koszorút, képeslapot, ajándékcscskót, mécses, kísérőkártyát stb. készítünk)
- adventi naptárt vagy házikót készítünk, melynek segítségével közösen figyelemmel kísérjük az ünnep közeledtét.
- **Karácsony** (Jézus Krisztus megszületésének, Isten testet öltésének ünnepe)
- **Vidám nap (farsang)** – Február végén tartjuk Vidám napunkat, melynek lényege, hogy egy téma köré szervezzük a beöltözést, és rendhagyó napot élünk át közösen. Megszervezésénél arra kell figyelni, hogy ne essen bele a böjti időszakba. Megjelenő gyermeki tevékenységek: versenyjátékok, gyorsaságot, ügyességet fejlesztő játékokat játszunk, vendégségbe megyünk a többi csoportba stb.
- **Húsvét** (Jézus Krisztus feltámadásának ünnepe) – A nagypéntek megelőzi húsvét ünnepét, ám mi az örömhírré tesszük a hangsúlyt, Jézus Krisztus feltámadott, így a gyermekekben nem keltünk félelmet, és az igazságot, sem torzítjuk el. Az ünnepet megelőző időszakban a gyermekek tevékenységei lehetnek: ágak rügyeztetése, tojásfestés, sütés, kosárfonás
- **Anyák napja** – Az életet és szüleinket Istentől kaptuk, neki tartozunk hálát adni az Édesanyákért. Ezt a jeles eseményt rendhagyó módon szervezzük meg az óvodában. Kialakítjuk a vendégsarkot, ahová egyesével invitálják be a gyerekek anyukájukat és a nagymamákat. Ülben ülve, személyesen csak nekik mondják el a köszöntést. Utána süteményre, üdítőre vendégül látják egy másik csoportszobában.
- **Évzáró ünnepély keretében hálát adunk az eltelt évért** – Műsorunkban az év közben tanult dalokból, mesékből, óvodában is énekelhető egyházi énekekből, bibliai történetekből adnak elő a gyerekek. Külön köszöntjük az édesapákat. Ezt követi a nagycsoportosok búcsúztatása, amikor tarisznyába rejtett kis ajándékkal, ünnepi asztallal, nyári születésnaposok megünneplésével, uzsonnával kedveskedünk nekik.
- **Gyermeknap**

2. 18. A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

A gyermek belső érése, valamint a családi nevelés és az óvodai nevelési folyamat eredményeként a kisgyermekek többsége az óvodáskor végére, 6-7 éves korra eléri az iskolai munkához, az iskolai élet megkezdéséhez szükséges fejlettségi szintet.

Belép a lassú átmenetnek abba az állapotába, amelyben az óvodásból iskolássá érik. A rugalmas beiskolázás az életkor figyelembe vétele mellett lehetőséget ad a fejlettség szerinti iskolakezdésre. Az iskolakezdéshez az alábbi feltételek megléte szükséges: testi, lelki és szociális érettség, amelyek egyaránt szükségesek az eredményes iskolai munkához.

Az egészséges életmód szokásainak kialakulását tekintve, a gyermekek:

- önállóan végezzék a (személyek körüli) tisztálkodási, öltözködési teendőket, szükség szerinti segítségadással,
- erősödő egészségük, mozgáskészségük, testi képességeik fejlődését eredményezze,

Kaszap Nagy István Református Általános Iskola és Óvoda

5420 Túrkeve, Kossuth L. u. 15.

- tapasztalataik révén alakuljon ki igényük az egészséges életmódra, a testápolásra és az egészségmegőrzés szokásai iránt.

Testi fejlődését tekintve, a gyermekek:

- eljutnak az első alakváltozáshoz, mozgásuk összerendezett: képesek azt, valamint viselkedésüket, testi szükségleteiket szándékosan irányítani,
- megváltoznak testarányai, megkezdődik a fogváltás,
- teste arányosan fejlett, teherbíró,
- mozgása összerendezettebb, harmonikusabb, erőteljesebb, fejlődik a mozgáskoordináció és a finom motorika.

Jellemző a nagy- és kismozgások önálló, bátor, ügyes kivitelezése. Az érzés színezetű eleven érzékelés. Illatok, színek, hangok, formák, felületek, belső érzetek pl.: az egyensúlyi helyzetek változásainak élményszintű átélése, megnevezése.

- mozgását, testi szükségletei kielégítését szándékosan irányítani képes.

A szocializáltságot tekintve, a gyermekek:

- önállóságuk kibontakoztatása mellett önbizalmuk erősödik, erkölcsi érzelmeik fejlődnek, akaratauk és kitartásuk erősödik,
- tapasztalatokat szereznek a másság iránti tolerancia érzéséről,
- alkalmasak a magányosan, párban és csoportokban folyó játékokra. Tudnak szabályokhoz alkalmazkodni,
- a viselkedés nem mesterkél, de az emberi együttélés szempontjából lényeges szabályokhoz igazítása, kooperációra alkalmasság,
- élénkség, a fegyelmezési helyzetek kiprovokálásának minimumával. Az akadályok legyőzésének változatos megoldása. A kompromisszumkötések gyakorlása.
- Készen áll az iskolai élet és a tanító elfogadására.

Érzelmi fejlettség tekintetében, a gyermekek:

- érthetően, folyamatosan kommunikálnak,
- anyanyelvi készségük révén képesek gondolataik, érzelmeik kifejezésére, értve és használva a kommunikatív jeleket,
- végig tudják hallgatni egymást és megértik mások beszédét,
- a tág értelemben vett tanulási vágy a képesség,
- az „én már ezt is tudom” büszkesége, kisebb megbízatások teljesítése,
- annak jelei, hogy csökken a viselkedés érzelm is indulatvezéreltsége. A kéreg alatti funkciók fokozatosan az agykéreg irányítása alá kerülnek. A magatartás robbanékonyságát kezdi visszafogni az ingerek „szétválogatása”, a válaszok beszédre való átfordítása. Az iskolába készülő gyerek már tudja vágyai teljesülését késleltetni.
- gondolkodását még a szemléletesség uralja. Bizonyos helyzetekben megjelennek a fogalmi gondolkodás jelei. Megjelenik a szándékos figyelem és az emlékezés.

Kaszap Nagy István Református Általános Iskola és Óvoda

5420 Túrkeve, Kossuth L. u. 15.

- nyitott érdeklődésével készen áll az iskolába lépésre. A tanuláshoz szükséges képességei alkalmassá teszik az iskolai tanulás megkezdéséhez.
- érzékelése, észlelése tovább differenciálódik, különösen a téri észlelés fejlettsége terén, a vizuális és az akusztikus differenciáció, téri tájékozottság esetében.
- kreativitásuk érvényesül különböző kifejezési formában,
- az önkéntelen emlékezeti bevésés és felidézés mellett megjelenik a szándékos bevésés és felidézés, megnő a megőrzés időtartama, a felismerés mellett egyre nagyobb szerepet kap a felidézés.
- elemi ismeretekkel rendelkezik önmagáról és környezetéről: tudja nevét, lakcímét, szülei nevét és foglalkozását, felismeri a napszakokat: ismeri és a gyakorlatban alkalmazza a gyalogos közlekedés szabályait: ismeri szűkebb lakóhelyét, a környezetében élő növényeket, állatokat, azok gondozását és védelmét: felismeri az öltözködés és az időjárás összefüggéseit. Ismeri a viselkedés alapvető szabályait, kialakulóban vannak azok a magatartási formák, szokások, amelyek a természeti és társadalmi környezet megbecsüléséhez, megóvásához szükségesek, elemi mennyiségi ismeretei vannak.
- a hároméves kortól kötelező óvodába járás ideje alatt az óvodai nevelési folyamat célja, feladata az egész gyermeki személyiség harmonikus testi és szociális fejlődésének elősegítése.
- a sajátos nevelési igényű gyermek esetében folyamatos, speciális szakemberek segítségével végzett pedagógiai munka mellett érhető csak el a fentiekben leírt fejlett szint.

Az iskolai életmódra való alkalmasság megállapítása:

Minden csoportvezető óvodapedagógus rendszeres feljegyzést készít a gyermekek fejlettségéről az óvodába lépés kezdetétől, amit az egyéni fejlődést tartalmazó dokumentum szempontjai alapján elemez.

A tanköteles kor elérésekor felelős döntés születik az iskolai életmódra való alkalmasságról.

Ha szükséges a gyermek fejlettségének megítéléséhez igénybe vesszük a Nevelési Tanácsadót.

2.19. Az intézmény mérési, értékelési rendszere

„Csak azt a gyereket tudom tanítani, akit megismertem.” (Montessori)

A gyermek fejlődésének nyomon követése

Kompetencia alapú programunkban a gyermekek megfigyelésén alapuló mérési és értékelési rendszer

A nevelőmunka során óvodásainkat mérjük, fejlettségi szintjüket értékeljük. Célunk, hogy az iskola egyre növekvő elvárásainak megfeleljenek.

Mérünk, értékelünk – hiszen a közoktatásról szóló 2011. évi CXC törvény rögzíti, hogy az óvodákat mérni kell. – de olyan eljárást kívánunk alkalmazni, amelynek megvalósítása során elkerülhető a fő veszély: az óvoda iskolásítása.

A kompetenciákon alapuló nevelésünk megerősíteni kívánja azt, hogy minden gyermek „más”, hogy minden gyermek saját kompetenciákkal rendelkezik, ezért minden gyermek fejlődését saját magához kell mérnünk – tehát a gyermek egyediségére koncentrálunk.

Ahhoz, hogy tudjuk, mely területen kell fejlődnie a gyerekeknek meg kell őt ismerni!

A mérés pedig azt jelenti, hogy olyan megismerési eljárásokat kívánunk alkalmazni, amelynek eredményeképpen eljutunk a megismeréshez. Az eredményeket regisztráljuk, az állapotot rögzítjük – így meghatározzuk, honnan „mehetünk tovább”.

Tudjuk, hogy az óvodás gyermek folyamatosan érik, változik, fejlődik.

Folyamatosan kívánunk mérni, és minden területen. Tudjuk, és szem előtt tartjuk: nem szabad egyszerre mindent mérni- apró részletekben egyszerre csak egy kicsi területet célozunk meg.

Ha nem így tennénk, akkor a gyermekcsoport egy részét állandóan kiemelnénk a szokásos tevékenységeiből, és nem tudná a maga természetes, gyermeki életét élni, hanem ránk, illetve a kitűzött feladatokra kellene koncentrálnia.

Megfigyelési szempontokat állítunk, amit bármikor, a nap bármely szakaszában felhasználhatunk.

Az a cél, hogy minél több ismeretet kapjunk egy-egy gyermekről. A fejlődés nyomon követése adja meg a fejlesztés talaját, azt a bázist, ahonnan folytathatjuk teendőinket.

Megfigyeléseinket személyiségfejlesztési naplóban, táblázatos formában, életkoronként rögzítjük.

Ezt évente kétszer töltjük ki: év elején, illetve év végén – novemberben, és áprilisban.

Mérési, értékelési rendszer:

I. Szociális képességek

1. Társas kapcsolatok, játék, viselkedés, neveltségi szint, szokásismeret
 - társas magatartás, közösségi szokások, együttműködési képességek
 - erkölcsi megítélő képesség, udvariasság, érintkezési szokások, alkalmazkodás
2. Érzelmek, motivációk, beállítódás, akarat megnyilvánulások
 - érzelmek, motivációk, beállítódás
 - akarat tényezők

II. Értelmi képességek

1. Kognitív szféra
 - gondolkodási műveletek
 - fogalomismeret, tájékozottság

- összehasonlítás, megkülönböztetés
- következtetés, ítéletalkotás, analízis, szintézis
- konkretizálás, általánosítás, csoportosítás, osztályozás
- számfogalom, téri, időbeli viszonyok
- pszichikus funkciók működése
 - koncentráció, feladattartás, figyelem
 - érdeklődés
 - emlékezet
 - képzelet
 - problémamegoldó képesség

2. Érzékszervi szféra, percepció

- testsémaismeret
- hallásérzékelés (auditív percepció)
- látásérzékelés (vizuális percepció)
- tapintásérzékelés (taktilis percepció)
- koordinációs működés (test, kéz-láb-szem)
- téri irányok, relációk érzékelése, időérzékelés

III. Verbális képességek

1. Nyelvhasználat

- az összefüggő, folyamatos beszéd megjelenése
- a beszéd tisztasága, a nyelvhelyesség

2. Verbális kommunikáció

- beszédértés
- nyelvi kifejezőkészség

IV. Testi képességek

1. Nagymozgások

- mozgáskoordináció, motoros képességek
- téri tájékozódás nagymozgással

2. Finommotorikus mozgások

- ábrázoló tevékenység – szervezett foglalkozásokon

Kaszap Nagy István Református Általános Iskola és Óvoda

5420 Túrkeve, Kossuth L. u. 15.

- ábrázolás a mindennapi életben

Mind a 4 terület vizsgálata két egymástól elütő, de sokszor egymást kiegészítő típusra bontható:

- megfigyelési szempontok: az óvodapedagógus tapasztalatai, jegyzetei alapján
- kérdések, beszélgetés, feladatok, cselekedtetés: a gyerekek játéka, tanulási tevékenysége és egyéb tevékenysége alapján, főként spontán, időnként céllal szervezett helyzetben.

Mérési, értékelési rendszerünk mindenképpen alkalmas arra, hogy lássuk: az egyes gyermekek az egyes területeken miben, hogyan, mennyire fejlődnek, melyből következik, hogy hol, milyen további élethelyzeteket lenne jó megteremteni nekik ahhoz, hogy még tovább fejlődjenek.

2. 20. Sajátos szolgáltatások

Óvodánk speciális szolgáltatásai

Nevelési időben szervezett térítésmentes szolgáltatások:

Logopédia – speciális fejlesztés beszédfejlődésben akadályozott gyermekek részére

Pszichológusi ellátás – óvodapedagógus ajánlásával szülői együttműködéssel

Gyógypedagógiai fejlesztő foglalkozás – Pedagógiai szakszolgálat vizsgálatára alapozott fejlesztés

Nevelési időn kívül szervezett térítésmentes szolgáltatások:

Néphagyományőrzés az óvodában:

- néptánc,
- kézműves műhely.

Nagycsoportban lehetőséget teremtünk az idegen nyelvvel való ismerkedésre is, valamint fejlesztő tornára.

Felhasznált irodalom

1. 2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről
2. Az Óvodai nevelés országos alapprogramja (a kormány 363/2012. /XII.17./ rendelete)
3. A református óvodai nevelés keretprogramja (Református Pedagógiai Intézet Bp. 1998.)

Kaszap Nagy István Református Általános Iskola és Óvoda

5420 Túrkeve, Kossuth L. u. 15.

4. 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és névhasználatáról
5. Nagy Jenőné: Óvodai Programkészítés, de hogyan? (NAT-Tan Országos Köznevelési Intézet Bp.)
6. Óvodavezetési ismeretek (RAABE KLETT Kiadó Bp. 1998.)
7. Az óvodavezetők kézikönyve I-IV. (OKKER Oktatási Iroda Bp.)
8. Porkoláb Dr. Balogh Katalin: „Kudarccal az iskolában” (VOLÁN HUMÁN Oktatási és Szolgáltató RT. 1997.)
9. Dr. Pálhegyi Ferenc: Pedagógiai Kalauz (Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Tanárképző Főiskola 1996.)
10. dr. Kövér Sándorné: Ajánlások a Helyi nevelési Program továbbfejlesztéséhez (Debreceni Egyetem Hajdúböszörményi Pedagógiai Főiskolai Kara 2003.)
11. Dr. Teleki Béla: Óvodánk a családban (Szeged, 1990.)
12. Szénási Sándor: Ünnepeink (Kálvin Kiadó 1993.)
13. Forrai Katalin: Ének-zene az óvodában (Zenemű Kiadó Bp. 199

3. Az iskola helyi tanterve

3. 1. A választott kerettanterv megnevezése

Intézményünk a **nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény és az 5/2020. (I.31.) Korm.rendelete a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. Kormány rendelet módosításában**, valamint az annak mellékletét képező **Nemzeti alaptantervben, valamint A kerettantervek kiadásának és jogállásának rendjéről szóló 51/2012. (XII. 21.) számú EMMI rendelet mellékletei, 1. melléklet - Kerettanterv az általános iskola 1-4. évfolyamára és a 2. melléklet - Kerettanterv az általános iskola 5-8. évfolyamára** alapján kezdte a tartalmi megújítást, a helyi tanterv kidolgozását.

A választott kerettanterv tantárgyait és kötelező minimális óraszámait az alábbi táblázatok tartalmazzák.

Óraterv a kerettantervekhez – 1–4. évfolyam				
Tantárgyak	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.
Magyar nyelv és irodalom	7	7	6	6
Idegen nyelvek				2
Matematika	4	4	4	4
Hit- és erkölcstan	1	1	1	1
Környezetismeret	1	1	1	1
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	2
Életvitel és gyakorlat	1	1	1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	3	3
Rendelkezésre álló órakeret	25	25	25	27

Óraterv a kerettantervekhez – 5–8. évfolyam				
Tantárgyak	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	4	3	4

Kaszap Nagy István Református Általános Iskola és Óvoda

5420 Túrkeve, Kossuth L. u. 15.

Idegen nyelvek	3	3	3	3
Matematika	4	3	3	3
Hit- és erkölcsstan	1	1	1	1
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	2	2
Természetismeret	2	2		
Fizika			2	1
Kémia			1	2
Biológia-egészségtan			2	1
Földrajz			1	2
Ének-zene	1	1	1	1
Dráma és tánc/Hon- és népismeret	1			
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Informatika		1	1	1
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	
Testnevelés és sport	5	5	5	5
<i>Osztályfőnöki</i>	1	1	1	1
Szabadon tervezhető órakeret	2	3	3	3
Rendelkezésre álló órakeret	28	28	31	31

A kerettantervek közül az alábbiakat alkalmazzuk:

Tantárgy megnevezése	Változat
Magyar nyelv és irodalom felső tagozat	B változat
Matematika felső tagozat	B változat
Történelem	A változat
Hit-és erkölcsstan	ÁLT- 02
Természetismeret	A változat
Kémia	B változat
Biológia-egészségtan	A változat
Földrajz	A változat
Fizika	B változat

Kaszap Nagy István Református Általános Iskola és Óvoda**5420 Túrkeve, Kossuth L. u. 15.**

Ének-zene felső tagozat	A változat
Vizuális kultúra	A változat
Technika, életvitel és gyakorlat	B változat
Idegen nyelv, angol felső tagozat	A változat
Testnevelés	A változat
Osztályfőnöki	HT.
Egyházi ének	HT

Tantárgy megnevezése	Változat
Magyar nyelv és irodalom	A változat
Idegen nyelv	A változat
Hit-és erkölcsan	ÁLT-O1
Matematika	A változat
Környezetismeret	A változat
Ének-zene alsó tagozat	A változat
Vizuális kultúra	A változat
Technika, életvitel és gyakorlat	A változat
Testnevelés	A változat
Egyházi ének	HT

A 2020/2021. tanévtől felmenő rendszerben bevezetésre kerülő kerettanterv tantárgyait és kötelező minimális óraszámait tartalmazó táblázatok.

Óraterv a kerettantervekhez – 1–4. évfolyam				
Tantárgyak	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.
Magyar nyelv és irodalom	7	7	5	5
Idegen nyelvek				2
Matematika	4	4	4	4
Hit- és erkölcsan	1	1	1	1

Kaszap Nagy István Református Általános Iskola és Óvoda

5420 Túrkeve, Kossuth L. u. 15.

Környezetismeret			1	1
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	1
Technika és tervezés	1	1	1	1
Digitális kultúra			1	1
Testnevelés	5	5	5	5
Kötelező alapóraszám	22	22	22	23
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	2	2
Maximális órakeret	24	24	24	25

Óraterv a kerettantervekhez – 5–8. évfolyam

Tantárgyak	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	4	3	3
Idegen nyelvek	3	3	3	3
Matematika	4	4	3	3
Hit- és erkölcsstan	1	1	1	1
Történelem	2	2	2	2
Állampolgári ismeretek				1
Hon- és népismeret		1		
Természettudomány	2	2		
Fizika			1	2
Kémia			1	2
Biológia			2	1
Földrajz			2	1
Ének-zene	2	1	1	1
Dráma és színház			1	
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Digitális kultúra	1	1	1	1
Technika és tervezés	1	1	1	
Testnevelés	5	5	5	5

Kaszap Nagy István Református Általános Iskola és Óvoda

5420 Túrkeve, Kossuth L. u. 15.

<i>Osztályfőnöki</i>	1	1	1	1
Szabadon tervezhető órakeret	1	2	2	2
Kötelező alapóraszám	27	26	28	28
Maximális órakeret	28	28	30	30

3. 2. A választott kerettanterv által meghatározott óraszám feletti tanórai foglalkozások, kötelezően választható vagy szabadon választható tanórai foglalkozások szervezése

A választott kerettantervek óraszámát a szabadon tervezhető órakeret terhére, Túrkeven a következő évfolyamokon és tantárgyakban emeljük meg az alábbi óraszámokkal.

Óraterv a helyi tantervhez – 1–4. évfolyam				
Tantárgyak	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.
Magyar nyelv és irodalom	7+1	7+1	6+1,5	6+1
Idegen nyelvek				2+1
Matematika	4+1	4+1	4+1	4+0,5
Hittan	1	1	1	1
Környezetismeret	1	1	1+0,5	1+0,5
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	2
Életvitel és gyakorlat	1	1	1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Szabadon tervezett órakeret	2	2	3	3
Rendelkezésre álló órakeret	25	25	27	27
Hittan (nem számít bele az órakeretekbe a NAT 9.§ 1.a szerint)	1	1	1	1
Óraterv a helyi tantervhez – 5–8. évfolyam				
Tantárgyak	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	4	3+1	4

Kaszap Nagy István Református Általános Iskola és Óvoda

5420 Túrkeve, Kossuth L. u. 15.

Idegen nyelvek	3+1	3+1	3+1	3+1
Matematika	4	3 +1	3+1	3+1
Hittan	1	1	1	1
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2, 5	2	2
Természetismeret	2	2,5		
Fizika			2	1
Kémia			1	2
Biológia-egészségtan			1,5	1,5
Földrajz			1,5	1,5
Ének-zene	1	1	1	1
Dráma és tánc/Hon- és népismeret	1			
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Informatika	+1	1	1	1
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	+1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
<i>Osztályfőnöki</i>	1	1	1	1
Szabadon tervezett órakeret	2	3	3	3
Rendelkezésre álló órakeret	28	28	31	31
Hittan (nem számít bele az órakeretekbe a NAT 9.§ 1.a) szerint)	1	1	1	1
Egyházi ének	1			

Kétpói tagintézmény:

Óraterv a helyi tantervhez – 5–8. évfolyam

Tantárgyak	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	4	3+1	4
Idegen nyelvek	3	3	3	3

Kaszap Nagy István Református Általános Iskola és Óvoda

5420 Túrkeve, Kossuth L. u. 15.

Matematika	3+1	3 +1	3+1	3+1
Hittan	1	1	1	1
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2, 5	2	2
Természetismeret	2	2,5		
Fizika			2	1
Kémia			1	2
Biológia-egészségtan			1,5	1,5
Földrajz			1,5	1,5
Ének-zene	1	1	1	1
Dráma és tánc/Hon- és népismeret	1			
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Informatika	+1	1	1	1
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	+1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
<i>Osztályfőnöki</i>	1	1	1	1
Szabadon tervezett órakeret	2	2	2	2
Rendelkezésre álló órakeret	27	27	30	30
Hittan (nem számít bele az órakeretekbe a NAT 9.§ 1.a szerint)	1	1	1	1
Egyházi ének	1			

A 2020/2021. tanévtől felmenő rendszerben bevezetésre kerülő kerettanterv óraszámát a szabadon tervezhető órakeret terhére, Túrkeven a következő évfolyamokon és tantárgyakban emeljük meg az alábbi órszámokkal.

Óraterv a helyi tantervhez – 1–4. évfolyam				
Tantárgyak	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.
Magyar nyelv és irodalom	7+1	7+1	5+1	5+0,5
Idegen nyelvek				2+1
Matematika	4+1	4+1	4+1	4+0,5
Hit- és erkölcsstan	1+1	1+1	1+1	1+1
Környezetismeret			1	1

Kaszap Nagy István Református Általános Iskola és Óvoda

5420 Túrkeve, Kossuth L. u. 15.

Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	1
Technika és tervezés	1	1	1	1
Digitális kultúra			1	1
Testnevelés	5	5	5	5
Egyházi ének				1
Szabadon tervezett órakeret	2	2	2	2
Maximális órakeret	24	24	24	25
Hit- és erkölcsstan és egyházi ének (nem számít bele az órakeretekbe a NAT 9.§ 1.a szerint)	1	1	1	2

Óraterv a helyi tantervhez – 5–8. évfolyam

Tantárgyak	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	4	3+1	3+1
Idegen nyelvek	3+1	3+1	3	3
Matematika	4	4	3+1	3+1
Hit- és erkölcsstan	1+1	1+1	1+1	1+1
Történelem	2	2+0,5	2	2
Állampolgári ismeretek				1
Hon- és népismeret		1		
Természettudomány	2	2+0,5		
Fizika			1	2
Kémia			1	2
Biológia-egészségstan			2	1
Földrajz			2	1
Ének-zene	2	1	1	1
Dráma és színház			1	
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Digitális kultúra	1	1	1	1
Technika és tervezés	1	1	1	
Testnevelés	5	5	5	5

Kaszap Nagy István Református Általános Iskola és Óvoda

5420 Túrkeve, Kossuth L. u. 15.

<i>Osztályfőnöki</i>	1	1	1	1
Egyházi ének	1			
Szabadon tervezett órakeret	1	2	2	2
Kötelező alapóraszám	27	27	28	28
Hittan és egyházi ének (nem számít bele az órakeretekbe a NAT 9.§ 1.a szerint)	2	1	1	1
Maximális órakeret	28	29	30	30

Túrkeven kötelezően választandó a 16 óráig tartó szabadon választható tanórai foglalkozások közül az alábbiak: idegen nyelv 1-3. évfolyam heti 1 óra

7-8. évfolyamon heti 1 óra.

A kötelező tantárgyak és óraszámok átvétele mellett a nevelőtestületnek döntenie kell az évfolyamonkénti órakeret 10 %-ának (szabad órakeret) felhasználási módjáról. Dönthetnek például a minimális órászámmal közölt tantárgyak időtartamának megemelése mellett, vagy szabadon választható tantárgyat vezethetnek be. Választhatnak a kerettantervekben szereplő emelt órászámú tantárgyi kerettantervet, illetve alkalmazhatnak az iskola gyakorlatában korábban kidolgozott és /vagy használt helyi tantervet, tovább az iskolák saját tantárgyat/tantárgyakat is alkothatnak.

A fentieken túl az iskolák dönthetnek a tantárgyi órakeret 10%-ának felhasználásáról is. Például az iskola úgy is határozhat, hogy a helyi tantervben nem ír elő további tananyagot, helyi jelentőségű tartalmakat, nem választ a választható tantárgyakból, hanem az egyes tematikai egységek között osztja el a rendelkezésre álló időkeretet az alkalmazható tudás megszerzése vagy a képességek fejlesztése céljából.

A két évfolyamra megfogalmazott tantárgyi órászámok tanévenkénti meghatározása is az iskola szakmai feladata közé tartozik. A két tanévre előírt ismeretek és fejlesztési követelmények szétválasztása megtörténhet a tematikai egységek mentén is, de bizonyos esetekben (elsősorban képességfejlesztésre irányuló egységek tekintetében) a tematikai egységek meg is bonthatók. A tanévekre történő bontás során a megadott órászámok annak figyelembevételével szükséges meghatározni, hogy fejlesztés várt eredményei a két évfolyamos ciklus végére teljesüljenek.

A kötelező és a nem kötelező tanórai foglalkozások megtanítandó és elsajátítandó tananyagát a tantárgyi helyi tanterv tartalmazza. Továbbá, kötelezően választandó a 16 óráig tartó szabadon választható tanórai foglalkozások közül az alábbiak: - idegen nyelv 1-3. évfolyam,

- egyházi ének 4-5. évfolyam.

Szabadon választott foglalkozások: - napközi (alsó tagozat), tanulószoba (felső tagozat)

- tehetséggondozó, felzárkóztató foglalkozások,
- szakkörök,
- sportfoglalkozások,
- cserkészet.

3. 3 Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei

A tankönyvválasztásnál figyelembe veszi, hogy azok a NAT alapján a megnevezett kerettantervre épülnek.

Az iskola a 16/2013. EMMI - rendelet 27. § (3)-(5). előírásainak megfelelően előnyben részesíti a tartós tankönyveket.

Az 1-4. évfolyamos tanulók által az egyes tanítási napokon használt tankönyvek tömege a három kilogrammot nem haladhatja meg.

Az iskola minden év május 31-ig nyilvánosságra hozza az iskolai könyvtárból kölcsönözhető tankönyveknek, ajánlott és kötelező olvasmányoknak a jegyzékét.

Tanulói időben hozzájussanak a felkészüléshez szükséges könyvekhez, biztosítja azok feltételeit.

Figyelembe veszi a tanári szabadság elvét.

A benne megfogalmazott tartalom illeszkedését, az iskola nevelési – oktatási céljában megfogalmazottakhoz.

A tankönyv és a munkafüzet által a taníthatóság elvét.

A tankönyv és a munkafüzet egységét, egymásra épülését.

A tartósságát.

Az árát.

3. 4. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása

Az erkölcsi nevelés

A alapvető célunk a tanulók erkölcsi érzékének fejlesztése, a cselekedeteikért és azok következményeiért viselt felelősségtudatuk elmélyítése, igazságérzetük kibontakoztatása, közösségi beilleszkedésük elősegítése, az önálló gondolkodásra és a majdani önálló, felelős életvitelre történő felkészülésük segítése. Ennek megvalósítása érdekében fontos szempont, hogy az erkölcsi nevelés legyen életszerű: készítsen fel az elkerülhetetlen értékkonfliktusokra, segítsen választ találni a tanulók erkölcsi és életvezetési problémáira. Az erkölcsi nevelés lehetőséget nyújt az emberi lét és az embert körülvevő világ lényegi kérdéseinek különböző megközelítési módokat felölelő megértésére, megvitatására. Az iskolánkban folyó közösségi élet, tanárainak példamutatása támogatja a tanulók életében olyan nélkülözhetetlen készségek megalapozását és

fejlesztését, mint a kötelességtudat, a munka megbecsülése, a mértéktartás, az együttérzés, a segítőkészség, a tisztelet és a tisztesség, a korrupció elleni fellépés, a türelem, a megértés, az elfogadás. A tanulást elősegítő beállítódások kialakítása - az önfegyelemtől a képzelőtehetségen át intellektuális érdeklődésük felkeltéséig - hatással lesz egész felnőtt életükre, és elősegíti helytállásukat a munka világában is.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

Fontosnak tartjuk, hogy a tanulóink ismerjék meg nemzeti, népi kultúránk értékeit, hagyományait. Tanulmányozzák a jeles magyar történelmi személyiségek, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók munkásságát. Sajátítsák el azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek megalapozzák az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismerését, megbecsülését. Alakuljon ki bennük a közösséghez tartozás, a hazaszeretet érzése, és az a felismerés, hogy szükség esetén Magyarország védelme minden állampolgár kötelessége. Európa a magyarság tágabb hazája, ezért magyarságtudatukat megőrizve ismerjék meg történelmét, sokszínű kultúráját. Tájékozódjanak az egyetemes emberi civilizáció kiemelkedő eredményeiről, nehézségeiről és az ezeket kezelő nemzetközi együttműködési formákról.

Állampolgárságra, demokráciára nevelés

A demokratikus jogállam, a jog uralmára épülő közélet működésének alapja az állampolgári részvétel, amely erősíti a nemzeti öntudatot és kohéziót, összhangot teremt az egyéni célok és a közjó között. Ezt a cselekvő állampolgári magatartást a törvénytisztelet, az együttélés szabályainak betartása, az emberi méltóság és az emberi jogok tisztelete, az erőszakmentesség, a méltányosság jellemzi. Az iskolánk megteremti annak lehetőségét, hogy a tanulóink megismerjék a főbb állampolgári jogokat és kötelezettségeket, és ennek keretében biztosítjuk a honvédelmi nevelést. A részvétel a közügyekben megkívánja a kreatív, önálló mérlegelő gondolkodás, az elemzőképeség és a vitakultúra fejlesztését. A felelősség, az önálló cselekvés, a megbízhatóság, a kölcsönös elfogadás elsajátítását hatékonyan támogatják a tanulók tevékeny részvételére építő tanítás- és tanulásszervezési eljárások.

Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

Az önismeret - mint a személyes tapasztalatok és a megszerzett ismeretek tudatosításán alapuló, fejlődő és fejleszthető képesség - a társas kapcsolati kultúra alapja. Elő kell segítenünk a tanulóink kedvező szellemi fejlődését, készségeiknek optimális alakulását, tudásuknak és kompetenciáiknak kifejezésre jutását, s valamennyi tudásterület megfelelő kiművelését. Hozzá kell segíteni őket, hogy képessé váljanak érzelmeik hiteles kifejezésére, a mások helyzetébe történő beleélés képességének az empátiának a fejlődésére, valamint a kölcsönös elfogadásra. Ahhoz, hogy az oktatási és nevelési folyamatban résztvevő tanulók, az elsajátított készségekre és tudásra támaszkodva énképükben is gazdagodjanak, a tanítás-tanulás egész folyamatában támogatást igényelnek ahhoz, hogy tudatosuljon, a saját/egyéni fejlődésüket, sorsukat és életpályájukat maguk tudják alakítani. A megalapozott önismeret hozzájárul a kulturált egyéni és közösségi élethez, mások megértéséhez és tiszteletéhez, a szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakításához.

A családi életre nevelés

Valljuk, hogy a család kiemelkedő jelentőségű a gyerekek, fiatalok erkölcsi érzékének, szeretetkapcsolatainak, önismeretének, testi és lelki egészségének alakításában. A szűkebb és tágabb környezet változásai, az értékrendben jelentkező átrendeződések, a családok egy részének működésében bekövetkező zavarok szükségessé teszik a családi életre nevelés beemelését a köznevelés területére. Ezért kiemelt feladatunk a harmonikus családi minták közvetítése, a családi közösségek megbecsülése. A felkészítés a családi életre segítséget nyújt a gyermekeknek és fiataloknak a felelős párkapcsolatok kialakításában, ismereteket közvetít a családi életükben felmerülő konfliktusok kezeléséről. Foglalkozunk a szexuális kultúra kérdéseivel is.

A testi és lelki egészségre nevelés

Az egészséges életmódra nevelés hozzásegít az egészséges testi és lelki állapot örömteli megéléséhez. A pedagógusaink arra ösztönzik a tanulóinkat, hogy legyen igényük a helyes táplálkozásra, a mozgásra, a stresszkezelés módszereinek alkalmazására. Legyenek képesek lelki egyensúlyuk megóvására, társas viselkedésük szabályozására, a konfliktusok kezelésére. Feladatunk, hogy a családdal együttműködve felkészítsük a tanulóinkat az önállóságra, a betegség-megelőzésre, továbbá a szabályok betartására a közlekedésben, a testi higiénében, a veszélyes körülmények és anyagok felismerésében, a váratlan helyzetek kezelésében. A pedagógusaink motiválják és segítik a tanulóinkat a káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzésében.

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

A személyiség fejlesztését, kibontakozását segítő nevelés-oktatás terén célul tűztük ki a hátrányos helyzetű vagy fogyatékkal élő emberek iránti szociális érzékenység, segítő magatartás kialakítását a tanulóinkban úgy, hogy lehetőleg saját élményű tanuláson keresztül ismerik meg ezeknek a csoportoknak a sajátos igényeit, élethelyzetét. A segítő magatartás számos olyan képességet igényel és fejleszt is egyúttal (együttérzés, együttműködés, problémamegoldás, önkéntes feladatvállalás és -megvalósítás), amelyek gyakorlása elengedhetetlen a tudatos, felelős állampolgári létehez.

Fenntarthatóság, környezettudatosság

A felnövekvő nemzedéknek ismernie és becsülnie kell az életformák gazdag változatosságát a természetben és a kultúrában. Meg kell tanulnia, hogy az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességükre tekintettel használja. Célunk, hogy a természet és a környezet ismeretén és szeretetén alapuló környezetkímélő, értékvédő, a fenntarthatóság mellett elkötelezett magatartás váljék meghatározóvá a tanulóink számára. Felkészítjük őket a környezettel kapcsolatos állampolgári köteleességek és jogok gyakorlására. Törekedünk arra, hogy a tanulóink megismerjék azokat a gazdasági és társadalmi folyamatokat, amelyek változásokat, válságokat idézhetnek elő, továbbá kapcsolódjanak be közvetlen és tágabb környezetünk értékeinek, sokszínűségének megőrzésébe, gyarapításába.

Pályaorientáció

A tanulóink életkorához igazodva és a lehetőségekhez képest törekszünk átfogó képet nyújtani a munka világáról. Ennek érdekében olyan feltételeket, tevékenységeket biztosítunk, amelyek révén a diákjaink kipróbálhatják képességeiket, elmélyülhetnek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, megtalálhatják hivatásukat, kiválaszthatják a nekik megfelelő foglalkozást és pályát, valamint képessé válnak arra, hogy ehhez megtegyék a szükséges erőfeszítéseket.

Mindezek érdekében fejlesztjük bennük a segítséssel, az együttműködéssel, a vezetéssel és a versengéssel kapcsolatos magatartásmódokat és azok kezelését.

Gazdasági és pénzügyi nevelés

A felnövekvő nemzedéknek hasznosítható ismeretekkel kell rendelkeznie a világgazdaság, a nemzetgazdaság, a vállalkozások és a háztartások életét meghatározó gazdasági-pénzügyi intézményekről és folyamatokról. Cél, hogy a tanulók ismerjék fel saját felelősségüket az értékteremtő munka, a javakkal való ésszerű gazdálkodás, a pénz világa és a fogyasztás területén. Tudják mérlegelni döntéseik közvetlen és közvetett következményeit és kockázatát. Lássák világosan rövid és hosszú távú céljaik, valamint az erőforrások kapcsolatát, az egyéni és közösségi érdekek összefüggését, egymásrautaltságát. Ennek érdekében a köznevelési intézmény biztosítja a pénzügyi rendszer alapismereteire vonatkozó pénzügyi szabályok, a banki tranzakciókkal kapcsolatos minimális ismeretek és a fogyasztóvédelmi jogok tanítását.

Médiatudatosságra nevelés

Cél, hogy a tanulók a mediatizált, globális nyilvánosság felelős résztvevőivé váljanak: értsék az új és a hagyományos médiumok nyelvét. A médiatudatosságra nevelés az értelmező, kritikai beállítódás kialakítása és tevékenység-központúsága révén felkészít a demokrácia részvételi kultúrájára és a médiumoktól is befolyásolt mindennapi élet értelmes és értékelt meg szervezésére, tudatos alakítására. A tanulók megismerkednek a média működésével és hatásmechanizmusaival, a média és a társadalom közötti kölcsönös kapcsolatokkal, a valóságos és a virtuális, a nyilvános és a bizalmas érintkezés megkülönböztetésének módjával, valamint a különbségek és az említett médiajellemzők jogi és etikai jelentőségével.

A tanulás tanítása

A tanulás tanítása az iskola alapvető feladata. Minden pedagógus teendője, hogy felkeltse az érdeklődést az iránt, amit tanít, és útbaigazítást adjon a tananyag elsajátításával, szerkezetével, hozzáféréssel kapcsolatban. Meg kell tanítania, hogyan alkalmazható a megfigyelés és a tervezett kísérlet módszere; hogyan használhatók a könyvtári és más információforrások; hogyan mozgósíthatók az előzetes ismeretek és tapasztalatok; melyek az egyénre szabott tanulási módszerek; miként működhetnek együtt a tanulók csoportban; hogyan rögzíthetők és hívhatók elő pontosan, szó szerint például szövegek, meghatározások, képletek. Olyan tudást kell kialakítani, amelyet a tanulók új helyzetekben is képesek alkalmazni, a változatok sokoldalú áttekintésével és

értékelésével. A tanulás tanításának elengedhetetlen része a tanulás eredményességének, a tanuló testi és szellemi teljesítményeinek lehetőség szerinti növelése és a tudás minőségének értékelése.

3. 4. 1 Az 1-2. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

Az alsó tagozat első két évében a tanulók között tapasztalható különösen jelentős egyéni fejlődésbeli különbségek pedagógiai kezelése.

- fokozatosan átvezetjük a gyermeket az óvoda játékközpontú cselekvéseiből az iskolai tanulás tevékenységeibe;
- mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait;
- a mozgásigény kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésével; a koncentráció és az oldódás épségének alapozásával;

Tanulási módszerek kialakítása, iskolai fegyelem és figyelem, kötelességérzet kialakulása.

3. 4. 2. A 3-4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

Az alsó tagozat harmadik-negyedik évfolyamán meghatározóvá válnak az iskolai teljesítmény-elvárások által meghatározott tanítási-tanulási folyamatok. Fokozatosan előtérbe kerül a Nat elveiből következő motiválási és a tanulásszervezés folyamat.

- az értelmi és érzelmi intelligencia mélyítését, gazdagítását a drámapedagógia eszköztárának alkalmazásával kívánjuk megvalósítani;
- az önismeret alakításával, a fejlesztő értékelés és önértékelés képességének fejlesztésével, az együttműködés értékének tudatosításával a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban;

Kiemelt figyelemmel a motiváció, teljesítmények növekedésére, a tanulásszervezési eljárások kialakítására.

3. 4. 3. Az 5-6. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozaton folyó nevelés-oktatás feladata elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák, képesség-együttesek és tudástartalmak megalapozásának folytatása.

Kiemelt feladat a kulcskompetenciák megalapozása, együttműködési készség fejlődése, a tanulói tudás megalapozása, továbbá:

- a tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont: az életkori jellemzők figyelembevétele; az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása,
- az értelmi és érzelmi intelligencia mélyítését, gazdagítását a drámapedagógia eszköztárának alkalmazásával kívánjuk megvalósítani;
- fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat.

3. 4. 4. A 7-8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozat hetedik-nyolcadik évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata - a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben - a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása, valamint az, hogy fektessen hangsúlyt a pályaválasztásra, pályaaorientációra.

- mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait,
- a mozgásigény kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésével, a koncentráció és a relaxáció képességének alapozásával,
- az egészséges életvitel kialakításához az egészségtan gyakorlati jellegű oktatásával kívánunk hozzájárulni,
- a tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont az életkori jellemzők figyelembevétele, az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása,
- a kreativitás fejlesztése; az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés; a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló, fejlesztő értékelésük;
- fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat,
- továbbtanulásra felkészítés.

3. 5. Mindennapos testnevelés

A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módját a köznevelési törvény 27. § (11) bekezdésében meghatározottak szerint szervezzük meg a következő módon:

Cél: az egészségileg hátrányos helyzet megszüntetése, általános fizikai teherbíró képesség fokozatos fejlesztése, a szükséges szint elérése, megtartása.

- Tanulóinkban felkelteni a rendszeres testmozgás, az egészséges életmód iránti igényt, elsajátíttatni az ehhez szükséges elméleti és gyakorlati tudnivalókat, ismereteket.
- Tudatosítani a tanulóknál a saját szervezetük felépítésének és működésének alapfokú tudnivalóit.
- A testnevelés, sport segítségével kialakítani a tanulóknál a mindennapi élethez szükséges alapvető tulajdonságokat, készségeket: akaraterő, szorgalom, kitartás, becsületesség, szabályok betartása, a társak tisztelete, segítése, a csapatmunka szerepe, az idegi és fizikai állóképesség, az egészséges önbizalom, a céltudatosság stb.
- A mindennapos testnevelés tematikáját a testnevelés helyi tantárgyi programja tartalmazza.

A tanulók fizikai állapotának mérése

A megfelelő szintű fizikai erőnlét, edzettség elérése, majd megtartása nemcsak a sport, hanem az egészség, az általános jólét szempontjából is igen fontos tényező. A fizikai aktivitás jellemzője az egészséges testsúly, az állóképesség és az izomerő.

A vonatkozó jogszabályok a tanulók fizikai állapotának mérését tanévenként április-május hónapra írják elő. A mérésre egyszerű, kevés szerigényű és bárhol végrehajtható tesztekkel használunk.

El kell érni, hogy az általános fizikai teherbíró képesség fejlődésének folyamatos nyomon követése motivációs tényezőként hasson a tanulókra, és az iskolából kikerülve életvitelükben helyet kapjon a rendszeres fizikai aktivitás is.

- **Délutáni sportfoglalkozások:** foci, tömegsport, atlétika.
- Sportszerek használata délutánonként, képességfejlesztő játékok.
- Házibajnokságok.

3.6. A választható tantárgyak, foglalkozások, tovább ezek esetében a pedagógusválasztás szabályai

Választható tantárgyak.

1-3 évfolyamon: angol/német heti 1-1 óra

4-5 évfolyamon: egyházi ének heti 1 óra

1-8 évfolyamon: református hittan heti 2 órában.

Pedagógusválasztásra intézményünkben nincs lehetőség.

Kaszap Nagy István Református Általános Iskola és Óvoda

5420 Túrkeve, Kossuth L. u. 15.

3. 7. A tanulók heti időkerete, választható tantárgyak, foglalkozások körei

Az intézmény meghatározta az óratervében a szabadon választható órák felhasználását, továbbá tartalmazza azokat a foglalkozásokat, amelyeket választhatnak a tanulók.

Év-folyam	Tanuló heti óraszám			Szabadon tervezett heti időkeret										Engedélyezett heti időkeret	
	Testnevelés nélkül	testnevelés	összesen	Hit- és erkölcsstan	felzárkóztatás	tehetség gondozás	Tanulmányi munka	sportkör	Szabad játék	Idegen nyelv	színtestő	ének	SNI-tanulók heti habilitációs rehabilitációs foglalkozása	felhasznál	engedélyezett
1.	20	5	25	1	1	2	7,5		5	1			3	41,5 +3	52
2.	20	5	25	1	1	1	7,5		5	1		1	3	42,5 +3	52
3.	20	5	25	1	1	1	7,5		5	1		1	3	42,5 +3	52
4.	22	5	27	1	1	1	7,5		5			1	3	43,5 +3	55
5.	23	5	28	1	4	2		1	1		1	1	4	39 +4	51
6.	23	5	28	1	4	4		1	1		1	1	4	41 +4	51
7.	26	5	31	1	3	3		1		1	1	1	4	42 +4	56
8.	26	5	31	1	3	3		1		1	1	1	4	42 +4	56

3. 8. Alkalmazott módszerek

A hatékony tanulást elősegítő módszerek

Lehetséges megoldások

A pedagógiai gyakorlat megújulását a hatékony, munkáltató, tevékenykedtető *módszerek* alkalmazása jellemzi.

Munkáltató módszerek: a projektmódszer, a kooperatív oktatási módszer, a szimuláció, a szerepjáték, a játék, a tanulmányi kirándulás, a tanulási szerződés, s a házi feladat.

Valamennyi munkáltató módszer közös jellemzője, hogy önálló, csoportos tevékenységet feltételez. Az önálló módszerek mindegyike a domináns választott módszernek lehet egy kísérő eljárása, alkalmazott technikája.

A projektmódszerektől a projektoktatásig:

- a projekt maga az élet, amely társadalmi környezetben folyik, elégedetté tesz, megtanít a kitartó munkára,
- segít sikeresnek lenni, a céltudatos tevékenység, az értékes élet tipikus szakasza a demokratikus társadalomban.

A projektmódszer kritériuma az alábbiak:

- célvezérelt tapasztalatszerzés, „teljes értékű”, erős aktivitás,
- lehetőséget biztosít, megtanulni hogyan kell a célt meghatározni (a célkitűzés belső sürgetés),
- a cél irányába mutató *beállítódás* készséget, *felkészültséget* jelent,
- a gyermek folyamatosan szelektív döntéseket végez,
- a cél meghatározza az eredményt,
- a felkészültség meglegedést vált ki, ha a célt elérték,
- az elégedettség megerősíti a tevékenységet,
- tartós érdeklődésből fakadó cselekvés.

A projektoktatás eredménye mindig *egy produktum, egy projekt*. A *projekt sajátossága*, hogy kettős funkciójú: *egyrészt* egy tanulási egység, melynek középpontjában a valós életben felmerülő az emberek többségét érintő kihívás, probléma áll, melynek megoldása felelős, együttműködésre képes, magatartást kíván; *másrészt* a tanuló tanulás során létrejött produktum, projekt magában hordozza az elsajátított tanulás további alkalmazását, gazdagítását, újabb produktumok alkotását.

A projekt fajtái: esztétikai-művészeti alkotás, intellektuális alkotás, materiális eszköz készítése.

A projektoktatással megvalósuló tanulási *folyamatban* döntő szervezési tényező a tanulók önállósága. A tanulók önállósága már a projektcélok (részcélok) meghatározásánál megnyilvánul,

a megismerés (tervezés, kivitelezés) folyamatában pedig kiteljesedik. Az önálló tevékenységsorok velejárója mindenesetben az élmény és az újszerű szociális és tanulási készségek elsajátítása, végső soron pedig az önirányított tanulás.

A projektoktatás során tanítási-tanulási stratégia lépései a következők:

1. A tanulók felismerik, megértik az adott (projekt) probléma megoldásához vezető fő célt.
2. A tanár segítségével a tanulók további konkrét problémákat, célokat (részcélokat) fogalmaznak meg a fő cél eléréséhez.
3. Egyénileg vagy az önkéntesen alakult csoportokban a tanulók választanak a megfogalmazott problémákból, hogy megoldják azt.
4. A tanulók tervet készítenek a megoldásról, megfogalmazzák a feladatokat.
5. Maguk szervezik a feladatelosztást, az adatgyűjtés színhelyeit, esetleges adatközlők kiválasztását, megkeresve a támogatókat.
6. *Aktív kivitelezés* az egyéni, páros vagy csoportos munka során a tanári segítség lehetőségével.
7. A produktum bemutatása a csapatok előtt.
8. A projekt értékelése a tanulói *önértékelésnél* a középpontban a projekt készítésének folyamata, *csapatok értékelésének* középpontjában a bemutatás, a *zsűri értékelésének* középpontjában a projekttevékenység és a produktum áll.
9. A szükséges korrekciók elvégzése.
10. A projekt közzététele.

3. 9. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Az esélyegyenlőség biztosítását az alábbi területekre kiterjedően értelmezzük:

- α.) A nevelésbe, oktatásba történő bekapcsolódás feltételeinek meghatározása, a felvételi kérelmek elbírálása,
- β.) A nevelés/oktatás követelményeinek megállapítása és követelménytámasztás,
- χ.) A teljesítmények értékelése,
- δ.) A neveléshez, oktatáshoz kapcsolódó szolgáltatások biztosítása és igénybevétele,
- ε.) A neveléssel/oktatással összefüggő juttatásokhoz való hozzáférés,
- φ.) A nevelésben/oktatásban megszerezhető tanúsítványok, bizonyítványok, oklevelek kiadása,
- γ.) A pályaválasztási tanácsadóhoz való hozzáférés, valamint
- η.) A nevelésben/oktatásban való részvétellel összefüggő jogviszony megszüntetése során.

Az egyenlő bánásmód követelményének megsértését jelenti

- különösen valamely személy vagy csoport

- α.) jogellenes elkülönítése egy köznevelési intézményben, illetve az azon belül létrehozott tagozatban, osztályban, vagy csoportban
- β.) olyan nevelésre, oktatásra való korlátozása, olyan nevelési, oktatási rendszer vagy intézmény létesítése, fenntartása, amelynek színvonala nem éri el a kiadott szakmai követelményekben meghatározottakat, illetve nem felel meg a szakmai szabályoknak, és mindezek következtében nem biztosítja a tanulmányok folytatásához, az állami vizsgák letételéhez szükséges, az általában elvárható felkészítés és felkészülés lehetőségét.

Köznevelési intézményben nem működhetnek olyan szakkörök, diákkörök és egyéb tanulói, hallgatói, szülői vagy más szervezetek, amelyek célja más személyek vagy csoportok lejáratása, megbélyegzése vagy kirekesztése.

Nem sérti az egyenlő bánásmód követelményét, ha nevelést/oktatást csak az egyik nembeli tanulók részére szervezik meg, feltéve, hogy a nevelésben/oktatásban való részvétel önkéntes, továbbá emiatt a nevelésben/oktatásban résztvevőket semmilyen hátrány nem érheti.

Nem sérti az egyenlő bánásmód követelményét, ha a köznevelési intézményben a szülők kezdeményezésére és önkéntes választása szerint, olyan vallási vagy más világnézeti meggyőződésen alapuló, továbbá kisebbségi vagy nemzetiségi nevelést/oktatást szerveznek, amelynek célja vagy tanrendje indokolja elkülönült osztályok vagy csoportok alakítását. Feltéve, hogy emiatt a nevelésben/oktatásban résztvevőket semmilyen hátrány nem éri, továbbá ha az oktatás megfelel az állam által jóváhagyott, államilag előírt, illetve államilag támogatott követelményeknek.

Esélyegyenlőségi célkitűzések intézményünkben:

Olyan körülményeket alakítunk ki, hogy megvalósuljon

- a megkülönböztetés megszüntetése,
- az egyenlő bánásmód,
- az emberi méltóság tiszteletben tartása,
- a társadalmi szolidaritás.

Minden tervezett infrastrukturális és tartalmi, szakmai fejlesztés esetén kiemelt figyelmet fordítunk a hátrányos helyzetű, és a sajátos nevelési igényű tanulók nevelési/oktatási helyzetének javítására a beruházások megvalósítása során.

A fenti célok megvalósítása érdekében folyamatosan figyelemmel kísérjük

- tanulóink szociális helyzetét
- a közszolgáltatások elérhetőségét

- a gyermekek/tanulók (HH/HHHH ill. SNI) eloszlását az egyes óvodai csoportokban és iskolai osztályokban
- gyógypedagógiai nevelést, oktatást
- a lemorzsolódás arányát
- a továbbtanulási mutatókat
- a tanórán kívüli programokon való részvételt az általános iskolai oktatásban
- az iskolán kívüli segítő programokon való részvételt az általános iskolai oktatásban
- a kompetencia mérések eredményeit
- a humán-erőforrás hiányát
- az infrastruktúrát és az ahhoz való hozzáférést
- a módszertani képzettséget
- az intézményi és szervezeti együttműködések (egyházak, kisebbségek, civil szervezetek)

3. 10. A tanulók tanulmányi munkájának írásban, szóban történő ellenőrzési és értékelési módja

Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei, formái

Az értékelés célja

A kialakított mérési, értékelési rendszerben megállapítani, hogy az iskola tanulói az adott évfolyamon, illetve a meghatározott mérési szakaszban, hogyan tettek eleget iskolánk kerettantervhez igazított helyi tantervében előírt követelményeknek.

Kiemeljük a diagnosztikus és a fejlesztő értékelés szerepét, jelentőségét.

Meggyőződésünk, hogy a tanulók eredményesebben fejlődnek, ha jól ismerjük a kiinduló állapotot, és ennek függvényében tervezzük meg a folyamatos fejlesztést.

Alapvető elv a gyermek személyiségének fokozott figyelembevétele, érdeklődésének, adottságainak, tulajdonságainak, életkori sajátosságainak, otthoni körülményeinek folyamatos figyelemmel kísérése. A személyiség fokozottabb figyelembevételéből kiindulva következhet a személyre szabott értékelés, ami azt jelenti, hogy differenciál a tananyag elsajátításában, bánásmódban és értékelésben egyaránt.

Az értékelési rendszerben külön kategória lehet a közösségi tulajdonságok, társas viselkedés, tanulási motiváció értékelése.

- **Tanulók munkájának, tevékenységének mérése, ellenőrzése, értékelése**

Kaszap Nagy István Református Általános Iskola és Óvoda

5420 Túrkeve, Kossuth L. u. 15.

Oktatási eredményvizsgálatok

- „Bemenetkor” az első osztályosok ismeretanyagának, képességeinek felmérése, a feladatok meghatározása, szükség esetén fejlesztőpedagógus segítségével.
- „Átmenetkor” a 4. és 5. osztályban tanítók és a szaktanárok közösen összeállított anyagon mérik az alapkészségek helyzetét (hangos és szövegértő olvasás, helyesírás, matematika).
Országos mérések 6. és 8. évfolyamon minden tanév májusában

A tanulók munkájának mérése:

Iskolánkban cél, hogy minden tanítványunk képességeinek optimumáig jusson el (értelmi, erkölcsi, testi és érzelmi). Találjuk meg azokat a területeket, színtereket, ahol fejlődhetnek képességeik, készségeik, felfedezhetik önmagukat. Az egymás megértésére, elfogadására, megbecsülésére nevelés egyik fő alapelvünk. A másik munkájának elfogadása és tiszteletben tartása kell, hogy vezérelje tanárainkat és tanítványainkat.

A tanuló munkájának értékelése:

Az értékelés terén az alábbi szempontok érvényesülnek:

- Folyamatos: megjelenése rendszeres, aktuális,
- Sokoldalú: méri az emlékezeti teljesítményeket, az ismeretek alkalmazását és tudását,
- Változatos: vizsgálja a nevelési szintet, figyelembe veszi az életkori sajátosságokat, a személyiség típusait, alkalmazza a metakommunikációs jelzéseket.
- Kiszámított
- Tudatosított
- Motiváló

Évközi értékeléskor minden pedagógus a pedagógiai, módszertani szabadság jegyében alkalmazhat szimbólumokat. Az értékelés rendszeressége érdekében a minimális osztályzatok száma szabályozott.

Félévi és tanév végi értékelésnél havonta valamennyi tantárgyból a heti tantárgyankénti óraszám 50%-ának megfelelő osztályzatnak kell lenni, de legalább 1-nek. A tanulók írásbeli munkáját írásban értékeljük:

- megjegyzéssel,
- kiegészítéssel,
- javaslattal,
- osztályzattal minősítve, a százalékok feltüntetése mellett. A dolgozatokat, feleleteket 2 héten belül értékelni kell, kivétel az olvasó naplók, ahol 3 hét.

Kaszap Nagy István Református Általános Iskola és Óvoda

5420 Túrkeve, Kossuth L. u. 15.

A százalékos értékelést a táblázat tartalmazza.

Az első évfolyamon negyedévenként, félévkor és év végén szöveges értékelést kapnak. A második évfolyamon félévkor szöveges minősítéssel fejezzük ki, hogy a tanuló kiválóan, jól, vagy megfelelően teljesített, illetve felzárkóztatásra szorul. A második évfolyam végén és a további évfolyamokon a tanulók értékelése osztályzattal történik.(2010.)

A tanuló felzárkóztatásra szorul minősítés esetén, a szülő bevonásával megvizsgálja az iskola a gyermek fejlődését gátló tényezőket, majd javaslatot tesz az okok megszüntetésére.

Az iskola nem határoz meg olyan tantárgyakat, amelyekből a tanuló teljesítményét, előmenetelét nem kell értékelni. A bejövő új tárgyak minősítése is évközben érdemjegy, tanév végén osztályzat.

A különböző foglalkozások értékeléskor minden pedagógus alkalmazhat érdemjegyeiktől eltérő szimbólumokat, szóbeli értékelést. Az értékelés rendszeressége érdekében a minimális osztályzatok száma szabályozott.

Dolgozatok, felmérések:

- év elején szintmérés osztályzat nélkül,
- ismétlés végén, témakörök lezárásakor eredménymérés osztályzattal,
- a dolgozatok értékelése érdemjeggyel történik a százalékos besorolás alapján.

A félévi és év végi osztályzatok meghatározása, a beszámíthatóság mértéke:

- Az osztályzat meghatározásánál a meglevő érdemjegyek átlaga alapján dönt a szaktanár.

Az átlag számításnál azonban nem egyforma súllyal számítanak az érdemjegyek. A beszámíthatóság aránya: a témazáró dolgozat súlyosabb, mint a szóbeli és az írásbeli felelet. Beszámíthatósága: 1,3. A félévi és év végi dolgozat beszámíthatósága: 1,5.

A pedagógus számon kérheti és értékelheti (szóbeli és írásbeli értékelés) a tanulót a házi feladatának elkészítése, annak hiánya, házi dolgozat, gyűjtőmunka, órai munka, felelet, dolgozat-formájában.

A pedagógus értékelésének korlátai:

Kaszap Nagy István Református Általános Iskola és Óvoda

5420 Túrkeve, Kossuth L. u. 15.

Tantárgyi értékelésről, félévi és év végi osztályzatáról a tantárgyat tanító pedagógus dönt, de az osztályzatnak tükröznie kell a tanuló teljesítményét és szinkronban kell lennie az osztályozó naplóba beírt évközi érdemjegyekkel. A szaktanár által javasolt osztályzat nem térhet el jelentősen az évközben adott érdemjegyek átlagától (5 tized).

A pedagógus szabadsága az értékeléskor jogvesztő, ha nem ad kellő számú osztályzatot, nem tájékoztatja a szülőt időben az iskolai rend szerint.

Az értékelés rendszeressége és formái:

A tanulók értékelése az alsó tagozaton:

Az alsó tagozaton 2. év végétől, ha a tanuló a követelményeket nem teljesítette, vagy 250 óránál többet hiányzott évfolyamismétlésre utalható. Ennek eldöntése a nevelőtestület feladata. Az első évfolyam megismétlésére: igazolt és igazolatlan hiányzások 250 óra elérése után utalható a gyermek, más okból nem lehet.

2. évfolyam végétől osztályzattal értékeljük a tanulókat, évközi értékelés az érdemjegy. 1. évfolyamon és 2. évfolyamon félévkor szöveges minősítést kapnak.

A szöveges minősítés és annak osztályzatra váltása:

Az első évfolyamon negyedévenként, a jogszabály szerint szöveges értékelést kapnak a tanulók. A második évfolyamon félévkor is szöveges minősítéssel fejezzük ki, a tanuló teljesítményét, a második évfolyam félévétől osztályzattal értékelünk.

A szöveges értékelés rendszeressége 1. és 2. évfolyamon

- negyedévi november 15-ig
- félévi félév záráskor
- háromnegyedévi április 15-ig
- tanév végi

Szöveges értékelés félévkor és tanév végén tantárgyanként a megadott szöveg alapján

Minősítés 1. évfolyamon: Kiválóan megfelelt

Jól megfelelt

Megfelelt

Felzárkóztatásra szorul

Kaszap Nagy István Református Általános Iskola és Óvoda

5420 Túrkeve, Kossuth L. u. 15.

A minősítés alapja tantárgyanként (Lásd: melléklet helyi tanterv)

Alsó tagozat:

Osztályzat	Teljesítmény %
5	90-100%
4	76-89%
3	56-75%
2	40-55%
1	0-39%

Az értékelés kategóriái első osztálytól a második évfolyam félévéig

Kiválóan teljesített / Kiválóan megfelelt

A tantervi követelményeket megbízhatóan teljesíti. Ismeretei biztosak, képes azokat az évfolyam követelményeinek megfelelő szinten alkalmazni. Szóban és írásban is képes gondolatai, véleménye és a tanultak pontos megfogalmazására. Életkorának megfelelő szinten képes az összefüggések meglátására, alkotó módon tudja a megszerzett ismeretanyagot hasznosítani.

Jól teljesített / Jól megfelelt

A tantervi követelményeket általában jól teljesíti. Ismeretanyaga jó, alkalmazásában kissé bizonytalan. Szóban és írásban kevés segítséget igényel feladatmegoldásai során. Kevés segítséget igényel az összefüggések meglátásában, ismereteit önállóan is képes alkalmazni.

Megfelelően teljesített / Megfelelt

A tantervi követelményeket alapvető szinten teljesíti. Ismeretanyaga közepes szintű, alkalmazása során többször igényel segítséget. Szóban és írásban nehézkesen nyilvánul meg. Összefüggések meglátására csak segítséggel képes.

Felzárkóztatásra szorul

A tantervi követelményeket alacsony szinten teljesíti. Ismeretanyaga csekély, önálló alkalmazására is csak sok segítséggel képes. Szóban és írásban csak kérdések segítségével tud megnyilvánulni, fogalmakat nem ért, önállóan egyszerű összefüggéseket sem tud felismerni.

A tantárgyi érdemjegyek és osztályzatok kritériumai

Jeles

A tantárgyi követelményeknek kifogástalanul megfelel.

Ismeri, érti, önállóan képes alkalmazni a tananyagot.

Szóban és írásban pontosan, szabatosan fogalmaz.

Fogalmi pontosak, tiszták, összefüggésüket, rendszerüket átalakítja.

Kaszap Nagy István Református Általános Iskola és Óvoda

5420 Túrkeve, Kossuth L. u. 15.

A váratlan problémák nem riasztják vissza, hanem biztos ismeretei birtokában közelíteni képes a megoldáshoz.

Jó

A tantervi követelményeket megbízhatóan teljesíti.

Fogalmi tiszták, az önálló alkalmazásban kissé bizonytalan.

Szóbeli és írásbeli fogalmazásában nem követ el értelemszavaró pontatlanságokat.

Az alapvető összefüggéseket tudja, a begyakorolt módszerekkel biztosan dolgozik.

Közepes

Csak az alapvető tantervi követelményeket teljesíti.

Pontatlanul, nehézkesen nyilvánul meg szóban, írásban egyaránt.

Fogalmi nem tiszták, az összefüggéseket csak segítséggel ismeri fel.

Elégséges

A tantervi követelményekből csupán annyit képes elsajátítani, amennyi a továbbhaladáshoz feltétlenül szükséges.

Fogalmakat nem ért, önállóan egyszerű összefüggéseket sem tud felismerni.

A legalapvetőbb feladatok megoldásához is tanári segítségre szorul.

Elégtelen

A tantervi követelményeknek nevelői segítséggel sem tud eleget tenni.

Felső tagozat:

Osztályzat	Teljesítmény %
5	90-100%
4	76-89%
3	56-75%
2	36-55%
1	0-35%

Az ellenőrzés célja a meglévő ismeretek megértésének, emlékezetben tartásának és alkalmazásának vizsgálata. Folyamatosan ellenőrzésre váró feladat, hogy a tanulók rendelkeznek-e a korábbi ismeretekből a továbbhaladáshoz szükséges ismeretekkel, alapokkal.

A számonkérés széleskörűsége és sokoldalúsága szükséges, terjedjen ki a tantárgyakkal kapcsolatos minden tevékenységre. A számonkérés szóban és írásban is szükséges, ügyelve az egyensúly helyes megtartására.

3. 11. Az iskola magasabb évfolyamra lépésének feltételei

Az iskola magasabb évfolyamára az a tanuló léphet, aki az előző évfolyamot az iskolában elvégezte, és tanulói jogviszonya folyamatos. A tanuló magasabb évfolyamba lépéséről a tanév végi osztályozó értekezleten a Nevelőtestület dönt, igazolva ezzel, hogy a tanuló az előírt tanulmányi követelményeket sikeresen teljesítette. Év végén az egész tanévben nyújtott teljesítményt értékeljük. Az érdemjegyeket a helyi tantervünkben rögzített követelmények alapján a tanulói teljesítmények figyelembe vételével állapítjuk meg.

Aki az előírt követelményeket 1-2 tárgyból elégtelenül teljesítette, a következő tanév előtt javítóvizsgát tehet. A sikeres javító és pótló vizsga után léphet a tanuló a magasabb évfolyamra.

3. 12. Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározása

A tanulók életkori sajátosságainak és egyéni képességeinek megfelelően történik az írásbeli és szóbeli feladatok adása, különös tekintettel a hétvégi pihenés biztosítására.

A házi feladat célja az órán szerzett ismeretek, új anyag, vagy meglévő tudás gyakorlása, bevésése. A felkészülés készségek és képességek kialakításának része.

Tartalma kapcsolódik az elméleti ismeretekhez, az elsajátítandó tananyag elmélyítéséhez. Mennyisége igazodik a készségek, képességek elmélyítéséhez szükséges mennyiséghez, a tárgyi tudás minimális követelményszintjéhez, az életkori sajátosságokat figyelembe véve.

A differenciált feladatok és azok értékelése igazodjon a mennyiségi szempontokhoz. (2010.)

Hétvégi írásbeli feladatoknál az osztály és az egyéni képességeket figyelembe kell venni. Az alsó tagozaton a tanulási technikák tanítása, emlékezet javítása, figyelem tartósságának emelése, beszéd és íráskészség javítása érdekében memoriterek tanulása, anyaggyűjtés. Olvasónapló, közös megbeszélés, drámajáték, játékos feladatok, stb.

A házi feladatok beszámíthatóak a tanuló értékelésébe a pedagógus által alkalmazott egyéni értékelési formában.

Az otthoni írásbeli házi feladat kiadásának korlátai

- A tanulókat (versenyre készülők, a tantárgy iránt aktívan érdeklődők) egyéni választásuk, kérésük alapján szorgalmi feladattal segíthetjük, számukra szorgalmi feladatot javasolhatunk.
- Az otthoni tanulási idő (írásbeli és szóbeli feladatok elvégzésének együttes ideje) maximum 20-30 percet vehet igénybe egy tantárgyból.

Kaszap Nagy István Református Általános Iskola és Óvoda

5420 Túrkeve, Kossuth L. u. 15.

- A napi felkészülés otthoni (napközis, iskolaotthonos, tanulószoba) ideje nem lehet több 1-1,5 óránál.

3. 13. A csoportfoglalkozások szervezésének elvei

Iskolánkban csoportbontásban taníthatjuk az idegen nyelvet, az informatikát. Célunk ezzel, hogy az ismereteket elmélyítsük, több idő jusson a kommunikációs készségek fejlesztésére és tanulók tudásának megalapozására.

A választható tantárgyak esetében diákjainknak lehetőséget adunk, hogy megjelöljék, melyik tanulmányaikat folytatják. Amennyiben a tantárgyfelosztás ezt lehetővé teszi, biztosítjuk a többség által megjelölt pedagógust a délutáni foglalkozás vezetésére.

A választásukat a tanulók és a szülők aláírásukkal megerősítik és tudomásul veszik, hogy az értékelés, a mulasztás, továbbá a magasabb évfolyamra lépés tekintetében úgy kell tekinteni, mintha kötelező tanórai foglalkozás lenne.

3. 14. A tanulók fizikai állapotának, edzettségének méréséhez szükséges módszerek

Az 5-18 éves tanulók fizikai állapotának felmérésére szolgáló próbarendszer

Felmérő tanár neve:	
Intézmény neve:	
Intézmény címe:	
Felmérés ideje:	
A tesztcsoportra általában jellemző adatok: (Írja be a megfelelő adatot)	Heti testnevelési órák száma:

Motoros tesztek és pontozásuk	
1. Flamingó egyensúly	egy percnyi egyensúlyban maradáshoz tett kísérletek száma (pl.: 1-30p)
2. Lapérintés	a 25 lapérintési ciklus alatt eltelt idő tizedmásodpercben (pl.: 10,3 sec : 103)
3. Ülésben előrenyúlás	az előrehajlás mértéke cm-ben a vonalzóról leolvasva (pl.: 15 cm : 15 p)

Kaszap Nagy István Református Általános Iskola és Óvoda

5420 Túrkeve, Kossuth L. u. 15.

4. Helyből távolugrás	a vonaltól a leérkező sarokig mért távolság cm-ben (pl.: 1 m 56 cm : 156 p)
5. Kézi szorítóerő	a 2 sec-ig megtartott szorítás ereje N-ben (pl.: 240 N:240 p)
6. Felülések	a 30 sec alatt elvégzett felülések száma (pl.: 15 db : 15 p)
7. Függés hajlított karral	az áll rúd felett tartásának ideje tizedmásodpercben (pl.: 1 perc 3,5 sec : 635 p)
8. Ingafutás	a 10x5 méteres futás ideje tizedmásodpercben (pl.: 21,6 sec : 216 p)
9. Állóképességi ingafutás	az ingafutás fokozatszám a megállás pillanatában (pl.: 0-20 p)

TESZTEK

Név	Súly (kg)	Magasság (cm)	Triceps br. (mm)	Biceps br. (mm)	Csipő br. (mm)	Lapocka br.(mm)
Születési dátum	1. 2.	3.	4. 5.	6.	7. 8.	9.
Motoros tesztek pontozása						

3. 15. A tanulók jutalmazásának, magatartásának, szorgalmának értékelési elvei

3. 15. 1. A tanulók magatartásának értékelése

Magatartás értékelése:

Példás (5) az a tanuló, aki:

- a Házi rendet mindig betartja,
- iskolán kívüli magatartása az elvárásoknak megfelelő,
- társaival, nevelőivel, a felnőttekkel szemben udvariasan, előzékenyen, segítőkészen viselkedik,

Kaszap Nagy István Református Általános Iskola és Óvoda

5420 Túrkeve, Kossuth L. u. 15.

- a közösség alakítását, fejlődését munkájával, jó kezdeményezéseivel elősegíti és társait erre ösztönzi.

Jó (4) az a tanuló, aki:

- részt vesz a közösségi életben, a rábízott feladatokat elvégzi, iskolai és iskolán kívüli viselkedése ellen általában nincs kifogás,
- kisebb viselkedési hibái szóbeli figyelmeztetéssel kezelhetők,
- nevelőivel, társaival tisztelettudó, udvarias.

Változó (3) az a tanuló, aki:

- a házirend előírásait többször nem tartja be,
- nevelői szóbeli figyelmeztetése nem elegendő a magatartási, viselkedési hibáinak korrigálására,
- viselkedésével időnként zavarja az órák menetét, társait a tanulásban,
- az udvarias viselkedés szabályait nem mindig tartja be,
- közösségi munkában csak vonakodva vesz részt.

Rossz (2) az a tanuló, aki:

- súlyosabb vétiségeket (verekedés, lopás) is elkövet,
- közösségi fejlődést hátráltatja,
- viselkedése, megjelenése kihívó, nem iskolai életnek megfelelő.

3. 15. 2. Szorgalom értékelése:

Példás (5)

- önmagához mérten fejlődő teljesítményt nyújt,
- munkavégzése pontos, megbízható,
- igényli tudása bővítését, munkáját ésszerűen, céltudatosan végzi,
- érdeklődése az iskolán kívüli ismeretanyagra is kiterjed.

Jó (4)

- az órákra lelkiismeretesen készül fel,
- feladatait rendszeresen megbízhatóan elvégzi de többletmunkát nem, vagy csak ritkán vállal,
- a tanórákon többnyire aktívan vesz részt.

Változó (3)

Kaszap Nagy István Református Általános Iskola és Óvoda

5420 Túrkeve, Kossuth L. u. 15.

- a tanulmányi teljesítménye elmarad képességeitől, feladatvégzése pontatlanul hiányos,
- teljesítménye ingadozó, a tanulásban nem kitartó,
- önálló munkájában figyelmetlen, figyelmeztetésre, felügyelettel dolgozik,
- felszerelése, házi feladata gyakran hiányzik.

Hanyag (2)

- képességeihez mérten keveset tesz tanulmányai fejlődéséért,
- tanulmányi feladatait folyamatosan nem végzi el,
- órai munkája passzív,
- felszerelése hiányos, taneszközeit (tankönyv, füzet, ellenőrző) nem hordja el,
- a tanuláshoz nyújtott nevelői vagy tanulói segítséget nem fogadja el,
- félévi vagy év végi osztályzata valamely tárgyból elégtelen.

A magatartás és szorgalom értékelésénél nem érdemjegyet használunk (félévi és év végi időpontoknál), ez nem osztályzat. Az elbírálás szempontjait minden osztályközösség termébe, a házirend mellé ki kell függeszteni! A felsorolt szempontok közül az elbíráláskor legalább háromnak az együttes megléte (vagy megsértése) szükséges. A megítélésakor mindig figyelembe kell venni a gyerek életkörülményeit és képességszintjét!

3. 15. 3. Jutalmazás elvei

Azt a tanulót, aki képességeihez mérten:

- példamutató magatartást tanúsít,
- folyamatosan jó tanulmányi eredményt ér el,
- az iskolai közösség érdekében közösségi munkát végez,
- iskolai és iskolán kívüli versenyeken, vetélkedőkön, előadásokon, bemutatón vesz részt,
- vagy bármilyen más módon segít az iskola hírnevének megőrzésében, annak növelésében, az iskola jutalomban részesíti.

3. 16. SNI fejlesztés célja, feladatai

a, Az autizmus

**AZ AUTIZMUS SPEKTRUM ZAVARRAL ÉLŐ TANULÓK FEJLESZTÉSÉNEK
ÁLTALÁNOS CÉLJAI ÉS FELADATAI**

Céljaink

A legáltalánosabb távlati cél az egyéni képességek, fejlettség mellett elérhető legjobb felnőttkori szociális adaptáció és önállóság feltételeinek megteremtése.

Ennek alapja a szociális, kommunikációs és egyéb kognitív készségek hiányának specifikus módszerekkel való kompenzálása, a fejlődésben elmaradt készségek habilitációs fejlesztése, a másodlagos (pl. viselkedés-) problémák kezelése, a mindennapi gyakorlati készségek és a tananyag speciális módszerek segítségével való tanítása.

A fejlesztés céljai hierarchikus rendben helyezkednek el aszerint, hogy mennyire szükségesek a szociális adaptáció kialakításához

Általános emberi értékek, társadalmi elvárások, szülőföldünk kultúrája, hagyományai képességszintnek megfelelő ismertetése. Fontos, hogy a tanuló élvezze az iskolában töltött időt, érezze jól magát

A mindennapi gyakorlati készségek, s az egyénre szabott mértékben redukált tananyag speciális módszerek segítségével taníthatók. A tanulók egy részénél számolni kell azzal, hogy egész életükben támaszra szorulnak, számukra az elfogadható szocializáltsági szint elérése a cél.

A nevelés-oktatás során a gyerekek speciális igényeinek, szükségleteinek maximális figyelembevételére helyezzük a hangsúlyt. A környezet gyermekekhez szabott igazítása (a támogató környezet kialakítása) segít ebben. Az egyéni fejlesztési terveket a család életében felmerülő szükségletek figyelembe vételével alakítjuk ki.

Feladataink:

- A taníthatóság elemi feltételeinek kialakítása, a csoportba való beilleszkedés fejlesztése, elemi szociális készségek fejlesztése, kommunikáció, kognitív képességek fejlesztése az egyéni jellemzők figyelembe vételével, önkiszolgálás szintjének emelése, és az iskolán belüli és kívüli környezethez való alkalmazkodás elősegítése.

A fejlesztés területei

- a sérülés jellegéből adódóan a szociális -, kommunikációs készségek, és a kognitív készségek fejlesztése
- A szociális beilleszkedést közvetlenül befolyásoló készségek fejlesztése során a következő területekre helyezzük a hangsúlyt
- taníthatóságot megalapozó szociális készségek:
 - a pedagógus segítségének elfogadása
 - más személyek jelenlétének elviselése
 - az elemi viselkedési szabályok elsajátítása
 - az utánzás tanítása
- önmagáról való tudás:
 - személyi adatok megtanítása
 - saját külső tulajdonságok ismerete
 - a gyermek által gyakran végzett, megszokott és rendkívüli saját tevékenységek körének tanítása
 - annak tudatosítása, hogy a gyermek mit tud és mi az, amelyet segítséggel képes csinálni, mi az, amit egyáltalán nem tud
 - a kedvelt és elutasított dolgok meghatározása
 - kellemes és kellemetlen dolgok meghatározása, tanítása
 - saját élmények felidézése
 - saját teljesítmény értékelése megadott szempontok alapján, önellenőrzés

Kaszap Nagy István Református Általános Iskola és Óvoda

5420 Túrkeve, Kossuth L. u. 15.

- saját viselkedésére vonatkozó szabályok betartásának tanítása
- a sztereotip viselkedésformák kontroll alá vonása.
- Kapcsolatteremtés, fenntartás:
 - a metakommunikáció megértésének és használatának fejlesztése
 - ismerős és ismeretlen személyek külső és nem látható tulajdonságainak tanítása
 - egyszerű szociális rutinok megtanítása (pl. köszönés)
 - az információcsere szabályainak tanítása: témaválasztás, kezdeményezés, a beszélgetés fenntartása, befejezése stb.
 - iskolán belüli szociális helyzetek viselkedési, udvariassági szabályai
 - iskolán kívüli szociális helyzetek viselkedési, udvariassági szabályainak tanítása különböző színtereken.
 - a legnyilvánvalóbb érzelmi reakciók felismerése és az azokhoz illő, megfelelő viselkedés szabályai
 - elemi kooperáció tanítása felnőttel, gyermekkel.

A szabadidős készségek tanításának közös feladatai

- a gyermek számára örömet nyújtó, az életkornak és a mentális kornak egyaránt megfelelő szabadidős aktivitások, eszközök kiválasztása és funkcionális használata

A kommunikációs készségek fejlesztésének feladatai

Elsődleges fontosságú cél tehát az egyén képességszintjének megfelelő kommunikatív kompetencia megteremtése. E cél megvalósításához egyénre szabott kommunikációs eszközök (pl. alternatív kommunikációs rendszerek; metakommunikáció) használatának tanítása szükséges.

A gyermek az általa megértett szinten tanulja meg valamely kommunikációs eszköz használatát, hogy minél hamarabb sikeres lehessen a kapcsolatteremtésben:

- a beszédértés és beszédhasználat fejlesztése
- a metakommunikáció értésének és használatának fejlesztése
- a kommunikációs eszköz funkcionális használatának tanítása, melynek érdekében a környezetet tudatosan úgy kell szervezni, hogy aktív kommunikációra serkentse a gyermeke
- a fejlesztés során a meglévő, funkcionálisan használt kommunikációs eszközt a lehető legtöbb természetes helyzetben alkalmaztatni kell, mert a meglévő készségeket a gyermekek új helyzetekben spontán ritkán alkalmazzák.

A kognitív készségek fejlesztése során fontos

- a sérülésadó fokozatából adódó szükségletekhez adaptált környezet megteremtése
- a biztonságérzet kialakítása a fejleszthetőség és az önálló tevékenykedés feltételeként
- egyéni fejlesztési tervek kialakítása a gyermek szükségleteinek megfelelően és a család igényeinek messzemenő figyelembevételével
- a gyermek alkalmazkodását segítő viselkedésformák kialakítása a családi, iskolai és iskolán kívüli környezetben
- az elsajátított ismeretek, készségek bővítése, szinten tartása, általánosítása

A tanulók fejlesztésének megtervezése

- szakértői vélemények, dokumentumok áttekintése
- szülővel történő konzultáció
- a gyermek megfigyelése egyénileg, csoportban
- a nevelés, fejlesztés tervezéséhez, a tanuló képességeinek, haladásának folyamatos

követéséhez fejlődési kérdőívek alkalmazása a pszichológus által. A kérdőívek rögzítik a aktuális státuszt, s a tapasztalt fejlettségi szintre épülve készülnek az egyéni fejlesztési tervek.

A célok megvalósításához felhasznált speciális módszerek, eljárások

- megfelelő környezet és eszköztár kialakítása, mely magában foglalja az időtérbeli tájékozódás, vizuális, kommunikációs struktúra kialakítása
- az idő, a tevékenységek a tanulók számára érthető, átlátható strukturálása (napirend), mely beláthatóságot biztosít az iskolában tölthető idő folyamán
- vizuálisan segített kommunikációs rendszer, melyben fontos tényező a kétirányú információáramlás a gyermek számára feldolgozható szinten. Pl. kommunikációs tárgyak, képkártyák, folyamatábrák, írott utasítás.
- az elsajátított ismeretek használatának, általánosításának tanítása, alternatív problémamegoldások kiépítése
- viselkedés-kognitív terápiás megközelítés a fejlesztésben, viselkedésproblémák kezelésében
- a nevelés-oktatás folyamatának megszervezésében fontossági sorrendet kell felállítani a viselkedésterápiás, fejlesztési és tanítási célok között

A TANKÖNYVEK, TANÍTÁSI SEGÉDLETEK, TANESZKÖZÖK KIVÁLASZTÁSÁNAK ELVEI

A tanulók számára a speciális szükségleteknek megfelelően egyénre szabottan kell megválasztania tankönyveket és a taneszközöket. A tankönyvlistán szereplő tankönyvek közül az ép és a fogyatékos tanulók számára készültek egyaránt felhasználhatóak.

A tankönyvek, munkafüzetek, egyéb segédletek legyenek konkrét tartalmúak, jól variálhatóak, áttekinthetőek, tartalmazzanak minél több valósághű képet. Szükségessé válhat, hogy a pedagógusok saját kezűleg készítsék el a taneszközöket. Az egyes tantárgyak tanítása során a mindennapi életben előforduló valóságos tárgyakat kell használni. Fontos szempont, hogy az alkalmazott eszközök biztonságosak legyenek.

A tartós tankönyveket a könyvtár bevételezi, több évig használhatóak.

JOGSZABÁLYI HÁTTER

Az autizmus spektrum zavarral élő tanulók nevelése-oktatása során a „51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelet módosításáról szóló 23/2013. (III. 29.) EMMI rendelet”, „Kerettanterv az enyhén értelmi fogyatékos tanulók számára” és a „Kerettanterv a középsúlyosan értelmi fogyatékos tanulók számára” című kerettanterveket használjuk, a 32/2012 EMMI rendelet „A sajátos nevelési igényű tanulók oktatásának irányelve” SNI 8. fejezetének figyelembe vételével (Az autizmus spektrum zavarral küzdő tanulók iskolai fejlesztésének elvei.)

b, Mozgásában akadályozott sajátos nevelési igényű tanuló fejlesztése

1. Az iskolai fejlesztés pedagógiai szakaszai

A mozgáskorlátozott tanulók iskolai fejlesztésének szakaszolása megegyezik a Nat képzési szakaszaival. A mozgáskorlátozott gyermek iskolakészültsége, fejlődésének sajátos útja, tapasztalatszerzésének eltérő volta, hiányosságai indokolhatják, hogy az első évfolyam teljesítésére, a biztos olvasás-írás elsajátítására a pedagógiai program helyi tanterve egy tanévnél hosszabb időt (két tanév) biztosítson, de szükség esetén a további pedagógiai szakaszok is szerveződhetnek hosszabb időszámban.

A többségi iskolában történő együttnevelés

Az integrált nevelés-oktatás során – függetlenül annak teljes vagy részleges formájától – különös figyelemmel kell lenni a következőkre. – A mozgáskorlátozott tanulók együttnevelése során szükséges, hogy az intézmény felkészüljön a tanuló fogadására: kialakítja a megfelelő fizikai környezetet (akadálymentesítés).

A mozgáskorlátozott tanulók integrált iskolai ellátása a pedagógusoktól speciális felkészülést kíván.

Az alkalmazkodás, az adaptálás, a differenciálás során – igazodva az egyes gyermek fejlettségi szintjéhez, illetve a támogatás szükséges mértékéhez – módosulhat a tananyag elsajátításának tempója, módja, a számonkérés, a házi feladat formája, végső esetben a tananyag mennyisége.

A Nat és a választott kerettanterv alkalmazása

A mozgáskorlátozott tanulók nevelése-oktatása során a Nat-ban meghatározott fejlesztési területek és nevelési célok megvalósítása általában lehetséges. A helyi tantervben az egyes tantárgyak témaköreire, azok tartalmára és követelményeire vonatkozó kerettantervi ajánlások a tanulók egyéni adottságainak figyelembevételével érvényesíthetők.

Fejlesztési területek – nevelési célok

A Nat-ban megfogalmazott fejlesztési területeket – nevelési célokat és azok teljesítését – a tanulók életkori sajátosságai és a mozgáskárosodásból adódó egyéni eltérések egymással kölcsönhatásban befolyásolhatják. Az Erkölcsei nevelés, a Nemzeti öntudat, hazafias nevelés, az Állampolgárságra, demokráciára nevelés, illetve a Fenntarthatóság, környezettudatosság fejlesztési területek - nevelési célok megvalósítása megegyezik a Nat-ban foglaltakkal.

Kompetenciafejlesztés

Valamennyi kulcskompetencia fejlesztése beépül a mozgáskorlátozott tanulók sérülés-specifikus pedagógiai fejlesztő folyamatába. Mozgáskorlátozottság esetén – a cselekvéses tapasztalatszerzés hiányosságai, illetve a szociális kapcsolatok sajátos alakulása miatt – az egyes kompetencia-területek által meghatározott képességek fejlődése, ismeretek elsajátítása, attitűdök alakulása során gyakran eltérő fejlődés tapasztalható. A kompetenciafejlesztés folyamatában a tevékenységek kivitelezését, illetve a különböző helyzetekben való részvételt biztosító eljárások, technikák alkalmazása szükséges annak érdekében, hogy a mozgáskorlátozott tanulók is képesek legyenek a hatékony alkalmazkodásra, a környezet befolyásolására. A mozgáskorlátozott tanulók

esetében, a gyors, cselekvőképes alkalmazkodás, illetve az élethosszig tartó tanulásra való felkészülés érdekében hangsúlyos a digitális kompetencia, az idegen nyelvi kommunikáció, a hatékony önálló tanulás, a kezdeményezőképes és vállalkozói kompetencia fejlesztése.

A Nat-ban és a választott kerettantervben meghatározott közműveltségi tartalmak elsajátíttatása, valamint az értékelés során a mozgáskorlátozott tanulók állapotához, fejlettségi szintjéhez szükséges igazodni – a segítségnyújtás, differenciálás mennyiségének megválasztásában is: – a tanulók jelentős része képes elsajátítani a Nat-ban és a választott kerettantervben meghatározott tartalmakat, ebben az esetben a megfelelő tanulási környezet megteremtése biztosíthatja a nevelési-oktatási folyamatokban való részvételt;

Egészségügyi és pedagógiai célú habilitáció, rehabilitáció

A mozgáskorlátozott tanulók habilitációs, rehabilitációs fejlesztésének sajátos célja, hogy a sérülés következtében hátránnyal induló tanulóknak nagyobb esélyt biztosítson az eredményes tanulásra, fejlődésre, a sikeres társadalmi beilleszkedésre.

c, A rész-képességzavar

A rész-képességzavar tüneteit mutató tanulók sajátos nevelési igényeinek kielégítése gyógypedagógus (tanulásban akadályozottak pedagógusa, logopédus, fejlesztőpedagógus.) közreműködésével történik. /KT 35.§(3), 38.§ (1), 121.§(28)/ Szükség esetén egészségügyi szakembereket és pszichológust is bevonunk a komplex ellátásba.

Rehabilitációs és fejlesztő célú órakeretben a tanulók segítése *egyéni fejlesztési terv* alapján valósul meg.

A Szakértői és Rehabilitációs Bizottság, Nevelési Tanácsadó szakvéleménye alapján az igazgató **mentesíti** a tanulót a tantárgy vagy tantárgyrész értékelése, minősítése alól.

a, Kiemelt célok

- Az olvasás-, írászavarok javítása.
- Kialakítani a tanulók intellektusának megfelelő értő olvasás-íráskészséget.
- Fejleszteni a szóbeli, írásbeli, nonverbális kifejező készséget.
- Segíteni az olvasás, írás eszközzé válását az ismeretek megszerzésében.
- Javítani a számtani műveletek, kifejezések, szabályok megértését.
- Fejleszteni a verbális képességeiket a matematikai nyelv használatában, matematikai relációkban.
- Aszociális viselkedés megelőzése, kezelése.
- Szociális elvárásoknak megfelelő magatartás kialakítása.

Feladataink és eszközeink a célok eléréséhez

Kaszap Nagy István Református Általános Iskola és Óvoda

5420 Túrkeve, Kossuth L. u. 15.

- A pedagógus alapvető feladata, hogy nevelő és oktató tevékenysége során figyelembe vegye a tanulók egyéni képességeit, fejlődésének ütemét, sajátos nevelési igényét, segítse a tanuló képességeinek kibontakozását, felzárkózását tanulótársaihoz.
- Ennek tükrében:
- testséma biztonságos kialakítása,
- téri és időrelációk kialakítása praktikus és verbális szinten,
- vizuo-motoros koordináció gyakorlása,
- látás, hallás, mozgás koordinált működtetése,
- az olvasás, írás tanítása,- szükség esetén redukáció – lassú tempójú, nyújtott ütemű, hangoztató-elemző, szótagoló, homogén gátlás elvét figyelembe vevő, valamint a vizuális és auditív észlelésre alapozó módszerrel /Meixner terápia/,
- olvasás, írás készségének folyamatos gondozása, fejlesztése egész iskolai pályafutás alatt,
- figyelem, emlékezet, gondolkodás és a beszéd összehangolt fejlesztése,
- szerialitás erősítése,
- fogalmi gondolkodás, szám és műveletfogalom kialakításához a manipuláció előtérbe helyezése,
- egyénhez igazított követelmények kialakítása,
- a tanuló alkalmazkodásának, a kortárs csoportba való beilleszkedésének segítése,
- együttműködés a családdal és más szakemberekkel,
- a fejlődés segítése gyakori pozitív visszajelzésekkel,
- a sikerélmény biztosítása:
- egészséges énkép és önbizalom kialakítása,
- kudarcűrő képesség növelése,
- az önállóságra nevelés,
- kommunikációs kultúra fejlesztése,
- testi és lelki egészség elősegítése,
- felkészülés a felnőtt lét szerepére.

b, Személyiségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

A különleges gondozási igényű tanulók integrációja az átlagosnál is hangsúlyosabbá teszi a tanulók toleranciára, empátiára, a másság elfogadására való nevelését.

Annak megtapasztalását és megértését, hogy minden személy egyformán értékes és fontos. Együtt tanulják meg, hogy mindenki felelős a másikért, mindenki tud segíteni és szorulhat segítségre. Az integráció pozitív magatartásmintákat közvetít.

Kaszap Nagy István Református Általános Iskola és Óvoda

5420 Túrkeve, Kossuth L. u. 15.

Ez hosszú távon az előítéletek enyhüléséhez vezethet.

Testületünk törekszik arra, hogy a segítségre szoruló gyerekek számára megtalálja a személyre szabott bánásmódot, önbizalmat, örömet adó tevékenységet.

A személyiségfejlesztés célja, de eszköze is a kulcskompetenciák fejlesztése. /243/2003.(XII.17.) Korm. rendelet a nemzeti alaptanterv: melléklet: III. rész/

A kulcskompetenciák fejlesztésére különös hangsúlyt helyezünk a sajátos nevelési igényű és a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő tanulók esetében. Kitűzött pedagógiai céljaink elérését segítik e képességek.

Esélyegyenlőségük biztosítása érdekében a nevelés és az oktatás valamennyi területén fejlesztjük hozzáértésüket személyes boldogulásuk megtalálásában, társadalmi beilleszkedésükhöz és a munkához.

- **Anyanyelvi kompetencia**

Tanulóink 15%-a küzd az olvasás, írás, szövegértés, szóbeli kifejezőkészség, nyelvtan és helyesírás zavarával, nehézségével, gyengeségével. A részükre szervezett pedagógiai célú rehabilitációs és fejlesztő foglalkozásokon túl tanórákon is hangsúlyos figyelmet kap az anyanyelvi kommunikáció.

- **Idegen nyelvi kompetencia**

A különleges gondoskodásban részesülő tanulóink számára biztosítjuk az idegen nyelvi kommunikáció lehetőségét. Kudarcézésük elkerülésére – amennyiben a Szakértői Bizottság a szakvéleményben ezt javasolja – mentesítést kapnak az idegen nyelv tantárgy, vagy az idegen nyelv írásbeli, helyesírási rész értékelése és minősítése alól. Az így biztosított pozitív attitűddel felkeltjük érdeklődésüket a kulturális sokféleség, a kultúrák közötti kommunikáció iránt.

- **Matematikai kompetencia**

A matematikai kompetencia területén a matematikai gondolkodás fejlesztésével, logikai alkalmazásával segítjük, hogy felismerjék problémáikat és változatos megoldási lehetőségeket találjanak a sikeres megoldáshoz. E kompetenciát a diszkalkuliás tanulóknál is erősíteni szükséges.

- **Természettudományos kompetencia**

A különleges gondoskodást kapó tanulóink praktikus készségei fejlettebbek a verbális készségeknél. Ezt a „vivő funkciót” kihasználva sikereket érhetnek el új helyzetekben. Ezért a természettudományos terület segíti a transzferálást. Az új tudás változatos alkalmazása a gyakorlatban elősegíti a gondolkodás rugalmasságát.

- **Hatékony, önálló tanulás kompetenciája**

A kognitív folyamatok mozgásának irányításában törekednünk kell az egyes folyamatok egyre magasabb szintre emelésére. Az absztrahálás, strukturálás, transzferálás, kombinálás fejlesztése fogja képessé tenni segített tanulóinkat a hatékony, önálló tanulásra. A motiváció, az önbizalom, a reális önértékelés, a figyelem koncentrációja fontos eleme a kompetenciának. A rehabilitáció és a fejlesztés, de a tanítási óra is fordítson kiemelt figyelmet ezen alapozó eszközre!

- **Szociális és állampolgári kompetencia**

Ez a kompetencia a harmonikus életvitel és a közösségi beilleszkedés feltétele. Ahhoz, hogy a tanulási zavarral, nehézséggel, gyengeséggel küzdő tanulóink befogadottak és elfogadottak legyenek, iskolánk valamennyi dolgozója és tanulója a gyakorlatban kell, hogy alkalmazza az egyenlőséget, megkülönböztetés-mentességet, a megértett kulturális identitást. Olyan attitűdöket kell kialakítani, melyben mindenki törekszik a személyes előítélet leküzdésére és a kompromisszumra.

- **Kezdeményező és vállalkozói kompetencia (5. évfolyamtól)**

Speciálisan segített tanulóink többsége a megismerés, a felismerés rendellenességével küzd. Ennek következtében tágabb környezetükre vonatkozó ismereteik hiányosak. Ezért tudatosan törekszünk – különösen a diszkalkuliával diagnosztizáltaknál – a pénz valóságtartalmának gyakorlati megismerésére, a munkavégzés és a jövedelem összefüggésének felismertetésére. Különböző tevékenységek kockázati elemeinek összegyűjtése után kockázatelemzéssel erősítjük az ítéletalkotó gondolkodást, a felelősséggel vállalt döntést.

c, Kiemelt fejlesztési feladat a kulcskompetenciákhoz

- **A tanulás tanítása**

Pedagógusaink fontos feladata, hogy megismerjék a különleges gondozási igényű tanulók sajátos tanulási módját. A rehabilitáló és fejlesztő pedagógusokkal szorosan együttműködve, egyénre lebontva ismerjék meg a tanulási zavarok, nehézségek, gyengeségek korrekciójának lehetőségeit. A hatékony tanulási stratégiához az egyéni jellemzők figyelembevételével végig kell járni a fejlesztés tárgyi-cselekvéses, szemléletes-képi és elvont-verbális útjait. Ezeket az utakat életszerű tartalmakkal kell feltölteni. Törekedni kell a gondolkodási képességek: így a tapasztalás, következtetés, kombináció, problémamegoldás fejlesztésére. Különös tekintettel az analízis-szintézis, összehasonlítás, általánosítás és konkretizálás erősítésére, a mindennapokban történő felhasználásra. Fontos feladat a kritikai gondolkodás megerősítése, a konfliktusok kezelése,

konfliktusmegoldó, elkerülő stratégiák megismertetése. A tanulás tanítása tehát nem csupán ismeretsajátítás, figyelem, emlékezet, gondolkodás működtetése, hanem az egész személyiség fejlesztése. Ezért csak sajátos tanulásszervezési megoldásokkal valósíthatók meg a különleges bánásmódot igényelő tanulók nevelésének, oktatásának feladatai.

- **Közösségfejlesztés**

Sajátos nevelési igényű, beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő tanulók integrációja sajátos aspektusba helyezi a közösséget és az egyént. Harmonikusan működő közösség alapértékei: empátia, tolerancia, hitelesség, feltétel nélküli elfogadás. Ezek az értékek a humanisztikus pszichológia ars poetikája; a mentális egészség alapja. Legfontosabb a tanítók, tanárok példaértékű magatartása. Közösségfejlesztés egyetlen színtere a közösség. A közös élet, közös munka, közös szórakoztató programok.

Intézményünk Pedagógiai programja, mindennapos tevékenysége garancia arra, hogy a tanulóiban kialakul a közösségért érzett felelősség tudata, és az érzés, hogy a közösségért tudnak tenni valamit. Az osztályközösségek, napközis csoportok alakításánál törekszik az iskola, hogy különleges gondozási igényű tanuló arányos számban legyen jelen.

- **Délutáni tanulmányi munka**

Külső kontroll erősítésével biztosítja a következő tanítási napra a felkészülést. Jól szolgálja a sajátos nevelési igényű tanulók szükségleteit, személyiségfejlesztést, ki és felhasznált idő hatékonyságának kialakítását, problémamegoldást. A kulturális foglalkozások, a manuális és játékfoglalkozások szolgálják a finommotorika, nagymozgás, örömméretet, közösségi élmény, szabálykövetés, fantázia, kreativitás fejlesztését. Emelik a nyelvi kompetenciát. Lehetőséget nyújt a gondolkodás, figyelem terjedelmében, intenzitásában való erősítésére. A napközis foglalkozás pozitív, sokrétű hatása megjelenik a tanulásban, pihenésben és a sportban is.

- **Sportfoglalkozások**

Sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulóinkat kiemelten ösztönözzük arra, hogy vegyenek részt a szervezett sportfoglalkozásainkon szükségletük, igényük szerint. Futball, úszás, kézilabda atlétika, tömegsport, diáksport, mindennapos testnevelés segíti a saját testrészérzékelés megalapozását. Ez fejleszti a megfigyelés, gondolkodás, a tanulási képességek fizikai-élettani alapját, elősegíti az egészséget, megelőzheti a lelki ártalmakat. Elősegíti a sikeres társkapcsolatok átélését. Adekvát eszköz az örömszerzésre, sikerélményre, önbizalom megteremtésére, zavartalan beilleszkedésre, elfogadottságra, a szabadidő értelmes eltöltésére.

- **Versenyek, vetélkedők**

A pedagógus feladata, hogy felismerje tanítványa tehetségét még akkor is, ha az tanulási zavarral, tanulási nehézséggel küzd. E „vivő funkció” felhasználásának egyik terepe lehet a verseny és vetélkedő. Különös figyelmet érdemel a sport és művészet.

- **Logopédia**

Az ingyenes logopédiai ellátással a súlyos beszédhibák javításában a beszéd tartalmi és alaki korrekciója történik kommunikációfejlesztéssel párhuzamosan.

- **Egészségügyi szakszolgáltatás**

Amennyiben a szakértői vélemény egészségügyi rehabilitáció vagy gyógyítás érdekében javasolja egészségügyi szakszolgáltatás igénybevételét /neurológus, pszichológus, gyermek ideggondozó, szemész stb./, figyelemmel kísérjük a terápiába való bekapcsolódást és eredményeit. Ha szükséges, meggyőzzük a szülőt ennek fontosságáról.

- **A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenység**

Intézményünk nem szűkíti le a tehetséggondozás lehetőségét a tehetséges egyénre és tantárgyi képességeire. Minden pedagógus és tanuló számára világos, hogy ez a tevékenység a személyiségfejlődésre pozitív hatással van, egyben lehetőséget ad a jutalmazásra is. Az integráltan oktató sajátos nevelési igényű, beilleszkedésű, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulóink –nehézségeik és problémáik ellenére – egyes területeken tehetségesek, megtámogatva pedig sikeresek lesznek. Személyiségük diszharmóniája a sikerélményeken, az oktatástól eltérő tevékenységi területeken keresztül rendezhető. Ezt kell kihasználnunk, kiaknáznunk. Foglalkozások, lehetőségek a cél eléréséhez:

- sportköri részvétel,
- művészetoktatás,
- diák-önkormányzati rendezvények: farsang, diáknap stb.
- énekkar,
- csoportos versenyek /integráció az integrációban/, mely főleg praktikus ismeretűek – komplex tanulmányi verseny,
- számítástechnikai tevékenységek,
- erdei iskola,
- szabadidős foglalkozások

Kaszap Nagy István Református Általános Iskola és Óvoda

5420 Túrkeve, Kossuth L. u. 15.

- tanulmányi kirándulások,
- felkészítés középiskolai tanulmányokra,
- személyes beszélgetések, a biztatás, a jutalmazás megfelelő formáinak megkeresése.
- Gyermek- és ifjúságvédelem

A gyermekvédelem rendszerébe tartozó és sajátos nevelési igényű, beilleszkedési tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő tanulói népesség gyakran egybeesik, egymás alkotórészeit is képezheti. Ennek függvényében készül el a Pedagógiai Program ezen fejezete. Ez a

összefüggés indokolta, hogy együtt dolgoznak a rehabilitálók, fejlesztők és a gyermekvédelmi felelős. Iskolai gyermekvédelmi tevékenység a fentieket figyelembe véve három területre terjed ki. A tanulók fejlődését veszélyeztető okok megelőzésére, feltárására, megszüntetésére.

Alapelve:

- a tanulók mindenekfelett álló érdeke,
- hátrányos megkülönböztetés elkerülése,
- tanulókat megillető jogok érvényesítése.

Az integráció szükségessé tette az általános részben széles körűen megfogalmazottakat.

Szociális hátrányok enyhítését célzó tevékenység

A sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő tanulók sok esetben szociális hátránnyal is küzdenek. Esetkezelésük sajátossága indokolja, hogy rendszeres tevékenységi forma legyen az integrációt felvállaló iskolánkban

- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás differenciált megszervezése, a pozitív diszkriminációs eszközök kihasználása,
- magántanuló részére fejlesztő egyéni foglalkozás szervezése,
- kompetenciánk határain túlmutató esetekben felajánljuk a szülőknek szakemberek és különböző terápiás gondozásra jogosult intézmények segítségét.
- **Tanulási zavarokkal és tanulási nehézséggel küzdő tanulók ellátásának biztosítása**

Jogszábeli megfeleltetés

A 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről 4.§ (23) pontja szerint sajátos nevelési igényű az a tanuló, aki a szakértői és rehabilitációs bizottság szakvéleménye alapján:

az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem – vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd.

A sajátos nevelési igényű tanulók neveléshez és oktatáshoz szükséges előírásokat a törvény 27.§.(7-8), 47.§ (1-11) bekezdése valamint a 6. számú melléklete tartalmazza.

.

A pedagógiai program elkészítésénél figyelembe vesszük a 2/2005.(III.1.)OM rendeletet – a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelveiről. /KT 8/B§(3)/

Mert a tanuló joga, hogy állapotának, személyes adottságainak megfelelő megkülönböztetett ellátásban – különleges gondozásban – rehabilitációs célú ellátásban részesüljön.

A tanulónak kötelessége, hogy részt vegyen ezen a foglalkozásokon.

A szülő számára is kötelesség, hogy biztosítsa gyermeke megjelenését a foglalkozásokon.

Ez az esélyegyenlőség érvényesülésének a közoktatásban történő előmozdítását szolgálja. /243/2003.(XII.17.) Korm. r. 5.§(2)/

A nevelő alapfeladata, hogy nevelő-oktató tevékenysége során figyelembe vegye a tanuló egyéni képességét, sajátos nevelési igényét, segítve a tanuló képességének kibontakozását. Az e körbe tartozó tanulókat illeti a különleges gondozáshoz való jog – melyet iskolai nevelés-oktatás keretében kell biztosítani.

Az érintett tanulókat integrált keretek között – a többi tanulóval együtt neveljük és oktatjuk.

A sajátos nevelési igényt a lakóhelye szerinti illetékes tanulási képességet vizsgáló szakértői és rehabilitációs bizottság állapíthatja meg. A tanuló érdekében a jegyző kötelezheti a szülőt, hogy gyermekével jelenjen meg a szakértői vizsgálaton és a szakértői véleményben foglaltak alapján a megfelelő-kijelölt intézménybe írassa. Ha a tanuló a nevelési tanácsadó szakvéleménye alapján beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzd, nem minősül sajátos nevelési igényűnek, de fejlesztő foglalkozásra jogosult.

A sajátos nevelési igényű tanulót a szakértői bizottság, a beilleszkedési, tanulási, magatartási zavarral küzdő tanulót a nevelési tanácsadó javaslatára az igazgató mentesíti az egyes tantárgyakból és/vagy tantárgyrészekből az értékelés és minősítés alól.

Részükre alkalmazni kell a differenciálás és pozitív diszkrimináció lehetőségét.

A rehabilitáció és fejlesztő foglalkozás egyéni fejlesztési terv szerint folyik.

A tanulási képességet vizsgáló szakértői és rehabilitációs bizottság vizsgálja a különleges gondozás ellátásához szükséges feltételek meglétét.

Az intézmény azon tanulók ellátását végezheti – melyhez rendelkezik a személyi és tárgyi feltételekkel, melyhez intézményét kijelölték – ha az alapító okirat tartalmazza azt az alaptevékenységet.

Az intézményünk Pedagógiai programja tartalmazza a vállalt ellátás pedagógiai tevékenységét.

A sajátos nevelési igényű – tanulók részére a tanórai foglalkozáson túl pedagógiai célú rehabilitációs foglalkozást szervezünk. Ennek heti időkerete az évfolyam heti tanítási órájának 15 %-a. /

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók részére fejlesztő foglalkozást szervezünk.

Pedagógiai programunk az érintett tanulók számára e foglalkozáson való részvételt a jogosultság fennállásáig kötelezővé teszi.

A foglalkozások prioritást élveznek a tanórán kívüli tevékenységek körében.

A megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének tartós és súlyos rendellenessége miatt sajátos nevelési igényű vagy beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulót az iskolai osztályok csoportlétszámának számításánál két tanulóként vesszük számításba.

d, Sajátos fejlesztési feladatok

- Sikerélményhez juttatás, önbizalom erősítése, az elfogadottság érzésének biztosítása.

- Az egyén önmagához való viszonyának alakításában az önmegismerés és önkontroll, az önmagáért vállalt felelősség, az önállóság és az önfejlesztés igénye és az erre irányuló tevékenységek segítése.
- A külső kontrolltól a belső kontroll attitűdig való eljuttatás, önellenőrzés képességének fejlesztése.
- Következetes nevelési attitűd alkalmazása a rehabilitációs, a fejlesztő és az iskolai munkában.
- Motiváció megalapozása és szinten tartása a tanulás, ismeretszerzés iránt.
- Kommunikációs képesség fejlesztése.
- Feladat- és utasításértés fejlesztése.
- Feladattudat, feladattartás kialakítása.
- Munkafegyelem kialakítása folyamatos irányítással, motiválással, minden tanórai, tanórán kívüli tevékenységbe való bevonással.

Melléklet

HELYI TANTERV

A sajátos nevelési igényű tanulók nevelését és oktatását is végző iskolánk az iskolai helyi tantervnek elkészítésénél figyelembe veszi a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának tantervi irányelvét is./2/2005. (III.1.) OM. r., 243/2003.(XII.17.) Korm.r. 2.§(6)/

1. A tanulócsoportok szervezésének elvei

Osztályok kialakítása

Az osztályokat lehetőség szerint úgy kell kialakítani, hogy összetételükben arányosan jelenjenek meg az integrált sajátos nevelési igényű, beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók.

Napközis csoportok kialakítása

A csoportokat lehetőség szerint úgy kell kialakítani, hogy az azonos évfolyam mellett besorolási szempont legyen létszámában arányos integrált sajátos nevelési igényű tanulók száma. A fenti csoportok kialakításakor az SNI a, SNI b, BTMN-es tanulókat kettő tanulóként vesszük számításba.

Pedagógiai célú rehabilitáció és fejlesztő foglalkozás csoportjai

A szervezési elvek prioritása:

1. azonos osztályfok a foglalkozási időbesorolás hatékonysága miatt
2. gondozási igény okai: organikus, nem organikus, szocializációs, pedagógiai okok
3. foglalkoztathatóság: egyéni, mikro- vagy makro-csoport

2. Az iskola tevékenységrendszere az integrációhoz

A sajátos nevelési igényű tanuló különleges gondozás keretében megkapja az állapotának megfelelő ellátást.

- A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulót segítjük a felzárkózni a többi tanulóhoz
- A foglalkozásokon a részvétel kötelező
- A foglalkozások kizárólag a kötelező tanórai foglalkozásokon túl szervezhetők.
- Az óraszámok tömbösíthetők
- **Időkeret:**
- Megismerő funkció vagy a viselkedés fejlődésének organikus okokra visszavezethető tartós és súlyos rendellenessége esetén a rehabilitáció az évfolyamra meghatározott heti tanítási óra 15 % a
- Megismerő funkció vagy a viselkedés fejlődésének organikus okokra vissza nem vezethető tartós és súlyos rendellenessége esetén a fejlesztő foglalkozás az évfolyamra meghatározott heti tanítási óra 15 %-a /KT: 52.§(6) b./
- Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanuló részére fejlesztő foglalkozásokat szervezünk a szakvéleményben meghatározottak szerint. /KT. 48.§(1)

3. Integrált sajátos nevelési igényű és a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulóink fejlesztő programja

- A sajátos nevelési igényű tanulók
- beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő tanuló – BTMN – személyiségének fejlesztéséhez, képességei kibontakoztatásához az általánostól eltérő törődésre, nevelésre, felkészítésre tarthat igényt. E tanulói csoport ellátási módjára, formájára vonatkozóan a tanulási képességet vizsgáló szakértői és
- rehabilitációs bizottságtól és a nevelési tanácsadótól kapunk szakértői véleményben megfogalmazott javaslatot.
- Intézményünk gyógypedagógus, fejlesztő pedagógusai által és irányításával biztosítja tanulók speciális egyéni rehabilitációját, fejlesztését, emellett a tanórai fejlesztés, felkészítés a szaktanárok feladata. A tanulók megsegítésének lehetőségei:

- tanóra

- tanórán túl szervezett rehabilitációs vagy fejlesztőfoglalkozások

- iskolán kívüli szakemberek.

4. Beszédaktivitási, szegényes szókincsű, artikulációs zavarokkal küzdő tanulók iskolai fejlesztésének pedagógiai szakaszai:

- első tanév
- meghosszabbítás szükség szerint

A fejlesztés elvei:

- ép beszélő környezet,

- tudatos, tervszerű fejlesztés,
- megfelelő módszerek alkalmazása,
- sokoldalú percepciófejlesztés,
- szülők támogató együttműködése,
- személyiségfejlesztés.

A fejlesztés területei:

- szociális kapcsolatok fejlesztése,
- kommunikációs képesség fejlesztése,
- anyanyelvi fejlesztés
 - tanulási idő szükség szerinti megnövelése,
 - hosszabb begyakorlási, érési szakaszok tervezése,
 - olvasás, írás tanításának módszere: hangoztató-elemző,
- egyéni képességhez, fejlettséghez igazodó feladatadás,
- egyéni bánásmód, differenciálás, pozitív diszkrimináció.

A fejlesztés célja:

A beszéd- és nyelvi fejlettségi szint életkornak megfelelő elérése.

A fejlesztés feladatai:

Minden óra feladata:

- szókincsbővítés,
- helyes ejtés,
- nyelvtani rendszer,
- szóbeli és írásbeli szövegalkotás,
- kommunikációs képesség fejlesztése,
- beszédtempó, hangsúly, hanglejtés, hangerő kialakítása.

5. Diszlexiás, diszgráfiás, diszkalkuliás, tanulók tanórai fejlesztése

A fejlesztés elvei:

- méltányos számonkérés,
- hosszabb időszávok,
- tananyag átcsoportosításának lehetőségei,
- méltányos értékelés,
- a tanulók egyéni szükségleteihez való igazodás:
 - egyéni fejlesztés,
 - csoportban történő fejlesztés,

- differenciálás,
- pozitív diszkrimináció,
- tanulást segítő eszközök használata,
- egyéni bánásmód,
- segítő környezet álljon a tanuló rendelkezésére.

Feladatok diszlexiás, diszgráfiás tanulók tanórai fejlesztésében:

- pontos diagnózis és fejlesztési szempontok, módszerek igénylése,
- testséma biztonságának kialakítása,
- tér- és időorientáció kialakítása,
- vizuo-motoros koordináció gyakorlása,
- olvasás, írás tanítása hangoztató- elemző vagy diszlexia prevenciós módszerekkel,
- kompenzáló technikák alkalmazása valamennyi tantárgy tanítása során,
- élő idegen nyelv tanítása auditív megközelítéssel.

Feladatok a diszkalkuliás tanulók tanórai fejlesztésében:

- testséma alakítása,
- téri relációk biztonsága,
- relációk nyelvi megalapozása, matematikai nyelv tudatosítása,
- szerialitás erősítése,
- számfogalmak kialakítása, bővítése,
- érzékelés, észlelés, figyelem, emlékezet, gondolkodás, beszéd összehangolt, intenzív fejlesztése,
- segítő, kompenzáló technikák, eszközök használata,
- alapl műveletek fogalmi kialakítása, képi, vizuális, akusztikus megerősítése,
- szöveges feladatok megoldása.

6. Hiperkinetikus és magatartászavarok, aktivitás és figyelemzavar tanórai kezelése

A fejlesztés elvei:

- a tanuló és problémájának elfogadása,
- egyéni bánásmód biztosítása,
- méltányos számonkérés és értékelés,
- segítő környezet biztosítása,
- „norma-minimum” tudatosítása (azt követelem, amire képes, aminek meg tud felelni),
- sikerélményhez juttatás.

A fejlesztés feladatai:

- áttekinthető szabályok kidolgozása,
- megoldási minták adása,
- megtanítani arra, hogy tudjon segítséget kérni, ha bajban van,
- rutin algoritmusok kiépítése a hatékonyabb munka érdekében,
- megtanítani tanulni,
- reális énkép és önértékelés kialakítása,
- a realitások és valóságos világ megismertetése,
- ok-okozati összefüggések megláttatása és értékelése,
- szükség esetén a feladatok segítésére önként vállalkozó pár biztosítása.

7. Tanórán túl szervezett rehabilitációs és fejlesztő foglalkozás

Beszédaktivitási, szegényes szókincsű, artikulációs zavarokkal küzdő tanulók iskolai fejlesztésének szakaszai:

- első tanév
- meghosszabbítás szükség szerint

A fejlesztés elvei:

- ép beszélő környezet,
- tudatos és tervszerű fejlesztés,
- megfelelő módszerek alkalmazása,
- sokoldalú percepciófejlesztés,
- szülők támogató együttműködése,
- személyiség fejlesztés.

A fejlesztés területei:

- beszéd alaki korrekciója,
- beszéd tartalmi korrekciója,
- mozgásfejlesztés: nagy, finom, beszédszervek mozgása,
- percepciófejlesztés,
- figyelemfejlesztés: auditív, vizuális,
- emlékezetfejlesztés: auditív, vizuális.

Diszlexiás, diszgráfiás, diszkalkuliás, tanulók fejlesztése

A fejlesztés elvei:

- egyéni fejlesztés,
- folyamatos megsegítés,

- sikerélményhez juttatás,
- önbizalom növelése,
- kommunikációs képesség fejlesztése,
- motiváció fenntartása.

Feladatok a diszlexiás, diszgráfiás tanulók tanórán kívüli fejlesztéséhez:

- szókincsbővítés,
- figyelemhangsúlyos észlelés fejlesztése,
- auditív differenciáló képesség fejlesztése, diszkrimináció,
- optikai észlelés, differenciálás, diszkrimináció,
- rövid és megtartó emlékezet fejlesztése,
- nyelvi kreativitás fejlesztése,
- nyelvi kompetencia erősítése,
- szövegértés fejlesztése,
- finom és grafomotoros mozgás fejlesztése,
- téri orientáció, szerialitás fejlesztése,
- megfigyelő és koncentráló képesség fejlesztése,
- analízáló-szintetizáló képesség fejlesztése,
- logikus gondolkodás fejlesztése.

Feladatok a diszkalkuliás tanulók tanórán kívüli fejlesztéséhez:

- nagymozgás fejlesztése,
- vizuo-motoros koordináció fejlesztése,
- finom-motorikus koordináció fejlesztése,
- egyensúlyérzékelés fejlesztése,
- ritmusérzék fejlesztése,
- testséma fejlesztése,
- téri orientáció fejlesztése,
- lateralitás kialakítása,
- vizuális – auditív diszkriminációs képesség fejlesztése,
- szerialitás fejlesztése,
- emlékezet (auditív, vizuális) fejlesztése,
- tartós figyelem fejlesztése,
- matematikai gondolkodás fejlesztése,
- analízáló-szintetizáló képesség fejlesztése,
- beszédkésztség fejlesztése,
- artikuláció javítása,

- szókincsbővítés,
- fogalmi gondolkodás fejlesztése,
- matematikai grammatikai rendszer fejlesztése,
- matematikai szövegértés fejlesztése,
- szöveges feladatok megoldásának stratégiája

8. Hiperkinetikus és magatartászavarok, aktivitás és figyelemzavar kezelése

A fejlesztés elvei:

- a tanuló és problémájának elfogadása,
- egyéni bánásmód biztosítása,
- méltányos számonkérés és értékelés,
- segítő környezet biztosítása,
- „norma minimum” biztosítás, (azt követelem, amire képes, aminek meg tud felelni),
- sikerélményhez juttatás.

Feladatok a hiperkinetikus és magatartászavarok, aktivitás és figyelemzavar kezeléséhez:

- a tanuló kommunikációjának, önbizalmának, magabiztosságának, önérvényesítésének,
- cselekvéses, verbális megnyilvánulásainak megismerése siker vagy kudarc esetén,
- alkalmazkodás,
- kortárs csoportba való beilleszkedés segítése,
- énkép, önértékelés tudatos fejlesztése,
- reális és való világ megismerése,
- figyelemkoncentrációs képesség fejlesztése,
- szociális képesség fejlesztése,
- közvetlen és megtartó emlékezet fejlesztése,
- együttműködés más szakemberekkel (komplex megsegítés).

9. Iskolán kívüli szakemberek segítsége

A szakértői véleményben megfogalmazott segítséghez delegálás: neurológus, pszichológus, egyéb egészségügyi szakemberek Figyelemmel kísérjük a vizsgálaton, terápián való részvételt. Szükség esetén konzultációt kérünk a komplexitás hatékonyságához.

10. Sajátos nevelési igényű tanulók pedagógiai és egészségügyi célú rehabilitációja, rehabilitációja

1. A program megvalósulásának fő területei

A sajátos nevelési igényű tanulók különleges gondozási igénye biológiai, pszichológiai és szociális tulajdonság-együttes, amely a tanuló nevelhetőségének, oktathatóságának az átlagtól eltérő jellegzetes különbségeit fejezi ki. A sajátos nevelési igény kifejezi az iskolai tanulásához szükséges képességek fejletlenségét, lassúbb ütemű

és az átlagtól eltérő szintű fejleszthetőségét. A sajátos nevelési igény nagyobb mértékű differenciálást, kifejezettebb pozitív diszkriminációt, fejlesztő és korrekciós, terápiás célú pedagógiai eljárások alkalmazását teszi szükségessé. Hátrányuk kompenzálására egyéni szükségletüknek megfelelő időben és tartalomban szakirányú gyógypedagógus végzi a megsegítést.

A rehabilitációs szemlélet kiindulópontja:

- A hiba a tanulás szerves része. A tanulónak joga van hibázni, és hibáiból tanulni.
- A bizalom, a nyugodt, elfogadó légkör, a pozitív megerősítés minden tanulónak alanyi jogon jár.

Fejlesztő programok, egyéni terápiák a rehabilitációs órákon:

- Beszédeszlelést, beszédértést fejlesztő terápia,
- Diszlexia terápia,
- Diszgráfia terápia,
- Diszkalkulia terápia,
- Komplex képességfejlesztő terápia.

A rehabilitáció a szakvéleményre alapozott egyéni fejlesztési terv alapján történik.

2. Fejlesztő foglalkozás

- Ha a tanuló a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének tartós és súlyos rendellenességével küzd,
- ha a tanuló beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzd, fejlesztő foglalkoztatásra jogosult.
- A fejlesztő foglalkoztatás megvalósítható iskolai nevelés és oktatás keretében.
- A mentesítés (tantárgyi és /vagy tantárgyrészi értékelés és minősítés alól) lehetőségének joga a törvény értelmében megilleti őket.

A probléma súlyossága eléri a tanulási zavar szintjét. Ezért intézményünkben tanórán túl szervezett fejlesztő foglalkoztatásukat gyógypedagógus végzi. Igénybe vesszük a külső pszichológusi segítséget.

A fejlesztő munka a szakértői véleményen alapuló egyéni fejlesztési terv alapján történik.

Az érintett tanulók, amennyiben a szakértői és rehabilitációs bizottság szakvéleménye tartalmazza:

- Az iskolai fejlesztő foglalkoztatás mellett jogosultak lehetnek a nevelési tanácsadó pszicho-pedagógiai, pszichológiai támogatására, terápiás gondozásra is. Fejlesztő foglalkozások időkeretét a jogszabály alapján határozzuk meg.

2. 1. A BTMK-kel küzdők

- értelmi struktúrájában részképesség-zavar tünetei nem állnak fenn, tanulási problémáik nem kognitív folyamatok és a viselkedés irányítás működési zavarával magyarázhatók. Annál enyhébbek, elsősorban szocializációs és pedagógiai okokra vezethetők vissza.

Problémájuk megmutatkozhat tanulási nehézség vagy tanulás gyengeség szintjén, amely nem éri el a tanulási zavar súlyosságát.

Érintett területek fejlesztése tanórán és fejlesztő foglalkozáson:

- olvasás: - pontos betűismeret
 - olvasási rutin kialakítása,
 - szövegértés,
 - önálló szövegfeldolgozás képességének kialakítása, fejlesztése,
- helyesírás: - íráskép korrekciója
 - nyelvi – helyesírási szabályok bevétele és automatizált alkalmazása,
- számolás: - alpműveletek hibátlan elsajátítása,
 - szorzó és bennfoglaló táblák rutinszerű, biztos alkalmazása,
 - szöveges feladatok stratégiai megoldása,
 - különböző mértékek tudatosítása, használata, átváltása.

A fejlesztés keretei: tanórán és tanórán túl szervezett foglalkozások egyéni fejlesztési terv alapján.

Fejlesztésre jogosult:

- tanítási órán minden pedagógus
- tanórán túl: gyógypedagógus, fejlesztő pedagógus, nyelv- és beszédfejlesztő pedagógus.

2. 2. Tankönyvek és más taneszközök kiválasztásának elvei

- Az integráció törvényi szabályozása előírja a speciális taneszközökhöz való jogosultságot. A segítő munkaközösség közösen dönt tanulónként a taneszközök kiválasztásáról. Csak olyan segédletet választunk, amely nélkülözhetetlen az oktatásban, a rehabilitációban, a fejlesztésben.
- Figyelembe vesszük a szakértői véleményben javasolt irodalmat.
- Többségi pedagógusok részére javaslatot tehetünk a tanuló egyéni képességeinek megfelelő tankönyvre.
- Előnyben részesítjük a készségfejlesztő logopédiai kiadványokat.
- A kép- és ábraanyag biztosítsa a könnyebb megértést, bevételest, fejlessze a vizuális emlékezetet. - A feladatlapok segítsék a gondolkodás fejlesztését, tegyék könnyebbé a tananyag elsajátítását.

- A taneszközök fejlesszék a tanulók kommunikációs, nyelvi és olvasási készségét, a matematikai fogalmi gondolkodását.
- A taneszközök megfizethető árban legyenek.
- Az iskolai könyvtár tartós tankönyvi állományát célirányosan bővítjük és azt a különleges gondozási igényű tanulók ingyenesen használhatják

1

3. Szempontok az integrált SNI és BTMN-nel küzdő tanulók értékeléséhez, minősítéséhez

- A tanuló problémáját következetesen vegye figyelembe.
- A tanulót ösztönözze az erőfeszítésre, kitartásra.
- Segítse a pozitív énkép kialakulását.
- Alakítsa a reális látásmódot az elért eredményekben, vagy sikertelenségben.
- Járuljon hozzá az alapkészségek – írás, olvasás, a szövegértés, számtani műveletek, megértés, beszéd – magasabb szintű alkalmazásához.
- Segítse a gondolkodási képességek – analízis-szintézis, analógia, problémamegoldás, ok- okozati összefüggés, matematikai logika, ítéletalkotás és döntéshozatal, érvelés, hatékony tanulás, kreativitás – fejlődését.
- Alakítsa a személyiséget - felelősség, reális önértékelés, együttműködés, tisztesség, őszinteség, tolerancia megnyilvánulására - a mindennapos tevékenységben.
- Az értékelés vegye figyelembe az egyéni különbségeket. Az önmagához mért fejlődést, változást mérje, és ennek alapján minősítsen.

3. 1. Írásbeli és szóbeli feladatok meghatározása házi feladathoz

Az integrált SNI és BTMN-nel küzdő tanulók esetében is élünk a házi feladatok készségfejlesztő hozadékával. A kiválasztás szempontrendszerében azonban kötelező alkalmazni az alábbiakat:

- csak olyan feladatot kapjon a tanuló, aminek megoldására képes,
- csak olyan feladatot kapjon a tanuló, amelynek megoldására majdnem teljesen önállóan képes,
- segédeszközeit, eszközeit használhatja a megoldás során,
- a megszabott idő hosszabb lehet,
- szem előtt tartandó a tanuló mássága – fáradékonysága, ingerlékenysége, rászorultsága a támogatásra, segítségre.

3. 2. Az iskola magasabb évfolyamba lépés feltétele – különös tekintettel az integrált tanulókra 243/2003.(XII.17.) Korm. r., NAT VI. rész/

Rendszeres évközi mérések, értékelések alapján alakul ki a tanuló minősítése az előző pontban részletezettek figyelembe vételével.

- A nevelési tanácsadó, vagy a szakértői rehabilitációs bizottság javaslata alapján az igazgató mentesíti a tanulót az adott tantárgy és/vagy tantárgyrész minősítése alól, szöveges értékelést kell adni.

A szakértői javaslat az igazgató határozata alapján válik jogerőssé. Az igazgató ugyanakkor a szakértői véleményt nem bírálhatja felül.

5. Záradék

Legitimációs záradék:

Jelen pedagógiai program 2025. szeptember 1-i hatállyal kerül bevezetésre.

A pedagógiai program tervezett felülvizsgálatára 2027. április 30-ig kerül sor.

Módosítás: A módosítást kezdeményezheti az igazgató vagy a nevelőtestület 25 százaléka.

Felülvizsgálat: változások esetén

A program nyilvánossága, a program megtalálható:

- az iskola fenntartójánál,
- az intézmény honlapján,
- az iskolai és óvodai nevelői szobában, ahol a szülők és a diákok is megtekinthetik;
- az irattárban.

A Kaszap Nagy István Református Általános Iskola és Óvoda Pedagógiai programját a szakmai munkaközösségek véleményének megismerése után elfogadta az intézmény nevelőtestülete 2025. augusztus 21-én.

Kelt: Túrkeve 2025. augusztus 25.

Szabóné Debreczeni Ildikó
főigazgató

A Kaszap Nagy István Református Általános Iskola és Óvoda Pedagógiai programját jóváhagyom.

Kelt: Túrkeve, 2025. augusztus 25.

Szabóné Debreczeni Ildikó
főigazgató

P.H.

Az intézmény Pedagógiai programját a Fenntartó...../2025. számú határozatával jóváhagyta.

Kelt: Túrkeve, 2025. augusztus 27.

Kereszti Roland
a fenntartó képviselője

P.H.

Mellékletek

1. számú melléklet:

Az iskolai nevelőtestület határozata

2. számú melléklete

Fenntartói jóváhagyás határozata

